
KÜT.
159
BY.

٦٥٩
رابع

٦٥٩

ایدوب خرم دیرلر خسرویا ای سراپای معدن خرمی • چشم تو بر دلم نهاده کمی
ضرورت وزن ایچون • و بر قزل چچکدر قوپارد قد نقصکره دخی نیجه زمان تازه طورر
صولمز خرمی دخی دیرلر • سرداني در خسروانی درم بر نوع اقچه در و سیله المقاصد
صاحبی زمان سابقده مصور بر نوع اقچه ایدی که صاحبی امر اتمشیدی که خلق انی
کوردکده سجده ایده لر دیو بوب نقل ایلمش • شاخشام بورن طوتلمق معناسنه
ل خلم سمک که بورندن اقر شمس فخری عدو را خیال سر تیغ او • ز بینی کند مغز
بیرون چو خلم • جرم وغرم قافیه سنه کسرله دخی مرویدر اصح ضمه در خرم کوب
و بر نوع بوریدر که چلارلر اسدی سپهبد بزد نای زرینه خرم • خروش امد
از ناله کادم • در ده ادی خورده ادیم بلا موط خرده ادیم کبی وار خوارزم
بر مشهور شهر و ولایت ادیدر • ده خوهم خواهم لفظندن تخفیف اولنمشدر عنصری
من زکدام داور انصاف خوهم چو دیده ام • روز مظالم ستم داد خوه تو داوران
نوع اوله الذال المفتوحة ٥ • ادام طوزق و حشرات ارض
موذیات • فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق و تدقیق اتمشلرکه
لسان فارسیده چارپا جنسندن یرتجی اولمیان جانوره دام دیرلر و طوزاقه
اسم جنسدر جنسندن و غیری جنسندن اولسون • اهی داهیم تاج مرصع درکه عجم
پادشاهلرینه مخصوصدر • شایع بودرکه اماله ایله تلفظ اولنور • اکثر بودرکه
یا صورتنده یازیلوب باشقه لغت عد اولنور • وسیله و صحاح عجم صاحبی
و نعمتی بکلک معناسنه ده نقل اتمشلر • دودا ددودام قورد و قوشلر دیمکدر
فاضل محقق دقایق الحقایقده • بویله تحقیق و تدقیق • اتمشلر که لسان فارسیده
چارپا جنسندن اولوب یرتجی اولمیان جانوره دام دیرلر • اول جنسک یرتجی
اولانینه دد دیرلر • ایکی سنک ارا سنده مغایرت وار ایدکی و قوش جنسندن
دکل ایدکی بو بیتدن ظاهردر بیت دد و دام هستند ازین شیوه فرد
که کاری ندارند جز خواب و خورد • ایکیسیده چارپادن ایدکی بو بیتدن
ظاهردر بیت شب قیر کون ماه پنهان شده • بخواب اندرون مرغ و دام و دده
دد موذی جنسندن ایدکی بو بیتدن ظاهردر بیت نه مرادمی زاده از دد به
که دد زادمی زاده بد به است • بحر الغرایب صاحبینک جمله تغوابندن بریده
بودرکه دام و دده یرتجی سبع معناسنه در • و ددو دام قوش و قورد دیمکدر
اولوردیمش • ره درهم طولاشق و پریشان و بربرینه کرشمش اجزا معناسنه
ری دریم اودن اوه دوشوب دلنمک معناسنه • زخی دژخیم زاء عجمیله بدخوی

دناخوش صبع کسنه که عضوب اوله . ژلیدن اکا خوبراد وخورباد دیرلر اسدی
یکی دیو دژخیم چون مهراس . ببست و جهان کرد از وی هراس شمس فخری
رام وخوش طبع کشت در عهدش . دیو بدطبع شرزه دژخیم دم نفس و کورک
که قبو مجیلرده دم جیلر آلتیدر . منفخ معناسنه . و دخنه فرون و کلخن معناسنه
را قوربشیشرمک . و تفرغن حمام و حمام اسیتسی و بخاری . و عیش و عشرت
و ذوق و آه و واه ایلمک معنالرنده استعمال اولنور . و عربیده قان معنا
ماده دمادم وقت وقت و بری بری اردنجه متصل معناسنه . واد دوادم
اغاج کوابکی . ده دمهم ادبنجی معناسنه . دهنه لکام دهنه لکام فتح ها ایله اویان
کمی داوبان اغزلغی همین دمهنم بر نوع اقجه درکه دورت اقچه اغزیدر . یل
دیلم بر جنس قوم و قبیله آدیدر عنصری منجوق سماک راعمودت . درهم
شکند چو موی دیلم . بوندن مولری قورجق اولمق اکلنور . الله تعالی اعلم
الدال المکسورة ٥ . ر درم اقچه معناسنه . ره درهم
اوزاندیر که اون التی قیراط در . ژ دژم زاء عجمیله قارشق حاللی آشفته
و غمکین معناسنه ع که بردر کرمت کس دژم نخواهد ماند . آدمه و غیریه صفت
واقع اولور فردوسی همه سر بسر سوکوار و نژند . دژم کشته کرد آن چرخ بلند
اسدی کر آنتر زمر چیز بارکناه . کزو جان دژم کرد و دل سیاه شمس فخری
خسروا در زمانه معدلتت . نیست جز زلف یار هیچ دژم . آشفته و پریشان
حال اولدغی اعتبار ایله مبتلی و مهیب اودیکلی اولانه دخی دژم دیرلر عند التحقیق
بو معنی دخی اشفته و پریشان حاللغک لوازمندندر . زیرا آسیا عک
اشفته حال اولمه سی مستلزمدر . مهابتی و هیبتی مثلا شیر دژم دیرلر بیت
دلبر آن ایران و زاول بهم . بکردند حمله چو شیر دژم . نهنگ دژم ده دیرلر
بیت همی ز آسمان کرکس اندر کشید . ز دریا نهنگ دژم بر کشید .
و سخت ناموافق . نعمتی . و قابی . و یاس معناسنه ده کلور دیمش . مولانا
سروری دژم فتح دال و زاء فارسیله پورنالمش معناسنه در . دکبر دالله
غصه لی کسر نونله نژند معناسنه در دیو نقل ایدوب . خواجه حافظک بو
بیتنی شاهد ایراد ایلمش بیت جمال صورت و معنی ز امن صحت توست
که ظاهرت دژم و باطنت نژند مباد . و مذکور بیتک شرحنده بو نوع لفظ اول
ولفظ ثانی معناسی مناسب اولدیغیچون لفظ اول فتحه ولفظ ثانی کسره حمل
اولندی دیمش . ز دادر دام نعمتی دزدار معناسنه نقل ایلمش .

شن دشیم نزکه براجلره و شمقیلر التیدر . سایر اسامیسی درفش لفظنده مذکوردر
لا رام لارام کوکل دکلندریجی دیمکدر مجبوبلره اطلاق اولنور . ما دمام زعفران
کبی بر دارو در . یو کند دیوکندم جو دار دیدکلری که بغدای ایچنده بتر و بغدای
کبی بهی . ه دهیم تاج مرصع که عجم پادشاهلری کیرلرایمش و چار بالش معناسنه
شمس فخری شهریار جهان که طلعت اوست . زینت تخت و زیور دیهیم بیت
که چون ز عجم شاه دیهیم جوی . برجعت سوی رزم او رد روی . یه دیهم مبله
الدال المضمومة ٥ . ژخی دژخیم سوکمک و فرش و پرکک
و جلاد مهلو لغتی در اسدی به ل کفت کین شاه دژخیم نیست کر ازکارم اکه شود
بیم نیست نظامی همان اهرمن روی دژخیم رنگ . درآمد چو پیلان جنکی بجنک
ژنا دژنام زاء عجمیله الده اولان باشش برت . ژه دژهم نژد دیدکلری که
دری التنده اولور عربیده غنج دیرلر . شخی دشخیم مثله . شنا دشنام
دشنام سوکمک و ایلنمک معناسنه . لا دلام صارشس بورشس معناسنه
دم قوبرق ایتی و آتی و جمیع حیوانلرده استعمال اولنور . و بر سبیل استعاره
هرنسنه نک اوجنه و آخرنه مستعملدر . اسدی سپه را بود بیشرو دم تیز
بود باز دم دار وقت کریز . نعمتی و یارشی او فنه و آتنه دخی دیرلر دیمش . ما
ماد دمادم بری بری اردنجه دیمکدر متصل معناسنه . نبال حش دنبال چشیم
کوز قویروغی دیمکدر . و از ده دوازدهم اون ایکنجی . و شکام دوشکام مجبوب
ایجد وکی طلو و مجبوبه ایجلان طلو . و دوم ایکنجی معناسنه کلور دیمشلر
نوع اوله الراء المفتوحة ٥ . ا ارام دولک و بوبرق طوغی
مطیع معناسنه شمس فخری شهریاری که رایض حکمش . میکند توسن فلک را رام
خ زخم قرنال دیدکلری قوشن معناسنه که سید الطیوردر . ز رزم صوا
و جنک معناسنه . اه کذار طعام راه کذار طعام قرل و کلک حلقوم معناسنه
س رسم عادت و قانون و نصم رم سوربی رمه معناسنه فردوسی
بکند کیانی همی داد خم . که آن کره را باز کیرد ز رم اسدی ابر زاغ آن فی ستان
وغیش . رم شیر مر کوشن ز اندازه بیش . و رمیدن لفظندن صیغه امر در رج
دیمک اولور الراء المکسورة ٥ . خی رخیم صحاغن حریف
یخت ریختم طپر آقدن اولمش طام اوستی . نخی رنخیم جامع الفرس صاحبی
ایپان اکاکی و قوپی و قولاغی و ریختن معناسنه نقل ایلمش . نعمتی یو منامش یعنی
دکالمش قرن معناسنه دردیمش . ی ریم ابر یک قیح معناسنه و دم بوقی .

ومصر قواغي • و عربیده اق کیکه دیرلر کاتبی تا پلنك آسمان سر پنجه ضرب تو دید •
در زمین همچون دم ثعلب اشد شد رام ریم الرآء المضمومة ه •
خار خام مرمر و اکثت دیدکلري قوش سرخواب معناسنه • ست رستم
اعلام رجالدندر • و روم مشهور مملکت ادیدر و بنم بوزم دیمك اولور
نوع اوله الزآء المفتوحة ه • ادبو زاد بوم کشینك طوغدیغی
یره دیرلر عربیده مولد معناسنه مسقط الرأس دخي دیرلر • خ زخم یاره
د زردم نعمتی رهکذر طعامه دیرلر دیمش • یعني قزل اوکث که بوغولغیدر
زردمه دخي دیرلر لغت • ر زم زاء عجمیله آورده عورت قابله معناسنه
غیری آدلري باراج لفظنده مسطور در زم صوقلغه دیرلر • و توران دالنینم
بر شهر آدیدر • و رین زورینم اکندرك دیدکلري عربجه قب دیرلر • ه •
الزآء المضمومة ه • بان لکاژبان لکام او یان دماغنك اورتاسنده
اولان دمرجك • کا زکام دماغي علتي عربیدر نوع اوله الشین المفتوحة
اسام حضرت نوحك علیه السلام اوغلي ادیدر • عقل و کیاست و صلاح
و فراست صاحبي و لوب اسرار نبوت و غوامض رسالته محرم مشاهن
اولنماغن حضرت نوح علیه الصلات والسلام خلیفه و ولی عهد ایدوب معموره
ربع مسکونه اقامته مخصوص ایدوب • اکثر انبیا و اولیا و حکما و سلاطین
و سعدا انك اولادندن اولماغیچون جناب کبریایه دعا ایدوب قبول حضرت
اولمشدر • حضرت رسالت پناهك صلی الله علیه وسلم اجداد عالي
نژادلرندندر • والده سی عموره بنت براخیل بن مخویل بن ادریس در •
علیه الصلوة والسلام • و سامك مدت عمري بشیوز یل ایدي • و قوس
قزح بو معنایه سایر اسامیسی سر یله لفظنده مسطور در • و رستم زالك
دده سی ادیدر • بیت سام که سیمرغ پرکرم داشت • بو دجوان کرچه پیر سر داشت
نعمتی و سرسام علتنه دخي دیرلر دیمش • جامع الفرس صاحبي و تنوع ظاهر
اولان شیش معناسنه ده کلور دیمش • بزمشعل د سبز مشعله دم قویروغی
آق کوکه کوکرجنه دیرلر • خن نافرجا سخن نافرجام کرکمز سوز معناسنه • د انجا
سرانجام اخر کار و عاقبت معناسنه • و الشي آخر یعني تمام اتمك • بخ سرخم
کوب قپاغی • د دنکلي سردر کلیم براو یوندر که برکسه باشني کلیم ایله بور ریا تور
بري کلور انی اورر صورر لر که سنی کم اوردي اکر بیلور سه اول قالقار اول
اوران یاتور • د سام سرسام اول مرضدر که دماغك پرده سی شیشه صاموضو

3

سویلر • فاضل محقق • دقایق الحقایقم • بویله تحقیق و تدقیق • اتمشلر که سرسام مرکبدر
برجزوی سر در که لسان فارسیده معناسی باشدر • و برجزوی سامدر که عبارت
عربیدر معناسي موتدر • اطبا اصطلاحنده سرسام بر آفت مهلکه درکه باشده
اولور • نته که برسام بر آفت مهلکه در برده اولور • اکا ذات الجنب دخي دیرلر
مذکور آفتك صاحبنه ده سرسام دیرلر • اصلده مجاز در زطلبه استعمالله
حقیقته منقلب اولمشدر • د سرم قیجي دیدکلري اجي بیرافدر که تره کبي اولور
رانجي سرانجام عاقبت کار الفله والقنزم ویدر نظامی چنان داغ مشو
در جستن کام که از نایافتن رنجي سرانجام • ك سکم چوغد دیدکلري بوجکدر
اوجاقلرده و اسکی حماملرده اخشاملردن صباحه دکن اوتر تنکري دوه جکي دخي
دیرلر • فارسیده شبکیر دخي دیرلر • الطبا قاتنده ابن وردان وابو وردان
دیمکله معروفدر • ل سلم فتح لام ایله اوغلانجقلر تختهسي • ل سلم بکون لامله فریدون
اوغلي ادیدر که شهنامه ده اصلي ایله مبین در سم آغو زهر معناسنه عربیدر
فارسیده دخي مستعملدر • نك سنکم چوغد دیدکلري بوجك سکم معناسنه
ویش سویشم بشل طاشش معناسنه • ه سهم قورقو و هیبت معناسنه
عربیده اوق و نصیب • و آوده چکلان اوق یعني سقف خانه یه قونلان اوزون
اغاج تیر معناسنه • ي سیم زوله که بو بیندر قیم اوکورك بوینینك
ایکي یانته کجن اغاجلره دیرلر السین المکسورة ه • یرغ سپرغم
فسلکن دیدکلري خوش قوقولو اوت که ریحان دیرلر • حق بودر که جمیع خو
خوشبوي چچکلره و اوتلره اطلاق اولنور • تیتم قافیه سنده استعمال
اولنور • بیت چوکل باشد چه کار آید سپرغم • چو آب ایدني شاید تیمم کیتني ابو
النصر در • سپرم مثله • پید با سپید بام اغه مایل رنك قید فا سفید فام
مثله ترکیبي الجیل دیرلر • پیده د سپیده دم ایدنه یري اغرمق وصباح
وقتي ظهیر فاریابي • سپیده دم که شدم محرم سرای سرور • شنیدم آیت نور
الی الله از لب حور • تا ستام تفضلي ایرااماندي طوسي و شمس فخري نقلیجه کندن
والتوندن اولان ایرزختي شمس فخري نوبتي ورابود ز شرف • مه و پروین و
آفتاب ستام • بیت ان صفدري که اشهب زرین ستام صبح • جون شب
زکر دلشکر چو ارشد ادهم است • وسیلة المقاصد صاحبي • و بعضي بزك و قلتق
و آت میخي • و سقف خانه • و زبر قصر معناسنه ده نقل ایلمشلر • ت ستم کوج جور
وظلم معناسنه • ني ستیم چو آحت الجنم قالي ایرك یعني ایرکه دونش قان

وبر پاره یه دیرلر که تمام نضج بولمش اوله. مثمان کشتر ایله اقمغه محتاج اوله.
شمس فخری بس که پیوسته ریم ریزد خصم. کشت چشم عدوش همچو سنیم
بولغت سین مهمله وشینن معجمه ایله دخی روایت اولنمشدر. ریش سرشیم
سیم که طوتقال دخی دیرلر عرب غراء دیر. رشی سرشیم مثله. طاسطام
کفچه آتش دان. وسوم اوچنجی دیمک اولور. ویش سویشیم بیشل طاش
یا سیام ولایت ماوراء النهرده بر طاغ آدیدر. مقنع خراسانی سحر ایله
انده برای صورتن کوسترمشدر. شمس فخری کر مقنع براورید مهی از چه خشب
زکوه سیام بنماید ز رای روشن تو. مردمی سهی ضرار بدر تمام. یاه چشم
سیاه چشم بوکرجه لوبیا معناسنه. غیری اذکری انده یازلمشدر. یاه فا
سیاه فام قره یه مائل قرمتق دیمکدر. یرم سیبرم خام کتیک دریسندن
رشته ترایدرلر وانکله اویان ویولار دیکرلر. وسایر بونلرک کبی نسنه لر
دیکرلر. ی سیم سکون یا ایله کمش فضه معناسنه. یوم سیوم اوتوزنجی
السین المضمومه ۵ . رخ فا سرخ فام قزلساغی دیمکدر.
ست اندام سست اندام عنین معناسنه. سم طوارک طیرنغی ویر التنه
کسمه اوکه مسافر قونمق ایچون یوللرده ایدرلر. شمس فخری انکه بهر خیر بی حد در جهان
خانقه کرد در رباط پول وسم. بو لغت اصلده سنب ایدی نون ساکن بادن مقدم
کلسه قاعده مقرره درکه میمه قلب اولنور. اول قاعده میمه قلب اولنوب
بعده تخفیف ایچون بای آخرندن حذف ایدوب باشقه بر لغت اولدی.
ایکی معناده بله استعمال اولندی. وتا سوتام ازنسنه اندک معناسنه
دکیجی صغیر معناسنه. واکسک کم معناسنه. عبارت طوسیدر. حکیم قطرانی
از سخا سوتام باشد نام کنجی پیش تو. وز کرم نزد تو باشد مدحت سوتام تام
شمس فخری خسرو ملک بخش ابو اسحق که جهان پیش او بود سوتام. وزنیا
سوزن نیام اکنه لک که ترزیلرده وعورتلرده وار در ایچنه اکنه قورلر
نوع اوله الشین المفتوحه ۵ . ادکا شادکام سویتان ودخی
شادمان اولان کسنه. اشام اخشام وقتی و بر مشهور ولایت آدیدر.
اه برغم شاه برغم میر عاشقان وسلطانی فلکن. اه برم شاه برم مثله.
اه سیرغم شاه سیرغم مثله. اه سیرم شاه سیرم مثله. اه سفرغم شاه سفرغم
اه سفرم شاه سفرم مثله. بر شبرم بر نوع سدلکن در بر ذراع مقداری
یوقاری قالقرجوق یوغونلری واغاجق سراقلری اولور طرخون سرانغنه بکزر

قرمزی

قرمزی چکلی اولور. ومرجمک کبی اقچه رق جکی اولور. ویوغون کوکی اولور.
بن شبنم چه که یازکونلرنده ایاز اولدقده نباتات اوزرینه وسایر یرلره
دوشر. رباعی ای دل اسباب جهان ساخته کیر. باغ طرب سبزه آراسته کیر
وانکه بران سبزه شبی چون شبنم. بنشسته وبامداد برخاسته کیر. بهنکا
شبهنکام کاف عجمیله اخشام وقتی. نی شنیم قائلی بر یک فتح سین مهمله ایله
ستیم معناسنه. جا شجام دبالکسر نعمتی کیاسی صوونغی دیمش. جامع الفرس
صاحبی وصحاح عجم صاحبی قانی صوودق که اغاجلر قوریدر. وصوق زحمتی دیمشلر.
حا شحام حاء مهمله ایله مثله وکیجه صوغی وکوز صووغی. خا شخام خاء معجمه ایله اکنه
اغاج قورودن صوق وسرکن اوتی انی یاقمقدن قالیه طاشی اولور. رشرم
او دا اسم مصدر در حیا معناسنه. وصیغه امر ووصف ترکیبی در فره حصاری
وکونی معناسنه ده کلور دیمش. وکس زن معناسنه نقل اولنمش. شن عل
شش علم زیلی معناسنه. بش ششم التنجی معناسنه. صت شصتم التمشنجی.
نما شغام زالک اوغلی ادیدر که رستمک کوچک قرداشیدر. لغ شلغم
معروف نسنه که ترکیده دخی مستعملدر. عربجه لفت وسلجم دیرلر. م شمم
چارق که اکنجیلر خام کوندن دیکوب ایاغه کیرلر. منجیک چندی مدیح کفتم
چندی غذاب دیدم. کر سیم نیست باری جفتی شمم فرستی. نعمتی حرکات ثلثه
ایله نقل ایلمش. شمس فخری باردم وکاودم قافیه سنده کتورمش. یوجیلر
پابوجی. وبعد. ونفرت. وقاچمق معناسنه نقل ایدوب بو بیتلری انشا
ایلمش نظم جاهلان بر استران بردعی. فاضلان پای آبله بدریع شمم
با سفیهان جمله را انس وفرار. با عزیزان جمله را دوری وشمم. عربجه طرباج
دیرلر شم مثله. نکاه شنکاهیم نعمتی شبهنکام معناسنه دیمش. بل شبلیم
دلیجه که بغدادن آزر. الشین المکسوره ۵ . جا شجام قانی
صوق که اغاجلری قرودر. شمس فخری در بنا مس مضرتی نرسد. شاخهای بر مینه نا
ز شخام. بعضلر افت سرماکه میوه زا رسد دیمشلر. عربیده جایحه معناسنه. د
اغاج قوردی. نعمتی وکیاسی صووغنه دخی دیرلر دیمش. خا شخام مثله.
یعنی کیاسی صوغی. کر شکم قارن بطن معناسنه. کند کا شکندکام قامر
کمسه یه دیرلر. ل شلم اغاج یمیسی ضمغ معناسنه. شم فتحله شم معناسنه یعنی
پابوج وچارق. وبعد. ونفرت. یر دوغ بشیر دوغ بهم کورمز دیدکلری
که یوغورده سدی قارشدروب یرلر. یرم شیرم برشته وقرشق معناسنه .

شيم حليمي ايت بالغي كه صرتنده اق نقطه لري اولور ديمش • شمس فخري برنوع
كوچك بالقدر ارقه سنده اق نقطه لري اولور • وبعضلر ديرلر كه شيم بر
ايرمق ادي در كه بو بالغي اكا نسبت ايدوب ماهي شيم ديرلر ديمش وبو بيتي
انشا ايلمش شمس فخري • چون سمندر كند در اتش جاي • كر بر دنام شاه ماهي شيم
نعمتي وبالق بولي • و عاصي • و شوم معناسنه دخي كلور ديمش • عين فتحه يا ايله
شيم شيمنك جمعي در • خو وعادت • معناسنه استعمال اولنور
الشين المضمومة ه • ال شتلم تحكم و جنك و نزاع و جوغ فرغ
معناسنه • اشتلم لفظندن مخففدر • شم فتحله شم معناسنه • و كاف نانية ايله
منقولدر • قره حصاري و عاقبت كارها ديمش • وخ جش شوخ چشم كوزي اچيق ناظر
وكستاخ معناسنه • ور جش شور چشم كوزي دكنك يعني دكاكين كمسه
وره بو شوره بوم چورق ير بيت باران كه در لطافت طبعش خلاف نيست
در باغ لاله رويد و در شوره بوم خس • در شورم مركب ديدكلري كه ترنج انوا
انواعندندر • و شوم نامبارك معناسنه ديو تحقيق ايتمشلر الله تعالى اعلم
نوع اوله الطاء المفتوحة ه • اد طارم اترا كك قره
بكه دن اولور بدر كه صحرا الرده بريردن بريره قونوب كوچرلر عامه تحريف
ايدوب درم اوديرلر • اوتاق وضعنه اولور • بر سبيل استعاره
مرتسنه كه اكا بكزر تشبيه و اطلاق اولنور انوري ازعالم كبريا كه عامست
چون رحمت ايزدش ترحم • وهم از بي كبرياش بي شك • تا غايت اين ونده
طارم • ر اقاطر اقا طرم تانغي جرم جرم كاو ودم
كاو ودم • رسانع بكردون طراقا طرم • ع طراقا طرم تا بكردون رسيد
نوع اوله العين المفتوحة ه • ال عالم ما سوى الله تعالى
من الموجودات • ج عجم عربدن غيري نقدر بني آدم وار ايسه اطلاق اولنور
ال علم سنجاق و علم جامه و بر شهر آديدر • ظ عظم صبان اكاكي • ن عنم كوكجه
اشي عاشقيم عاشقم معناسنه بيت كه من عاشقيم چو بحر دمان
از دو برشع موج تا اسمان نوع اوله الغين المفتوحة
ر غرم خشم و كينه و هيبت • حليمي واوزمك قابوغندن عبارتدر كه
جكر دك وشيره انك اجنه اولادمش • وبو بيتي ايراد ايلمش • بيت
بر تارك زنرار نظر عاطفت كني • غرمش عقيق وزمرد شود نكس • وضم غين
وزاء عجمه تصحيح ايلمش • شمس فخري ونعمتي خشم وكينه و صره انكور باشد اوحجه ديمشلر

وشمس فخري بو بيتلري انشا ايلمشلر نظم هيچ داني كه نيست زاده تاك • مايه بي رهي
وموجب غرم • وسيله صاحبي ونعمتي مفتوحه ومضمومه با بنع ايراد ايلمشلر
وقره حصاري زاء معجمه نك فتحه سي وسكوني جايزدر ديمش • شمس فخري
باردم وكاودم قافيه سنده كتورمش • ر غرم حليمي راء مهمله محلنده قافمق
خشم معناسنه نقل ايتمشدر • وراننك سكوني وفتحي جايزدر ديمش مصراع
عداوت نيا سابد از غرم وكرم • غم غصه عربي و عجمده مستعملدر • عربيده جمعي
غموم كلور • فارسيده قاعده مقرره اوزره غمها كلور • وازاولوركه الف و
نونله جمع ايدوب غمان ديرلر الغين المضمومة ه • ر غرم
بيان فتوني فاضل محقق • دقايق الحقايقده • بو يله تحقيق وتدقيق ايتمشلركه
غرم غين معجمه نك ضمه سيله وراء مهمله نك سكونيله بيان قوچيدر كه
تركيده اوكا ايرق قوچي ديرلر • غرم دشتينك اسمي بدو كي بو بيتدن
ظاهردر بيت بيفكند نيزه نبازيد جنك • چو دركوه بر غرم بار دپلنك
اهلي سنه قيون اولسون كجي اولسون كوسفند ديرلر • غرم غيننك ضمه سيله
اولدوغي بو بيتلردن ظاهر در بيت شهنشاه عادل كه از عدل كرد • به يك بيشه
قرين شير غران وغرم • درايام اواهل فضل وصلاح • برآسوده انداز غم
ورنج كرم • كرم كافك ضمه سيله قايغو در • وقوچه غرم ديدكلري بو بيتدن ظاهردر
بيت مرا اكر بخواهي زشاه جهان • چو غرم زيان باتوايم دمان • دكبك اهو
وهيبت معناسنه ده كلور • ر غرم فتحله غرم معناسنه اصح ضمله در صحاح
عجم صاحبي بينك محمدلري معناسنه نقل ايلديكي • ل غلام قول واو غلان
لفظ عربيدر • فارسيده دخي چوق استعمال اولنور • جمعي غلمان و غلمه كلور
فاضل محقق • دقايق الحقايقده • بو يله تحقيق وتدقيق ايتمشلركه غلام فارسيده
قول معناسنه در • نته كه بو بيتده ظاهردر بيت غلام كوهمكن بيوند باشد
نه بنده بلكه خويشاوند باشد • لسان عربيده غلام حد الاصله بيله شاب ملدر بحر الغرايب
صاحبي غلام قول واو غلان لفظ عربيدر • اما فارسيده دخي چوق استعمال
اولنور ديمش • قول معناسنه اولان غلام لفظ فارسيدر • او غلان معناسنه
اولان غلام لفظ عربيدر • ايكي سين بربرندن فرق ايتميوب خبط فاحش
ايتمشدر • وبنده دخي غلامدن فرق ايتميوب بنده قول عبد معناسنه ديمشدر
انده ده خطا ايتمشدر • غلامباره كه اكا تركيده غلامبره ديرلر تحريفيله لفظ مركبدر
غلامله باره دن باره لسان فارسيده آته ديرلر نته كه بو بيتده ظاهردر

بیت شست از بر بازه تند یاز * همی رفت با وی لبی رزم ساز * مذکور ملفوظاده
معنای ترکیبی ظاهردر که ملحوظدر نوع اوله الفاء المفتوحة
ا فاجام خرما واوزم دیرلدکدن صکره اغاجده باقی قلان خرما واوزمه دیرلر
عربیده خصاصه معناسنه نعمتی ویوقار ومعناسنه ده کلور * افام برلفظدر
که رنکلره دلالت ایدر * لغتلرک آخرنه ایراد ایدرلر اول رنکه ارتق میلی اولدیغنه
دلالت ایدر * مثلا زردفام وسرخ فام دیرلر * شول لنه که کوکرک وقزلدرق
اولا قوبی کوک وقوبی قزل اولمیه * وقس علی هذا * شمس فخری مطلقا رنک معناسنه
نقل ایدوب بو بیتی انشا ایلمش بیت از برای نگین خاتم او * کشته پیروزه چرخ مینافام
ودخی بورج معناسنه کلور که عربیده قرض ودین دیرلر شمس فخری انکه از
امضای حکمش یافتست احکام کام * وانکه مینخواهد ز قدرش چرخ نیلی فام فام
اما بو معنایه داوله شایعدر وام دیرلر * لسان فارسیده واوله فا ارسنده
تبادل وتواخی اولدیغی مرارا ذکر اولنمشدر * وکونه ونکدش معناسنه ده
کلور * بکدش معناسنه غیری ادلری اسا لفظنده مسطوردر ۱ه فاهم بوز میش
وبوزثمشده بریره کلمش معنالرینه * جا فجام فاجام لفظندن مخففدر دیرلدکدن
صکره اغاج اوزرنده باقی قلان خرما واوزومه * خ فخم فتح خا ایله اتمام فرح
وشادیده نثار چیسنلرک نثار اولنان اقچه والتون ومیوه یره دوشمش میوه
هواده طوتماغیچون اتدکلری آلتلری تخم معناسنه اسدی زبس کوهر اندر
کنار وفخم * همه پشت چیسند کان بود خم * سایر اسامیسی بفخم لفظنده مذکوردر
دا فدام یاشمق دهن بند معناسنه عربیدر ویومشق نرم معناسنه ده
نقل اتمشلر * را فرام قزه حصاری مثاله دیمش * راه فراهم فعللر ومصدرلر
اوللرینه داخل اولور جمع معناسنه در * فاعللرینک ویا مفعوللرینک جمع
اولماسنی قصد اولنور * مثلا فراهم آمدن دیرلر کلیجی فاعللر برارایه جمع اولماق
معناسنه فراهم آوردن دیرلر * کتوریلان مفعوللری برارایه جمع اتمک معناسنه
فاضل محقق * دقایق الحقایقده * بویله تحقیق وتدقیق اتمشلرکه فراهم مرکبدر
برجزی فرادر که مقابلی فرودر * فرانک اصلی فراز فرونک اصلی فرود در *
ترکیبه کلیجک آخرده دفلری حذف اولنمشدر * تخفیفا فراهمک معنای ترکیبیسی
دوکلش جا قلمش لنه لرنی قالدریب بریره کتوریب جمع اتمکدر * توسعا مطلقا
بریره کتورلمشه فراهم دیرلر قالدرمق معناسن اسقاط ایدرلر * دریلوب
جمع اولمشه درهم دیرلر * بوزن دوردی دیجک یرده جمع دوی درهم کشید دیر *

دوردی بوکدی دیجک یرده درهم کرد دیر * درهمدن معنای مذکور مراد
اولدوغی بو بیتدن اکلنور بیت یکی بچه کرگ می پرورید * چو پرورده شد
خواجه درهم درید * وبرجزیده هم درمعناسنی هم لفظنده تحریر اولنمشدر انده
کوریله * جا فرجام پایان کار * حافظ من ز مسجد بخرابات نه خود افتادم
اینم از عهد ازل حاصل فرجام افتاد * وفاییده معناسنه میرخسرو زن خبر
داشت کان بلند مقام * نکند جست وجوی نا فرجام * وبرار دیمکدر نعمتی
وصکره ایچلان قدح معناسنه دخی کلور دیمش * خا فرخام نعمتی واسع
معناسنه نقل ایلمش * دا او فرداوم یارینکی معناسنه * زا فرزام لایقلی
معناسنه * را فرم قیغو وغصه دن فردمانده اولمق دکوکل طارلغمق
لطیفی چه شود از دلت ای شاه کرم * برهانی دل ما را ز فرم شمس فخری
او خود از حادثات کوناکون * مانده محرم و دلفکار و فرم * جا فرنجام عاقبت
کار وصوک معناسنه سایر ادلری انجام لفظنده مذکوردر * زم فرزم غم وغصه فرم
معناسنه راء مهمله وزاء معجمه ایله مرویدر لغتدر * خ فلخم حلاج جکی دکا یوباغی
وجلاهلرندن بر آلتدر * دو فیدو بر خشک دیدکلری درخت *
الفاء المکسورة ه * سا فسام طورنه دیدکلری بویک
قوشن کلنک معناسنه * جا فنجام کرزمک که علتلردن صایلور اطبا
مطواد دیرلر * واشنمک فنجی معناسنه الفاء المضمومة
د فدم ضم دال ایله وزننده عاقبت معناسنه * غیری ادلری انجام لفظنده
مسطوردر * نوع اوله الفاء المفتوحة ه اق قاقم
بر مشهور حیواندر که دریسندن کورک ایدرلر * ام اقام درلو معناسنه
وعلم شخصدر * ل قلم عربیدر عجمده وترکده دخی مستعملدر * صو قیصوم
قوآن جیچکی وایوه دنه که بوی مادران دخی دیرلر * وم سنه دیدکلری
معروف اودر * لیو قیلوم مثله * نوع اوله الکاف المفتوحة
اش کاشم اطبا قاتنده معروف بر اوتدر دیدر * اماسیه ولایتنده
اکا منددک دیرلر * افور پر کافورپیرم اق پیرافلی فسلکن عربیده
غبیشران دیرلر * اطبا قاتنده معروفدر * عبوثران دخی دیرلر * ال کالم فتح
لام ایله ارکورمش عورت ثیب معناسنه * شمس فخری شول عورت که ری
اولوب برازه دخی وارمش اوله دیمش وبو بیتی ایراد ایلمش * شمس فخری
دشمن در که ترا باشد * بچه دایم بنیم وزن کالم * دژم وکرم وزننده دیمشلر *

اکام کاف عجمیله آدم خطوه معناسنه • وچکه و آغزک اوستی یاننه طمغق دیدکلری
حنك معناسنه • وسیلة المقاصد صاحبی ونعمتی وکوارنده طعام بعضلر چیننمش
طعام دییو تصحیح ایلمشلر • وبعضلر بو معنایه کاف عجمیله وبعضلر کاف عربی ایله نقل
اندیلر دیمشلر • ونعمتی واول اغاجدرکه قاپو اردنه برکتمك ایچون آیدرلر دیمش •
وبعضلر اغاجدن کلید در دیدیلر • وکاف عربیله ده منقولدر دیمش • وسیلة
المقاصد صاحبی بو معنای کاف عربی ایله وهم عجمیله نقل ایلمش • اکام کاف عربیله مراد د
آرزو • ووسیلة المقاصد صاحبی • وجامع الفرس صاحبی ونعمتی طمغق معناسنه ده
کلور دیمشلر • هم کاف عربی وهم عجمیله نقل اتمشلر جامی کسی که کام درین بحر میزند بکام
بکام میر سد آخر ولی بکام نهنگ • بو بیت کوارنده طعام وقاپو باغندن غیری
معنالرك جمیعنه شاهددر • فاضل محقق • دقایق الحقایق • ده بویله تحقیق
وتدقیق اتمشلر که کام کاف عجمیله آدم درخطوه معناسنه نته که بو بیتده واقع
اولمشدر بیت کوشه گیر آن ستوده نام بود • کوچه گرد آن فراخ کام بود •
کام لغت مشترکدر بر معناسی دخی طماقدر نته که بو کلامدن ظاهردر سخن
ذو الفقار علی در نیام • وزبان سعدی درکام • کاف عربیله مراد معناسنه در
نته که بو بیتده واقع در حافظ ساقی بنور باده برافروز جام ما • مطرب بگو که
کار جهان شد بکام ما • کامراندن جزو اولان کام بو معنایه در • برخیده راند
که راندن اسم فاعلدر سورجی معناسنه • کامرانك معنای ترکیبیسی
مراد سوریجیدر • کامکاردکی کام دخی اول معنایه در • کار اشدر مرادن
اشلیجی یه کامکار دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت چه کردن زبان بربری
کامکار • چه در استین داشتن کوزه نار • اوچنس کاو چشم اکوز کوزی
دیدکلری اوت • وحکمی الطبا یاننده بهار دیمکله معروفدر اسدی هم از خیری و
کاو چشم ونرگس • بشسته رخ هریك ابر از سرشك • او د کاودم بر نوع
بوریدر که جنك کوننده چالارلر • وکچرك سرنا دالکی فتح وضمی جایزدر •
فردوسی خروش آمد وناله کاودم • دم نای سرغین وروینه خم نظامی
زفریاد خر مهره و کاودم • علی قد برآمد زروینه خم فردوسی بدرید کوه ازدم
کاودم • زمین آمد از سم اسبان بهم • بود با کبود بام قالك طوداقلی معناسنه
او کبتوم کول قوشی وچلوق قوشی حجی نجیم حوقال که جنك وحرب کوننده
آته کیدررلر کاتبی زاتش تیغ غضب کر شعله بر چرخ افکنی • نقره خنك چرخ
خاکستر شود با نه نجیم • وترکیده دخی کیم نجیم دیرلر • ز د کردم کاف عربیله کردن

لفظندن صیغه ماضی نفس متکلم وصح در ایلدم دیمکدر • مستقبلاتنه رایر
نون کتورزلر کند وکنند دیرلر • ز ر کرزم نعمتی بالته معناسنه دیمش •
یس کرسم سین مهمله ایله زعفران • ر ك کرکم مثله ور دار واد دیدر • و
فوس فرخ معناشنه • سایر آدلری هر بر لفظنده مسطوردر • ر کرم کاف
عربیله وسکون رایله باغ نکاکی رز معناسنه عربیدر • پارسی اشعارده چوق
کلور شعر شربنا علی ذکر الحبیب مدامة • سکرنا بها من قبل ان یخلق الکرم •
اشتمال علاقه سیله باغه ده اطلاق اولنور • کاف عربیله وفتح رایله کرم عربیدر
کذلك فارسی شعرلرده چوق استعمال اولنور • ایلك وای اثلی اولمق بیت
کرم بباغ ارم کرم بود گرم بخورد • بگوش هر که بگفتم کرم بگفت کرم • ودختران
پاکیزه معناسنه در • ر کرم کاف عجمی وسکون رایله اسی حار وحم معناسنه در
فاضل محقق • دقایق الحقایق ده • بویله تحقیق • وتدقیق اتمشلردر که کرم اسی در
مقابلی سرددر که صوقدر نته که بو بیتده ظاهردر بیت روز ست وهوا نه گرم
است ونه سرد • ابر از رخ گلستان همی شوید گرد • ایلیجه یه گرمابه دیرلر
اصلی آب در معنای عام ترکیبیدن معنای خاص علمی یه نقل ایچون اخر نه
ها زیاده اولمشدر • لسان فارسینك بو قاعده سی سابقا بیان اولنمشدر •
گرم ایله رغبتدن تعبیر ایدرلر • پر رغبت اولانه گرم او صانلمشه سرد دیرلر
نته که بو بیتده ظاهردر بیت ایکن سنداخجی بی درد اولمیاسن • قمو لر گرم
سن سرد اولمیاسن • بو اعتبار ایله تیز خیز اولانه گرم خیز دیرلر • نته که
بو بیتده ظاهردر بیت برانگیخت نسیمی چو مه گرم خیز • برانگیخت بر مندوان
رستخیز • ر ما گ گرما گرم قیتی اسی دیمکدر • ز د گردم عقرب عربیدر ترکیده
دخی مستعملدر • شبدعه • وشبوه دخی دیرلر • ز گ گزکم زاء معجمه ایله قراموق
دیدکلری سیاه نجه مشکه مثلا بر باریسه بکزر • اکا کوکم دخی دیرلر • ومطلقا
چمن معناسنه • ر گ گزم زاء عربیله صولر وحوضلر اطرافنده بتان سبزه
وتازه چمن شمس فخری بر جویبار دولت شاه جهانپناه • دایم رسل بیل و
رطوبیت آب گزم • ل کلم لاخنه دیدکلری عربیده کرنب وقنبیط دیرلر •
کلم کاف عربیله اکسك دیمك اولور ناقص معناسنه • وادنی نعمتی وعزیز
ومحترم دیمش • فاضل محقق • دقایق الحقایقده بویله تحقیق • وتدقیق اتمشلر که
کلم ایله کاستك فرقی واردر • نته که فردوسینك بو بیتنده بنیامین حقنده
قرداشلری دلندن دیمشدر بیت گناه این بر بخت راست • کزاو لاد یعقوب کم باد دست

اکسلمکله یا فصل و لانه کاست دیرلر ابتداء اکسک اولانه کاست دیمزلر کم دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت کل اندر نازکی از سرو کم نیست ولیکن در وفا ثابت
قدم نیست کم بیشک مقابلی ایدوکی بو بیتدن ظاهردر بیت
بشهر این مثل شهرۀ عالمست که هرکش هنر بیش روزی کم است مجازا از نسنه
دخی کم دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت رحمی بحال ما بکنی زان سبب که تو
امثال این شکسته دلان کم ندیدۀ کلمۀ ترکیه ادات تفصیل در مدخولنک
مدلولنده ترقی معناسنی افاده ایدر ایکیسنه ده داخل اولور کمتر ده دیرلر
بیشتر ده دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت زکوه مال بدر کن که فضلۀ رزرا
چو باغبان ببرد بیشتر دهد انکور مانی زبت کمتر نه آموز از وکمکین محبوبی
که پیشش سجده آرند و نگوید یک سخن با کس یان رت کمان رستم قوس قزح
یان سا کمان سام مثله شمس فخری کمترین طاق حشمت خسرو در علو چون کمان سام بود
سایرا سامیسی بر لفظنده مسطوردر یان نیا کمان نیام مثله ند کندم کاف
عجمیله بغدای حنطه معناسنه نده هیز کنده هیزم کاف عربیله سرتمه او دون که
بعض یرلرده اولور طاغدن سوررلر اندررلر وطومرق او دون دکوم
صولر و حوضلر کنارنده اولان سبزه کزم معناسنه بهرامی آن حوض بت دشن و
آن کوم کرد او روشن کند دلت چو به بینی مرآینه شمس فخری معیار جمالیده بو معنایه
بولغتی کاف و زا فصلنده نقل ایلدی نته که سابقا ذکر اولندی دخی کاف
و واو فصلنده بولغتی سورلمش و بیللنمش یرلرده قوریان اوتدر دیو نقل
ایلدی یام کهرم کتورم وکهنه معناسنه هنا کهنام دوزخ تعریب ایدوب جهنم دیرلر
الکاف المکسورة ه را اکرام اولو و حرمت و عزت
ر کرم کاف عربی و سکون را ایله قورتجغز و بوجک دیدکاری نسنه اسم عامدر
جمیع حشرات ارضه اطلاق اولنور عربجه دود دیرلر جمعی دیدان کلور رفته د
کرفته دم ضیق النفس مرضی ر کرم کاف عجمی و فتح را ایله کیرم لفظندن مخففدر
دقیقی کمان مبر که مر آبی تو جای مال بود جز از تو دوست کرم خون من حلال بود
اسدی کرم تخت مهر آج و برم سرش بخشم بتو کنج و سیم افسرش لی کلیم
کاف عجمیله صوف و خرقه کم کسر کاف عربیله ترکیبده مقام توصیفده و مقام
تعلیلده استعمال ایدرلر زبان فارسیده که توصیف و که تعلیل ایله
مر الفظنک میمندن نته کم تر الفظنک تا سیله ترکیب ایدوب کیت دیرلر
فردوسی دریغا که این عشق یوسف کنون مرا کرده خواهد اسیر و زبون

دکۀ میم متکلمله دخی ترکیب ایدرلر نته که فردوسی کم از شرم پرده برون ورد
ز چشمم شب و روز خون اورد قره حصاری علاف کل معناسنه ده کلور
دیمش یرا کیرام کبر معناسنه و عجب معناسنه استعمال اولنور
الکاف المضمومة ه دا کدام قانغی دیمکدر و قنغی
معناسنه بیت در تنکنای معرکه هنکام دار و کیر پیدا شود که مرد کدامست
و زن کدام زک کبرکم زرد چوب مشهور دار و یه در ر کرم کاف عجمیله
غم و غصه معناسنه فردوسی ز چنکال یوزان همه دشت غرم دریغ دل و
بر بر از داغ کرم اسدی ز مر سو رم آهو و رنک غرم ز دلها دم کل ز دانیده
کرم کم کاف عجمیله یتوک نابدید و ضال معناسنه کم کاف عربیله بیک
استین معناسنه در عربی لغتدر فارسیده عاریتدر نا کنام بر بیجه
حیوانلرک و بر بیجه قوشلر و سایر هوامک یتاغی اسدی درین بیشه زین بیش
مکذار کام که بیر ژیان دار در اندر کنام دیگر سراسر بیشه و کوهست و دریا
کنام اژدها و جای عنقا بیت چو ان اندر کلستانش دد آهو کنام اهوانش
جای جادو و مطلقا یتاق معناسنه استعمال اولنور داو تلاقی و جایر
معناسنه در کند کور کندم صغر منتاری دیدکلری اقچه رق صاریلغه نائل
طبر آقدن ظاهر اولور نخود مقداری و دخی بو تحکده غسله قاترلر مسکر اولور
اون درهم مقدار آربی بر رطل عراقی باله قترلر غشیان کتورر قوصدرر
اما جماعه قوت ویرر و سمزدر باله اوج بال مقداری صو قاتمق کرک چوق
قارشدورب چالقیوب بر ساعت مقداری اورتوب قودقده نصکره بنبیذ اولور
سوجی کبی طوتار بوسبیدن بو کا اندلس و لایتنده تربة العسل دیرلر
و بعض یرلرده شحم الارض دیرلر طب کتابلرنده تعریب ایدوب جوز جندم
دیرلر و کوم شمس فخری سورلمش و بیللنمش یرلرده قوریان اوتدر که چارپایه
دیررلر دیمش بوم قافیه سنده ایراد ایدوب بو بیتلری انشا ایلمش
نظم انچنان کشت عدل او که بروز برده از پیش بوم بردارد نخل اکر
برخلاف او روید استین دان که کوم بردارد دره و حوض کنارنده
بتان اوت معناسنه نقل اولندی نوع اولیه اللام المفتوحة ه
اج لاجرم ع بیدر ناچار و ناکزیر و مرآینه و البته یعنی لابد و لاانقطاع
معناسنه قال الفراء لاجرم لابد و لامحالة بفتح الجیم الام زیو بود آرایش
معناسنه شمس فخری دانکه در بندکی او نون شد تکشد بار زیب و زحمت لام

شمس فخری بویله نقل ایلدی • اما حق بو درکه لام دلبند اوزرینه صورت لام
الف عقد اتدکلرینه دیرلر که ترکیبی طیلسان دیرلر • آخر نوعی برنما ایلایام
دخی لغتدر • ج لجم اوزلی فره باجق که یوللرده طوآرا یاغیله دلکدن اکن اولور
و پاره پاره اولور • غ لغم اوبان معناسنه • کا لکام صولاق اللی اولان کمسه
واوبان لکام معناسنه مستعملدر • اللام المکسورة • غا لغام
لکام لفظندن تحریف اولنمشدر • فردوسی نود کیو بازین لغام سیاه •
برو بر سوی مرغزاران بکاه • زبهزآد بنمای زین و لغام • چنو رام کرد دلو
بردار کام • وده کوبکی • کا لکام کاف عجمیله اوبان تعریب ایدوب لجام دیرلر
نوع اوله المیم المفتوحة • ت ماتم یاس نعمتی و انجمن
زنان مصیبت رسیده دیمش • ا مام ... در معناسنه • اه سا ماه سام
ماوراء النهرده بر نواحی آدیدر • اه سیاه سیام مثله • خو مختوم ماوراء النهر
لغتنده ایویه دیرلر • ای ماهی شیم جوکا بالق والاجه بالق معناسنه
ج مرحم پرجم معناسنه • د م مردم آدم اوغلانی و کوزببکی انسان لفظی کبی که
بو ایکی معناده مشترکدر • فاضل محقق • دقایق الحقایقده • بویله تحقیق و تدقیق
اتمشلرکه • مردمک معناسی کشی درنته که بو بیتده ظاهردر • بیت سک اصحاب کهف
روزی چند • پی نیکان کرفت مردم شد • کشی زاده یه عجم مردم زاده دیرنته که
بو بیتده ظاهردر • بیت کوزم باشینه رحم ایت سورمه دردن • که مردم زاده دور
دوشمش نظردن • مردمک معناسنه • کاه اولور مردم اطلاق اولنور نته که
بو مصراعده واقعدر • خدنگ از دیده مردم جوی کشته • ر د مردمک چشم
مردمک چشم کوزببکی معناسنه • ز و بوم مرز و بوم اقلیم و یورت و ناحیت
و سرحد • ادای کران تاکران لشکر شاه روم • کرفتند در زیر یا مرز و بوم
ره مرهم جراحت اوزره اوددقلری عوام تحریف ایدوب ملهم دیرلر •
کا ر مکارم نعمتی بر طاغ آدیدر قراب طاغی کبی • مر رمضان آینک اول
کیجه سنده غایبدن اتمه اوددیاندوغی کورینور شویلکه اطرافنده اولان جمیع
خلق مشاهده ایدرلر دیو نقل ایلمش • لغ ملغم اسیجاق یاقی که جراحت اوزره
اوررلر • دس موسم عرب بازاری • فی المیم المضمومة •
دا مدام هر وقت دایم دیمکدر • و شراب معناسنه • شمس فخری سیم بدان سان که
فرخی کفتست • باداز فرخی و عیش مدام • د موم معروفدر که کیجه ایله
باقرلر • لسان عرب و عجم و ترکده مستعملدر • حقیقتده عجمی درکنیتی ابو مونس د

نوع اوله النون المفتوحة • ازک اندا نازک اندام
اندامی ظریف دیمکدر • و نازک فرج معناسنه • اخنه چشم ناخنه چشم
کوزده بتن ات • از نازم فدا و قربان اولاین معناسنه استعمال اولنور
جامی نه نیکو بند کیهای تو نازم • بطوق منت کردن فرازم • افرجا
نافرجام برامز و عبثلی و عبث ایش و آخری خیر اولمیان نسنه و کوچک
معناسنه • اکا ناکام ناچار و بی مراد معناسنه • انام آد و اسم معناسنه
ج نجم ایرق دیدکلری اوت • مخ نخم نثار جیلرکه جناال اغاج اوزرینه بر
بیزی با غلیوب نثاری هواده ایکن طوتارلر • بو لغت نا ایله و نونله مرویدر
اصح نونله در • سایر اسامیسی بنجم لفظنده مذکوردر • ذی ندیم مصاحب
خاصه دیرلر کنیتی ابو الکمالدر • نم نم بوشاق لبن معناسنه • ند تندم طمان
که صولی یرلرده و یوکسک طاغلرده یای فصلنده دوشر عرب بیده
ضبابه دیرلر • حلیمی کسر نونله و سکون زا ایله تصحیح ایلمش • اصح بودر نعمتی بالزاء
العجمی دیمش • زاء عربی و کسر نونله دوبردی معناسنه کلور دیمش • شمس فخری
کزم قافیه سنده کتوروب بو بیتلری انشا ایلمش • بیت برجویبار دولت شاه
جهان پناه • دایم ز سلسبیل و ز طوبیست آب و کزم • در فتح باب دست عطا بخش او برد
کر کوهر و لآلی بارد ز ابر و نزم • ذی نژیم زاء عجمیله مثله سایر ادلری نارمغ
لفظنده مسطوردر • سر نسترم اول یرکه کنش از طوقنسه و یا هیچ طوقنمیه
والاجق • نعمتی و سایبان معناسنه کلور دیمش • سی نسیم یومشاق یل
و باد مشهور عربیدر • فارسیده دخی شایع • شر نشترم سین مهمله ایله
نسترم معناسنه • غا نغام نعمتی حرکات ثلثه ایله ایراد ایلمش • هوا یوزن
طوتان طوز و یوزک قرالغندن و طوتقلغندن عبارتدر یا ظاهرا
شمس فخری رخ احباب سرخ و با بهجت • رخ اعدای او همیشه نغام • با معنی شویله
که شناعت وقتنده یوز قراسی دیو تعبیر ایدرلر • رودکی همه نیوشه
خواجه نه نیکویی و بصلح • همه نیوشه نادان بجنک کار نغام • نم یاش چه که
کوکدن یاغر • عرب ندی دیرلر • فاضل محقق • دقایق الحقایقده • بویله تحقیق
و تدقیق اتمشلرکه • کاه اولور نمه باران دیرلر • نته که بو بیتده واقعدر • بیت
چو از دامن ابر صف کم شود • بیابان ز باران پر از نم شود • بو محلله
متعلق بارانده بعض تفصیل واردر • نا نمام براوتدر اطباقاتنده معروفدر
عربده قوجی معناسنه • النون المکسورة • ژ نژم زاء عجمیله

طمان غنجه ضبابه دیرلر. و بولوت. و غصه عنصری ز نژم و میغ که بد روز
روشن از مه و تیر چنان نمود که تاریست آن مه تابان. ژی نژیم مثله
بو معنایه غیری اسامیسی تارمیغ لفظنده مذکوردر. و طوفان. نی نشیم جای
مرغان. یا نیام قین بیت بزم دو جمشید مقامی که دید. جای دو شمشیر
نیامی که دید. و صبان طوتاغی مقوم معناسنه. ما دم د نهادم مردم
آدمک دوزنی دیمکدر. یر نیرم سامک باباسی دیدرکه نریمان دخی دیرلر
فردوسی از و باد بر سام و نیرم درود. خداوند کوپال شمشیر و خود.
ی نیم یارم. و یاری نصف معناسنه نوع اوله الواو المفتوحه
ات واتم اصفهانیلر دلبنجه کفتم دیمکدر. و لوره ار وارم دارم برنوع
ششدر. اش واشم برارمق و برشهرا دیدر. ا وام بورج دین قرض
معناسنه شمس فخری کیست انکو سپهر میخواهد. رفعت از خاک درکهش با وام
اه واهم کیر و سنه و برده. و بیله با هم معناسنه. و بوزک و بورشق
را ورام اکا دیرلرکه برنسنه بیع اتدکدنصکره وزننددن یاکیلندن آشاغه
واررلر مشتری بها بس و یرمز شرعا مر یرک عادتنجه اشاغه اندرمک جایزدر
ع بیشه خط دیرلر. فارسیده ورام دیرلر. و شش معناسنه ره ورهم
برک و محکم سوز. ه وهم بلکل که حق جل و علا حیواناته برقوت قومشدرکه
انک واسطه سیله نفس محسوسات جزویه دن معانی جزویه ادراک ایدرکه
اول معانی محسوسه دکلدر. مثلا عداوت زید و صداقت عمرو. و قیون قوردی
کورب بر معنایی ادراک اتدکی کبی که انوک سببیله اندن نفرت ایدوب قچار.
اول قوته قوت واهمه و اول مدرکاته وهم اطلاق اولنور. کتب حکماده مذکور
و مسطوردر الواو المکسوره ۵ . ین وینم بینم معناسنه
لسان فارسیده واو ایله یا ارسنده تبادل و تواخی واردر بیت
بکور دشمنان واکر دازاو. که دوستت شاد و دشمن کور وینم.
نوع اوله الهاء المفتوحه ۵ . اهام ارام معناسنه
و اعلام رجالدندر. شت هشتم سکزنجی. فت هفتم یدنجی لیو هلیوم
مارچوبه دیدکلری اوت که عامه تحریف ایدوب مرلجو دیرلر. جامع الفرس
صاحبی هلیوم برحصاری چکلی اوتدر دینور. هلیون مشهور اوتدر طبیبلر
دیمش هم بیله نعمتی اتحادی حکم موافق معناسنه. و یولدا و زرنه مسافرلر
قونمایجون اتدکلری زیر زمینلر شمس فخری انکه بهر خیر بی حد در جهان.

خانقه

خانقه کرد در رباط و پول دهم. فاضل محقق دقایق الحقایقده بو یله تحقیق و تدقیق
اتمشلرکه لسان فارسیده هم معنای شرکتی افاده ایدر. مثلا یولده شریک
اولانه همراه دیرلر او ده شریک اولانه همخانه دیرلر. و بر یرده دیرلمش نسنه یه
فراهم دیرلر نته که بو مصراعده واقعدر ع درمان درد فراهم نمیشود زفرح.
لسان فارسیده هم شول معناده ده استعمال اولنورکه ترکی دلده اوندن
اوندن ده ایله تعبیر ایدرلر. مثلا او ده کلمدی دیجک یرده عجم او هم نیامد
دیر. نته که بو بیتده واقعدر بیت کو فرض خدا نمی کذارد از قرض تو هم
غمی ندارد. هم اول معناده ده مستعملدرکه ترکی دلده اوندن هم ایله تعبیر
ایدرلر. مثلا ترک هم استر هم قورقار دیجک یرده عجم هم جوید و هم
ترسد دیر نته که بو بیتده واقعدر بیت بران کس نام غواصی بود زرق
که هم درجوید و هم ترسد از غرق. همچنانکه هم دخی اول معنده ترکده هم
ایله دردیر عجم همچنانست دیر. و عربیده غصه معناسنه در نظم
ناد علیا یا مظهر العجایب. تجده عونا لک فی النوایب. کل هم و غم سینجلی
بنبوتک یا محمد بولایتک یا علی. مد همدم مصاحب معناسنه. مشک
همشکم ایکیز اوغلان معناسنه. ند اهندام یرلی یرنجه تسوید و تعدیل دیمک
اولور بو لفظدن تعریب ایدوب هرنسنه یرلی یرنجه تسوید و تعدیل اتمکه هنده
دیرلر. نکام هنکام وقت که حین و اوان و آبان و اجل دخی دیرلر. فاضل
محقق دقایق الحقایقده بو یله تحقیق و تدقیق اتمشلرکه هنکام وقت معین و محدوددر
مثلا بهارک وقت معیننه هنکام کل دیرلر. و وقتنده یتشدی دیجک یرده
عجم بهنکام رسید دیر. نته که بو بیتده واقعدر بیت کر بزی بهنکام فرزانه کشتست
ستیزی نه جاز دیوانه کیست. معین وقت اولوب اول وقتده اولان
جمعیته هنکامه دیرلر بیت پیش نظاره ذات تو بود باصره کور. نزد هنکامه
وصف تو بود ناطقه لال. اخ نکی ما اختصاص اکوندر. نامه دکی خامه دکی
ما کبی. شول مکتوبه نامه دیرلرکه عنوانی یا آخرنده یا ایکیسنده بیله آدی یازیله
بحر الغرایب صاحبی هنکامی مطلق وقتله تفسیر اتمشدر. اول فرق دقیقه که هنکام
ایله کاه اورتاسنده واردر واقف اولمامشدر. م هم
فردوسی اکر باشد یاوری زاسمان. همم طبع یاری کند بی کمان. وری هوریم
آق سیید معناسنه نعمتی دسرخ و طمان و ای معناسنه دخی نقل اتمش
الهاء المکسوره ۵ . لا هلام بوزاغی اتندن و تمشن لحنی معناسنه

يز هيزم اودون • فاضل محقق دقايق الحقايق بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه
اول اغاج كه هنوز كسلمامشدر يرنده بتوب طورركن اتامامش و يرراغاجلكدن
دكلدر بلكه اوزلقدر اوكا هيزم ديرلر • نته كه بو بيتده ظاهردر • بيت
چو آمد بران كوه هيزم فراز • بدانست بالا و پهن و دراز • كسلدكدن صكره اغاجك
يناجغنه هيمه ديرلر اودون چكنه هيمه كش ديرلر • بحر الغرايب صاحبي هيزمله
هيمه فرق ايتمامشدر • هيمه اودون هيزم معناسنه ديمشدر • خطا ايتمشدر •
نوع اوله اليآء المفتوحه ٥ • ايام اولاجقي اتي زمان
ادا ايلده بر يردن بريره على التعجيل خبر ونامه ايلتمك ايچون كيدن اولاقلره
هر منزلده آتلر وقاترلر بسلرلر ايدي اول اتلره يام آتي • واول مكانه يام خانه
ديرلردي شمس فخري از براي ايلچيان صيت تو در هر طرف بسته زاجرام سماوي
زابلق ايام يام • يرم بربط معناسنه • يش يشم يشب ديدكلري مشهور طاشدر
خواجه امي نكين يشم سفيد بست خاتمت راماه • كه بعد مهر هنوز رشش سياهي
برجاست • واول طاشنك چوق منفعتي وار در حاجيتي وساير احوالي يشب
لفظنده مذكوردر احمد كرماني كوهتن اكرچه يشم كردد • از باد اجل چو يشم كردد
ديكر بد كردن ونيك داشتن چشم • لولو طلبيد نست از يشم اليآء المضمومه
يشترم قوردا شني ديدكلري علت • فر يغترم مثله عربجه شري ديرلر
سايرادلري بثترم لفظنده مذكوردر ومسطوردر • والله تعالى اعلم
باب النون نوع اوله الالف الممدوده ٥
الوسن آالوسن بغدادي ديدكلري عربجه حشيشة السلحفاة ديرلر • بابا
آبابان برطاغ آديدر • بادا آبادان شين اولان ير نعمتي بعض لغاتده
برج حصار وبرج فلك معناسنه اولمق اكلنور ديمش • با آبان وبالقصر باز
آيي آب معناسنه • ابو نصر فارابي الفك قصري ايله تصحيح ايلمش وتاريخ جلاليده
متعين اورته كوز آيي در • تاريخ فرسده كبيسه اعتبار اولنمادوغندن اتوري
ايلري وكيري دوراپدر • بيهزك اعتبار ايدرلر • وهم فرس ايلرينك
اونجي كوني كه آبان آينده برام ايدرلرايدي وكون آيي متفق اولدوغندن اتوري
وطاغ كوه معناسنه • نعمتي و داغ كي معناسنده نقل ايلمش • جامع الفرس
صاحبي دوكون كي معناسنه بالقصر ديمش • بي آبتين فريدونك باباسي اديدر
عنصري ذكر باقي از تو ماند آباي عكور را چنانك • از فريدون ماند و رستم نام زال و
آبتين • بدا ابدان سكون با ايله صويري ديمكدر • زيرا كه دا آن لفظي هر اسمك آخرنه

لاحق اولور اول اسمك محلنه دلالت ايدر • خوذان وجامه دان كبي پس هر يرده
كه صو جمع اولور آبدان ديرلر يعني صولق • داكرك ديمك اولور • وحوضه
وفوق كه مثانه يه ديرلر اطلاق اولنور • نعمتي وقاوق وقاريوزه دخي ديرلر
ديمش • بدا آبدان فتح با ايله معمور معناسنه ابادان لفظندن مخففدر •
بدست آبدستان ابريق معناسنه • بدست دا آبدست دان مثله
قصر له دخي مرويدر • سايراسايسي بدستان لفظنده مذكوردر • بدا انذا
آبدانذان زبون وضعيف ويورلمش معناسنه • جامع الفرس صاحبي
وصو كبي جالقانور ديمش معناسنه دخي نقل ايلمش • بدندا آبدندان
مثله لطيفي كرچه كشتيم ابدندان در دهان حاسدان • ليك هيچون علك
رومي بوي خوش آيد زمين عنصري مجلس هر اهل را بر بساط امتحان •
زابر دست تو خويف ابدندان تازه شد • بروغ اب روغن ات صوبي
چو ديش دخي ديرلر • عربجه زريقا ديرلر • وطعامك اوزرينه
كلان اوزي • بزاردا آبزاردان اول ظرفدر كه طعامه اكجك اوتلري
كه ابار يزديرلر انك اجنده حفظ ايدرلر • بست البستن بوكلو اولان
ديشي انسان اولسون حيوان اولسون شاملدر عنصري چون عطسه روح القدس
اثار تو ميدارد • شبهاي ستردن رام يم صفت اكبستن • ابشخودد
ابشخوردن نعمتي صو ايچاجك ير ابشخور د آبشخورد معناسنه نقل ايلمش •
بكوا بكون كاف عجميله مائي رنك ديمكدر • نعمتي وكوك زنكلي فلج وبر نوع
بجاقدر • وصرچه معناسنه ده كلور ديمش • بوبا ابوبان بشيمان معناسنه
نعمتي بعض نسخه لرده باء تاني يرينه ميم اولوب ابومان يازلمش ديمش •
والف مقصوره بابهنده كتورمش • بيش ابيشن كويكي كوملكي معناسنه
تش اسما التش اسمان شمشك • تشدا انشدان اوجاق والتش بر كسلك
اوده طابدقلري ير • خت اختن صيغه مصدرده دربر پادشاه اديدر
وايلچي معناسنه • خبا اخبابان قماش ومتاع البيت معناسنه وقماش
صوكي وشول صول واسلوب بلمز تا صاقو آدم • بو معني تركيبده مستعمل
خشي اخشيجان صد معناسنه عناصر اربعه نك برينه ديرلركه بري
برينك ضديدر • اجسام ناميه دن جزء اولدوغي اعتبار ايله الف ونونله
جمع اولندي غلبه استعمال له عناصر اربعه يه تخصيص اولندي احمد كرماني
كه شكر دكبود زبرجان • شاهين قضا ز اخشيجان • خشي اخشيجان مثله

وزبرزی آذربرزین مجوس طایدوغی اودلردن بر بلند آتشگاه در
اول آتشکده برزین نام کمسه بنا ایدوب اندن اتوری اوکا نسبت اولنور
آذرگشسب کبی • برزین لقبدر گشسب لقب اولدوغی کبی • نته که محلنده
بیان اولونیدر • معنای ترکیبیسی ایراوزرنی دیمکدر • فرزین انک معربیدر
لکن معنای ترکیبیسندن نقل اولنمشدر • ذکر اولنان معنای لقبییه آذربرزین
جملهسی اسم اولیدر • بر پهلوان کمسهیه نته که بو بیتده واقعدر • بیت
سزاوار این جستن کین منم • برزم آذر تیز برزین منم • آذرگشسب دخی بر
پهلوانه اسم اولیدر فردوسی • سپهبد چنین گفت کآذرگشسب • نبد نامور
زجنگ زرسب • شمس فخری معیار جمالیده یکی از ائمه دین ابراهیم علیه السلام
است • وآتشگاهی که او ساخته است انرا آذربرزین گویند دییوب بو
بیتی انشا ایلمش بیت خلیل وار شکسته تبان باطل را • دل مخالف کرده
بر آذربرزین • ذربای آذربایجان و ذربیجا آذربیجان دخی دیرلر •
بر مملکت مشهوردیدر • اول حدی معه آندن و دمروزنکاندن طشره جنوب
اخر دربند حزانه وارر • بو مابینده نقدر شهر وار ایسه آذربیجان دیرلر
زبان پهلویده اوده آذر دیرلر عجمک اصل اتشلری اول یرلرده ایدی اکا
نظرلردی • آتشگاه مجوسی بلند ایدوب رغبت کلی ویروب • وجشن عظیم
قی عدم ایدن اولا فریدون ابن اثبین ایدی • اندن صکره کلان پادشاهلردن
زیاده ایدوب ایدوب کمالن بولماغن • حضرت فاروق اعظمک رضی الله عنه خلافتلری
زمانندهیزدجرد بن شهریار بن پرویز که ملوک عجمدر مملکتی اهل اسلامه الدردوب
جمیع آتشگاهلری سوندیدی • دمی آدمین جمیع آده منسوب اولادینه
فردوسی که تا بنده خورشید بد بر زمین • ولی صورتش صورت آدمین
دیگر بزیر فلک بر فراز زمین • ندیدیم هرگز چو او آدمین • زرگو آذرگون
نعمتی مرصمه دیدکلری خوشبو براق دیمش • وسیلة المقاصد صاحبی گل حجیه
و مرسن و حطمی دیمش • شمس فخری گل خبردست دیمش • فاضل محقق • دقایق الحقایقده
بو یله تحقیق • و تدقیق • اتمشلرکه اذر ایله اتشک فرقی بودرکه آذر اول قرآن
مجوس اودکه اسپیدرا آذرگون اندندر • بر چچک دیدرکه او درنکندهدر
کافی یایه قلب ایدوب اذربون دیرلر • ترکی دلده اول چچکه خطمی ده دیرلر انتهی
ذربو آذریون مثله بعضلر نوع من البابونج دیمشلر • و بعضلر گل زرد
دیمشلر • و بعض عربی لغتدر وهو زهر اصفر الصنوبری فیه • شعر

کان آذریونها • من فوق تلک القضب • خنام مسک فوقها • سرادق من ذهب
لغیره • و زهر لا یزال به اصفرار • من الوجد المبرح والغرام • یحب الشمس لا یبغی سواها •
ویلحظها بمقلة مستهام • اذا غربت تکنفه اشتیاق • فنام لکی یراها فی المنام •
لابن المعتز • کان آذریونها • والشمس فیه کالیه • مداهن من ذهب • فیها بقایا غالیه
ذکر اولنان عربی ابیاتی بو فقیر کثیر التقصیر حلبة الکمیت نام کتاب مستطابدن
اخراج اتمشدر • ذری آذرین نعمتی اذین معناسنه نقل ایلمش • جامع الفرس
صاحبی قبه معناسنه نقل ایلمشلر دیمش • ذی آذین عادت وارایش وشول
زینته دیرلرکه پادشاهلر تختگاهلرینه کلدکده • ویافتح بلاد خبرلری کلیجک شهر
خلقی دکانلرین ویوللرین و زرینی دکانلری اوکنده قبهلر وکوشکلر و قبهلر
زینت ایدرلر • و دیار عجمده نوروز و عیدلرده دخی ایدرلر دیمش • و اول
کوشکلره اذین دیرلر • امیر معزی عادت وارایش معناسنده ایکی معنایی
بربیتده جمع ایلدی بیت تارمشک خم گرفته بر کلش آذین بود • خم گرفتن
قامت عشاق را آذین بود • بیت ملک فرمود آذینها ببستند • بهر سو بامی و
راهش نشستند • آذن و بالقصر درسک مرفق معناسنه لطیفی مشوبا
مفسد و دزدان متقارن • که خود الوده یابی تا بآذن • زانک فتحی و کسری
جایزدر • معنای موضوع له بودرکه نقل اولندی نته که واوله وارن دخی
شایع و ذایع لغتدر • محلنده ایراد اولنمشدر • سایرا سامیسی ایرج الفطنده
مذکوردر اما بعض شعرانک عبارتندن بیلک زنگ معناسنه استعمال
اولنمق منفهم اولنور • زمو آزمون صناپش معناسنه اسم مصدردر اسدی
یکی تیغ نو دارم الماس گون • بزخم تو خواهمش کرد آزمون • ذآژن فرج
حصاری درسک آزن معناسنه نقل ایلمش • و زانک فتحی و سکونی جایزدر
دیمش • سا آسان کلنز قولای دیمکدر یسیر و سهل معناسنه دخی کلور ع
چو عشق آسان نمود اول مرا آسان نمرا سانم • ستا آستان ایشک عتبه
و ذری معناسنه • ستی آستین قفتان و کوملک یکی کم معناسنه مصراع
کواه عاشق صادق در استین باشد • سما آسمان کوک فلک معناسنه
فاضل محقق • دقایق الحقایقده • بو یله تحقیق و تدقیق • اتمشلرکه آسمان لفظ
مرکبدر • اس ایله ماندن • مان مانستن دن اسم فاعلدر یکزنجی معناسنه
اس دکرمندر • آسمانک معنای ترکیبیسی دکرمنه بکزر در • صو دکرمنه اسیاب
دیرلر نته که بو بیتده واقعدر بیت دگرمن کبید رصو اوزره عالم یک

ابجنده دانه كند مدر آدم • ایكی طاش آره سینه كردی دانه • اوكندی بل آبی
دور زمانه دیكر ذكر من كبسید رصواوزره كردون • دونه دونه ایدر ابجنده كندن
اودن • آسمانك كوكه اطلاقی معنای تركیبی سنكدر ونده تحقیقی اعتباریله در
اما غلبه استعماله منزله علمه وارمشدر • وفرس ایلرینك یكرمی یدنجی كونی
عربیده فلك اوله سماء دنیا دیرلر • اوچنجی فلكه صاقوره • دوردنجی فلكه برقع
یدنجی فلكه كحل • بعضلر عربیده دیمشلر كبید السماء كبیدات السماء میان آسماندر
ع كل ما علاك فاظلك فهو سماء اسباب السما السبب رسن • وپیوند دور
واصل السبب كل شیء یتوصل به الی شیء من ذریعة • او قرابة • او مودة •
ومنه قیل للحبل سبب • وللطریق سبب • وللسلم سبب • نقلها الثعلبی
فی تفسیره انتهی • سیابا اسیابان ذكر منجی • سیاز اسیازن ذكر من تشنجی
وذكر من جاقلداغی • سن اسن قومه والنجی دخی دیرلر اول عورتدر كه بر
عورتله وزرینه كلور • شیا اشیان یوه عربیده عش ودكز دیرلر •
فرید آفریدكان براد لمشلر جمیع آفرین در • فری آفرین دعای خیر
وتحسین • وصیغه امردر آفریدن لفظندن • ووصف تركیبی دخی استعمال اولنور
فاضل محقق دقایق الحقایقده • بویله تحقیق • وتدقیق اتمشلر كه آفرین اسم فاعلدر
آفریدن لفظندن براديجی معناسنه حق جل وعلا وجل شانه جانی براتدوغندن
اوتوری جان آفرین دیرلر • نته كه بو بیتده واقعدر بیت آفرین جان آفرین پاك را
آنكه جان بخشید وایمان خاك را • سوز اختراع ایدن كمسنه یه سخن آفرین دیرلر
نته كه بو بیتده واقعدر بیت جهان آفرین تا جهان آفرید • از وصورتی خوبتر
كس ندید • اصل كلام آفرین جهان • آفرین جان • آفرین سخن در • علمیته
نقل وتلحیق مضاف الیه تقدیم اولنمشدر • وقاعده تركیب تغییر اولنمشدر •
مقام تحسینده دخی آفرین دیرلر • نته كه بیت سابقده مذكوردر • وبو بیتلرده
اول معنایه در بیت آفرین جان آفرین پاكه كم • ویردی بر وجهیله صورت
خاكه كم • اولدی مسجود فلك مسجود جان • نسخه ام الكتاب كن فكان • بو معنایه
آفرینك مقابلی نفریندر كه معناسی قارغیش ویرمكدر بیت چنین گفت شاه جهان
كیقباد • كه نفرین بد بر زن نیك باد • كلیو اكلیون كلستانی كمنی شمس فخری
شد بساط زمین از برای مجلس شاه • بهر بهاری فراش شاه زا كلیون •
فیل آفیلین برا وتدرا طباقاتنده معروفدر • افسنطین دخی دیرلر •
ای آكین كاف عجمیله برنسنه نك باصدوغی كبی ومندر كبی ویورغان كبی •

ابجنده طولدوردقلری نسنه یه دیرلر • وسایر آدلری جیغوت لفظنده مسطوردر
م آمن نعمتی چوره معناسنه دیمش • مو آموین نعمتی مثله ومحكم وبرك
وسورحمرات معناسنه نقل اتمش صحاح عجم صاحبی بخارا یوره سنده بر مشهور
ومعروف دوره دیمش • ما دا آماذان حاضر اولمق وكلمك • می آمین
بالمد والقصر چنین باد دیمكدر بر بانید آن اول دیمكدر استماء اشارتدر
ع آنكه دلخسته زحرمان امیدست منم • واواخر كلمه ده
الف ونون ذی روح اولانك جمعیدر آدمیان پریان ملكان كبی
گاه اولور صفت معناسنه افاده ایدر تفرج كنان • وافتان وخیزان كبی
لام تملیك معناسنه ده استعمال اولنور • ازان منست یعنی دیمك
اولور لی معناسنه • فاضل محقق دقایق الحقایقده • بویله تحقیق وتدقیق
اتمشلر كه آن لسان فارسیده اسم اشارتدر بعید ایچون لسان عربیده
ذلك كبی قریب ایچون اولان اسماء اشارت زبان فارسیده این در
عربیده هذا در • گاه اولور آن لفظنك اولنه واو كتورورلر وآن دیرلر
محل عطفده نته كه بو بیتده ظاهردر بیت آن نیز كذشت ازین كذركاه
وان كیست كه نكذرد ازین راه • آنك واینك اخرلرینه كاف زیاده
ایدرلر آنك واینك دیرلر معنالری اوتخفه وبوتخفه دیمكدر نته كه
مولانای رومی قدس سره بیورر بیت نك فراضه چند ابریشم بها
خرج كن انها وباز اینجا بیا • آن لسان فارسیده بر معنایه دخی استعمال
اولنور • مثلا كیمك نسنه سی در دیجك یرده آن كیست دیرلر نته كه مولانای
رومی بیورر مثنوی گفت زاهد در سبوها چیست این گفت باده گفت
آن كیست این گفت آن آن فلان میراجل • گفت طالب را چنین باشد عمل •
وادات جمعدر انسانده وحیوانده استعمال اولنور بیت سران خیل
پیراهن دریدند • دم ویال ستوران را بریدند • اغاجده استعمال
اولنور • درختان دیرلر نته كه بو بیتده واقع اولمشدر بیت پیراهن سبز
بر درختان • چون جامه عید نیك بختان • اما كسلمش نسنكره چوب
یا هیزم اولا بواداته جمع اولمز [illegible] اولور • چوبان وهیزمان دیمزلر
چوبها وهیزمها دیرلر • اغاجك بداغنده براغنده یمشنده وسایر نباتاتك
وجماداتده حالی بو منوال اوزره در • شاخان • بركان • كلان • چمنان •
سنكان • كوهان • زمینان • آسمانان • دیمزلر • شاخها • بركها • كلها • چمنها •

اسنکها. کوهها. زمینها. اسمانها دیرلر. نا آنان اونلر دیمکدر. ن انا
آن اتان انلرک دیمکدر. ن ایت آن ایشان مثله. ن ای آن این بو
ن اینا آن اینان بونلرک دیمکدر. ن آ آن انوکدر دیمکدر. ن ی
آیین طاشی یایق که یوغرتدن وسددن یاغ چقارلر بیت دوغم ای دو
در آیین تو میخواهم ریخت. تاکنم روغن ازین دوغ همی جنبانم. وا آوادان
اباد ان معناسنه. وا وایله بارلسنده تبادل وتواخی وارددر. وا آوان
دیوان معناسنه کلور. وسیله صاحبی ودیوان حکمه داخی دیرلر دیمش
وری آورین اردج اغاجی. وغو اوغون کاریز الجینه اقرصو. ونرک
آویزکن اولاشغان وقاوشغان علق معناسنه. ولیش آولیشن وبالقصر
کلک دیدکلری اوت که طبیبلر قاننده سعتر دیلکله معروفدر. شتربا دخی دیرلر
وابر یوشن. آ آهن دمر حدید معناسنه. هرم آهرمن فتح ها وضم میم وسکون
را ایله ارکک دیو دیمکدر. نره دیو معناسنه حلبی بو بیله تصحیح ایدوب قصر
الف وسکون ها وفتح را ایله غلط عام قبیلندر. اما ثنا یعدر دیمش ولیکن
بو سنده استشهادا ایتمش بیت ستیز آوزی کار ام من است. ستیزه بر خاش
اشفتنست عنصری سخن کو فیض روحانیست چون بر غیر بیوندم. کنم از شهپر
جبریل بازو بند آهرمن. شمس فخری معیار جمالیده قصر الفله وسکون ها ایله
وفتح را ایله ایراد ایدوب وبو بیتی انشا ایتمش بیت ان کارساز ملک سلیمان
که دشمنش. پنهان شود همیشه چو مانند آهرمن. نعمتی حق بودر که ایکیسیده
جایزدر دیمش. بو فقیر کثیر التقصیر فصحای قدمای شعرانک اشعارنده آهرو آهرمن
واهرمین. دخی استعمال ایتدکلرینی بولوب محلنده ایراد ایتمشدر.
نز آمزن نفط معناسنه. هو آهن دمر حدید معناسنه. هسته سخ
آهسته سخن فسلدی معناسنه. هوا آهوان وبالقصر مغاره ورخنه
ونقب که دلرلر دیوارلره وحصارلره کیررلر. هو آهون مثله اسدی
ن یاره سرتا سر آهون زدند. بکون باره بر روی هامون زدند.
فردوسی باهون زدن در زمین باشتاب. سبکتر ز ماهی بود اندر آب
صحاح عجم صاحبی کیک بوزاغیسی معناسنه دیدی. لبت البستن
بالیاء المثناة التحتانیة یوکلی لک. ویجوز بالموحدة التحتانیة ایضا
کما تری آیین شول لسنه تک اسمیدر که عرب دلنده اکا قانون ورسم
دیرلر. ترکی دلده توره دیرلر بیت کوز للردن وفا اومید که رسمی.

بولر بلنلر اول آیین ورسمی. آیین ایله کاه اولور امر لازمدن تعبیر ایدرلر. توره
وعادتک معناسی لزوم اولور وغندن اتوری. نته که بو بیتده ظاهر در بیت
اکه بازنده برتو نفرین بود. پس نه ای دوزخ آیین بود. کاه اولور آیین ایله
سافی بره جمع ایدرلر آیین وسان دیرلر. نته که بو بیتلردن ظاهر در نظم
هر انکس چنین است آیین وسان. مر ورا بود این جهان ان جهان. کنون جمع و
اسباط ارایش خوان. بده اشنایی باین وسان. آیین عبارتنده عجم
توسع ایدرلر. مثلا یراق ویساق دیجک یرده برک وآیین دیرلر نته که
بو بیتده ظاهر در بیت سوار وپیاده به آیین وبرک. همه زیر جوشن همه زیر
ترک. وپادشاهلر شهره کردکده شهر خلقی بازارلرده ایتدکلری زینت آزین
معناسنه بیت از برای مقدمت خیل خیالم دمان. اشک بر دیار دیده
آیین بسته اند. نوع اوله الالف المقصورة ۵. بیا ابیان
ایکی یا ایله نعمتی ابان معناسنه نقل ایلمش. بزار دا آبزاردان طعامه قونلان
اونلر ظرفی. برما دا ابرما در آن نعمتی بر نوع حلوادر دیمش. بخ ابرنجن
بلازک قوله کجر دکلری بلازکه دستابرنجن دیرلر سوار معناسنه ایاغه
کجر دکلرینه پای ابرنجن دیرلر خلخال معناسنه. بسا ابسان بلکی وبلازک.
بناخو ابناخون نعمتی حصار وقلعه معناسنه کلور دیمش. بوما ابومان شیماج
معناسنه. توربا اتوربان عبا معناسنه. خشیج اخشیجان ضد معناسنه
مدالفله آخشیجان دخی روایت اولنمشدر. سایر تفصیلی انوع مذکوردر.
خشیج اخشیجان مثله عنصری بداز دانش اخشیجان نیش برخ. هم از کشت هفت
اختر وراز چرخ. خشینا اخشیتان مثله ناصر خسرو ازین چار وازین نه ای
برادر. بشد موجود سه فرزند دیگر. معادن پس نبات انگاه حیوان.
بهم بستند یکسر اخشیتان. بدریا در ودر کان زر وگوهر. کنند دروش مردم را
توانگر. خکو اخکون دو کمه اکلی معناسنه. ربو اربون صافی بازار اقچه سی
حقیقتده بیع وشراده سفته وبریلان اقچه یه دیرلر. الفسز ربون دخی
لغتدر. ربیا اربیان اختباط بالغی. رج ارجن بیا معناسنه. ردوا اردوان
اشکانیلردن سلاطین فرسک دچنجی طبقه سیدر. ملوک طوایف دخی
دیرلر. اکثر صکره پادشاه اولانک ادیدر که اردشیر بن بابک النده هلاک
اولمشدر. رزا ارزان اوجوز رخیص معناسنه. رز ارزن طاری دیدکلری
که جو باندر دبرغا [illegible] برکا غاجدر بیت دی مجتبی براه دیدم. دردست کرفته چوب ارزن

رغ ارغن حلیمی نبت دیمش • یعنی نبت یعنی باکره قزاو غلان دیمش • دشت
قبچاق لغتیدر اسدی چنان تاخت تند ارغن سنگ سم • که در گنبد
از گرد شد ماه کم • بو بیتده ارغن اسب تازی ولماسنه دلالت ایدر • رسلا
ارسلان معروف حیوان که ملک سباعدر • شیخ الاسلام جلال الدین
السیوطی رحمه الله • اسماء اسدی ولدی اولریله سکز یوز آتمیشدن یازوب
بر رساله ایدوب آدینی نظام اللسد • فی اسماء الاسد قومشدر • و غد کور رساله ده
دیرکه • وذکر ان الشیخ صدر الدین بن وکیل دخل علی بعض الامراء فقال له
اعدّ للاسد ثلاثه آلاف اسم • ونسبه فی ذلک الی المبالغة • رش ارشن
بولت ابر معناسنه دشت قبچاق لغتیدر • رغوا ارغوان بر معروف
چچکدر رایحه سی اولمز حقیقتده بر اغاجدر قزل گللری اولور • بر رنگی اکا نسبت
ایدوب ارغوانی دیرلر مظفری چون غرابست این جهان برمن زان زلف غراب
ارغوان بارست چشمم زان لبان زعفران • تعریب ایدوب رجوان دیرلر
ودلیجه گجی بوینوزی چچکی • رغنو ارغنون بر مشهور سازدر دیدر • رهبانلر
کلیسالرنده انجیلی انک آوازینه اوقیوب دوقورلر • و قولنج سبیلیسی
رغوا ارغون بنت دشت قبچاق لغتلرندندر اسدی نژاد اسب دیگر بزرگ
ستام • از ارغون وازتازی تیز گام • رمغا ارمغان هدیه ترکیده
مستعملدر • رما ارمان پشیمان و زحمت و مشقت که برایشه چکرسن
رم ارمن معنای ترکیبی اگر من دیمکدر و بر ولایتدر که خسرو پرویز
انده واروب شیرین ایله مصاحبت ایلدی • رموا ارمون و بالضم احتیاج
اولمکسیزین اشلمزدن اول ویریلن سفته یه دیرلر • و بایعه صاتیلان نسنه نک
بهاسن قبض اولنمزدن اول ویریلن نسنه یه دیرلر لطیفی منم در درد ترا با دل
خریدار • که ارمون داده ام جان بهر بازار • یعنی با ایله بو بیتده ارمون
دخی ایراد ایلمش • رنیا ارنیان افخوان که بابونه دخی دیرلر که ترکیده
لیمون گوزی دیرلر انک انواعندندر • را ارن درسک آرن معناسنه •
روا ارون یعنی صفراسی غالب اولان کمسه یه دیرلر دیمش • زا ازان اندن
دیمکدر • زدا اژدن و بالکسر الجا اغاجی ولمثی و طوشنجل دیدکلری یبیجی قوش
اژدم دام معناسنه غیری ادلری انده مسطوردر • زکا ازکان زاء عجمیله
غم و غصه • زکن ازکمن تجاهل و باغ حیوغی که بوداردن دوشر • که ازکهن
زاء عجمیله یعنی متبله دیمش • و کاهل و بطال و بیکار اولان شمس فخری

ایام

ایام با کفایت و هست کم خرد • افلاک با جلالت و هست ازکهن • زما
ازمان حسرت و پشیمانی • و زحمت و مشقت • که برایشه چکلور ارمان معناسنه
راء مهمله و زاء معجمه ایله مرویدر لغتدر • زا ازن دیرسک آزن معناسنه
زانک فتح و سکونی جایزدر • زی ازین بوندن دیمکدر • ستی استین
استون معناسنه مولانای رومی جبرئیلی را بر استین تست • بر دو بالش را
بصد جان حسته • طوادی اطوادین بر جزیره ادیدر که انده جن طایفه سی
چوقدر ولور • فو افزون ارتق درانسم در افزودندن که معناسی ارتقدر
مقابلی کاستدر که معناسی اکسکدر • گاه اولور اولندن الفی حذف
ایدوب فزون دیرلر • فزونی نا افزونی نان الکک خمیر لنمک معناسنه •
فا افسان بلکی مسن معناسنه ع افسان کز تیغ توست مریخ • و بلازک
لسان معناسنه • فسنتین افسنتین اطبا قاتنده بر معروف و تدر اولک
دیرلر • بعض برلرده لوطه دیرلر • یعنی روم دیارنده یلن دیرلر دیمش •
فسوا افسون ترکیده بوکی • و حیله و مکر • وآوسون دیدکلری که حسته
و مسحور اوزرینه اوقورلر عربیده رقیه دیرلر • فغ افغان زاریلق یعنی
ایکلمک و آوازه و نفرین • قراطی اقراطین بر حکیمدر که یلدزلر اشکالی
که رصد ده دربیکرمی ایکی بیک ستاره نک طول و عرضنی تعیین ایلدی •
فلاطو افلاطون بن ارسطن الالهی اسکندر رومی زیرا غظمی دیدر • مولدی
قونیه در • لسان یونانیده صادق القول دیمکدر • و خطیب قاسم زاده روضة
العلماده افلاطون المعتصم بالعدل معناسنه در دیمش • و خوانده امیر عام
منفعت کثیر علم معناسنه نقل ایلدی • قال ابو موسی جابر بن حیان الصوفی
فی کتابه المسمی کتاب الجامع فی الاسطرلاب علماً وعملاً یحتوی الف باب
ونیف یقال لافلاطون انه من الادقة والاصح انه اسکندرانی فانه یونانی
ومعنی اسمه واسع العلم • وبلغ من العمر مائة وثمانین سنة وقیل اکثر من ذلک
ونظر من المورخین انه عاش اقل من ذلک • وقولهم غیر مناسب فانه طاف
الارض مع اسکندر من المشرق الی المغرب • فاقام فی اقلیم واحد اربعین
سنة • وهو معلم الاسکندر من صغره الی کبره انتهی هذا القول دیمشلردر که افلاطون
آخر متقدمینک اولیدر • توحید و حکم ایله معروفدر • سلاطین فرسک اکنجی
طبقه سندن بهمن بن اسفندیار زمانندن وجوده گلدی • و حکمتی سقراط و طیماوس
حکیمدن اخذ ایلدی • و سقراط مقتول اولوب مسموماً وفات اتدکده قایم مقامی

قايم مقامي اولدي. علوم الهيه يه وعلوم طبيعيه يه رياضيه يي ضم ايلدي وهو انكه
اخذ المشائيين المشهورين. ومعني المشائيين انه كان من رأيه الرياضة
للبدن بالسعي المعتدل لتحلل الفضول ومدارسة الحكمة في تلك الحال.
وافلاطونك آرائ مذاهبي وار دركه ارسطواندن المشدر. بعضنده مخالفت
المشدر حدوث عالمده وغير يده. وانك كلامندندر كه حق تعالى بر كمسه يه علم
حكمت ويرسه ويردوكي حكمت مقداري انك رزقندن اكسك ايلر. سببندن
سؤال اتدكده جواب ويردي. واتيدي كه حكمت حظ نفس ناطقه در. مال حظ
نفس شهوانيه در. مال ايله حكمت متغايرلردر بر يره جمع اولمزلر. وانتهى ايضاً
كنا اكنان مغاره صحاح عجم صاحبي مد الف ايله ضبط ايلمش. كنو اكنون شمدي
ديمكدر. الآن. وآنفاً معناسنه. كنو اكنون شمس فخري جامه ايست مثل
ويقي ديمش. بعضلر اطلسه مخصوصدر رنكي قره الغه مائلدر ديمشلر. حليمي رنكي قرادر
ديمش. يعني قره اطلسدن بر نوعدر. وبر غايتده بهالي قماشدر ديدر ديمش.
شمس فخري سزد كه در قدم دولتت بپاي انداز. زمانه در كشد از چرخ اطلس و
اكسون. شمس فخرينك بو بيتندن اطلسك غيري اولمق اكلنور. عنصري اكسون زرنكار
فلك را جوا ستر. برابره معنبر اين لاي ساده بين. لك الكن حمري عربيده
كنك زبان معناسنه در. يقال الكن الرجل اي كنك زبان شد. وهو الكن
وهي لكنة. عنصري اي تيغ جهان داور با خامه تو عاجز. وي تير زبان اور در حضرت تو الكن
امان مهلت. ميا اميان كيسه وطغار حق. مي آيين چنين باد ديمكدر.
عنصري نا هميين ظل جناب ابود محمود وس. در سخن مقصود كشته بر دعاي و آمين
مهربانيده آمين معناسنه. همزه نك مد و قصري جايزدر عربيده صادق ومستقيم
معناسنه در. بنا خو ابنا خون حصار وقلعه بعضلر واوي رسمي طوتوب نون و زن
قافيه سنده استعمال ايتديلر. شمس فخري معمار جمالينه. واصفهاني جيحون و
سيحون قافيه سنده استعمال ايتديلر. حق بودر كه ايكي وجهله جايزدر لفظ خود كبي
شمس فخري قلاع دولت آن پادشاه جم حشمت كه هست پايه قدرش كمينه انباخون
يعني بو لغتي الف ايله سكره بالنه داخي ايراد ايلدي. نبا انبان طغار حق كه عربيده
جراب ديرلر. نجا مي انجا مين آخر كي ديمكدر. نجدا انجدان قاصني انكدان لفظنك
معربيدر. نجم انجمن ديرنك يري محفل معناسنه. ندرو اندرون اجرو ديمكدر
ندو اندون صوا اندود معناسنه. ندو هكي اندو هكين كاف عجميله غصه لي
معناسنه. ندو هك اندو هكن مثله عربيده لهفان. واسوآن معناسنه كلور.

نبي بال عسل معناسنه كنبشي ابي ميمونددر. نكدا انكدان كاف عجميله قاصني ديدكاري
انكدان لفظنك معربيدر. راغ قوقولي اوت كه عربيده حلتيت ديرلر معربي انجداندر.
قره حصاري ومفتاح معناسنه ده كلور ديمش. نكزا انكزان كاف وزا عجميله
قاصني معناسنه. نكو انكون كاف عجميله بردرلو قاشدر. مرمر بردرلو كوزل
بوقلمون كبي. نكشتري انكشترين يوزك در. بيت بهر دستهاي جو انكشترين
ساخته از لعل مصفا نكين. يوزكه انكشترين ديدكلري بارمغه نسبتي
اولدوغندن اوتوريدر. ساير تفصيلي انكشت لفظنده بيان اولنمشدر. نكليو
انكليون كاف عجميله ترسالر انجيلي بر معتبر كتابدر. وبعضلر انجيلدر ديمشلر.
ومولانا حسين واعظ الكاشفي جواهر التفسيرده ديركه بر قولده حضرت آدم
صفي يه عليه السلام نازل اولان صحفك آديدر. وبر قماشدر كه انده
يدي درلي رنك اولور. ودرلي درلي چيچكلر معناسنه. بيت شهرا رايست چون
كاركه انكليون. خاصه چون باغ شود از رخ كلها رنكين. نكيا انكيان
كنكر. وبر كله وبر نخله ديدكلري اوت. نكيبا انكيبان مثله. نكيبو
انكيبون يعني مثل بوقلمون ديمش. نيرا انيران فرس آيلرينك اوتوزنجي
كوني. نيسا انيسان مسخره لق ومخالف. ويلان كه سوزك داندك
دونك صفتي اولور. شمس فخري نه در جود شبود بهر كز مدنق. نه در قولش
بود هر كز انيسان. ديكر من انكاه سوكند اينسان خورم. كزين شهر من رخت
بيرون برم. نيسو انيسون مشهور اوتدر. ني انين ايكلدي عربيده زفير
دخي ديدر. وطاش يا صدف. وطاش يابق. ويابوق معناسنه ده كلور.
ورنج اورنجن بلازك ابرنجن معناسنه. وژن اوژن دلاور وبهادرلره
اطلاق اولنور صفتدر. مرد اوژن وشير اوژن ديرلر. مرد افكن وشير افكن
معناسنه. يعني مرد اقتاريجي ويقيجي ديمكدر. قياس بوايدي كه اوژندن
افكندن معناسنه كلديكي اوژن امر صيغه سي اولوب بعض تركيبلرده صفت
استعمال اولنه ايدي لكن خصوصيله بهمان وصف اولنان ايشلدي مصدر
وماضي ومستقبل وحال صيغه لري ايشلمدي. انوري بكرز آهن ساي ونيزه
صخره كزاي. به تير موي شكاف وبه تيغ شير اوژن. وس اوسن قره حصاري
قصه معناسنه نقل ايلمش. هرم اهرمن اركك ديو ديمكدر. شمس فخري
ان كارساز ملك سليمان كه دشمنش. پنهان شود هميشه جو مانند اهرمن
هروم اهرومن مثله. انوري خدنكهاي شهاب اندر ان شب تشنه كون.

روان چو نور خود در روان امر ومن هرم اهرمن مثله عنصري چنان دان كه در
مرتن اهرمن است • همه خلق را اهرمن دشمنست • هوا اهوان رخنه اهوان
معناسنه اسدي اگر دریا بان در رنگ وسنگ • نشان سازی از حلقه
خود ننگ • بزودي ز صد ميل ره بيشتر • بدان حلقه ز اهوان بر آرند سر •
يوا ايوان طاق بلند • و پادشاهلرا تور دقلري مكان شمس فخري
ز بدسگالي پرداخت قلعه و باره • بفرق خويش بيار است طارم وايوان •
وسايه بان كه قاپو اوكنه بابرلر عامه تحريف ايدوب صيوان ديرلر وطره
وچار داق • وفي مختار الصحاح ايوان بكسر الهمزة الصفة العظيمة ومنه ايوان
كسرى وجمعه اواوين صحاح عجم صاحبي بكسر الهمزة ديو تصحيح ايلمش والله اعلم •
الالف المكسورة • زوا ازدن الجاغاجي ديلمشي دكو شنجيل
قوشي فتح الفله ازدن معناسنه • سپتا اسپتان يوزرلك تخمي معناسنه •
سپغو اسپغون بزرقطونا وبغه براغي وسكرلي براق • سپندا اسپندان
يوزرلك سپندان معناسنه • غيري ادلري سپند لفظنده مذكور در •
سپيو اسپيون اسپغون معناسنه • وتخمه ساير اساميسي اسپوس
لفظنده مذكور در • سترو استرون قصر عورت عربجه عقيم وعاقر ديرلر •
شمس فخري بدان سبب كه فحول كرام عنين اند • شدند مادر امال نيز استرون
ستغا استغان جوي دني وبر نوع زيور در عورتلر باشلرينه زينت ايدرلر •
سغنا اسغنان اصرغان ديكني ديدكلري • شخوا اشخوان چچك شكوفه
معناسنه • وتازه فدآن • شخوا اشخون مثله وقوزي قولاغي ترشه معناسنه
وكلم كبي در اكثيرك پينور رباج معناسنه • وقوصمق • قليمو اقليمون حكمادن
اول علم فراستي اول پيدا ايلمشدر • غايتده چاپك وتيز دل ايدي منقولدر كه
بركمسه صورت بقراط حكيمي تصوير ايتدرمشدي • اقليمون حكيم مذكور صورتي كور
كوردكده بو شخصك صاحبي زنادوست در ديدي وايتديلر بو صورت
بقراط حكيمكدر حاشا وكلا كه اول فعل قبيح اندن صادر اولا • اقليمون حكيم
ايتدي كه بنم علم فراستم بوكا يتشدي • بو سوزي بقراطه ديدكلرنده اقليمونك
فراستنه تحسين ايدوب • تصديق ايليوب ديدي كه ايام جوانيمده زنادوست
ايدم بعده قباحتني بلدوب • عون وعنايت الهي • وقوت رياضت
كاهي ايله ترك ايلدم • بدوا ايدون بويله معناسنه شمس فخري هميشه در حق اهل هنر
نكويي كن كه حق باب تو پيوسته كرده ايدون • وشويله كه معناسنه •

بيت گل بگل وشاخ بشاخ از شتاب • ميلشوم ايدون كه شود لشو آب •
فردوسي گر ايدون زمينو بر آيد سروش • نباشد بدان فر واورند وهوش •
جامع الفرس صاحبي دايم وهميشه ومردم معناسنه اسدي از ان ابن كه ايدون
خوش وخرم است • كه با فر فرخ پي آدمست • ودينه جامع الفرس صاحبي
روزگار وشهدي • وبو دم • وبو نده ايدر معناده كلور دبو نقل ايلمش صحاح
عجم صاحبي ونعمتي وخداي تعالي • وايدر معناسنده كلور ديمشلر • برا ايران
فرس ايلرينك اوتوز ايكي كوني ايران فتح همزه ايله دخي مرويدر • واصح
فتحله در • يسا ايسان مشرق وشمال ما بيني در كه رجال غيب نفعنا الله بركاتهم
هر ايك التنجي ويكرمي برنجي • ويكرمي سكزنجي كوني اول جانبده اولورلر
وكاكي جانب ايشان • برا ايران ديار عجم سرحدودن تا سرحد تاتاره
وارنجه • وايران ديمكه وجه تسميه شهنامه ده فريدون اولادي بيانده
معلوم در • يرما ايرمان پشيمان معناسنه • ينستما اينستمان زردشت
حكيمك آديدر • بيت همبر ابراهيم بدآن زمان • بدش نام زردشت اينستمان •
يشا ايشان ضمير جمع غايبدر انلر ديمكدر • سم وهن معناسنه • فاضل محقق
دقايق الحقايقده • بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه ايشان ضمير جمع غايبدر
نته كه بو بيتده واقع در بيت ايشان دارند دل من ايشان دارند • ايشان
سر زلف پريشان دارند • مفردي او در شان دخي ضمير جمع غايبدر ايشان
ايله شانك فرقي اولدر كه ايشان ضمير منفصلك جمعيدر • شان ضمير متصلك
جمعيدر • لسان فارسيده مخاطبكده متكلمكده ضمير متصللرينك جمعي الفله
نونله در • مخاطب ايچون اولان ضمير متصل مفردي حرف تا در كه اخر كلميه لاحق
اولور نته كه بو بيتده واقعدر بيت ترك دنيا كن براي آخرت • از بدن
بركش لباس فاخرت • اخرنك اخرندكي تا، تاء تانيث در • فاخرتك
اخرندكي تا تاء خطابدر • مذكور تاء خطابه الف ونون الحاق ايدنجك
ضمير جمع اولور نته كه بو بيتده واقع اوليدر بيت وليكن بيند شم از خشم شاه
دلاور بود در سخن بي گناه • مذكور ميم متكلمه الف ونون لاحق اولور ضمير جمع
اولور نته كه بو بيتده واقع در بيت چو آگهي تو ما شهر بند تقديريم •
در هدايت توفيق ماند نو بگشايي • يلخا ايلخان بيورق بيورجي يعني
فرمان ده پادشاهلر القابيدر • مولانا سروري خواجه حافظك
بيت احمد الله على معدلة السلطاني • احمد شيخ اويس حسن ايلخاني ابن حسين

ایلخان بر پادشاه آدیدر دیمش واحمد شیخ اویس بن حسن ایلخانی تقدیرنه در
احمد شیخ اویس لفظنک مجموعی علم اولدوغی تقدیرجه معنی بویله اولور اما
احمد مستقل علم اولوب شیخ اویس باباسی آدی اولوب حسن انک باباسی نامی
اولیجاق ابن لفظی ایکی یرده مقدر اولوب احمد بن شیخ اویس بن حسن تقدیرنه
اولور یلکا ایلکان مثله ینا اینان مخالف ویلان سوزک ووعده نک
اندک صفتی اولور یا ایله نون ارسنده تقدم وتأخر واردر یمین امین
ایناق کمسه معتمد علیه معناسنه وقایغوسز اولان بی این بو دیمکدر اسم
اشارتدر قریب اجون عجمده کی بو اکبی کاه اولور افاده معنای تصغیر اجون
اخرینه بر کاف کتورلر اینک دیرلر معناسی بونجغز دیمک اولور ینا
اینان بونلر جمع صیغه سیدر ینجغز اینجغزین بونجلاین دیمکدر ابتداعلم

الالف المضمومة ه . با ابان طاغ

اوبان لفظندن مخففدر بو لغت یا ایله دخی که اخر حروف تهجیدر مرویدر غیری
ادلری ابان لفظنده مسطوردر رتکا ارتکان ارغوان معناسنه رجوا
ارجوان ارغوان لفظنک معربیدر را اران نعمتی اغاجدن یاتوته دیرلر دیمش رما
ارمان زحمت ومشقت فتح الفلا ارمان معناسنه کلور سایر اسملری
ارمان لفظنده مذکوردر رموا ارموان سفینه که الم صاتم ده استعمال اولنور
اولنور سایر اسامیسی فتح الفلا ربون لفظنده ذکر اولنمشدر ستخوا
استخوان کمک عظم معناسنه دجکر دک واو رسمیدر جان وخان قافیه سنده
استعمال اولنور ستوا استوان نعمتی محکم استوار معناسنه دردیمش ستو
استون دیرک ودودگر ستون معناسنه شتربا اشتربان دوه جی صطر الطیقو
اصطرطیقون بوغا دیکنی دیدکلری اوت غا اغان نعمتی صاح ردم صاجی
چکلیه دلنجه دیرلر که چکک دلنجه تنکری تعالی یه دیرلر دیو نقل المش
فتحان خیزا افتخان خیزان ددشه طوره دیمکدر وبا اوبان طاغ کوه
معناسنه ورما اورمان اغاجی چوق یره دیرلر ترکیده مستعملدر
وزحمت ومشقت ارمان معناسنه وزا اوزدن برصنف طایفه در اوغوز
نامه لرا یدرلر ترکیده دخی مشهوردر وستا اوستان اوزننه یایلمش او
وواسع معناسنه ده کلور ویا اویان طاغ کوه معناسنه نعمتی واورته
آلی دیمش

نوع اوله الباء المفتوحة ه . ایز بابیرن

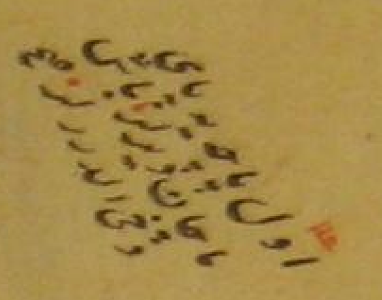
کباب دمری که سغلی دخی دیرلر شمس فخری اعظم جمال دینی و دینت انکه هست

جان عدو چو بسمل و رخش چو بابزن اسدی که او را به نیزه بر افراختی چو بر
بابزن مرغ بر ساختی . ابایا بابایان ابکنجی باء عجمیله دوه لر وقصه کوتاه معناسنه
ونهایتلی لسنه اتنکا باتنکان بادنجان معناسنه اتو باتون نعمتی خیالی
طوغانه دیرلر دیمش اخته ز باخته زن مهره دیوار اخه ز باخه زن
مثله اخیزه ز باخیزه زن مثله اخینه ز باخینه زن مثله ادانش باداش
ثواب وعوض باداش معناسنه در ادبا بادبان کمی یلکنی شراغ معناسنه
دقفتان وکوملک یقاسنه دخی دیرلر نعمتی وصغر تماج معناسنه ده نقل
المش ادوا بادوآن مثله ادبری بادبرین صبا یلی معناسنه شمس فخری
بزیر چرخ برین بی مثال فرمانش ز سوی قبله نیارد وزید بادبرین ادبزا
بادبزان ابهر ییل بادوزان معناسنه بیت چو بادبزان شاه فیروز شاه
همی تاخت بارترک ورومی چو ماه ادبرس بادبرسن صبا یلی معناسنه
ادنیسی بادنسین قوق صکره غی بازسین معناسنه ادبیز بادبیزن یلپزه
مروحه معناسنه غیری ادلری بادبار لفظنده مسطوردر اسدی
بهرسو یکی بزن زبر فرو هشته از پر طاوس نر ادخو بادخون واو
رسمیدر تن وزن قافیه سنده استعمال اولنور ییل کیره جک پنجره
بادگیر معناسنه کتابی عمر چه کونه جهد از دست خلق باد چه کونه جهد از بادخون
شمس فخری همایون وطبرخون قافیه سنده کتوروب بو بیتلری انشاد ایلمش
بیت دشمن درگاه بو اسحق را دیده ودل دایم از غم بادخون دیگر
گر ددا الحق چون سموم از باد صبح بگذرد اعداش را بر باد خون نعمتی وگذر
آب وبعض لغتده یایلاق معناسنه تصحیح اولنمش ومما قوشنه ده دیرلر
دیو نقل الممش ادز بادزن یلپزه بادبیز معناسنه ادزی بادزین صبا
یلی بادبرین معناسنه ادفرو ردی بادفرودین دبور یلی الکز فرودین
دخی لغتدر ادنجی بادنجان عامه تحریف ایدوب بدلجان دیرلر عربیدر
ادنکا بادنکان مثله کاف عجمیله ادویز بادویزن یلپزه مروحه معناسنه
ادبا بادبان طوراق ونی ورازیانه دیدکلری که عربیده رازیانج دیرلر
سایر اسامیسی شبت لفظنده در ادا باران یغمور معناسنه بیت
باران که در لطافت طبعش خلاف نیست در باغ لاله روید ودر شوره بوم خس
فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق ایتمشلر که باران اسم
جنددر مرنه که کوکدن یاغر باران دیمک اکا صادقدر معنای اصلیسی اعتباریله

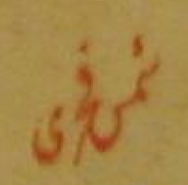
[illegible]

باریدن ماخوذدر اصلده اما خصوصیله تیموره علم اولمشدر. گاه اولور
معنای اصلیسی اعتبار اولنور نتکه باران دینور نته که بو بیتده واقع اولیدر
بیت چو از دامن ابر صیف بی کم شود. بیابان ز باران پر از نم شود.
اردا باردان یوک یاب وقاب قجاق قویاجق نسنه. واو ده یوک
یغاجق یر. ارسنج بارسنجن یوک طارتیجی. وپرسنگ بارسنج معناسنه.
ارکی بارگین تیمور صوبی ایرکلن یرعه بجه جیه دیرلر شمس فخری کسی که چون
سرطان بانوکج رود بشکن. بسنگ بشکنش ودر بارکین فکن چون یک
بیت شاد بدانم که شناسد خرد. چشمه حیوان زنم بارکین. نعمتی وسرکین گردان
وقوقار صو معناسنه ده کلور دیمش. اربی بارین بلدرکی یعنی کچن ییلکی ع
که تقویم پارین نیاید بکار. ازارکا بازارکان اصلده زا ایله را ارسنده
الف وار در شعرای فصحانک اشعاری انک اوزرینه در شیخ عطار دراساحل
یکی کشتی روان بود. همه پر رخت وپر بازارکان بود. اسدی یکی نامور مرد
بازارکان. شد از کاروان دوست با پهلوان. ازبا بازبان طوغانجی
وبادبان کمی یلکنی معناسنه. ازرکا بازرکان تاجر بازارکان معناسنه.
ازستا باستان صحاح عجم صاحبی باء عجمیله تصحیح ایلدی عشار معناسنه.
خراج وعشر الیجی. ازکو بازکون کاف عجمیله ترسنه وباشی اشاغه وکیرو
دیمکدر. ازبا بازن کیدی ودیوش معناسنه. ازوا بازوان حبت
استا پاستان باء عجمیله گذشتکان اسکی قدیم معناسنه عنصری
رسم وآیین مروت باستانی گشته بود. در زمان تو بجا امتد که بازان تازه شد
امیر معزی شرع بپسندد که من نوشیروان خوانم ترا. در چه کس چون انبود
از خسروان باستان. زانکه هست اندر دل تو داد ودین هر دو بهم.
داد بی دین بود تنها در دل نوشیروان. اسوا پاسوان پاسبان معناسنه.
اشکو باشکون ترسنه دیمکدر بازکونه معناسنه. اشی باشین تخته
واغاجدن کسلور. اغوا باغوان باغ بکجیسی. اغبا باغبان مثله. افرج
بافرجن اياق منکلی عربیده خلخال. وحجل وخدمه وبره دیرلر. افرج
بافرنجن بو ایکی لغت پای افرنجن لفظندن تصرف اولنمشدر. اکدا پاکدامان
اری انکلی یعنی زنادن بری اولان کمسنه. اکدام پاک دامن مثله. اکی پاکین
دی نسنه طاهر معناسنه. الاتری بالاترین بوندن یوقاری ورق معناسنه
الا بالالان باء عجمیله سمره دیرلر. الا بالان باء عربیله تیرخانه ودهلیز که بالان اندرونی

یرلر. وحیاطه بالالان بیرونی دیرلر. بو بیت ایکی معنایه شاملدر شمس فخری
بالان فکنم ونالان چو خر بماند بکل. وداع کرده بنا چار صفه وبالان
ال زبال زن پرواز ایدیجی قوش خصوصیله کوکرجنک برجینه اطلاق
اولنور. ال زی بال زین ایرک دپنکیسی که ایکی جانبنده قنانلر کبی در برک
معناسنه. التجرمین بالش چرمین سختیان یاصدق. الیزبا بالیزبان باء عجمیله
بوستانجی وباغجی اسدی سپهبد دگر ره زبالیزبان. بخن جبت وبکشود گنج بان
الی زی بالی زین بال زین معناسنه. الی بالین یاصدق وباش اوجی.
بیت شمع بر بالین وپایین باشدت. در قدح جلاب نوشین باشدت.
فاضل محقق. دقایق الحقایقنده بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که یاصدغه بالین
دیدکلری باله نسبتی اولدوغندندر تور یدر. بال اموز باشیدر لسان فارسیده
اخر کلمه ملحق اولان حرف یانک معنالری چوقدر. جمله سندن بریسی معنای
نسبتدر. مثلا ترکه نسبت اتسه لر ترکی دیرلر. اول نسبتی تاکید قصد اتسه لر
حرف یادن صکره نون زیاده ایدرلر. مثلا زنکین وبالین دیرلر. امدادا
بامدادان صبح صادقدر شیخ سعدینک بو کلامنده بامدادان که حاضر
باز امدند برای شستن غالبا مدمراد چین صباحدر. آخرنده کی الف ونون
ادات جمعدر. صبحکاهلاندکی کبی. ام ستو بام ستون دیرک اوزره اولان
چارداق که اوستی اورتلمش اوله. امو بامون مخنث خیز او غلانه دیرلر.
ابان عربیده صورقون اغاجی وتهامه ناحیه سنده بریه اغاجلرندن براغاج
ایدر که خوشبوی حجکی اولور زمربان دیرلر. فستق کوکزی کبی نخوددن
بیوجک دانه سی اولور ترشته کبی اما بسته نک ایکی پهلوسی واردر انک اوج
پهلوسی اولور میشنه طبیبلر حب البان دیرلر. نعمتی بعضلر الغن اغاجیدر دمشلر
دخانه معناسنه. وپهلوی لغتنده آت معناسنه دردیمش. وحافظ وضابط
معناسنه در. کلمه آخرنده لفظ بان حراست معناسن افاده ایدر. نکهبان
ودیدبان کبی. سایر تفصیلی جهانبان لفظنده مذکور در. انکز بانک زن
مؤذن داون اوریجی. اوریج بااورنجن نعمتی پای برنجن معناسنه نقل
اتمش. ایابرنج پای ابرنجن مثله. ایافرنج پای افرنجن مثله. ایرنج پای برنجن
اياق منکلی. ای اورنج پای اورنجن مثله. ایا پایان آخر وصوک معناسنه.
ایدا پایدان ایاقلق معناسنه. ایزپا پای زن بوزونک معناسنه. ای ماجا
پای ماجان عجمده مکتبده اولان اطفال سبقی باش بلمسه اونتسه انی [illegible]

باجه الدررلرا اول باشنه كلّه ماجان ديرلر، اي پايين اياق اوجنه ديرلر و تحت
معناسنه كه مقابل فوقدر، هاتفي نه او ازكس ونه ازو كس بود منه بالا و پايين
مقدس بود، ايندا پايندان كفيل معناسنه، بربيا ببربيان پلنك درسندن
برخفتان دركه رستم بن زال اني جنك كوننده كيردي، اول كيمي كيجك
اعدا كوزينه غايتده مهابتلي كورينوردي، وروايت اولنور كه اول خفتان
رستمه جنتدن كلدي، العهدة على الراوي، وجست وچالاك معناسنه،
فاضل محقق، دقايق الحقايقده بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه ببربيان كيمك
آديدر كه رستم داستاني اني جنك كوننده كيردي، نته كه فردوسينك بو
بو بيتندن ظاهردر بيت تهمتن بپوشيد ببربيان، نشست از بر اژدهاي ژيان
تهمتن رستمك لقابندندر، مذكور بيتدن وهم تبادر ايدن اولدر كه
اول كيمه ببر درسيندن اولا، اما اويله دكل ايدي بلكه پلنك درسيندن
ايدي، نته كه فردوسي بو بيتلرده تصريح ايتمشدر نظم يكي جامه دارد ز چرم پلنك
بپوشد به براند را يد بجنك، همي نام ببر بيان خواندش، ز خفتان و جوشن
فزون داندش، اوكيمه يالكز ببر ده ديرلر، نته كه بو بيتده واقع در بيت
از ايران ببره برآمد برابر، كه آمد خداوند كوپال و ببر، تحكي بجكين يا ورلير
و اوغلانجقلر، خا بخبان ارپچي واكيلجي جكلو بحكلون جنك قوزدكدي
اوتي ديدكلري بحلكون، حلكو بحلكون مثله، حكليو بحكليون بولغتلر جنك قوز
معناسنه نوله دخي مرويدر، دا بدان اكا ديمكدر باء الصافيه مقتضاسنجه
كمال اصفهاني ميكفت آفتاب من وراي عقل شاه، كفتش بطنزه كار تو اكنون
بدان رسيد، وباء مصاحبت مقتضاسنجه انوكله ديمكدر بيت بدان خداي
كه عقل وروان وجان بخشيد، بجز جناب رفيع تو مي ندارم اميد، درا
بدران ريواس كبي براوتدر بينور، درز بدرزن قاين اته سكون را
ايله اصل بو ايدي كه را مكسور تلفظ اولنوب اضافت صورتنده استعمال
اولنميدي، اما كثرت استعمال ايله ساكن اولدي، دي بدين باء الصافيه ايله
بوكا ديمك اولور وباء مصاحبت مقتضاسنجه بونكله ديمك اولور بدان
لفظي كبي بانك جميع معناسيله اعتبار اولنور، رازوا برازوان قن كوتلكي
را بران انك دستنده واكا وانكله معناسنه، ربارا برباران يغمور ايله
كلن اكين ويغمور ايله حاصل اولان اكين، ربايو بربايون جامع الفرس صاحبي
بربد ونه سد ويرن صغرك اديدر، ربروشا بربروشان امت معناسنه،

شمس فخري اكر دعوي كند رايش نبوت بود خورشيد و ماهش بربروشان
ربلندي بربلندين اوك اوكي پير آمن خانه معناسنه شمس فخري سعادت همچو دولت
پادشه را، بود دايم ملازم بربلندين، يالكز بلندين دخي لغتدر، ربهم بربهمن
اورته قتلي يالكز بهمن دخي لغتدر، ربه بربهن آيكي باء عجميله تحمكان پر پرم كه
اطبا بقلة الحمقا ديرلر عربيده رجله تركيده سمزاوت ديرلر، پربهين ده
هانك فتحه سيله وسكونيله جايزدر، رنيا برنيان قره حصاري ساغري معناسنه
نقل ايتمش، رجي برچين باو جيم عجميله اكسر وبامنخ اوجنى قاقمق وچاليدن حوي
جامي خسا نزا نيست درو ي ره كه برديوارها پرچين، نهاد ار خار حفت بالكاره
دست دهقانش، وديوار كناري وقالي كه دوشرلر، رخي برخين فدام معناسنه
يعني برزبرخ معناسنه ده كلور ديمش، ردي بردين چوك معناسنه،
رزاك برزاكي اكنجي حارث معناسنه، وحقيقتي، رز برزن محله وسوقاق
باشي واوزن محله بيت نور رسوا كرده بر كوي و برزن، همه رازم ابر مرد
برزن اسدي سر نديب شد زين نكن پر خروش، ز شيون زمر برزني
خاست جوش بيت با ينن جهاني شد آراسته، درو بام و برزن پر از خواسته
رزو برزون تركت آت واكدشات، حقيقتده مطلقا يوك چكن آته ديرلر
كه تازي اولميا، ع بيع زاء معجمه ايله در، رزي برزين ملت ابراهيمدن
عليه السلام براماك آديدر بيت به آيين تا چه توان در ملك اوكرد
حديث آتش برزين وزردشت، وبراو لو آتشكاه دركه ظرفالتي نتايج
تمثيل وتنظير طريقيله آذر برزين ديبو چوق ذكر اولنور شمس فخري خليل وار شكسته
بتان باطل را، دل مخالف كرده بر از بر برزين، وديرلر كه اول آذده ججي
اول دوزمشدر مجوسيلر در برزين ديرلر، وآتشكاره معناسنه،
فاضل محقق، دقايق الحقايقده بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه آذر برزين
مجوسيلر طايد وغي اودلردن بر اودك آديدر كه مذكور لقب ايله ملقب
اولان كمسنه نسبت اولنور، آتشكده سني كم پاديشاه اكا اودينى نسبت ايدرلر
مثلا آذركشسب مجوس طابدغي اودلردن بر اودك آديدر كه آتشكده سني
اول بنا ايتمشدر، معناي مذكور فردوسينك بو بيتلرندن ظاهردر نظم
چنان ديد در خواب آتش پرست، سه آتش ببردي فروزان بدست
چو آذركشسب و چو خراد و مهر، فروزان بكردار كردان سپهر، برزين بنا ايتدكي
آتش كده نك اودنه آذر برزين اطلاقي بو بيتدن معلوم در بيت

بزاوار دين جستن كين منم • بزرم آذر تيز برزين منم • برزين مركبدر معناي
تركيبي ايرا اوزرنده ديمكدر • فرزين انك معربيدر لكن معناي تركيبدن
نقل اولنمشدر ذكر اولنان معناي لقبه • رسا برسان سكون را ايله انك
كبي ديمكدر فردوسي بس پشت سان رستم گرز دار • دو فرسنگ برسان
ابر بهار • رسا برسان فتح رايله نعمتي طاوس كبي اوزون قويرقلي بر كوكن
قوشدر وتنور معناسنه كلور • بانك كسره سيله دخي جايزدر ديمش •
رسياوشا برسياوشان بالدري قره ديدكلري اوت كولكالي يرده قيالر
اوزرنده ساچ كبي بتر • شعر الجنا زير وشعر الغول وشعر الجبال وشعر الجن دكز برزه الند
دكز برزه الغشا ده ديرلر اطبا قاتنده معروفدر • رشن برشن حصر متشق معناسنه
رشنا برشنان بولوك وامت معناسنه • رفا برفان فرى دريسي
كوركي • رفدا برفدان قارلق عربيده مثلجه ديرلر • رفندا برفندان انك
كونلري كه اول رمضانده مستعملدر عربيدر • ركرزا بركرزان كوز
يعني خريف فصلي كه برافكرده كلور • ركريزا بركريزآن مثله • رستوا برستوان
كاف عجمي ايله ات كيمي كه چوقال ديرلر عنصري شد بزشب اشتافته دم راهم برفته
زانجم جواهر بافته در عيبه وبرستوان • وقولاك كه ايره چكرلر • ركوما
بركومان نواي مطرب وطوطيلر اوازي • ركي بركين باء عجميله اكو ديرسي
آتشكاه معناسنه • رمايو برمايون فريدون اوكوزينك اديدر • صاحب
معيار جمالي خطيله زاء معجمه ايله تصحيح اولنمش بولندي • وبعضلر ديديلر كه فريدون
پهلوانينك لقبيدر كه آدي كاوه در • ونقشلي حرير معناسنه • ربرن باء عجميله
سوركي كه اكنجيلر تخمي اكدكدنصكره انوكله اورترلر يعني سنه كشان ديرلر يوم ري
تيبان ديرلر عربيده مخلفه ديرلر • راء مهمله وزاء عربيله مرويدر • ربرن باء
عجميله اولكر يلدزي ثريا معناسنه بيت بباغ سبز فلك باد حشمت اركذرد
زشاخ ثور بريزد شكوفه برنش كمال اصفهاني سماست تو اكر بانك بر
سپهر زند • بنات نعش بهم برفتد بسان پرن • ظاهرا بر يرده مجتمع
يدي يلدز كورينور ايمار روايتدر كه حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم
اون بر كوررلردي • وماهتاب نعمتي وقماش اولكري ودبياي چين
ودالي نبك معناسنه • قره حصاري پرويزن معناسنه ده كلور ديمش •
رنا برنان باء عجميله اكمك الاجه لبجق • رنجام برنجامن قوآن حجكينك
آغي كه اطبا قاتنده معروفدر • رندو برندون باء عجميله ددن كل ونكي كون

داوتكي كيجه برندوش معناسنه • رنيا برنيان حرير جيني دركه نقشلري وجزلري
واردر • يا ال ايله اولمشدر يا خود ديبا طوقنمشدر بيت چون پرند نيلگون
بر روي پوشد مرغزار • پرنيان هفت رنگ اندر سر آرد كوهسار • ووالده
واطلس حرير در • وخلعت معناسنه • روا پرواآن نعمتي تماشا دكناه
وجودي معناسنه ديمش • روستا پروستان باء عجميله امت معناسنه
ورشا پروشان مثله • روشنا پروشنان مثله • رندو پرندون
پرندون معناسنه • رويد پرويدن قلوز معناسنه • روي پروين
اولكر برن معناسنه • رويز پرويزن باء عجميله الك منخل معناسنه
صحاح عجم صاحبي ابريشم الك معناسنه نقل ايلمش • وكوزر كه تركيده الغدر
ديرلر عنصري در وصف جلال تو پويدن انديشه • از آب نهي كردن دريا بست
نه بپرويزن • وسيله صاحبي وقلاوز معناسنه ده كلور ديمش • رهما برهمان
سونج وشادي معناسنه • رهم برهمن برهمن حكيم وزاهد هندي كه آتش
پرستلردر ومطلقا حكيم معناسنه • جمعنده براهمه ديرلر رانك سكون
وهانك فتحه سي وبالعكس جايزدر حافظ مزاج دهر تبه شد درين بلا حافظ
كجاست راي حكيمي وفكر برهمني ديگر برانكه يكي برهمن بمرد • برآورد زو
كردش روزگرد اسدي دگر باره مهمان دشمن شدي • صنم بودي
او را برهمن شدي • رهو برهون گمراه ازغون معناسنه • ودايره
شمس فخري فرود چرخ محل حوادث آمد وان • بصد هزار جهان خارجست ازين
برهون • رهيو برهيون مثله وبويك دوه • ربا پربان پرنيان معناسنه
رخوا پري خوآن جن دعوت ايدنجي معزم معناسنه عنصري دل بي هوس
عنبر زلف • شوريده چو خاطر پريخوان • رشا پريشان عبث وطاغنق
وغصه لي معناسنه • ري برين صولي بردفو قارصو • ويوقاريكي داد كبي
نسنه • وبرنسنه نك لطيف وتنقي ذائده اولسون مرتبه ده اولسون
عنصري آتش زنه وسنگ شبانان شما را • از اطلس افلاك دهد
چرخ برين خف • رنيا پرنيان پريشان معناسنه وصغرى • ريوا پريوان
اصح كسر باء عربيله دردمركي علتي دركه اطبا قاتنده قوبا • ديمكله مشهوردر
وفرلغان علتي دوجه معناسنه كه طرنقلرده ظاهر اولور كاه اولور كه
طرناغي دوشرر • وجمعي غايتده شديدر • وپركار دايره سي معناسنه عنبري دگر
پريوت لفظنده مسطوردر • رژاسما پژاسمان نعمتي يوجه فلك ودلكك اوستي

واردي بس آسمان دیمش. ژاو ژاون کازر توقماغي وقاپو طرقازي. ساير
دلري ژرامهند لفظنده مذکوردر. ژما ژمان باوزاء عجمیله غصه‌لي
وحسرتلي وپشیمان معناسنه. شمس فخري نشسته خسرو دلشاد بر سر بزمی
عدو گریخته بر کوه جسته وژمان اسدي همه شهر ازان کار ژمان شدند
بفریاد نزد نریمان شدند. ژمایو ژمایون فریدونک اوکوزینک آدیدر
وبعضلر فریدون پهلوانینک لقبیدر که ادی کاوه‌در دیدیلر. شمس فخري
تو رستمی وفریدون که بارگیر از ار احترام بخوانند رخش وژمایون
دنعقلي جوبر. ژن ژن باوزاء عجمیله یول راه ومحله اوجي معناسنه. ژن ژن
باوزاء عجمیله سوزگي برن معناسنه. ژدي ژدین باوزاء عجمیله چوکن وبخش
مردار معناسنه. ژما ژمان دبالضم غصه‌لي دکوني رشک معناسنه.
ژیروشا ژیروشا نعمتی امهت ژیروبن معناسنه دیمش. ژیو ژیون بر نوع
یوفقه کمخادر. وبر نوع یوجه کمیدر. سا بسان مثل ومانند معناسنه.
ساما بسامان زاهد باسامان معناسنه. بجي بیچین بر برک آغاجدر که
اندن یای دوزرلر. سما بسمان اوجدر که ایکی کمسه اوجشرلر. بي بیسین
کبریکي واکندیي وفنی. بسکو بشکوبن باء عجمي ایله مرد قوي وحریص وجیب
ورنج کش نعمتی وخلت چاپودي دیمش. بشن بشن بر دلاور ادیدر تورانیلردن
کیو بن گودرز در که ایران پهلوانلرینک سر آمدلرندندر انک الننده هلاک اولمشدر.
فردوسي شهنامه‌ده ذکر اتمشدر. فردوسي ماند سنان دیو در جنگ بشن
دبر موضعک آدیدر که پیران افراسیاب اول رادن لشکر چکوب کنابد نام
طاغ اوکننده لادن ذکر برده لشکر ایرانه که طوس زرینه کفش که سپهسالار
اولمشدي شبیخون اتدي عجم پهلوانلرندن کشواد اوغلانلرندن بیمش گزین
پهلوان اول شبیخونده هلاک اولدي. فردوسي وزان لشکري گرد بشن چون
پلنک. بیاورد سوي کنابد بجنک. بشوت بشوتن بدخو معناسنه.
فردوسي کسي کو بشوتن بود زشت کار. بهر جا که باشد کند کار زار.
شما بشمان نادم عبیده. پدمان وندمان معناسنه. ودخي سادم
ونادم دیرلر. غلا بغلان بلخ لغتنده نوابع معناسنه در. کا بکان
بلوب بوبرمق. زیرا بک بلمک معناسنه در. الفله نون مبالغه ایچوندر
یاخود مصاحبت ایچوندر. شي پشین باء عجمیله یولشیز معناسنه در.
لاتکي بلاتکین جوماق وبوزدغان. لس بلسان قیچ لاماله مصر ناحیه‌سنده بتر

براغاجدر که اندن بر یاغ چقر غایتده نافعدر. قدوة الفضلاء والادباء
محمد بن احمد بن ایاس الحنفي عامله الله بلطفه الخفي. نشق الازهار في عجایب الاقطار
نام کتاب مجموعة المزایا والآثارنده. ابن عبد الحکمدن نقل ایدوب
دیر که مصرده ناحیهٔ مطریه‌ده بر مکان واردر که قضبان بلسان که عامه
بلسم دیرلر انده بتر دنیاده بلسان حاصل اولمز الا اول مکانده واندده
بر قویي واردر قوم نصارا غایتده تعظیم وتکریم ایدرلر. تبرکا وتیمنا غسل
ایدرلر. وبلسان حاصل اولوب نتیجه ویرمز الا اول قویي صویله غیري صویله
صوارسه‌لر. اول سنه‌ده بلسان حاصل اولمز. مرارا تجربه اولنمشدر درلر.
فنجان مذکور یاغنک النماسي زماني کلسه پادشاهدن یعني پادشاه جانبندن
بر معتمد علیه کمسه تعیین اولنوب تحصیل اولنور. قده خزانهٔ پادشاهیده حفظ اولنور
زمان سابقده مصرده اولان دار الشفایه بعض مناسبتنه مضاف ایدوب
بر مقدارن معالجهٔ امراض یاردهٔ ایچون اذن پادشاه ایله رئیس اطبا اولنه
ویررلر ایمش. ملوک حبشه وافرنج یاننده مذکور یاغنک غایتده اعتباري
واردر شویله که جواهردن لعل ویاقوت والماسک غایتده اعلاسیله وزن
ایدوب الورلر ایمش. سببي بودر که زعملرنجه ماء عمودیه‌لرنده دهن بلساندن
برشي اولوب انکله یونماسه‌لر نصرانی یعني کافرلکلري صحیح اولمازایمش. بوکا دخي
سبب بو که وقتا که حضرت مسیح علیه السلام بیت مقدسدن ملک یهود
هیرودس نام مطرود وملعونک خوفندن والدهٔ معظمه ومکرمه‌لري حضرت
مریم صدیقه علیها السلام ایله فرار اختیار ایدوب یوسف نجار ایله مصره
داخل اولدقلرنده مطریه‌یه نزول ایدوب مذکور قویي یاننده اوتوروب
حضرت مسیح علیه السلامک ثیابي کرلنمشدي. مریم صدیقه علیها السلام
ذکر اولنان قویي صویله اثوابني یویوب اول صویي اول بکادرک اطرافنه
صاچوب. حق سبحانه وتعالی اول صودن بلساني بیتوروب خلق ایلدي.
بلسان روي زمینده اول یره مخصوصدر. فقط اخیرده اولمز. وبعضلر
حضرت عیسی علیه السلام اول بیکا صویله غسل ایلمشدر درلر. اول مکان معین
اولوب زیارتکاه قوم نصارادر. غایتده تعظیم ایدرلر. وبعضلر دیرلر که
عمالقه قدمانک اثارندن اول قویینک التنده بر عین جاریه واردر والله اعلم
سا بلسان سکون لام ایله براو بدر رنجي مرحمک کبي در. لک پلکن منجنیق دیدکلري
لندي. بلندبن قاپو پروازي. واوکجه‌سي ودایره‌سي معناسنه کلور دیمشلر.

شمس فخری سعادت همچو دولت پادشه را • بود دایم ملازم بر بلندین لو پلون
دستارچه م بمن بکا و بنجون و بنماه دیمکدر • نات کبهی بنات کهین
هفتورنک صغیر عنصری تا بی نظاره جمال تو مرشب • جلوه کند آسمان
بنات کهین را • نات مهی بنات مهین هفتورنک کبیر عنصری تا بسحر مرشبی
از پی وردد عاش • کرده زعقد پرن سبحه نبات برین • نبه زنبه زن
حلاج • نبه کت پلبه کن مثله • نجکان نجکا نجکان نجکان لشن نشن دیمک اولور •
نجا نجان نعمتی مثله دیلمش • نخمی نخمین لشنجی و بوقاغی • نجنی نجنین نعمتی مثله دیمش
نداهنی بند آهنین بوقاغی معناسنه • نطافلو منطافلون لشن بارموق یدکلری
اوت بعضلر سغمر چچکی دیدکلری طوپلاق دیدکلری اوت کبی کوکلری واردر •
قبض ولانه محرّبدر • حق بودرکه منطافلون پیغامبر چچکی دکلدر آمتله بودادر
و بنطافلون دخی یازیلور و بالکن • نکا بنکان با دکاف عجمیله بویک
طاس • و تغار • و لکن عربیده اجانه معناسنه • و کوچک طاس و ساعت
شیشه سی کمال اصفهانی یکی به تیر کند اندرون چنان کفکیر یکی بکرز زرد در آینه
منزند بنکان • و بعضلر اغاجدن لکن و طشت فقاغی دیمشلر • نک پنکن نعمتی
غربیل و بغدای واریه و سایر حبوبات اوساجک بویک طبق معناسنه
دیمش پیکن معناسنه • نهان پنهان با عجمیله کزلی • فاضل محقق • دقایق الحقایقده
بویله تحقیق • و تدقیق اتمشلر که پنهان با عجمیله مخفی معناسنه در مقابلی پیدادر
با عجمیله که معناسی ظهر در • آشکارا که معناسی ظاهر در • پنهانک تمام مقابلی دکلدر •
نته که بو بیتده ظاهر در بیت دل میرود ز دستم صاحبدلان خدا را •
دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا • بیت مذکورده پنهان مقابله‌سنده
آشکارا کلمشدر قافیه مصلحتی ایچوندر • اصلی آشکارا پنهانک مقابلی درکه معناسی
خفی در • مخفی ایله خفی نک فرقی بودر مخفیده غیرک فعلیله اختفا اولور خفیده
اول معتبر دکلدر • ظاهر ایله مظهر کذه فرقی بودرکه مظهرک ظهوری غیرک
فعلیله اولور • ظاهرده اول معتبر دکلدر • بنو پنبون رنده معناسنه •
و بون بهره و نصیب معناسنه • هار بهاران یاز کونلری و یا یادیه چچکی کوزل
کوزی چچکی و کلیسه • هرمان بهرمان یاقوت سرخ ایدار وانچه نقشی در شمس فخری
تا بود خورشید و مه بر کرد زمان • تا بود در کان عقیق و بهرمان • بیش تیغ خسروا آفاق بش
باد • کوه و خارا بر مثال بهرمان • و اسپور دیدکلری اوت بهرم معناسنه •
پهلوا پهلوان دلیر و قوتلی و سپهسالار • و فرسدن بر صنف آدیدر • فاضل

محقق دقایق الحقایقده • بویله تحقیق و تدقیق اتمشلر که پهلوان مفرد اولمق اکلنور •
سپاهنک مفردنه دیرلر • نته که بو بیتده ظاهر در بیت کسی کو بود پهلوان جهان
میان سپه در نه ماند نهان • و لشکر مقدمه پهلوان اطلاقی بو بیتلردن اکلنور •
نظم تو کر پهلوانی ز قلب سپاه • چو آمد سنی بدین رزمگاه • مرا شاه داد
این درفش و سپاه • همان پهلوانی و تخت و کلاه • اما مقتضای تدقیق اهل نظر
اولدر که مرکبدر • برجزیی پهل در که معناسی خشم در عرب جبل و خشم دیدوکی پرده عجم
سپه و پهل دیر نته که بو بیتده واقعدر بیت یکی هفته بودند با سوک و درد •
سر هفته پهل و سپه کرد کرد • برجزیی و اندرکه اصلی پان در • بانک واوه تبدلی
و قلبی لسان فارسیده شایعدر • پان حافظ معناسنه در • پهلوانک معناسی
ترکیبی حافظ خشم در • اصلی و آن پهل در علمیته نقل اولنمقدم مضاف الیه
تقدیم اولنوب • قاعده ترکیب تغییر اولنمشدر • و بر پهلوان دخی واردرکه
برجزیی پهلو در • عرب اولی تعریب ایدوب فهلو دیر • عجم اوکا منسوب اولانه
پهلوی دیر • عرب فهلوی دیر • پهلو لشن شهردن عبارتدر • نته که حمزه اصفهانی
کتاب التنبیه نام رساله‌سنده تصریح اتمشدر بو عبارتله که بعینها نقل اولنور •
واعلم ان کلام الفرس قدیما کان یجری علی خمسة السنة وهی الفهلویة والدریة
والفارسیة • والخوزیة • والسریانیة • والفارسیة قد یطلق ویراد بها تمام
الکل • فاما الفهلویة فکان یجری بها کلام الملوک فی مجالسهم وهی لغة منسوبة الی
الفهلو • وهو اسم یقع علی خمسة بلدان • اصفهان • والری • وهمدان • ونهاوند
وآذربایجان • برجزیی دخی الف له نون درکه لسان فارسیده ادات جمعیدر •
همال بهمان زائد و حشو واقع اولان عبارتدرکه سوز سویلرکن مرکشی عادتیجه تلفظ
ایدر • انوری در نسبت خایی تو همچون شه شطرنج • نامست و دکر هیچ نه بهمان و
نه فلانرا بیت که از مدح عشقت سر آن ندارم • که کویم فلان کس فلانست و
بهمان • همنا بهمنان نعمتی قزل واق سوسن دیمش • هم بهمن تاریخ فرسده
و تاریخ جلالیده برایک ادیدر • تاریخ جلالیده متعین و رته فیش آیدر •
تاریخ فرسده کبیسه اعتبار اولمادوغندن و توری ایلری و کیری دور ایدر •
و فرس ایلرنک ایکنجی کونی و فجان که آیله کون ادی موافق کلسه اول آیی تمام
بیرام ایدرلر • و اول کونه بهمنجه دیرلر • و ایکی درلو اوتنک ادیدر • اطبا
قاتنده معروفدر • بر درلیسی اق اولور بهمن سفید دیرلر • و بر درلیسی قزل اولور
بهمن سرخ دیرلر • و اعلام رجالدندر • جمله دن بری سلاطین فرسک ایکنجی طبقه

طلبه سندن بهمن بن اسفندیار بن گشتاسب بن لهراسب درکه اندن اول ب
اسمله تسمیه اولنمش کمسه یوغیدی بیت ساقی زمان بهمن و دور آن بهمن است
چون زال زر زلال بزندان اهن است دیگر دارای ملک شیخ اویس انکه ذکر او
منسوخ کرده قصهٔ دارا و بهمنست. لغت یونانیده بهمن نیکو نیت معناسنه در
بهمن با عجمیله این عرض معناسنه در. وسیله صاحبی مجاز اچق معناسنه ده
استعمال اولنور دیمش حافظ دوشم زبلبلی چه خوش امد که می سرود گل گوش
بهمن کرده ز شاخ درخت خویش فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق و
تدقیق ایلمشلر که لسان فارسیده شول نبته که عرب عرض دیر ترک این و
عجم بهن دیر نته که بو بیتده ظاهر در بیت ز سم ستور آن در آن بهن دشت
زمین شش شد و آسمان گشت هشت. مبالغه ایله اینلی دیجک یرده عجم بهنا و زبر
معنای مبالغه لی بهنادکی الف افاده ایدر. تنومندده کی مبالغه لی تنودکی وا
افاده اتدوکی کبی بیت آب جیحون با چنین بهناوری اسب را تا میان بدیهی
یصیلغه اینلی لک لازم اولدوغندن اتوری مجازاً ایصی یه لسان فارسیده بهین
اطلاق اولنور. نته که بو بیتده ظاهر در بیت زر را برای صرف کند سکه دار بهین
لعنت بدان کسی که ورا کرد میکند. بو بیتده کرد مجازاً استعمال اولنمشدر
زیرا که کرد میکنددن مراد شاعر جمع ایدر معناسیدر. کرد دک معنای حقیقیسی
ذکر میدر. هی بهین با عجمی ایله نعمتی و صحاح عجم صاحبی بهنا معناسنه نقل ایلمشلر که
اینلی عریض معناسنه در. وسیله صاحبی بهن معناسنه دیلمش که این عرض معناسنه در
یشا پیشان طوار تیمار ایدیجی نعلبند معناسنه. یابا بیابان ترکیبده بیان بادیه
دیدکلری اصح کسر با ایله در. یکا بیکان با عجمیله اوق دمری عربیده نصل معناسنه
یک بیکن با عجمیله غربیل و کزر که تخیل و طپراق الرلر. و قیل الک و بعضل تخل
اوسنک لنسنه دردیدیلر طبق کبی و سایر بونلره بکزر نه وار ایسه. یما پیمان
با عجمیله عهد و اوج که او جاشرلر. یوسا پیوسان با عجمیله امید کتمک معناسنه
یوکا پیوکان کلن و کوبکی الباء المکسوره ۵. نیا نیبان
دشمن معناسنه. ردو بردون اکدش آت. رج برنجن بلازک معناسنه
رنجی برنجین مثله سایر اسامیسی با فرجن لفظنده مذکور در. رو برون طشره
بیرون لفظندن مخففا اولنمشدر. ستا بستان با عجمیله امجک معناسنه
ستا بستان با عربیله سندن لفظندن صیغهٔ امر در ال دیمکدر و وصف
ترکیبی دخی استعمال اولنور. شتی بشتین اق نیلوفر. ریا بریان بر درلو بشر شدیکون

ترکیده دخی مستعملدر. هتری بهترین برنسنه نک یکرکی. هدا بهدان یکرک بلجی
دیمکدر. هیا بهین برنسنه نک ایوسی. بچو بیچون نته لکنز دیمکدر. الله تعالی نک
جل و علا ذاتن انوکله توصیف ایدرلر. یرام پیرامن با عجمیله چپ چوره جولی
واتک دامن معناسنه. صحاح عجم صاحبی با عربی و با عجمیله ده نقل ایلدی.
یرامو پیرامون مثله. بیدستا بیدستان سوکتلک معناسنه بیت
بدستان چون فلک نقشی عیان کرد. به بیدستان چو گل خود را نهان کرد.
مفردی بید در که مشهور اغاچدر. یرا پیران افراسیاب ترکک سپهسالاری ایدی
غایتده سوکلو سردار ایدی شول مرتبه ده که اولادی و فرزندلری وار ایکن
کندیدن صکره سلطنت تختنی اکا وصیت اتدی. عاقبت کیخسرو سپهسالاری
گودرز بن کشواد ایله مبارزت ایدوب کودرز تیغندن هلاک اولدی.
یرا بیران با عربیله ویران خراب دیران معناسنه فردوسی آباد و ویران
مر بوم و بر که فرمود کیخسرو داد گر. یراها پیراهان کوملک قمیص معناسنه
حضرت ملا خداوندگار قدس سره بیت بوی پیراهان یوسف کن سند
زانکه بویش چشم روشن میکند. براه پیراهن مثله. یروز پیروزن
یوکلک. برو بیرون طشره خارج معناسنه. مقابلی درون در اندرون داخل معناسنه
میرافزی درون خلوت دل را ز غیر دوست خالی کن که سلطان اندرون
می باید و خیل و حشم بیرون. بستو بیستون اول طاغدر که فرهاد نامراد
شیرین عشقنده سرکردان و زار و نزار اولوب اول سنک خارایی کسوب
و شیرین نازنینک غداده غداسی دایما شیر و شکر اولمغین قصر شیرینه
کلنجه بر فرسنخ یردن زیاده اول طاغدن بر یول کسوب. و قصر شیرینده اول
سنک خارادن بر حوض یدوب. چوبانلری اول حوضه و کاریز باشنده
صاغدقده فی الحال اول حوضه کلوردی. و فرهاد غم نژاد کسدوکی یر متقدّم و بستون
اولمغین اول طاغ برک و سختلکده ضرب المثل اولمشدر. بیت بیستون سنک دل
در ماتم فرهاد زار. ساخت در بر خلعتی از سنگ خارای سیاه. ترجمه لمؤلفه
بیستون سنکین دل ایکن بویله کور فرهادی چون طوندی ماتم کیدی خارا
ایچینه طاشنه. یرز پیرزن قاری عورت. یره پیرهن کوملک پیراهن
معناسنه که بو لفظدن مخففدر. یری بیرین قوقار صودر. یزبا بی زبان
دلنز عرب لال دیر. جواهر النصح صاحبی بویله نقل ایدر که حکمای متقدمین تجربه
تحقیق ایدوب بویله یازمشلر که اگر بر ولد انادن طوغدقده زیر زبان ایچینه

تو بوب آناسي و دايه سي سد وير و ب بسليوب اصلا سو يلمه سه لر و غيري يردن سو ن
اشتلمدسه لر بو يك اولدقده دلنز اولور. علامتي بو در كه صاغر اولورلر.
واكر ذكر اولدوغي وزره بر قاج اوغلاني زير زمينده بسليوب اصلا
سوز سويليوب. و غيري يردن آواز اشتمسه لر بر دل بيدا ايدرلر كه
كيمسه بيلمز غيري كمسه اكلمز و بلمز. بيژ بيژن باء عربي و زاء عجميله در و اول
ابن كيو بن كودرز بن كشواد دركه كيكاوس پهلوانلرندن در رستم دستان
اكا قرن وير مشدر. وكراز لفظنده بعض مناقبي ذكر اولنمشدر. عنصري
درفش كو مر پاكت كرا بخاراه تمودي. فتادي رستم دستان چو سايه
در چه بيژن. بيساما بي سامان فاسق ديمكدر طالع معناسنه. بيروساما بي سروسامان
مثله و جمله ايدوكي نا راست واكري دبولنر و اصلنز اولان كمسه. بستا
بيستان پاستان لفظنك اماله سيدر كذشتكان معناسنه.
بيشا بيشان تمامنك اوكلري كه ايكي جانبيدر. بيكا بيكان ايه قابله
معناسنه غيري آدلري پاراج لفظنده يازلمشدر. بيلبا بيلبان قيلجي
بيلوا بيلوان مثله. بيشي بيشين باء عجميله اوكدنكي و اويله وقتي و اوكلك
معناسنه پيشينك مقابلي پسيندر معناسي صكره ايكي در. اويله نمازينه
نماز پيشين ديرلر معناي تركيبي اولدنكي نمازدر. كوندز قلنان نمازلرك
اوكدين قلنان نمازي اولدوغندن انوري نماز پيشين ديرلر. بيك
بيكن قيل الك و بويك غلبير. بيلقا بيلقان بر مملكت آديدر. بيلق بيلقن نعمتي
بيمز و بوغون معناسنه نقل اتمش. بيمار ژو بيمار ژون زاء عجمي ايله صبر وجعي
اكيز معناسنه صحاح عجم صاحبي صبر ولقدن قالقمش معناسنه نقل ايلدي.
بيماركي بيماركين مثله. بيمارتري بيمارترين صبر وجغرق معناسنه. بيمارستا
بيمارستان خسته لره تيمار اتدكلري يردار الشفا و مورستان معناسنه
بي بين غير قيا بجه ديدن لفظندن صيغه امردر. كشينك غالب نظري نيه
متعلق اولسه انوكله وصف تركيبي اولنور. حال بين و دور بين كبي. بيت
يا تواني به هنر بيني كوشش. عيب بيني هنري چندان نيست. وساير مستقبلاتي
بونكا وزرينه كلور بيند و بينند كبي. بهي بهين هر نسنه نك اوكيسي
بهين معناسنه. الباء المضمومة ٥. بوت بوين ايكي
با ايله كه ثاني حروف تهجيدر و ثانك كسره سيله ثالث حروف تهجيدر اهل
شيراز لغتيدر پيا شد معناسنه حافظ كه همچون مت بوتن دل و دايره

غريق العشق في بحر الوداد ي. مت دايره. دخي شيراز لغتيدر معناي مصراع
بنجلين سنك اولوردي كو كلك بر او غور ردن ديمكدر. بسبريم بسبريمن
اهل شيراز لغتيدر بسپاريم ديمك در حافظ به بي ما جان غرامت بسپريمن
به بي وجان دخي اهل شيراز لغتيدر. معناي مصراع اياغه بر جاني عوض و
جزا اصمرلرز ديمكدر. بو بيتك تمام معناسي به بي لفظنده بيان اولنمشدر.
را ابران تشديد را ايله غايتده كسكين معناسنه. را ابران تخفيف را ايله
يكدي و كچمش ديمكدر ماضي معناسنه. رسا برسان صوارق ديمكدر بعضلر
الف و نون مبالغه ايچوندر ديديلر. رو برون طشره بيرون معناسنه.
ركسو بركسون ايريا يوغي. روي بروين جوجنس معناسنه باء عربيله دخي
جايزدر. ژما پژمان با و زاء عجميله كوني زنك معناسنه. وقيغولو قرجه صاغي
وشاديلق معناسنه دخي كلور ديمش. بو تقديرجه اضداددن اولور. شتوا
پشتوان باء عجميله ارقه ديره جك. شتيبا پشتيبان قتيل اغاجي دادكي
وقاپو باغي و ارقه طياغي. و هر نسنه كه بر نسنه انوكله محكم اولور. بيت
چه غم ديوار امت را كه باشد چون تو پشتيبان. چه باك از موج بحر آنرا كه باشد
نوح كشتيبان. پشتيوا پشتيوان مثله. پشتيو پشتيون مثله. پشيزنشا
پشيزنشان پوله و التونه واقچه به نشان ايدجي سكه زن معناسنه. كرا بكران
كرمانيلر لسانندن چوملك دبنه ديرلر. و تركستانده چوملك بانمنه ديرلر.
كما بكمان غالب معناسنه. لبندي بلندين قاپو پروازي و اوصجاغي دايره
ما بمان ماندن لفظندن صيغه امر در قال ديمكدر. بن مطلقا ديب قعر معناسنه
و اغاجك و ساير نسنه نك كوكنده استعمال اولنور. و اغاجه دخي اطلاق اولنور
مثلا خرمابن. و كلبن ديرلر و بحردن بر نوع دار. و احمد بن اسمعيل دبركه هر نسنه نك
آخر نه ديرلر اسدي مبر بد پيوند خويشان زبن. مكو بيد درويش را بد سخن. دكر
كناهي كه بخشيده باشي زبن. سخن را دكر باره تازه مكن. دكر مرا با شهنشه زبن بست
جنك. بجنكم تو ني امر تيز جنك. دكر كنون زين بس از مردم آرم سخن. كه كيتي نما
مست از آغاز و بن. دكر رسانيده قاصد سراسر سخن. نه سر بود پيدا سخن را نه بن
بنجك زبا بنجنك زبان لسان العصفور ديدكلري اوت اطبا قاتنده معروفدر
نك بنكن انكبيلرك كوك چقارجق اغاجلري وساير چبا وقازمه كه انوكله كوكلر
چقاررلر. و با اندي بوب اندين نعمتي بارگاه معناسنه درديمش. و ته كا
بوته كان بوته قندوغي. و ري زبوري زن بوري چالجي معناسنه ديمشلر

دستا بوپستان اول مشهور مکاندر که انده رباحین وسبزه وآت اولر
وکوکجک رایحه اولا • بوستان لفظ مرکبدر بستان ایله بودن بستان
زمانله مکان اورتاسنده مشترک اولان ظرفک اسمیدر • انشاالله تعالی
بستان لفظنده تفصیلی اولنور • وبوستانک اصلی بوی ستاندر بو بیت
آخرندن یا حذف اولنمشدر • معنای ترکیبی بی قوقو یری دیمکدر نیته کلستانک
معنای ترکیبی کل یری دیمکدر قطعه بوستانست این کلستانم حسرت مانی
نگارستان • هست درهر طرف مرا ز زنم • بخشدت نفحه بهارستان • وکاه
اولور حرف واوی بودن حذف ایدرلر بستان دیرلر • نته که بو بیتلرده واقع
اولوبدر بیت بوستان ایچنده کورمش انک باشنی رقیب • اول خرمش که
باکه ده بر بوستان کرک • بستان ایچون کرک دیدیلرسه انک باشی
کیم دیدیکم انک باشنه بوستان کرک • بعضلر بستان وبوستان لفظنک
معربیدر دیدیلر • وبوستان کوه سرندیبده برشهر ادیدر • دستا بوسیتان
باء عجمیله صاغری دری • دستا بوستسیان مثلثه • دستی بوستبان
باء عجمی ایله کورکه کونه کوره تدرفی ایچون کیلور فروه معناسنه ع دشمنانرا
پوست برکن دوستانرا پوستین • دستی بوپشتین باء عربیله عجیبه ملک
وعلص بوغلصن صغر دیلی دیدکلری اوت که کاو زبان دیرلر • فارسیده عرب حی
لسان الثور دیرلر • اطباقاتنده معروفدر • وقلمو بوقلمون برنوع صیادر بو که
خطا مملکتنده چوق اولور • درلو درلو رنکلر کوسترر هربنه درلو صورته دخی
کیرر • حتی که برحیوانی صید اتمک دیلسه انک صورتنه کیرر چونکه اول حیوان
انی همجنس صانوب یانینه کلور طوترانی هلاک ایلر • کتب مشایخده دوشمشدرکه
جهانی اکا بکزدرلر • ودیرلرکه برجانوردر صوده اولور نمش ایکی درلو نکه کیرر
ودیرلرکه بر قوشدر هربار صویه طالسه برنیچه درلو موج ویرر • وتازه اکنالکده
دیرلر سیل اندیکچه درلو درلو موجلر ویرر • ودرلو درلو چچکلره وکلستانی کنجا دیرلر
ودیبی رنک که بریرده جمع اولا وکوکچه صرچه پاره لری وعجب کلر دیدکلری که
هرطرفندن باقیجق برلو کورینور • ومتلون ادمه دیرلر • وروزکار رنک تلونندن
کنایه اولنور • وچوق نسنه لره اطلاق اولنوب استعمال اولنور • وکا بوکان
باء عربی ایله بوزلق یخدان معناسنه • وکا پوکان باوکاف عجمیله اول خورده
که ترکه نم اولماسون ایچون التنه واوستنه صچارلر • وقیون باغرسغی واوغلان
یتاغی رحم • زهدان معناسنه ترک دلنده مذره دیرلر شمس فخری زنان حامله را

بیم بد که پیش از وقت • زمهر او بدر آید اجنه از پوکان • پو لغت باباشنده دخی
مرویدر که آخ وف نهجیدر • وپون باء عربیله دیب قعر معناسنه بن لفظی پودن
تخفیف اولنمشدر لطیفی درختی که کرد دبسوزد بتر بهار از شاخ تا بن • نعمتی وبرمملکت
اسمیدر • وابرک دهنکیسی یعنی برکی وبکلتیسی وابلکسه بو معنی ترکیده دخی
مستعملدر • وپون باء عجمیله تکلتی شمس فخری زفتح ونصرت بر رایتت بود پرچم
زجاه ودولت برمرکب تو باشد پون • وبه بومهن زلزله اسدی برآمد یکی
بومهن نیم شب • توکفتی زمین دار داز لرزه تب دکر برآز بومهن شد سراسر
جهان • ستاره هویدا وکردون نهان • ویا پویان باء عجمیله پوییدن لفظندن
صیغه مبالغه درغایتده یلکن دیمکدر اولور خواجه سنایی کفر ودین هر دو درره ش
پویان • وحده لا شریک که کویان • ویا بویان باء عربیله بوییدن لفظندن
صیغه مبالغه درزیاده قوقوجی نسنه وبرمملکت ادیدر • ویدا بویدان قبرحق که
صندوق ایچنده ایدرلر درج معناسنه که ایچنه قوقولو نسنه قویارلر • وبکا
بوبکان اوغلان یتاغی رحم معناسنه • ویما دا بوی مادران ابوه دنه دخی
بچکی که اطبا بر بخاسف دیصوم دیر • سایر اسامیسی خبطیانا لفظنده مسطوردر • بهتا
بهتان برکشی یه یاخود بجه کمسه یه المدوکی نسنه اتدی دیو اسنادا تمکه دیرلر •
عربیدر فارسیده دخی شایعدر • اوچنجی باب بدندر ماضیسی بهت در بهت علیه دیرلر
یعنی انک اوزرینه یلان سویلدی مبهوت اسم مفعولدر بهتان اولنمش وعاجز
قالمش دیمکدر نوع اوله التاء المفتوحه ۵ • اباتا تابان یکدرا
معناسنه • ابستا تابستان یای فصلی در • ابه بریا تابه بریان تاوه ده برترنوع
بشرشدر • اوه بریا تاوه بریان مثلثه • ایشا تابشان طیلسان وستم تاب لفظی
جمع ضمیر غایبه مضاف اولور تاب لفظنده متعدد معنالر که ذکر اولنوبدر محللرنده
قصد اولنمیه اولور لطیفی نیست فضل وسروری وتاب شد • جو بکسو تنهای خوب و
تابشان • اغستا تاغستان الغلق • اغیستا تاغیستان مثلثه • ازا تازان
سکردم ایله دیمکدر فردوسی چو بیران چنان دید برکشت زود • برفت از
پیش کیو تازان چو دود • الا تالان یغما بو لغت اصلنده غالبا ترکیدر
الس تالسان نعمتی طیلسان معناسنه نقل ایلمش • الشا تالشان مثلثه
اتان ترک دیمکدر آن تنها معناسنه حافظ غم تان با دوم اداء ساقیان
جام جم • کرچه جام مانند پرمی بدور آن تنها فردوسی روان تان چه صورت
نماید همی • که دل تان بیوسف کرا آید همی • اکر راست کویید زبانتان سخن ••

عفوتان كنم گنبدهاي كهن • وكوج وقوت • اوا ناوان اودك • والم ونور جلي
وجرم • وجنايت صوچ معناسنه بيت تمام خسته راجندان مرنجان كنه دل اگر د
اوناوان ندارد • او تاون اوكر نمدك طوار توسن معناسنه • با تبان
باء عجمي ايله طراق چلچي كمه • ثانيي منزبران تبا ناك درخاك وخون • نزره
پاره پاره سپر واز كون • برز تبرزن بالته جي • برزي تبرزين ايره نجاغي
وچماق • ودبوس بيت بهر ازكينه بركوههٔ زين نهيد • بتيغ وبگرز وتبرزين
دهيد • خته تا تخته نان يصد انج والكمجيلر تخته سي كه براوزن اغجدر الچن
بربراو يارلر الكمكي انك الجنه قويوب فرونه ايلدرلر تنيكه معناسنه • تخكلو
تخكلون جنك قوز • خكلبو تخكليون مثله سايرا اساميسي تخكلول لفظنده مذكوردر
رجما ترجمان بربلنمز دلي ثالوف ومعروف دلله ترجمه ايلين كمسه • رخا ترخان
باج وخواجدن معاف ومسلم اولان كمسه • وترخون ديدكلري سبزه • رخو
ترخون معروف سبزه دركه تيكور • ردا تردآمن ناپاك عورت واوغلان
محمد عصار تواي تردآمن اوراز نه كوبي چه ميجوبي ازين بي آب روبي
رسا ترسان ترسيدن لفظندن صيغهٔ مبالغه در زياده قورقاق ديمكدر
رسايا ترسايان كافرلر جمع ترسا در • ركا تركان اصح ضمله درخاتونلر ديمكدر
ركو تركون تركي قايشي فتراك معناسنه • رنجا ترنجان چشم زن بادرنبو
ديدكلري اوتدر كه طب كتابلرنده بادرنجبويه ثبت اولنمشدر • رنكبي ترنكبين
بصره بالي وبرمعروف دارودر هوادن عاج اغاجنك اوزرينه يغار الطبا
ترطيب صدر وتليين طبيعون وتحريك باه اچون استعمال ايدرلر اكثريسي
ماوراء النهر اقليمندن وخراساندن كلور تعريب ايدوب ترنجبين ديرلر
رنبا ترنبان نونك فتحه سي وكسره سي جايزدر • اغاجدن طبله كبي اوررلر حبت
قلم ديدكلري • وسبندن برنوعدر ومبوه طبغي وخوان نهي معناسنه ده نقل
اولندي • عربيده طرنبان ديرلر • ربا تربان مثله اوندن مخففدر شمس فخري
زحل بطبخت ازكشته زار جرخ آرد • بقول برطبق مه بصورت تربان • ري
ترين باشرق وابورك معناسنه • شت خوا دشت خوان لكنجه وسيني
نيخوا نشخوان مثله نظامي قطار اشتر ديزه صدوسي • كه بارش تشت ونشخوان
بود وتبسي • كن تكمن تميش اغاجي • كي تكين كاف عجميله خاتون وبهادر معناسنه
عنصري اي شه سرباد آ دبر دراعلاي تو • نوبتي وپرده دار قيصر وراي تكين
ولي طرهٔ دستار نعل كفش تو برده • حشمت ودبهيم تخت ونگين را •

اسدي براد شش صد وسي هزار از سران • تكينان لشكرش ونام آوران • جامع الفرس
صاجي ومنش اغاجي معناسنه دخي نقل ايلمش • لاتو تلاتون مردار دن برنبر ايدن
كمسه مقابلي تلاتوف در • لافتو تلافتون معجب ومتكبر اولان كمسنه • لهزنا تله زنان
اكسلمك لي درزيا تلي درزبان درزيلر اكنه لكي • تن كوده بدن معناسنه
فاضل محقق • دقايق الحقايقده • بوبله تحقيق وتدقيق • ايلمشلر كه تن كوده در
باش وال واياق انك متماسندن خارجدر • لسان عربيده كي بدن كبيدر
اطراف مذكوره بدندن خارج اولدوغني كتاب العينده خليل تعيين اتمشدر
تنندن خارج اولدوغي بو بيتدن ظاهر در بيت فردوسي وار سحر خيز باشي
ناسرو تن • بتاج لعل وقبا چكن بياراي • تنده باش معتبر اولمادغيچون باشي ولميان
تنه لرده تن استعمال اولنور • مثلا تن ماه ديرلر نته كه بو بيتده ظاهر در بيت
درغم آن دانه خال سياه • جمله تن جون خال كشته روي ماه • داما توامان
ايكيزلر بيت مهي كشت از افق طالع كه پيش طالع سعدش • مكر جون توامان بستت
خورشيد جهان آرا • وبرج جوزايه دخي ديرلر بيت كر در خيال جرخ فتد عكس
تيغ او • ازيكدكر جدا شود اجزاي توامان • درزي تورزين اكرده كتوردكلري
نجاق تبرزين معناسنه • ها تهان بوش تهي معناسنه غيري دلري تهك لفظنده
مسطور در • هلا تهلان برعظيم طاغ آديدر بيت بهار آمد ورفت ودلم كشوده نشد
كه غصه بر دل من همچو كوه تهلانست • همت تهمتن فتح ها ايله جسيم معناسنه در
زيرا تهم هرنسنه نك بيوكنه وايرسنه وابوسنه ديرلر خصوصيله رستم
زالك القابندندر • رستم مذكور غايتده تناور وجسيم ايدي فردوسي
تهمتن بپوشيد ببر بيان • نشست از بر اژدهاي ژيان • واسفنديار بن كشتاسب
ابن لهراسبه دخي غايتده جسيم پهلوان نامدار اولماغين تهمتن ديرلر دكي
التاء المكسورة ۵ با ريا تريان بوبك حسيد • في تنين
حضرت آدم عليه السلام مشهدي يانده برجزيره آديدر • وهوا بوزنده برموضعدر
ديرلر • وعربيده اژدها ديدكلري بيوك يلانه ديرلر عنصري از خواند غنيمت مغني
نكار تو • تنين آسمان بخط محور آمد بيت زرايتهاي عرصه كين • بشكل پشته رشته د
تنين • قال الراغب الاصفهاني في محاضراته ينكره اكثر الناس الا ان بعض المتفلسفين
يزعم انه اعصار فيه نار تخرج من بخار الارض فلا تمر على شي الا احرقه • اعصار
بادباران وكردباد • وهي ريح تنشر الغبار وترفع الى السماء كانه عمود منه قوله تعالى
اعصار فيه نار فاحترقت الاية • ير دا تيرداني قبور كه الجنه اوق قويارلر •

برنا تیزنان اوقلاغی عرب مرقاق دیر، پهنا تپهان طکوزلان قوردندن گجرکه
بربوجکدر انزروت دکنلری اوزرنده اولور اوزرلرنده اقچه رطوبت حاصل
اولور کندرینک قالبی مثالی قره اولوب تمام اولدقده الجنده بر قره سنگک
کبی لشنه ظاهر اولور، واول رطوبت أنزرالوب گوکس مرضلرینه انوکله علاج
ایدرلر غایتده نافع نسنه در التاء المضمومة ۵ . پاتبان
تمان معناسنه، بنا تبنان مثله، خمکا تخمکان براوتدر انگو تخمی دیرلر،
جامع الفرس صاحبی تخمیان مثله دیمش خمیا تخمیان تخمکن تخمی خنمیا تخمنیان
نعمتی سفرق تخمیانه معناسنه، وتخمیان اربه وبغدای قسمندن مر تخمه اطلاق
اولنور دیمش، رش شیری ترش شیرین مایه خوش دیمک اولور، یعنی
اکشی یه مایل که غایتده خوشدر، رغو ترغون حکم پادشاه، رکا ترکان کدالر در
شمس فخری ازجهان برداشت خوارزمی سؤال، کرد قارون خلق را ترکان تا
وترک لفظنک جمعیدر، وخاتونلره، ومحبوبلره، واکدیلره دخی اطلاق اولنور
رنجا ترنجان قوان اوتی، م تمن فتح میمله خوارزم لغتنده وزبان مغانده اون
بیک عدده دیرلرده نزار معناسنه، تومان لفظندن مخففدر تن دریایی
منطلمدن ایار آتامنده شام شریف دکزنه چقار برجنس عظیم بالقدر اولار
آتنی قوردرلر چوق منافعی واردر، زهرک مضرتن دفع ایدر، زهر الجنه وییلان
وعقرب وچیان، وسایر زهرلی جانور صوقدقده کمیه الجرسه لر فوصدر زهر خلاص
بولور، وقودز طلاینه وسایر زهرلی فلج وخنجر کبیلرک جراحتی اوزرینه اورسه لر
زهری کیدر به جگر مضرتن دفع ایدر ع تن بجوز منفعت دهد تن را، وتون یعنی
کلخن معناسنه، تبا تنبان تمان وتبان معناسنه، وا توان کوج وقوت
وقدرت، وتوانستن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در، قضا توان کبی
وتواند معناسنه دخی کلور شیخ کمال خجندی اینچنین صورت مطبوع ز جان
نتوان ساخت، ور توان ساخت چو قد تو ره وآن نتوان ساخت، فاضل
محقق، دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که توآن کوجدر، توانا کوچلو
شکیب ایله شکیبا، زیب ایله زیبا کبی، توان خلقی اولان کوجه دیرلر، زور سبله
وادماناله حاصل اولان کوجه دیرلر، بوکوجک صاحبنه زورمند دیرلر
زورلو معناسنه، حاجتمند کبی معناسی حاجتلودر، اول حالت که عارضیدر
انده اداة توصیف مند در، نیازمند دردمند کبی درد ده زور ایله حاجت کبی
امور عارضه دندر، اما اول حالت که خلقی اولا انک اداتی اخر کلمه دکی الف در

بیناده

بیناده، بالاده، توانا ده اولان کبی زور ادیمدوکی کبی توانمند ده دینمز توانا
دینور قاعده مذکوره نک مقتضاسی اولدر محلنده تفصیل اولنمشدر،
وبا توبان کورشجبار تومانی شمس فخری فغان وولوله برخیزد از زمان وزمین
بگاه گشتی گینیت برگنبد توبان، قره حصاری وطبق کبی شاخ درختدن
اورلمش برنسنه در دیمش، ورا توران بر مملکت وسبعه آدیدر، وشدا
توشدان ازق قوباجق، وشما توشمان قوتلو، ونشان، وسرای دریاسنه
دیرلر، وس توبسن کوره طوار، وش نوشن مثله تند توسن معناسنه
وما تومان لغت خوارزمده ولسان مغانده اون بیک عدده دیرلر
تخفیف ایدوب تمن دخی دیرلر، وکورشجبار تومانی، و تون مشرق جانبنده
بر مملکت آدیدر بر نسخه ده بر شهر آدیدر، وکلخن معناسنه، محمد عصار مهر ومشتری
صاحبی بو بیتی جامیلر وصفنده ایراد ایلمشدر بیت گروهی آمدند از گرد
بیرون، چو آتش از میان کلخن وتون نوع اوله الجیم المفتوحة
ابا اما جا باتمان ادک اوزرینه کیلن ادک، ارشاخ خرم جارشاخ خرمن
بیاکه اکنجیلرک الترند ندر، سایر اسامیسی پنجه وکشت لفظنده مسطوردر
ارکو جارکون لباسه دیدکلری دار وکه اطباقاتنده معروفدر حقیقتده
جوز تو انک قشری در وسم اغاجی، ارمی جارمین دوردنجی، اروبز جاروب زن
سپرکه جالیجی وصف ترکیبیدر وصیغه امر دیمکدر، ابه دا جامه دان
اول ظرفدر که ایچنه اسباب وثیاب قونیلور وکنده کتورلر، امکا جامکان
حمام کیاسی چقارجق یر، انک جاکمن مثله وقفقان صویجی دیمکدر، اه باد
جامه باد رون ایچ طونی، امی جامین جیم عجمی ایله سدک بولی معناسنه، وتبول
معناسنه ده کلور، ا جان روح وعربیلر پری معناسنه، وجن طایفه سنک
بابالری آدیدر، فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که
جان روح حیوانیدر که مرده اولور زنه که بو بیتده ظاهردر، بیت
گر بجان زندگیست حیوانرا، زندکانی تو میدهی جانرا، حیوانه جانور دیدکلری
بو اعتبار ایله در که جانی واردر جانور لفظ فارسیدر زنه که بو بیتده ظاهردر
بیت همای بر سر مرغان ازان شرف دارد، که استخوان خورد وجانور نیازارد
ترکی دلده دخی استعمالی شایعدر، زنه که بو بیتده ظاهردر بیت نه صورت کم
یازردی جانوردن، دخی نازک دوزدی جانی واردن، زبان فارسیدکی
در لسان عربیدکی ذو معناسنه در، ترکی دلده اول معناده لو ایله تعبیر ایدرلر

مثلا ترک جانلو دیر عرب ذوروح دیر عجم جانور دیر اجان جیم عجمیله مثله
اهل شیراز لغتیدر اما جانان معشوق ومعشوقه او داجاو دآن ابدی اولان
نسنه صیغه مبالغه در اویدا جاویدآن مثله اه یوجاه یون اولکه یکبره انوک
ایچنده دونر دم دن اولسه عربچه خطاف دیرلر اغاجدن اولسه عربچه قعوه
دیرلر باچپان اسکی قفتان چپاره معناسنه د پسی چلپین کرج والجی دستوت
اغاجندن اوریلان سبد معناسنه ب چبن تشدید باء عجمیله مثله ی چپین
مثله قره حصاری ویا رقلنمش معناسنه ده کلور دیدی ی چتین ایرک قوتلری
که ایکی طرفندن برکنمشدر رام چرامن باء عجمیله حیوانات اوتلاغی وعلف
رامی چرامین مثله اسدی چوحیوانیت مانده در بیابان زنجت بدنه آب
نه چرامین را چران زیاده اوتلایجی رب سخ چرب سخن ایو سوزلی معناسنه
رب زبا چرب زبان طاتلی دللی کمسه ر داجردان درواز ایدنلرک اقچه
قویدقلری طاس رز داجرزدان جزظرفی شما چشملان چشم دانه یعنی
چشم زن شم چشم زن اولمز دکنی نخمی ش چشن جیم عجمیله بیرام و دوکن وبزم
عنصری آیین عجم چشن جهاندیده فریدون برشاه جهاندار فری بادو همایون
ف جفن قلج قنی وقلج باغی وبابقوش کما چکمان خوارزم لغتنده بربوزی
چوقه دن قفتاندر کم چکمن مثله ابن حسام بشال پوش طریقت دمی بغربت
باش اکر تراز سقرلات وسم بود چکمن ک چکن جیم وکاف عجمیله اطلس انواعندن
برنوع غایتده لطیف قماشدر اکثر خودسک بویی تو لرنده استعمال اولنور
بیت خودسواره سحرخیز باش تا سردن بتاج لعل وقبای چکن بیار آیی
واختام شام معناسنه غزدا چغزدان صوا وزرنده اولان یوسون طحلب
معناسنه ما چمان چمیدن لفظندن صیغه مبالغه در زیاده صالنیجی دیمکدر
سرو چمان دیرلر یعنی نازله صالنجی دیمکدر بیت چمان شد سوی دولاب
آن سهی سرو روانی رفت چون خورشید در دلو ومجلس خاص معناسنه
م چمن بیلستان وباغچه ومرغزار بیت بیدین صحن چمن سیرنی جانانم یوق
بر یانیجه صالنور سرو خرامانم یوق وتازه دیکلن فدان وباغچه لرده اغاچلر
آراسنده صف صف چکیلان یوللرمی چمین سدک بول معناسنه چاین
لفظندن مخففدر بنز کرد چنبر کردن بویون چنبری وبوغمق ندا چندان
نجه نجه واولقدر دیمکدر ند چندن صندل معناسنه شمس فخری بود بحلس او
فرش عنبری جان بود مطبخ اوهیمه عود با چندل ندی چندین بو قدر دیمکدر

ی چنبین دل قلب معناسنه وکوکل فؤاد معناسنه وخواجه وعربیده اول واعلا
دیرلر که دخی انه رحمنده اولاد مقبره ده دفن اولنمش میت وش جوشن چوقال
وکا چوکان کاف عجمیله اول اوجی اکری اغاج که میدانده چابک سواران
انوکله طوب وبنز لرعربیده صولجان دیرلر ولا چولان فتح واوله میدانده
کلش کدش ایمک وصالنمق وسکون واوله شامی بر طاغ آدیدر
حا جهان بسیار معناسنه وجهیدندن اسم فاعلدر صحرایجی دیمکدر اسدی
زمنزل لمنزل همی شد جهان سبک همچوا ابکوشش از دمان آت وصفنده
دیلمشدر الجیم المکسوره ٥ راغدا چراغدان چراغ پایی که
چراغک خزینه سیدر راغی چراغین چراقیه ستا چستان لغز درکه کبیده
یکلتماج وبلجه مثل دیرلر عربیده ادعیه دیرلر واحجیه دخی دیرلر کلی چکلین
عورتک طلاغی دکی چرکین کریه وزشت ترکیده دخی مستعملدر اصلده
فارسیدر کو چکون چکونه لفظندن مخففدر فردوسی بنداکهبانان که
پروردکار چکون کرده خواهد بفرجام کار نکیزخا چنکیز خان شاه شاهان
دیمکدر نظم نهادیم نام تو چنکیز خان ازین پس تو خود را تموجین مخوان
از آن رو که معنی چنکیز خان بود شاه شاهان بر سم جهان مذکور بیتدن
فهم اولنور که اصل ادی تموجین ایمش تاریخ هجرتک التمیوز ایکی سنده
اکا چنکیز خان دیمشلر کی چکین برنوع اطلس در نه داچنه دان قورصاق حوصله
معناسنه بان باجهان بان جهان صاحبی دیمکدر فاضل محقق دقایق
الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق ایلمشلر که جهان باندکی بان اسم جامددر
معاسی کوزادجیدر باغی کورب کوزتدکندن اوتوری باغ بکجی سنه دخی
باغبان دیرلر وکمی یی کورب کوزتدکندن اوتوری کمی اجیه کشتیبان دیرلر
وصحراده اولان فراغی کورب کوزتدکندن اوتوری کوزدنه دشتبان
دیرلر وصغر تماجه صغر سورسنی کورب کوزتدکندن اوتوری کله بان دیرلر
ویلکنه بادبان دیدکلری استعاره طریقی ایله ییل کوزدجی شخصه تشبیه
اولنمشدر کوزجی یه دیده بان دیمکده نوع توسع وار در اول کمسه
کوزکوزادجی دکلدر کوزخدمتنک التیدر انوکله کوزه درنکاه بان دخی
اوبله در برتنه کوزتمکدن مراد انوک امرنده قایم وانتمامنده اهتمام ایتمکدر
وبکلمک امرنده قیام واهتمامی اولدوغندن اوتوری کیجه ایله شهر بکلینه پاسبان
دیرلر باسک معناسی حمایت ورعایت در نته که بو بیتده ظاهر در بیت

[illegible] در • جاجان جیم عجمیله [illegible]

برنست پاس خاطر بیچارگان وشکر • بر ما و بر خدای جهان آفرین جزا فاعرف
مذکوره مقتضا سنجه جهانبانك معناسی جهان بکجیبیدر کوربکوز تمکدن
غرض بورآده حفظ وحمایتدر • نته که بو بیتده ظاهردر • بیت گر پدرم
رفت جهانبان منم • وارث اقلیم سلیمان منم • هان نتا جهان نشان جهان
دیکیجی نشان علامت معناسنه کلور • وجهانله وصف ترکیبی اولوب جهان دیکیجی •
وجهانی ساکن قلیجی وجهانی یاندریجی معناسنه حافظ از پرتو سعادت شاه جهان
نشان • خاقان شرق وغرب که در شرق وغرب اوست • نتا چلیستان بکلتماج
وبلجه مثل دیدکلری جستان معناسنه • وعجب سوز دیمکدر • بلا چیلان
عناب معناسنه شمس فخری زمین دست تو در غایت سعادت شاه • عقیق و
لعل برآید ز شاخ فی چیلان • ی چین بر مملکت وسیعه مشهوره ادیدر تعریب
ایدوب صین دیرلر • قال رسول الله صلی الله علیه وسلم اطلبوا العلم ولو بالصین
وانی اباهی بکم الامم یوم القیمة ولو بالسقط من المشارق • و بکلم شکن معناسنه
وطوغری راست معناسنه • وچیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر
عرق چین ودانه چین کبی • بنه دا چینه دان قورصاق حوصله معناسنه •
الجیم المضمومة ۵ • نی جبین ایران که بوغتدن اولور •
رعه دا جرعه دان ظرف نا کول ظریفان • وجولق بوجکی • زدا جزدان الجینده
جزلر طورن ظرفه دیرلر • نا چنان شویله وانجلاین دیمکدر • نی چنین بویله
دیمکدر • نبا جنبان دیرانجی واریجی کدازان معناسنه شمس فخری
مخالف ارچه که خود را رسنگ می پنداشت • ز تاب آتش تیغش چو موم شد
جنبان • دا جوان یکیت کنجی فتی معناسنه • وبا چوپان قیون کودیجی معناسنه
وب زی چوپ زین ایر صاغراغی • وکی چوبکین بنبق چقرغی • وکلی چوبکلین بنبق
دمری • وب نا چوب نان او قلاغی وار دانه دیمکله معروف قدر • ونی چوبین
اغاجدن اولان نسنه • وچون اماله واشباع ضمه وتفخیم ایله نیجه • ونته دیمکدر
کاتبی مپرس ای گل خندان دیده ات چونست • ز هجر لاله رویت چو غرقه
خونست • وچون اماله سز واشباعسز حرف تعلیلدر • چونکه معناسنه و
حرف تشبیه در کبی معناسنه ع چون بد عمر تو نامحدود باد • فاضل محقق
دقایق الحقایقده بو یله تحقیق • وتدقیق اتمشلر که چون جیم عجمیله وضمه نك
اشباعی و واوك اظهاری ایله لسان فارسیده استفسار الجوندر ••
لسان عربیده کیف معناسنه در • ترکی دلده بر کمسه نك حالندن استفسار اتملو

اولسه

29

اولسه لر نیجه سن دیرلر عجم چونی دیر • عرب کیف حالك دیر نیجه درد دیجك یرده
عجم چونست دیر نته که بو بیتده ظاهر در بیت ز گریه مردم چشمم نشسته در
خونست • ببین که در طلبت حال مردمان چونست • مرنیجه دیجك یرده عجم
مرچون دیر نته که بو بیتده ظاهردر بیت اگر پیش از این بند وافسون کنی
نیارم من این کرد دیگر چون کنی • کنهنه اطلاع ممکن اولمیوب حقیقتدن استفسار
جایز اولماد وغندن توری حق تعالی حضرتن بیچون ایله توصیف ایدرلر •
ایز دیچون دیرلر • اما چون که جیم عجمیله اولا ولیکن ضمه سنك اشباعی
واوك اظهاری اولمایه لسان فارسیده تعلیل الجون اولور • نته که بو بیتده
ظاهر در بیت چون ننالم تلخ از دستان او • چون نیم در حلقهٔ مستان او •
چون اول نیجه معناسنه در واوك اشباعیله تلفظ اولنمق گرکدر چون ثانی
تعلیل الجوندر واوك اشباعسز تلفظ اولنمق گرکدر • لسان ترکیده
بو عبارت بعینها معنای تعلیلده استعمال اولنور بیت دیدی دلبر شمع کبی
یانه سویلرسن بکا • چون دل اوجندن یانارسن یانه سویلرسن بکا • کاه اولور
اخرندن نون خذف اولنور بیت چو مرد سخن گوی فانی شود • مرا او راسخن عمر
ثانی شود • بلا اشباع اولان چون لغت مشترك که در تشبیه معناسنه ده کلور
نته که بو بیتده ظاهر در بیت گر خلوت ما را شب از رخ بفروزی • چون صبح
در آفاق جهان سر بفرازم • کاه اولور آخرندن نونی خذف ایدرلر چو دیرلر •
بیت فرود آمد ز پشت باره چون باد • چو سبزه بوسه زد در پای شمشاد
بیت سابقده ده بو معنایه ایهام وار در • بلکه اول معنانك اراده سیله ده
معنای کلام تمام اولور • نیجه ایکلیاین که نی کبی ایم • انك مستلری حلقه سنده
دیمکدر مقامه مناسب معنادر • بر مقامده ایکی معنای مناسبه تحمل کلام مذکوره
زیاده لطافت ویرمشدر تشبیه معناسنه اولان چون براسم مرکبدن جزو اولیجاق
واوینی خذف ایدرلر • مثلا چنان وچنین دیرلر نته که بو بیتده ظاهر در بیت
چنان است رسم جهان درشت • گهی پشت بر زین گهی زین به پشت • چنانکه
وچنینك اصلی چون آن • چون این درکاه اولور اصلی اوزرینه ده استعمال
اولنور چون آن دیرلر • نته که بو بیتده ظاهر در بیت مکن بد که چون آن بسنجی
نه کوکار باشد به نیکی نشرا • چون این ده دیرلر نته که بو بیتده واقعدر بیت
چنین بود گیتی وچون این بود • گهش مهربانی گهش کین بود • ونا چونان چنان
معناسنه که اصلده چون آن در اسدی سوار اشن چونان که روز نبرد •

زدریا بگردون برآرند گرد. وبی چونین چنین معناسنه که اصلده چون این ایدی
اسدی بچونین بیابان وریگ روان. سپه برد وبرداشت ره پهلوانی
بی چنین ابرایرمی کرایره برکنمش نکلیتی کبی نسنه در سرآجلر وطایفه سیاه بلورلر
الخاء المفتوحه ۵ لسان فارسیده حرف حا یوقدرکه مراد
ذکر اولنمشدر. لکن بعض ارباب لغت کتابلرنده ایراد اتدکلری اجلدن لازم
اولدیکه نقل اولنه. برد اجردان دویت که الحینه مرکب قورلر. مداحمدان
لسان خوارزمده ذکر انسانه دیرلر. رمد احمدان اقچه وفلوری کیسه سی
رو حرون سرکش. ومنقاد اولمیان اته دیرلر عبید رلکن شعرای فرس اشعارنده
چوق ذکر ایدرلر بیت برنفس حرون نه اندکی رنج. تا راحت روح یابی از کنج
زیرا حزیران تاریخ رومیده برآیک آدیدرا وتوز کوندر کنش انوکنده اون
دوردنجی کونی سرطان برجینه انتقال ایدر که اول صیف در. یرا حیران گشته
دهوشی واوصی کتمش واله کمسه نوع اوله الخاء المفتوحه ۵
ارب خادبن جالی وجالی دبی. ودکن کوکی. اتو خاتون ترکیده قادن ویولنه
وکرجه دیدکلری. معززه. ومکرمه. واصل زاده. ومحترمه عورت که مهریسی
وصداقی چوق اولوب. اوک قبض وبسط وحل وعقدی اکا متعلق اولا
کدبانو. وبی بی دخی دیرلر. ارو خارون مثلا. ازغا خازغان قازغان.
اقا خاقان ترک پادشاهنه اطلاق اولنور. عبید رجمعی خواقین کلور.
یغر دخی دیرلر. نته که چین پادشاهنه فغفور. وروم پادشاهنه قیصر دیرلر.
بو محله مناسب فغفور لفظنده بعض تفصیل واقع اولمشدر. اکدا اخاکدان
چرخ افلق. وچوبلک منهره معناسنه. الیدونیو خالیدونیون زرده چوب
خان میر بزرک خصوصیله تاتار پادشاهنه دیرلر. وکاربان سرای. واوخانه
معناسنه بیت نبی آن تازه کلبرک شکفته. بخان اقهانی بود خفته. وداود
ارق. خانمان معناسنه فردوسی بدو گفت هرکز تو در خان من. از این پس
باشی نکهبان من. ویالکز خان ویالکزمان دخی استعمال اولنور بیت نه خان ود
مان ونه بوم ونژاد. یکی شهریاری میان بر زیاد. فاضل محقق دقایق الحقایقده
بوبله تحقیق. وتدقیق انمشلردرکه. خان مطلقا منزل در انسانک اولسون سایر
حیوانک اولسون نته که بو بیتده نظام در بیت زنبر اندازی زنبورک از دور
شبنک سینه ها چون خان زنبور. کاربان سرایه خان دیدکلری بولجینک کندیه
خواریله منزل اولدوغی اعتباریله در. وخان رئیس معناسنه در. انتهی

بعض تفصیلی دهقان لفظنده مناسبتی ایله بیان اولنمشدر کدر. اندا خاندان اهل بیت
فاضل محقق دقایق الحقایقده بوبله تحقیق وتدقیق انمشلر که. خاندان اوک دایره سنده
اولان حولی در لسان عربیده اکا حرم دینور. عرب خاتونلرندن حرم ایله کنایت
ایتدکلری کبی عجم خاندان ایله کنایت ایدرلر بیت بابدان یار گشت همسر لوط.
خاندان نبوتش کم شد. همسر لوطدن شیخ سعدینک مرادی حضرت لوطک
علیه السلام خاتونیدر. لسان فارسیده منکوحه یه همسر دیرلر. ترکی دلده باشی برابر
خاتونی دیرلر. خاندان دخی مراد اولدر اصل کلام همسر لوط با بدان یار گشت
وکم شد در. طریقة الطنابه سلوک ایدن ونفسنی اختیار ایدوب بر معنیدن ایکی عبارتله
تعبیردن غرض یارمزلرله مصاحبت ایدوب بدکارلرله یار اولمانک طبیعت
انسانیه ده قوة تاثیرن بیان ایدر. شیخ دیمک استر که مذکور خاتون لوط
علیه السلامک همسری ایکن حرم نبوت اولمش ایکن یعنی منبع هدایت اولان نبوته
اضافتله شرف بولمش خاندان عظیم الشان ایکن ضلالت اهلنه قوشلمغله ضال اولدی
وانک اول حالی مصاحبتک کمال تاثیرنه دال اولدی بیت چو اکری یا فقلریله اولدی
دمساز. کوزا اگری اولدی لابد غمزه غماز ذکر یا نینه کلمکله اولدی تیغ جوهر دار
کورک نه فایده ایلرکشی یه حسن جواز. انما خانمان مال وملک ومطواز منصل باز کو
بر لغت اولمشدر. فاضل محقق دقایق الحقایقده بوبله تدقیق وتحقیق انمشلر که
خانمان آسمان کبی لفظ مرکبدر برجزی ماندر. بکزیجی معناسنه. ماننتیدن
اسم فاعلدر. برجزیده خاندر که معناسی او در نته که بیان اولندی یوروکلر که
قره اولرینه خانمان دیرلر اوه بکزدکندن اتوری. ترکمانه دخی ترکه بکزد
بکزدکندن اتوری ترکمان دیرلر. شادمانک دخی وجهی بودر. دن ظاهر اولور
انه کما خانه کمان یای بغری. تلا خنلان ختن ولایتنده بر برک ادیدر.
راحی خراطین صوغلجان. رباخ خبان اشلکجی. رزا خزان نعمتی نوروز
کونه دیرلر دیمش. رک زمی خوک زمین یره سورتنور یور ربرجانور حکدر
رکا خرکان یا تقراحق بهمکی خشمکین قاقیغان غضبلی معناسنه. رکما خرکمان
یای تیز کاهی محمد عصار کمان وصفنده دیمشدر نظم نه پشت از علت نرمی
خمیدم. نه کس در خرکمان او راکشیده. نکشته با عقابان جفت زاغش.
نه وصل حاجب یالان فراغش. زا اخزان کوز فصلی خریف در و شهریور ماه که
صیف فصلینک آخر آیدر که کوزانک اوندن صکزنجی کونیدر. زمیا خرمیان
قوندرطشاغی که اوغلان اتی دخی دیرلر. طبیلر قاتنده حندبی دستر دیمکله معروفدر

تی خشین طونق زنکلیه دیرلر. و بوز زنکلی که کوک ایله قرایه مایل اوله وثبلکیه
مایل اولان اقلق. والحاصل بدرنک اوله. و بر کوک زنکلی طوغاندر آدجی وقیق در
که بر دخی اولمز شمس فخری ز بعد ازین بکشد رنک باز شیر زبان. از ین سبس ترد
کجک جور باز خشین فنا خفتان کیم کجیم اسدی همه ترک وخفتان لشان
کشت جاک فرو ریخت خنجر زره شد ز خاک. لخا خلخان چغانه بکزر براو تدرکه
اندن کونلک حاصل اولور. بلخ ولایتنده اکا خند وخلخان دیرلر سایر اسامیسی
خند لفظنده مذکور در. ماه خماهن قرللغه مایل بر سیاه مهره در جزع دخی دیرلر
شمس فخری برای طوق مراه میمونت سپهر از روز وشب ساز د خماهن
ترا اکمسه اوستنده نثار اولنان صاجیه دیرلر. میمون محمل ده سنه دیرلر
و روایت اولنور که اول طائفه جمیع امراض مختلفه یه نفعی وار در ایجیسی اولدقده
صویه باتروب بلکیه سورسه لر قزل صوی جقر صاری صوی جقان الحاغیدر
بعض مرضک اوستنه سورمک ایله شفا بولور. و برادی دخی سلطان مهره در
ندا خنداان مبالغه ایله کولیجی الف ونون کلمه آخرنده مبالغه ایجوندر. ندستا
خندستان کولنجک کمسه معناسنه. دلاخولان حضض یکی دیرلر بردارو در. داه
خواهن باغ خونبیسی. یزرحیزران کسر خا ایله اصحدر براو زون کوکدر منده ده
اولور اندن جرجی قلقانلر وعصالر ایدرلر. یعنی شاخلرندن اکثر خابرده اولور
دایما باغ ایجره کجک اصلا اولمز. یلا خیلان بکزلک ایمک. لمث خیمتان غصه
دغم الخاء المکسورة ه. رم خرمن غلال ده وکجک بر وآی
وکون اغلی نعمتی وشمعد آن دیمش. رما خرمان ای وکون اغلی. دا اخوان
یاغرق که اوستنده قصابلرات کسرلر واوستنده اودون یاردقلری
طومرق. وعربیده نا آراسته سفره یعنی ایجنده طعام حاضر اولمامش سفره در
که فارسیده ضم خا ایله در. وخون مثله شتر خشت ازن کریج کیمجی
ودیشت خویشتن کندی خود معناسنه. یاوا اخیاوان شهرا وجبندن
جقان بر طوغری یوله دیرلر که اغجلر ایجنده اوله. ونه قدر کتسه لر صوکنا رندن
ایرلمیه. یزارا خیزاران فتح خا ایله خیزران معناسنه. یزرا خیزران
مثله اسدی همه دشت ونوکل خیزران. کهی یکسو کش بیشه زعفران
یزا خیزان مثله وحمله ایدیجی معناسنه الخاء المضمومة ه.
ت ختن بر مملکت اسمیدر. داخوا خدا خوان شهادت بر مغنی سبابه مسبحه
معناسنه. دا کا خدایکان لفظ مفرد در اولو وصاحب دولت اولان

کمسه لره دیرلر حافظ صاحب قران خسرو شاه خدایکا خورشید وملک
پرور وسلطان دادکر. رجی اخرجین هکبه عرب خرج دیر. رد خا خود خان
طارطغان. رما ب خرمان خرما اغاجنک اوزدکی. رما اخرمدان کیسه
و یاجق. دا خوان سفره ومرلنه که انک ایجنده طعام اراسته اولا اکل
ایده لر. واو رسمیدر الف تابتدر. اما عربیده خا مکسور واو مفتوح
والف ثابت استعمال اولنور. جوهری صحاح اللغه ده مایده ایله خوان
اراسنده فرق بیان ایلدی. اکر ایجنده طعام اولاجق اولورسه مایده دیرلر
اکر اولمایجق اولورسه خوان دیرلر. نعمتی و یاغرق معناسنه وخواننده
معناسنه دیمش. واکله مرضنه وخواندن لفظندن صیغه امر در اوقی دیمک
اولور. ودعوت معناسنه. ووصف ترکیبی در. خوش خوان کبی کنیسته دی
ابو جامع وابو خیر در. ودبی خودبین کندینی کوریجی وصف ترکیبی در اسم
فاعل معناسنه اولور. معجب ومتکبر دیمکدر. ورا خوران بیاکن کول معناسنه
وردر میا خور وزمیان دست بناح اویونی. بعض نسخه ده خوارزم رومیان
واقع اولمش. اصح بودر که کافر عورتلرینک ایامنده اوینادقلری
اویوندر. وزستا خوزستان سمرقند یاننده تستر شهری توابعی بر بندرکاه در
شکر خانه در. وسترا خوستران افاق فور بخغر لر. وخون قان دم معناسنه
ولوری قوشنه دخی دیرلر. ون سیاوشا خون سیاوشان ایکی فرداش
قانی دید کلری دار و که طاشش کبی در عنصری باد از خون سیاوشان بازن
برکشد بید دشته طبری. وه خوهن بزرجی خونبیسی که طارلاغلی بر داغه کلنکه
قویارلر. دی جی خوی جین واو رسمیله عرقچین در نوع اوله الدال المفتوحة
دان ایکی وجهله استعمال اولنور. بری دانستندن اسم فاعلدر بلیجی معناسنه
داننده دن ترخیم اولنمشدر. مجطی دان واقلیدس کنادر. وسخندان دخی
دان کبی اسم مذکورک معنای ترکیبی سوز بلیجی در. بر دآن دخی واردر که اسم
جامد در ظرف مکان معناسنه مخصوصدر. جزدان وجامه دان وخامدان دخی
دان کبی. وستان ایله دانک فرقلری واردر بازن قلمدستان لفظنده
تفصیل اولنور. آدوی نوشی دار وی نوشین عقل ایلجی دارو در. ار برنیا
دار برنیان بقم اغاجی. اربزی دار بزین تکیه کاه. وانیت ازمی وترکیده
عوام تحریف ایدوب ترزون دیرلر. ارفری دار فرین مثله لسان فارسیده
با ایله فارا اسنده تواخی وتبادل واردر. استا داستان حکایه وافسانه

اشا داشان عطای بسیار و مطلقا احسان و بخشش غیری ادلری داخل
لفظنده مسطوردر اشن داشن مثله اوندن تخفیف اولنمشدر را دران
انده دیمکدر اولور ال پرنیا دال پرنیان بقم اغاجی اما دامان اتک
ذیل معناسنه ام دامن مثله امو دامون وحشیلر طوزاغی عربیده حباله
و دواخول دیرلر راق دراقن بر نوع شفتالو دراق و طاتلی اولور ربا دربان
قپوجی بواب معناسنه رخوت درخورتن کندی قدنجه رقباغ درماخن قرلغان
زحمتی که طرنقلرده ظاهر اولور عربیده داحس معناسنه رغا درغمان ماوراء النهرده
بر شهر ادیدر رکو درکون ترکی قاپشی قپاغک معناسنه وفا بوا وستی واو لو
حقه رز درزن کیرجک بر دخول معناسنه رما درمان چاره و علاج
روا ریا دروازبان دربند بکجیسی روازدا دروازوان مثله رو درون ایچری
ریاکا دریاکان دکزده ساکن اولنلر ریجا دریجان سر بر جک درجه لر پنجره
اوچ اوچ قسمت ایدرلر و هر قسمنی بر یلدزه تعیین ایدرلر ری درین بوننده دیمکدر
ستابرنج دست ابرنجن ال بلازکی ستارا دستاران ستا سکرزانه
ستارخوا دستارخوان پشکیر ستا دستان حکایت مکر و حیله
و بلبل وارقه اودسته باتمق و رستم دستان فاضل محقق دقایق الحقایقده
بو یله تحقیق و تدقیق ایتمشلردر که دستان حیله و مکر معناسنه کلور نته که بو بیتده
بیت بمهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو ترا که گفت که این زال ترک دستان گفت
رستمک اتاسنه که زال در دستان دیرلر بیت مذکورده لطافت
اول اعتبار ایله در که زال دستان بر برده اکلمشدر شمس فخری روان
رستم دستان بشکر بکشاده بو وقت انکه تیر کرده شاه بر بیان فردوسی
ستنیم و زست فرزند سام که شاه نشش دستان نهاد دست نام مراد شیلی
زالدن قوجه معناسنه در زالک بو معنایه کلدوکی معیار جمالیده شمس فخری
بو بیتلری ایله بیان ایلمشدر بیت کجا به بخشش زر ملتفت شود آن کو
بگاه حمله چو رستم به نزد او وچه زال رستمی اتاسنه نسبت ایدوب رستم
دستانی دیرلر نته که بو بیتده ظاهر در بیت جمال دینی و دین شاه کامکار
که هست هزار خاتم طائی هزار رستم زال دکر بابای کبی فانی باشلی اولدوغی
ایچلدی اسفندیار اوقی کوز کندی کوردوکیچون مغرور اولوب رستم
دستانک اتدی اوقی کوزر دستانک اوغلنی کندیه نسبت ایدوب رستم
دستان دیدکلری بیلین کندی ده اتاسنه نسبت ایدوب دستان سام دیرلر

نته که بو بیتده واقع در بیت شسته است بر دست دستان سام کم بسته
در در کهش خاص و عام و حکایت و قصه معناسنه اولان دستانک اصلی
داستاندر الفی حذف اولنمشدر هزار دستاندن جز اولان دستانده
بو معنایه در مذکور اسم مرکب بلبله بکزر بر قوشدر که اکا یالکز هزار ده دیرلر
نته که بو بیتده ظاهر در بیت صد هزاران گل شکفت و بانگ مرغی برنخاست
عندلیبان را چه پیش آمد هزاران را چه شد عندلیب بلبلدر مذکور قوش
بلبلک غیری اولدوغی بو بیتدن ظاهر در بحر الغرایب صاحبی ایکیسنی فرق ایتمشدر
غلط ایتمشدر ستاورنج دست اورنجن ال بلازکی دست ابرنجن معناسنه
ستافرنج دست افرنجن مثله لسان فارسیده یا ایله فا و واو اراسنده تواخی
و تبادل واردر دست برنج دست برنجن مثله عربیده سوار و اسوار و جباره
و جبیره دیرلر ستاشنا دست اشنان اولکه انوکله ال یورلار پاک ایدرلر
صابون و سایر انوک کبی ایله غسول معناسنه کیناری ابو ایاس و ابو طاهر در
ستپیما دست پیمان قز المقده نشاندن اول بر مقدار ویریلان اغولق
و جلوه عروسانه و امانت ارلمق معناسنه ستفیما دست فیمان دست
پیمان معناسنه ستنک دست شکن فورجق صاج و ال صاجی دیمکدر
ستوا استوان ناطور حمام ستنشی دست نشین ال اوستنده طوتلان
عزیز و مکرم و محترم اولان بیت دست نشان هست تراچند کس دست نشین نو
فرسته است و بس ستنشا دست نشان برکمسنه که اکابر و اعیان دولت
ایرکوره الحاصل چراغ ایدنمش اولا کا دکان بلوط اغاجنک اوزدکنده
بتن قاو شتبا دشتبان بیابانلرده اکنلر و باغلر و بوستانلر بکلیان کمسنه
شتوا دشتوان مثله شتیبا دشتیبان مثله شت سوارا دشت سواران
کورستان مقابر معناسنه و بادیه عرب ستسورا دشت سوران
مثله غیری ادلری سنوا لفظنده مذکوردر غلز دغل زن زنباره و قلبان
که کیزلی اوجه کسر و خاین و خانه دغل دیمکدر شت مغا دشت مغان تاتار جا
جانبنده ن بر برادیدر ما دمان خشمله کلر انجی و سرعت ایدیجی و سکردیجی
فاضل محقق دقایق الحقایقده بو یله تحقیق و تدقیق ایتمشلردر که دمان صیغه مبالغه در
دمیدندن جمیدندن جمان کبی پیل صفت اولور پیل دمان دیرلر
بیت نه مرد است آن به نزدیک خردمند که با پیل دمان پیکار جوید نهنک ده
صفت اولور نهنک دمان دیرلر بیت نهنک دمان است اندر نبرد

شهربرشهربانست در كارزار ۰ و شهربره ده صفت اولور نته كه فردوسي ديمشدر
بيت چو دستور باشد مرا پهلوان ۰ شوم پيش او چون شهر بر دمان ۰ دگر
دمان بشرزن كه چون پيل مست ۰ يكي خنجر آب داده بدست ۰ مز دمزن
صولمق ۰ يعني منفخس و پروب المق ۰ وكنديني بر اولو نسنه يه و شريف
مقامه و اعلى حاله نسبت ايدوب لاف اورمق و ارمق بر سبيل الاستعاره
غير ناحق برلرده ده استعمال اولنور ۰ بيت چو سر برارد گلگشن زچاه ظلماني
بود مطالع انوار جاي دمزدنش ۰ مثلا دمساز ۰ موافق و راز داشي معناسنه
ودمساز معناسنه ۰ دن كوب و شاد ايلقدن سكرتمك ۰ شمس فخري چو سبزه باد
سرت سبز و دولتت دايم ۰ چو گل زباد طرب روز و شب شگفت و دن
عربيده نون مشدده و مخففه استعمال اولنور ۰ فارسيده دخي ايكي وجهله مستعملدر
و دنيدن لفظندن كه ناز له صالنمق يعني ناز له صالني صالني يوريمكدر صيغه امر
و وصف تركيبي در ۰ بيت دين بدر دِدني دني نشود ۰ در دين ميكشم و دردي (دن)
چمن و سمن قافيه سنده مستعملدر ۰ رخشا درخشان يلدرايجي معناسنه
رخشا دفشان مثلا روز ۰ درو زن نخل لجد رك ۰ ندا دندان ديش سن
معناسنه ۰ وا دوآن يلركسه دويدن لفظندن صيغه مبالغه در ۰ نا دنان
فردوسي سوي ميمنه بيامد بار زمان ۰ سپاهي ز تركان چو نان
ودمان ۰ ها دهان اغز معناسنه ۰ ه دهن مثلا واو يان كمي هي دهين سدا اغز
يدر ديدن رسم و قاعده عربيدر فارسيده دخي چوق استعمال اولنور ۰
الدال المكسورة ۰ ه ۰ برستان دبرستان مكتب خانه
بستان دبستان مثلا ۰ ب دبن برج يلديشي كه اوكسه ديرلر ويلم فره ديرلر
دبق معناسنه ۰ را زبا درازبان يوز سزلي حيا معناسنه ۰ كرگو دگرگون
بر درلو دخي ديمكدر ۰ لستا دلستان گوكل اليجي محبوبدن كنايتدر ۰ دلستان
لفظنك تلفظنده دلك لامي ستانك سيننه اولاشدرمزلر دلستان
ديرلر دلستان ديمزلر ۰ اما گلستانك وصل دخي جايزدر نته كه بو بيتده
واقع اولوبدر ۰ بيت ايمن ابا دست دل اي دوستان ۰ چشمها و كلستان
در گلستان ۰ لفي دلفين طلكوز بالغي ۰ هقا دهقان اكنجي ۰ فاضل محقق
دقايق الحقايقدر ۰ بوبله تحقيق و تدقيق ۰ انمشلردر كه دهقان معربدر فارسيسي
دهكان در ۰ اصلي خانده ده مركبي علم ايدنجك لسان فارسيده تقديم مضاف
اليه ايدرلر شايعدر ۰ اما قاعده منظرده دكلدر مثلا شاهنشاه ديرلر ۰ اصـ
(ـدر)

شاه شاهلر ندر ۰ مردانشاه ۰ ايرانشاه ۰ شروانشاه ده دخي حال بويله در ۰ شاه مردان
شاه ايران ۰ شاه شروان ندر ۰ خواجه سراي ۰ بستان سراي ۰ بربط سراي ده ديرلر
بونلرده دخي مضاف اليه تقديم اولنمشدر ۰ لسان فارسيده خان ريش
معناسنه در ۰ مولانا سعد الدين كشاف حاشيه سنده ۰ سورة آل عمران
اخرنده تصريح اتمشدر بو عبارتله ۰ الدهقان رئيس القريه ۰ و مقدم اصحاب
الزراعة ۰ بيت چو آيد بخت دهقان در گراني ۰ دلش مايل شود بر جفت راني
هي دهين سدا اغز دهيره معناسنه ۰ يبا جتان ديباجتان ايكي يكاق
عربيدر ۰ يبا دي ديبادين فرس ايلرينك بيگرمي اوچنجي كوني ۰ يدي ديبدين
مثلا بعض ارباب لغت بو ايكي لغتي مفتوحه با بنده ايراد اتمشلردر ۰ اما اصح
كسر ايله در ۰ يدا ديدان ايلك قيش اينه ديرلر ۰ يدبا ديدبان گوزجي
و قراول عربچه عين و طليعه ديرلر ۰ نعمتي وكورر گوز ديده ور معناسنه ده
كلور ديمش ۰ يدوا ديدوان مثلا ۰ ژ ديژن قلعه و غصه ۰ يا دين فرس
ايلرينك يگرمي دوردنجي كوني ۰ و بو ديمكدر ۰ اين معناسنه نته كه بدين
و بدين قدر ديرلر ۰ عربيده كيش و مذهب معناسنه ۰ كقوله تعالى
لكم دينكم ولي دين الآيه ۰ و يبورق طوتمق كقوله تعالى ولا يدينون دين الحق
و شمار معناسنه كقوله تعالى منها اربعة حرم ذلك الدين القيم
و با داشش معناسنه كقوله تعالى مالك يوم الدين ۰ و خو و عادت معناسنه
كقوله تعالى ليأخذ اخاه في دين الملك ۰ كما تدين تدان ۰ و حكم معناسنه
كقوله تعالى ولا تأخذكم بهما رأفة في دين الله ۰ و پادشاهلق ۰ جرير لئن حللت
بجو في بني اسد ۰ في دين عمرو و حالت دوننا فدك ۰ و مقهور و خوار ايلمك
قطامي كانت نوار تدينك الا ديانا ۰ و حال معناسنه اخطل يا دار سلمى
خلا لا اكلفها الا المرانه حتى تعرف الدينا ۰ و حجت معناسنه ۰ و متصل يا غمور
ديرلر ۰ و قرار دره معناسنه ده كلور ديمش ۰ يوا ديوان يارغو يري يعني
دعوي يري ۰ پهلوي لغتنده يارغو دعوي معناسنه در ۰ و جمع ديو در ديولر
معناسنه ۰ يه با ديه بان كوي كتخداسي ۰ هقا ديهقان دهقان معناسنه
استعمال اولنور ۰ الدال المضمومة ۰ ه ۰ خترز دخترزن اوكي قز
دروغ ۰ دروغ زن يالانجي و فاسق و فاجر معناسنه ۰ ريجا دريجان اولدركه
شهر برجك دريچه لريني اوچ اوچ تقسيم ايدرلر ۰ و شهر قسمتني بريلدز تعيين ايدرلر
زدا دزدآن حرف زادن صكره ايكي داله كليد دآن يعني كليد قوآني ۰

ژ دژن زاغ جمیله اینی وکسن وتیزکه اکثی ده استعمال اولنور. بز سرکه یه دیرلر
ستو دستون سرکن که انج اوزروم وانجیر قوروردرلر. شم دشمن دشنک
ضدی. کا دکان عربیدر جمعی دکاکین کلور. فارسیده شایعدر صانایع زار
یری. دبلوط اغاجنک اوزدکنده بتن قاوکه انوکله اودیاقرلر. کرادکران
اورکه که عورتلر اوزرنج ایلک اکررلر. لفی دلفین بربالقدرکه دریایه غرق
اولانلری خلاص ایدر باذن الله دیرلر. بعضلر یونس بالغی دیدکلریدر دیدیلر
صحاح عجم صاحبی وصویه دوشوب قورتلان بالق دیمش. لیف دلیفن مثله دبوبنک
طکوز بالغی دن نشاط دسر ورله یوریان کمسه. نبا دنبان قویرق معناسنه
وبرادرا دوبرادران فرقدان دیدکلری ایکی یلدزدرکه بربرینک یاننده
قطب شمالی چورهسنده بنات النعش صغری یاقننده اولور. وسکک
دیدکلری قوشش که یرتجیلردندر. منجری دخی دیرلر ایکیسی برشکار اوزرینه
متفق اولورلر وبرارادهیرلر. وچند دوچندان ایکی اولقدر دیمکدر ضعف
معناسنه. ودما دودمان اولو قبیله وچوق بوی. ورانی دورانین جا غیثر
دربی دوربین ارا قدن کوریجی دیمکدر. وفانی زیرک. ودقیق فکرلی کمسهلره
اطلاق اولنور. وستکا دوستکان محبوب. ومحبوبه. ومحبوب ایچدیکی
قدح. ومحبوبه ایچلن قدح شمس فخری دوستکانی جمله بریاد شی خورند
روز عشرت دوبستان بادوبستان. وسکا دوستکان خذف نا ایله مثله
وسکی دوسکین عربیده براج معناسنه. وسک دوسکن مثله وکا دوکان
فارسیدر دکان لفظندن تصرف اولنمشدر لطیفی بوصل توجو رست دو دکان بهشت
دو عالم فدا بهر دوکان تو. وایکشر دیمکدر. وکدا دوکدان ایکلک ودون
اولکه کندی نوعنه نسبت جوهری لوبی اولا دنی معناسنه آدمده وغیرنده دخی
استعمال اولنور شمس فخری مخالف وی ازان روخور در دولت لیث. که همت
آن خرنادان ابسان کردون دون. فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله
تحقیق وتدقیق اتمشلردرکه دون مقابل داناد ر. نته که بومنتسده ظاهردر
بیت همه دانند اکر داناوکردون. کمر بسته برین کار رست کردون دکر
بوایش دانالری ایدر جکر خون. قیاس ایت قانده قالدی دکمه بردون
هل زر دهل زن طاوجی معناسنه نوع اوله الذال المعجمة المضمومة ۵
ذ والقرنی ذوالقرنین قال الله تعالی فی کتابه الکریم ویسئلونک عن ذی القرنین
قل ساتلوا علیکم منه ذکرا الخ الآیه وکان وعد ربی حقا حق تعالی جل وعلا

ذوالقرنینی قرآن عظیمنده عدل وثنا ایله ذکر ایدوب مشارق ومغارب ارضه
یتشوب جمیع اقالیم وممالکه مالک اولوب جباببرهٔ قهر ایدوب معدلت تامه ایله
ربع مسکونی ضبط ایلیوب سلطان مؤید ومظفر وقاهر ومقسط سلیمان فر
ایدی صحیح بودرکه ملوک عادلیسندن ایدی. بعضلر نبی بعضلر رسول ایدی
دیدیلر غریب بودرکه بعضلر فرشته ایدی دیدیلر ومشهور ومذکوردرکه
حضرت خضر نبی علیه السلام سردار جیشی اولوب. وجمیع امورنده ناصح ومشیر
ووزیری نظیری ایدی ازرقی وغیریلر نقل ایدیلرکه ذوالقرنین حضرت
ابراهیم علیه السلام ایمان حضرت خلیل وحضرت اسمعیل ایله علیهما السلام
کعبه مشرفه یله طواف ایلدیلر ذوالقرنین لقبنک سببنده اختلاف چوقدر
بعضلر باشنده قرنین کبی نسنه وار ایدی دیدیلر وهب بن منبه باشنده
باقردن ایکی قرن وار ایدی دیدی بوقول ضعیفدر بعض اهل کتاب فارسیه
وررومه مالک اولدوغیچون بعضلر بیک ییله برقرن دیدیلر زهری شمسک
شرقا وغربا ایکی باشنه یتشوب یتلرنده اولان جمیع ممالکه مالک اولدوغندن
انوری ذوالقرنین دیدیلر دیدی. بوایکی قول اخیر اشبهدر حسن بصری رحمه الله
علیه ایکی طغیرهسی یعنی ایکی اورمش کیسولری وار ایدی انکچون ذوالقرنین دیدیلر
دیدی ثوری حبیب بن ابی ثابتدن. اولدخی ابی الطفیلدن رحمهم الله اولدخی
حضرت علیدن کرم الله وجهه نقل ایلدیلرکه ذوالقرنیندن سؤال ولندقده
قال عبد انا صح الله فناصحهٔ دعا قومه الی الله فضربوه علی قرنه فمات فاحیاه الله
فدعا قومه الی الله فضربوه علی قرنه الاخری فمات فسمی ذوالقرنین بعض روایاتده
ابی الطفیل مذکور حضرت علیدن رضی الله عنه. سؤال ولندقده بیوردیلر
که لم یکن نبیا ولا رسولا. ولا ملکا. ولکن کان عبدا صالحا اسمنده ونسبنده
دخی اختلاف اولندی زبیر بن بکار رحمة الله علیه ابن عباسدن رضی الله تعالی
عنهما روایت ایلرکه آدی عبدالله بن ضحاک بن معد ایدی بعضلر مصعب
ابن عبدالله بن قنان بن منصور بن عبدالله بن الازد بن عون بن نبت بن
مالک بن زید بن کهلان بن سبا بن قحطان ایدی وحدیثده وارددرکه بنی
حمیردن ایدی. وانا سی رومیه ایدی کمال عقل وفراستندن ابن فیلسوف دیدیلر
بنی حمیرن بعضی کندینک اجدادندن اولدوغنی اشعار ایدوب بوابیاتی تفخر
طریقیله انشا ایلمشدر شعر بلغ المشارق والمغارب یبتغی. اسباب امر من حکیم
مرشد. فرای مغیب الشمس عند غروبها. فی عین ذی خلب وثاط حرمد سهیلی ابن

هشامدن نقل ایلرکه بعضلر ایدرلرکه اصلی مصردن اولوب آدی مرزبا ابن مرزبة
الیونانی ایدی. یونان بن یافث بن نوح علیه السلام نسلندن طبری روایت
ایلرکه سام نسلندن قیاصره نک اولی ایدی ابن هشام موضع آخرده ذکر ایدرکه
آدی مصعب بن ذی مرایددرکه بر سبع ده ابراهیم علیه السلامه حکم ایلدی
بعض اهل کتاب نقل ایلدیلرکه ایکی بیک التی یوز ییل عمر سوروب. دنیایی دور
ایدوب خلق عالمی دین حقه دعوت ایدردی. مدت عمرده نظر وار قصاصدن
بعض کمسنه زعم ایدرکه ذو القرنین مغرب شمسدن تجاوز ایدوب عسکریله
ظلماتده مدت مدیده سفر ایلدی. بو سوز عقل و نقلدن خارج خطاء فاحشدر
ابن عساکر اسناد ایله ابی جعفر باقردن. اولدخی والد ماجدی زین العابدیندن
رحمهما الله جدا خبر طویل ایله نقل ایلرکه ذو القرنینک ملائکه دن زیاقیل نام
بر صاحبی اولوب بر یوزنده عین الحیات دیرلر بر عین وار ایمش بلورمیسن دیو
سؤال اتدکده. اولدخی صفاتن و مکانن دیویرروب. ذو القرنین اول جانبه
متوجه اولوب. حضرت خضر علیه السلام عسکرینک مقدمی اولوب. ارض
ظلماتده بر وادیده خضر بولوب ایچوب ذو القرنینه میسر اولمادی. والله اعلم
اسحق بن بشر عبد الله بن زیاددن نقل ایلرکه اوچ بیک ییل عمر سوردی
بو دخی غریبدر عبد الله بن عمیر وابنه عبد الله روایت ایلرلرکه ذو القرنین
پیاده حج ایدوب. حضرت خلیل جلیل اوغلی اسمعیل ایله علیهما السلام قدومن
استماع اتدکلرنده استقبال ایلیوب اوچ کون ضیافت ایلدی. و دیدیلرکه
مکه مشرفه یه اوچ کونلک یول قالدقده بنمک ایچون آت کتوردکده رضا ویرموب
خلیل الله اولدوغی شهرده بکا آته بنمک نه آمدر دیدی. حق سبحانه جل و علا اول
تواضعی مقابله سنده سحابی اکا منقاد و مسخر ایلدی. حضرت ابراهیم علیه السلام
بشارت ایدوب اعلام ایلدی. استدوکی زمانده انی کتورردی. اسحق بن یونس
سعید بن عروبه دن اولدخی قتاده دن. اولدخی حسندن روایت ایلرکه
ذو القرنین نمروددن صکره درمسلمان و صالح ایدی. ذکر اولدوغی اوزره
طول عمر میسر اولوب. مشرق و مغربه حاکم اولوب جبابره و ظلمه یی قهر ایلدی
اما سد احوالی دمر ایله باقردن بنا ایدوب روی زمین ده اندن اعظم و
اجل و ارفع و خلقک دنیاسی ام نزع انفع بنا واقع اولمامشدر آل عباسدن
واثق بالله خلیفه سدی کورمک ایچون بغداددن ثقه آدملر کوندروب
کلدکده شویله خبر دیردیلرکه سد ترکک جهت شمالی سنده واقع اولوب ایکی

جبل شاهقک اورتاسنده بر عظیم و محکم بنادرکه وصفه قابل دکلدر. و حدتن زیاده
بر بویک قاپو وضع اولنوب اکا مناسب کلیدلر ایله مقفولدر. و سددن باقیقا
باقی قلان ادوات و آلاتی بر برجده قومشلر و اول دیارک ملوکی کیجه و کوندز
حفظ و حراستنده دایم قایملردر. و ارباب تاریخ سدک طولی یوز اللی
فرسخ و ارتفاعی ایکی بیک سکز یوز ارشدر دیدیلر. والعهدة علی الراوی
و مفسرلر حتی اذا بلغ بین السدین آیتنک تفسیرنده دیمشلرکه خدمتده ایکی عظیم
طاغ اولوب و ما بینی بر بویک وادی ایدی که یول اولوب اندن غیری ممر بولنمدی
و سعتی اون بیک ذراع ایدی. و یاجوج و ماجوج یافث بن نوح علیه السلام
اولادندن ایکی قرداشدر نسللری انلره کله ذکر اولنورلر زراعتلری یوقدر. ترجمه
طبری صاحبی دیرکه طعاملری کجی بوتنزلندر. ربیع خروب دیرلر اول طاغدن
اندن غیری نسنه یمزلر. انی دوکوب ایصلدوب لتشروب یرلر. و نه کوزر قوم دین
مذهب بلمزلر. و کمسه یه اطاعتلری اولمایوب حیوانلر کبی بری بری ایله کنده
جماع ایدرلر و ترسلنورلر. انتهی حضرت خضرک نبوتنده و اسمنده و حیاتی و مماتی
جهتنده علما اختلاف ایمشلردر عباس رضی الله عنه حضرت ادمک علیه السلام
اوغلی اوغلیدر دیدی. ابو عبیده و محمد بن سلام جمحی و غیره خضر قابل بن حضرت
ادم علیه السلامک اوغلی اولوب. حق سبحانه و تعالی اکا عمر طویل ویرمشدر
دیدیلر ابو علی مصابیحده و اخبار یهوده خضر فنحاص بن هاروندر دیدیلر. بو نقل
صحیح دکلدر زیرا خبره لایق دکلدر مخالفدر. قال شیخ علی ابن ولا و جدنا منهم علی ثقة
من تسمی هم بالخضر و یجوز ان یکون لله عبادا کل منهم تسمی الخضر بعض مشایخ کرامک
اعتقادلری بویلک اوزرینه در ابن زولاق تاریخ مصرده فرعونک صلبی
اوغلی دردیدی ثعلبی اوچ وجه اوزرینه نقل ایلدی. بری حضرت ابراهیم علیه
السلامک زماننده ایدی. بری بر مقدار صکره ایدی. بر قولی چوق زمان
صکره ایدی. و کنیتی ابو العباس و ادی بلیا ایدی باء موحده و سکون لام
بعده یا ایله که آخر حروف تهجیدر. ابن ملکان فتح میم و سکون لام ایله بعضلر کلیان
دیدیلر ابن قتیبه معارف نام کتابنده وهب بن منبه دن نقل ایلرکه اسم الخضر
بلیا بن ملکان بن فالغ بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه
السلام و قیل ان اسمه ملکان و هو من بنی اسرائیل و قیل کان من ابناء الملوک
الذین هم زهدوا الدنیا و الخضر لقب له یقال فیه ثلث لغات بفتح الخاء
و الضاد المعجمتین. و بکسر الخاء و سکون الضاد و بفتح الخاء و سکون الضاد ایضا

وهو واخوه الیاس علی مذهب اهل السنة والجماعة حیان الی یوم القیمة والی یوم الساعة
والله تعالی اعلم بحقیقة الحال خضر لقبنک سببنده ده اختلاف ایلدیلر اکثر بونی
دیدیلر که بر سیاه طپراق اوزرینه اوتوردی اول یرده فی الحال یشل اوت
بتدی وفی الترمذی انما سمی الخضر خضراً لانه جلس علی فروة من الارض فاهتزت
تحته خضراً والفروة القطعة من الارض ولیست بفروة الخروف وسئل عن رسول الله
صلی الله علیه وسلم لم سمی الخضر خضراً قال لانه جلس علی فروة من الارض
فاخضرت والفروة الارض المجذبة وقد صح فی البخاری عن ابی هریرة رضی الله
عنه عن النبی صلی الله علیه وسلم انه قال انما سمی الخضر خضراً لانه جلس علی فروة
فاذا هی تهتز من خلفه خضراً وقال عکرمه رضی الله عنه سمی الخضر لانه اذا جلس اخضر
حوله وقال مجاهد اذا صلی اخضر ما حوله والصواب لا اول کیمک اوغلی ایدوکنده
اختلاف اولندوغی کبی نبوتنده دخی اختلاف اولندی مقسم حیری وابن عمرو نبی در
دیدیلر ابن صلاح خضر نبی اولدوغنده شبهه یوقدر اجماع علیه اختلاف رسالتنده در
دیدی ماوردی تفسیرنده اوج قول یازر بری نبی در دیر ایکنجی ولیدر دیر اوچنجی
ملائکه دندر دیر بو غریب سوزدر ثعلبی تفسیرنده دیر که جمیع اقوالده عمری اوزون
نبی در اکثر ناسک نظرندن محجوبدر فوت اولماز الا آخر زمانده که قرآن عظیم اسمانه
رفع اولنه ابن جوزی تبصره ده وابو علی مصابیحده دیرلر که محمد بن عبد الوهاب
دیدی که جائز دکلدر که خضر باقی اوله زیرا پیغمبردن صکره پیغمبر اولماز ابو علی سوزنی رد
ایدوب دیر که خضر باقی اولمق پیغمبردن صکره پیغامبر اولمق لازم کلمز زیرا خضر
مقدمدر حق تعالی جل وعلا استدوکی قدر عمر ویرر رب البشر حضرت عیسی کبی
علیهما السلام که آخر زمانده آسماندن زمینه نزول ایدوب کندی شریعتی اوزره عامل
اولمیوب شریعت محمدی صلی الله علیه وسلم موجبنجه حاکم اولوب قیامت
کوننده بر پیغامبر یوقدر که رسول ونبی اکا تابع اوله الا حضرت رسالت پناه
صلوات الله علیه وسلامه که خضر وعیسی علیهما السلام تحت رایتلرنده حشر
اولنه لر کرک مازنی دیدی که علما اختلاف ایلدیلر نبوت وولایتنده نبی در
بیان بونی حجت ایدر که ولی نبی دن اعلم اولمق بعیددر بعضلر دیدیلر که جائزدر
نه که حضرت موسی علیه السلام ایله حضرت خضر احوالی که قرآن عظیمده مذکوردر
تفصیلی بودر که بنی اسرائیلدن برکمسنه حضرت موسی یه علیه السلام کلوب صوردیکه
یا موسی سندن اعلم کمسنه وارمیدر حضرت بیوردیکه بندن اعلم کمسه بلمم وحی
نازل اولدیکه نیچون قولمدن خضر دیرلر برقولم واردر اول سندن اعلمدر

حضرت موسی علیه السلام حق تعالی دن تمنا ایلدی که خضری کوره حضرت
بیوردی که مجمع البحرینده غدا اکزاولان بالغی اونتدیغکز یرده جمع اولسکز کرکدر
حضرت موسی یوشع بن نون بن افرائیم بن یوسف علیهم السلام ایله مجمع البحرینه
وارب فلما بلغا مجمع بینهما نسیا حوتهما الی فارتدا علی آثارهما قصصا الآیه تفسیر کبیر
صاحبی واحدی دمیری بو آیتده فوجدا عبداً من عبادنا آتیناه رحمة من
عندنا رحمتی نبوتله تفسیر ایدوب دیمش که دادیم اورا نبوت از نزد ما
وعلمناه من لدنا علماً وبیاموختیم اورا ازپیش ما علمی یعنی از علم غیب قال له
موسی هل اتبعک علی ان تعلمن مما علمت رشدا یعنی موسی علیه السلام حضرت
خضره دیدی که بن سکا متابعت ایده یم بکا تعلیم اتدکلری علم رشدن که اوکردهسن
خضر علیه السلام ایتدی که انک لن تستطیع معی صبرا وکیف تصبر علی ما لم تحط به
خبراً یعنی بندن کوردکک نسنه یه صبر اتمکه قادر اولمزسن زیرا سنک
تجربک انی احاطه اتمامشدر ظاهرا سکا منکر کورینور موسی علیه السلام
ستجدنی ان شاء الله صابرا دیدی آخر حضرت موسی علیه السلام طاقت
کتوره میوب ایرلدقلری حکایت مشهوردر که اخبارده کلمشدر که حضرت موسی
حضرت خضر ایله علیهما السلام ملاقی اولدقلرنده بر کوچک قوشجغز کلوب دریادن
اغزی ایله صو الوب مقابله لرنده اولان اغاج اوزرینه قونوب کیرو اینوب
بر قطره دخی الوب اوچوب کتدی حضرت خضر موسی یه علیهما السلام ایتدی
که بو قوشجغز ایکی کره بو دریادن بر قطره صو الدوغنک اشارتی نه ایدوکی معلومک
اولدیمی حضرت موسی علیه السلام خیر دیدی حضرت خضر حق تعالی بن قولنه
عطا اتدوکی علمدن سکا ویردوکی علمک مقداری بو طیر بو دریادن اغزیله
الدوغی صو مقداریدر کذلک حضرت علیم وحکیم بو بنده سنه احسان اتدوکی
علم علم مالانهایه لرینه نسبت اول قطره مقداریدر دیو اشارت دیدی انتهی
شیخ ابن عمرو ابن صلاح واکابر صوفیه ومشایخ وسایر اکثر علما وفضلانک
اتفاقلری بونک اوزرینه درکه حضرت خضر حیاتده در ما بیننده وما بینمزده
موجوددر اول بزه روایت ایدر وبز اندن روایت ایدرز اما بعض
محدثین واصحاب ابن معاد دیدیلر که حضرت خضر حی میدر میتمیدر دیو ابراهیم
حربیدن سؤال اولندقده دیمشلر که من احال علی غائب لا ینتصف
وما القی هذا بین الناس الا الشیطان وبخاری حضرتلرندن سؤال
اولندقده دیمشلر که قال الله تعالی وما جعلنا لبشر من قبلک الآیه وقال

صلی الله علیه وسلم ارایتکم لیلتکم هذه فانه لا یبقی ممن هو علی وجه الارض احد
فی احیاء وکیف یکون ذلک وقد قال علیه السلام لا یبقی علی رأس المائة ممن
هو علی وجه الارض نفس نطق وحضرت رسالتدن صلی الله علیه وسلم
لو کان الخضر حیا لزارنی حدیث شریفی نقل اولنور و برکره دخی صحابه کرام ایله
اوتورورکن حضرت برکمسه یه اقبال ایدرکبی ایاغ اوزرینه قالقوب کبر و
خشوع ایله برزمان ساکت اولوب اوتوردیلر صحابه اطرافلرینه باقوب ظاهرده
کمسه کورمدیلر بعد زمان ایاغ اوزره قالقوب کیرو اوتوردقلرنده صحابه
خطاب ایدوب قرداشم خضر بنی زیارته کلدی دیو بیوردیلر بعضلر اول ایکی
حدیثنده مراد اکر سز اعتقاد اتدیککز خضر حیات ده اولیدی بنی زیارت
ایدردی ایکنجی حدیث شریفدن مراد بن بلدوکم خضر درکه بنی زیارته
کلدی دیمکه اشارتدر دیدیلر والله اعلم وقطب العالم وغوث
الاعظم حضرت محی الدین العربی قدس سره فتوحات مکیه نک بکرمی ایکنجی
بابنده بیوررلرکه برکون شیخم ابو العباس قدس سره بر سوز سویلدیلر بن قبولنده
توقف ایدوب مکالمه کلدکده برکمسه کوردم حالبوکه خلوتم بابی مقفول
ایدی ابتداء بکا سلام ویروب یا فلان ابو العباسک قولی حق وصدقدر
دیدی دونوب شیخه کلدم شیخ تبسمله بکا خطاب ایدوب یا عبد الله
برمسئله که بن سکا دیرم تا صاحب موسی حضرت خضر علیهما السلام شهادت
ایتمینجه اعتقاد اتمزمیسن دیو بیوردی ومعلوم اولدی که بکا خطاب ایدن
حضرت خضر علیه السلام ایمش کیرو جمیع خلق ایچون یه وارد قدم بکا وجع بطن
عارض اولوب کیجه کنارندن اتوروب دریا جانبنه باقرکن ایراقدن ای کیجه
دکز اوزرنده برشخص پیدا اولوب بنوم یانمه کلوب برایاغی دریاده
ایکن برایاغنی قالدروب بکا کوستردی کوردم اصلا وقطعا اصلانمامش
بعده برایاغنی دخی کوستروب اولدخی تر اولمامش بنمله بعض کلمات
ایدوب دریا کنارنده برمناره وار ایدی ایکی اوچ خطوه ده اول مناره
اوزرینه واروب اندن تحمید وتسبیحی آوازن ایشتدم صباح اولدقده
شهره واروب مشایخ کرامدن بعضی ایله ملاقات اتدکده مابینمزده واقع اولان
کلماتی نقل ایدوب اول حضرت خضر ایدی دیو بشارت اتدیلر کیرو
ذکر اولان بابده حضرت شیخ قدس سره بیوررلرکه سیاحتم زماننده
بحر محیط ساحلنه واردم اتفاق کرامات اولیایه منکر بوطریقدن برحنیف

بکا رفیق اولدی برخراب مسجده کلوب اویله نمازن اداء اتمکه قصد اتدک سیاحلردن
دخی اداء نماز ایچون بعضی کمسه لر کلدیلر بنوم ایله تونسدن دریا اوزرنده کلوب
مناره یه چقن کمسه نی بونلرک ایچنده کوردم نماز آخر اولدقده اول کمسه
قالقوب محرابده بر کوچک حصیر وار ایدی قالدروب هواده طوردی
اوزرنده ایکی رکعت نماز قلدی بن اول سیاحلردن بعضی ایله کلمات
ایلدم واول منکره دیدم که کوره بو کمسه نه ایلدی بکا ایتدی که واروب
کمسه دن کیمدر سوال ایله بن دخی یاننه واروب بو نظمی که بنمدر اکا اقودم
شعر شغل المحب عن الهوی لستره • فی حب من خلق الهوی وسخره • العارفون عقولهم
معقولة • عن کل کون ترتضیه مطهره • فهم لدیه مکرمون وفی الوری • احوالهم
مجهولة ومستره • بکا خطاب ایدوب بن بو صورتی اول خوارق عادهیه
منکر اولان ایچون ایلدم دیدی منکره ایتدم که نه دیرسن جواب ویروب
دیدی که بعد المعاینه والمشاهده سوز قالماز بعده اول سویلدوکم کمسه یاننه
واروب بوکیمدر دیو سؤال ایلدم حضرت خضردر دیو جواب ایلدی والله اعلم
ذو القرنین ثانی اسکندر معناسی اسکندر لسان یونانیده شدید البأس
دیمکدر ولسان مذکورده آدی اخشیدروس درکه فیلسوف دیمکدر
محب حکمت معناسنه واسکندر اشقر وکوزی ازرق ایدی ومرض موتی
خوانیق که بوغاز شیشیدر وقیل اغتیل بالسم صاحب التفسیر قاضی بیضاوی
رحمه الله نظام التواریخده بویله نقل ایلرکه اسکندر نبیره عیص بن حضرت
اسحق در علیه السلام بعضلر دیدیلر که ملک عجم داراب بن بهمن بن اسفندیارکه
ملوک عجمک ایکنجی طبقه سی که کیانیلردندر قیصر رومی فیلقوسک قزن الوب
اغزینک رایحه سی اولمغین کیرو باباسنه کوندردی قز دارابدن حامله اولوب
رومه واردقده اسکندری دوغوب فیلقوس داراب اوغلیدر دیمکه عار ایدوب
بنوم اوغلمدر دیدی پس فیلقوس اوغلغی ایله شهرت بولدی اهل فرس اسکندر
ابن داراب دیرلر یونانیلر اسکندر بن فیلقوس دیرلر اوتوز اوچ یل
عمر سوروب اون اوچ ییل پادشاهلق ایدوب جمله جهانی کزوب تمامت معموره
زمینه حکم ایدوب مرو وسمرقند وهراة واصفهان وبدلیس وروم بر بوغازن
وعدن بر بوغاز ومغربده دخی بر بوغاز کسوب وبدخشانده اوچ شهر بنا ایدوب
وسرندیبده حضرت آدمک علیه السلام قدم مبارکلرینی ظاهر ایلیوب وهندده
بلخ زرافی بغلیوب ودریای عمانی تکه مشرفه یانه کتوروب وچوق طلسمات اجوب

فیلقوسک

وباغلیوب • وسدّ یاجوج وماجوجی اول یاپدی • وبعضلر سدّی بیابان بوکدر دکلدر
غیریدر دیدیلر • سفردن مراجعت ایدوب شهرزورده • وبعضلر بابلده وفات
ایدوب اسکندریه‌یه نقل اولندی دیدیلر • انتهی کلام البیضاوی رحمه الله
بعضلر اسکندر ابن فیلقس بن مصریم بن هرمس بن هردس بن میطون بن رومی بن
لنطی بن یونان بن یافث در دیدیلر • که اوننجی اتاسی حضرت نوح علیه السلام در دیرلر
وبعضلر اسکندر بن فیلقس بن موتون بن سرحون بن رومیه بن نونطه بن نوفیل
ابن رومی بن اصغر بن یغز بن عیص بن اسحق بن ابراهیم الخلیل علیهما السلام دیدی
ابن عساکر تاریخنده بویله نقل ایلر که اسکندر بن فیلقس المقدونی الیونانی
المصری که بانیء اسکندریه‌در • واهل روم انک زمانندن تاریخ قومشلردر که
حالا تقویملرده یازیلان معتبر تاریخلردر • اولکیدن چوق زمان متأخردر حضرت
مسیحدن علیه الصلوة والسلام اوچیوز اون طقوز ییل مقدمدر • فیلسوف ارسطاطالیس
وزیری ایدی که دارا ابن دارایی قتل ایدوب ملوک فرسی ذلیل ایلدی • مورخیندن
چوق کمسه ایکیسنی بر صانوب قرآنده مذکور اولانی بو ثانی صانوب اول سببدن
خطاء فاحش واقع اولور زیرا اولکیسی مؤمن وموحد وملک عادل اولوب نبی
ورسول دخی دیمشلردر نته که ذکر اولندی • ووزیری خضر ایدی • اما ثانیسی مشرک
ایدی ووزیری فیلسوف ایدی • وایکیسنک مابینی ایکی بیک ییلدن زیاده‌در
زبیر بن بکار سفیان ثوریدن رحمهما الله تعالی روایت ایلر که تمامت ملک ارضه
دورت کمسه حکم ایلدی • ایکی مؤمن ایکی کافر • مؤمنلر سلیمان علیه السلام • و
ذو القرنین • کافرلر نمرود • وبخت النصر • اسکندر بخت نصردن صکره
الک ولدی • حضرت داوددن علیه السلام یدی یوز ییل صکره حضرت آدمدن
علیه السلام بش بیک ویوز سکسان بر ییل صکره ایدی • بعضلر مدت عمرینی
وتوز اوچ ییل وسلطنتنی اون اوچ ییل دیمشلردر نته که ذکر اولندی • وبعضلر عمرینی
وتوز التی ومدت سلطنتنی اون التی دیمشلر • فردوسی مدت سلطنتنی اون درت
ییل دیمشدر • نته که بو بیتده نظم ایتمشدر بیت سکندر که بر تخت شاهی نشست
هم سال وکشته بد بر دو هفت • میر کبیر اعنی نوآیی علیشیر رحمه الله تواریخ ملوک عجم نام
رساله‌سنده بویله تحریر وتسطیر ایلر که اسکندر اکثر تواریخده عمرینی اوتوز التی
ییل ومدت سلطنتنی اون اوچ ییل یازمشلردر • اما محالدر که اون اوچ ییلده اول
قدر فتوحات ایتمشلر میسر اولا • وامیر خسرو دهلوی روح الله روحه آیینه اسکندریده انک
سلطنتی زمانینی بش یوز ییلدن زیاده یازمشدر • اما حضرت شیخ نظامی قدس سره

زدلده

اسکندر

38

سکندرنامه‌سنده ایکی قرن معهود دیبوربدر • وفقیر دخی سد اسکندرین
اول ایکی بزرکوار قولن بر [?] مورخلر اوزرینه ترجیح ایدوب نظم اداسیله قرار
ویردی • وتواریخده مسطوردر که فیلقوس دارایه ییلده بیک بیضه التون
که هر بیضه وزنی قرق مثقال اولور کوندررایدی • دارابک وفاتندن
صکره اوغلی دارایه دخی کوندرردی • فیلقوس وفات ایدوب اسکندر یونان
تختنه جلوس ایدیجک کوندرمدی • دارا آدم کوندروب طلب ایتدکده
اسکندر جوابنده بویله دیدی که اول یمرده‌یی تلیان قوش یواسندن
اوچدی • یاخود فیلقوس خسته لغنده اول قوشی بوغزلیوب ییدی • دارا اول
طمعی خاطرندن چقرسون دیدی • دارایه بو سوزدن غضب مستولی اولوب
بیوردی اسکندره بر چوکان وبر قفیز داری کوندردی • ومکتوبنده یازدی
که سن دخی اوغلانجقسن بکا چوکان اوینمق مناسبدر تدبیر مملکتی نه بیلورسن
خراجی کوندررواّلا بو طاری کبی بیحدود بی قیاس عسکر ایله اوزرکه واروب سنی
تخت وجاه سلطنتدن چاه ذلته براغورن دیدی • اسکندر جوابنده بویله یازدی
که اکرچه سنده سن کوچکم اما عقل وفراستده کاملم • سن غایت الغلکدن
الحق طارینک چوقلغن ملاحظه ایدوب • کوی وچوکانک رمزندن غافل
اولوب کندی ارادنکله ملکی بکا تسلیم ایلدک • زیرا حکما وعقلا کویی وجه
ارضه ومملکته تشبیه ایتمشلردر • وچوکان ینم [?] اما چوکان کویی کندیه چکر
بن دخی بعنایت الله چوکان قوت وقدرتمله پادشاهلغی سننک الکدن چکوب
الیم کرکدر • وطاری بر لطیف نسنه‌در که انک دانه‌سندن وباغندن و
پوستندن نفع حاصل اولور • اکر طاری کبی لشکرک تورسک بنوم عسکرم
انلردن والاتی واسبابندن منتفع اولمغه اشارتدر • واسکندر داراکا بر قفیز بوزرک
کوندردی که عرب خردل عجم سپندان دیر • اشارت ایتدی که سنک اوزرکه
سپندان کبی بی حساب واجی لشکرلر وارور که سنک عسکرک انوک آجلغندن
انتفاع ایتمیه‌لر • اکابر فرس بو سوزدن غایتده پریشان اولوب اسکندرک
کمال فراستندن • ودارانک بلاهتندن وبلادتندن وهم ایدوب • بو سوزدن
برفال طوتوب • بالکلیه اسکندره میل ایدوب • دارادن بیزار اولوب
مخفی اطاعت وانقیاد ومحبت خبرلرن کوندردیلر • حاصل کلام ایکیسی دخی عسکر
چکوب دارا اللی یوز بیک عسکر ایله واسکندر سکز یوز بیک لشکر ایله موصل ایله
شام مابیننده ملاقی اولوب دارانک سلطنتندن اون دورت سنه واسکندرک

اوج ییل کچشیدی حوب اولدقده دارانک ایکی بکی که ظلمندن غایتده مجروح
ایدیلر اول محلده دارایی هلاک ایدوب اسکندره کلدیلر • بعضلر دیرلر که اول
فدا ایلدی اسکندر کوندردی • اما قول اصح اولکیدر چون دارا اول محلده
ییقلدی اسکندر کلوب دارانک باشنی دیزی اوزرینه الوب اغلیوب
یمین ایلدی که بو ایش بنم جانبمدن اولمادی بکا غالب اولمغی استردم لکن بو چاکی
استمزدم دیجک دارا دخی اعتقاد ایلدی • واسکندره ایتدی که ای پادشاه
عالم مرادک نه ایسه ادا ایده ین • دارا کندییه پادشاه عالم دیو خطاب
اتدوکندن خوشوقت اولوب اسکندره اوچ وصیت ایلدی • بری اولکم
قاتللرینه قصاص ایلیه • تا کم بنم کبیلرک قانی ضایع اولمیوب مرتکب پادشاهلر
قتلنه جرأت ایتمیوب بونی بیله لر که پادشاهلرک قاتللری البته قتل
اولنورلر • ایکنجی بو که روشنک آدلی قزنی عقد نکاحنه قویه که اکا کفوسندن
غیری یوقدر دیدی • اوچنجی بو که کندینک توابعی که سلاطین فرس اولادیدر
انلری رعایت ایده • اسکندر دخی جمله سن قبول ایدوب آخر نفسنده
اسکندر کبی غالب عدوسندن راضی وخشنود رحلت اتدی • ودارانک
قتلی تاریخ بخت النصر وفاتندن دوزیوز یکرمی طقوز ییل صکره ایدی •
میر علی شیر نوایی تواریخ الملوک نام کتابنده اسکندر نسبی بابنده خلاف
چوقدر بعضلر انی دارابک اوغلیدر دیدیلر دیدی نته که ذکر اولندی •
دنباکتی دیوان الانبیا دلو کتابنده دیرکه اسکندر رومیس رومی
اوغلیدر که هرمس قیفطی بن یونان بن تارخ بن یافث بن نوح در علیه
السلام • دانک عمرنی بیک التی یوز دیمشلردر • وذوالقرنین کم انک لقبیدر
وجه تسمیه شویله دیرلر که اول زمانده بیک ییله بر قرن دیرلر ایمش • وبینه بناکتی
دیرکه انک اتاسی بازرین البان ایدی واناسی افلیون بن نوقافری ایدی
وبازر ایله افلیون مابینلرنده دائما عداوت اولماغن ملک مصلحتی ایچون
بارشوب • وبارشقلق تأکیدی ایچون بازر افلیونک قزینی الوب کیرو
ملکنه عزیمت ایلدی • وبازرک جماعتی اول قزه حسد ایدوب بازره یرامز
اکلدوب بازر قزی اتاسنه کوندردی وقز حامله اولوب یولده بر قیو
کنارنده وضع حمل ایدوب • ویانلرنده چوق کمسه اولمایوب خصوصا اول
یر مخوف اولماغن براقدن خیلی قرا التی کوزینوب بونلر حرامی صانوب
اوغلانی بعضی قیمتی نسنه یه صاروب اول بکا باکشنده قیوب قاچدیلر • کورینان

سواد کردشت بهامی ایمش حق سبحانه وتعالی اول سوری قویندن برکچی ایروب
هرکون اول طفله بدو برمک ایچون امر ایلدی • اول طفل اسکندر اولوب
واول کچی برعجوزه خاتونک ایدی • بو کچینک غایب اولدوغی سببدن ارایوب
اول قیو باشنه کلوب اول غریب وعجیب حاله مطلع ومتحیر اولوب اسکندری
الوب اوینه کتوروب اوغلی کبی بسلیوب ادراک محلنه واصل اولدقده انی
پادشاهک اوغلی مکتبنده استاده ویردی • اسکندر زمان قلیلده
جمیع فضایل وکمالاتی اکتساب ایدوب بهادرلق وسپاهیلک فنون و
رسومنی دخی تحصیل وتکمیل ایدوب • برکون پادشاه اول دیره بی کناه
غضب ایدوب حسابه چکدی • چون پادشاه ظالم ونادان ایدی اسکندر
حکمت وعقل مقتضاسی اوزره اول شهرده سکونی مناسب کورمیوب اول
دیاردن سفر ایلدی • یولده کیدرکن خدمتکاری غفلت ویروب ویودوب
آت وسلاحن الوب قاچدی • واسکندر پیاده بر شهره واردی که اتفاق
اول افلیونک شهری ایدی • واناسی قصر طامنه چقوب صحرا جانبنه تفرج ایلمش
ایدرکن اسکندرک قرالتی سینی کوروب محمد سندن سد کلدی تحیر قلوب
انی استیوب احوالن تفحص اتدکده اوغلی ایدوکن بلوب افلیونه اظهار ایلدی
افلیون غایتده پیر اولوب واوغلی یوغیدی ملکنی قزی اوغلی اسکندره ویروب
بعده اسکندر عسکر چکوب اتاسی ملکنی الوب • وقدرت ومکنتی عظیم اولوب دارا
اوزرینه خروج ایدوب • اکا دخی غالب اولوب جهان ملکنی طوتدی ومشهوردرکه
حین وفاتنده وصیت ایلدی که بر الینی تابوتدن طشره قویالر که عالم اهلنه
موجب تنبیه بلکه عبرت اوله که بر وبحری تصرف ایدوب عالم ملکنه تماما
حکم ایدن اسکندر بو فانی دنیادن شویله الی بوش کتدیکنی کوروب فانی
جهانه اکا کوره اعتنا ایدوب ثباتسز دولته مغرور اولمیه لر • والله تعالی اعلم
نوع اوله الرآء المفتوحه • اس راسن اندر زد ویدکلری
اوت • واروج اغاجی عنصری نزد دانا کجا بدل باشد راسن وسیر من کوار
وقوزی قولاغی • افدا راقدان فرات ودجله ایرماغنک ایکیسنه دیرلر • ران
اویلق فخذ مغابنسنه • وراندن لفظندن صیغه ام ووصف ترکیبیدر •
بیت پور اقبال رام ران تو باد • کامران کام آن وقت تو بی امی رامین
ویسه نک عاشقی ایدیدر • فرهاد ومجنون کبی مشهور عاشقلردندر بیت تولیلی
روزکار مجنون توام • بروس بخشای که رامین توام • انی رامین جاغشیر • واوغ

وسلوار. ونمان. ورسم فره حصاري واعلام رجالدندر ديمش. اهبا. راهبا
كسر ها ايله فرس قاعده سنجه جمع رهبدر. اهبا. راهبان سكون ها ايله
يول بكجيسي. وباج آلجي معناسنه. اه حاجيا. راه حاجيان كهكشان معناسنه كه
تركيده حاجيلر يولي ديرلر. وكوكده يلدزلرك غايتده چوقلغندن اق
يول كبي كورينور وصمان اوغريسي دخي ديرلر. عربيده مجره. وشرج السماء وام السماء
معناسنه راه دي. راه دين شريعت يولي. اه زراه زن يول اورجي حرامي
قاطع الطريق معناسنه. اه كهكشا. راه كهكشان كوكده حاجيلر يولي ديدكلري.
اه راهن قزلجق اغاجي واندر. اهنمو. راهنمون قولاوز هادي معناسنه.
سايرا سايسي راهنما لفظنده مذكوردر. اهيا. راهيان يولجي معناسنه.
ايكا. ريكان اوجوز رخيص معناسنه. بو. ربون اوك ويريلان اوجوت
سفنه واربون معناسنه. جبي. رجبين چوكالك بعض طبيبلر ديرلركه نشئه ايش
يوغورت صوييدر خاره پالسدر بيمكه يارمز شاف ايلرلر اسهال ايلر. بعضلر
ديديلركه مصل خراسانيدر يعني خراسان عادتنجه اولان كشدر. بعضلر
ديرلركه ايراني پشورورلر قويلمه مصل اولور. كنشنه قويوب قورتسه لر رخبين
اولور. اما ايرانه طوز قتمق كركدر. بعضلر ديديلركه كنك ظرفلرندن ترشح
اولان صولردركه اوزرنده قاتر رخبين اولور. شمس فخري مخالفت زبرود بت
به پايه برسيد كه طبع بلبل دار دبستانش رخبين. حاصلي كشدركه يوغورتدن
اولور. خشا. رخشان مبالغه صيغه سيدر پيلدرايجي ديمك اولور. رخي
رخين وبالكسر اوكندره وبو معنايه غيري اولري بدااز لفظنده مذكوردر.
نعمتي وقوبي ايرانه ديرلر ديمش. زا. رزدان خوان وقتي وجمع زر. زبا
رزبان باغ بكجيسي. سن. رسن ايپ جبل معناسنه. شك. رشكن
غيور معناسنه. شكي. رشكين مثله. شن. رشن فرس ايلر بنك اون
سكزنجي كوني. غني. رغنين تمام رانين لفظندن تحريف اولنمشدر.
غي. رغين مثله وكوزل وكهنه وزين بزيجي معناسنه. فا. رفان
حنا وزعفران عربيدر. فو. رفون مثله. كبا. ركبان دنبه. كز. ركزن
فصاد معناسنه. ما. رمان رميدن لفظندن صيغه مبالغه در غابنده
اوركودكي. وقوربچي نفرت معناسنه. مكا. رمكان كاف عجميله قاشق
قلي عانه معناسنه. شمس فخري موافقانت چو كبر دسخت يارجا. مخالفانت
بريده سر ند چون رمكان. ورنه. رنك جمعي. وضمه رانكه قويرق دنبه معناسنه.

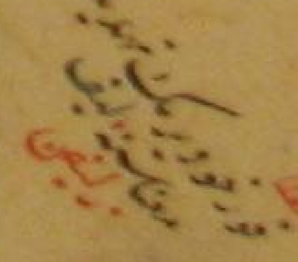
ا. رموان چوبان وسوريلر. نج. رنجن يومشاشس فرن معناسنه. نجي
رنجين صبان دم ريه ديرلر. نكرزا. رنك رزان بوياجيلر وخوان وقتي
نكز. رنك زن بوياجي صباغ معناسنه. نكي. رنكين بايسي يا انسبيدر
نوني تاكيد الچوندر. زمينده كي بالينده كي ياكبي. لسان فارسيده
برشي معمول ندن دوزلمش ايسه ماده سنك اسمنه يا ايله نون الحاق ايله
ومجموع مركبي اول شيه اطلاق ايدرلر. مثلا كمشدن دوزلمشه سيمين
بوكدن دوزلمشه پشمين. وان ن دوزلمشه كوشتين ديرلر. نته كه بوبيتده
ظاهردر بيت هميشه عادت مردم چنين است. كه دل سنكين وقالب كوشتين است
ولد. روان جان وموضع جان. بيت زهي عيون خرد از تو ديده نور بصر
جهي وجود بقا از تو برده روح وروان. ورفتن لفظندن صيغه مبالغه
فاعلدر. اقرصو. واقر غيري نسنه. وتيز يورر نسنه لرده دخي استعمال اولنور
وقوت معناسنه. فاضل محقق. دقايق الحقايقده. بو يله تحقيق وتدقيق
ايتمشلردركه. روان روح مجرددركه انسانه مخصوصدر. ساير حيوانات ده
اولمز. لسان عربيده اوكا نفس ناطقه ديرلر. جان روح حيوانيدركه هر
ذريده اولور. محلنده تفصيلي ذكر اولنمشدر. جان ايله روان اورتاسنده
اولان فرق بو بيتده ظاهردر بيت سپردم ترا جان ورفتم بخاك.
بيردم روانرا بيزدان پاك. روانك جان اوزره فضلي بو بيتدن ظاهردر
بيت قدچون سرو تو جانست مرا بلكه روان. سويم اي سرو روان شوكه
فدا سازم جان. معناي مذكوره اسماء جامددن اولان روانكدر. رفتن دن
مشتق اولان روانك معناسي مرور ايدجي در. سرو روان كي آب روان كي
روان بو معنايه در. جايز معناسنه اولان روانك ده اشتقاقي اندندر
جواز ده معناي مرور وار در اول اعتبار ايله جايزكوررميش ديجك يرده
عجم روا داري دير. نته كه بو بيتده ظاهر در بيت هزاران سال كرد وچرخ دولاب
كه دريابي كند از قطره آب وله روان داري بشمشير خطرناك. تو آن يك
قطره دربار كني خاك. رايج معناسنه ده كلور بيت روان داشت زين
روي بازار او. بخشي زين هر كز آزار او. وخرم معناسنه. وز. روزن
باجه. وپنجره. فاضل محقق. دقايق الحقايقده. بو يله تحقيق وتدقيق. ايتمشلركه
روزن اوه ايدنلق كيرسن ايچون اچدقلري دلكدر. تركي دلده اوكا بجا ديرلر.
نته كه بو بيتده ظاهردر بيت معنبر شمعهاي مجلس افروز. كشاده در دل شب روزن روز

روزن پنجره نک غیری ایدوکی بو بیتدن ظاهردر بیت روزن باغ از
سرخ وزرد پنجره ها ساخته پر لاجورد ۰ وشن روشن پنجره اغاجی دیجای
اغاجی ۰ وی روین قرنجه ۰ نز رنزن یول اوریجی حرامی معناسنه رانزن
لفظندن مخففدر ۰ هنمو رهنمون یول کوستریجی راهنمون لفظندن
تخفیف اولنمشدر الزاء المکسورة ۵ ۰ خی رخین
اوکندره ۰ زفی رزفین دبالفتح سورمه کلید و بعضلر مقفا حلقه دیدیلر
زنی رزنین رزفین معناسنه ۰ یخ ریخن بو مثانق قارن شمس فخری
مقام نیک خواهت تخت شاهی ۰ طعام دشمن چاه تو ریخن ۰ یخی ریخین صبان
اکاکی و قولبی ۰ وقولاغی عربیده عرضح دیرلر ۰ یزا ریزان ریزیدن لفظندن
صیغهٔ مبالغه فاعلدر ۰ دوکلکن ۰ ودوکیجی معناسنه ۰ یز ریزن اوصوزغان
یزبا ریزبان سورمه کلید ۰ یزی ریزین غایتسز افاق سیما ریسمان
ایپ حبل معناسنه ۰ یشده ریشل دهن اغزده ظاهر اولان یاره معناسنه
واوجق ۰ یش کرد ریش کردن بو ینی جقر غایتسز یرام علندر عربیده
خنزیره وفرسه معناسنه ۰ یم اه ریم اهن دمر بوقی ۰ یک ریکین مکار و
کینه ور ۰ وافسونکر ۰ وپلید ۰ والوده ۰ یم ریمن مثاله فردوسی که آن ترک بر
پیشه وریمن است ۰ که هم بانژاد ست و با هم تنست عنصری نقشی برآرد خویش
دیدم ۰ روزی دوسه ازجهان ریمن بیت کر حسود ست دشمن وریمن
کیست کو نیست دشمن دشمن الزاء المضمومة ۵ ۰ خبی رخبین
پنیر صویی ۰ وفرات ایرماغی ۰ نعمتی وقوری اوت معناسنه نقل اولنمش ستی
رستمین اوت که بتر بیت خور در ستمین از زمین آب خاک ۰ کند همچو خود
هرچه را خورد پاک ۰ وبیا روبیان کروده دیدکلری جانور که چوق ایاقلری
واردر صولرده اولور ۰ وبعضلر قوم بالغی دیمش ۰ ودکا رودکان کاف
عجمیله کودن بغرسغی ۰ وبغرسقلر ۰ وزبا روزبان چاوش وتواب که پادشاهلر
قابوسن بکلرلر شمس فخری زحل بربام او از پاسبانان ۰ فلک بر درکهش
از روزبانان ۰ وزیا روزیان مثله ۰ وزافزو روزافزون دعای خیر و
صدقه ۰ وشن روشن ایدن که کوندزک صفتیدر روز روشن دیرلر
وغیر یره دخی صفت واقع اولور ۰ وظاهر ۰ وواضح معناسنه دخی کلور
خط روشن ۰ وای روشن کبی ۰ وشناسا روشناسان اعیان شهر
معناسنه ۰ وغن روغن فارسیده مطلقا یاغدر اسم عامدر حیواناتدن دخی

نباتاتدن

ونباتاتدن حاصل اولانه دیرلر عربیده حیواناتدن اولانه سمن دیرلر و
حبوباتدن ونباتاتدن اولانه دهن دیرلر ۰ وغنی روغنین بردرلو نسنه درکه
یاغ ایچنده پشورلر ۰ قاضی القمه سی دیمکله مشهوردر چ خنه دیرلر حقیقتده
اسم عامدر مطلقا نسنه که یاغ ایچنده پشرلر اکا روغنین دیرلر ۰ وی
رولین قزل بویه ۰ ورون تعلیل ایچوندر بهر معناسنه سایر تفصیلی
وارونده مذکوردر ۰ وه روهن بولاددن برجنسدر که غایتده معتبردر اندن
قلیجلر دوزرلر جوهردار و کسکن اولور ۰ وهیندی دخی دیرلر ابیات هم از رونی
پلالک جهار ۰ ازان اهن لعل کون تیغ جار ۰ وی روبین خو المصبغ دیرلر
قزل بویه ۰ واکلک شمس فخری زبیم تیغ تو بدخواه را فسرده شود ۰ عروق
دربدن الحق بصورت روین ۰ دی رویین توجدن اولان نسنه لر
قاب قجاقدن ۰ والتلردن برنه که وارایسه ۰ والله تعالی اعلم
نوع اوله الزاء المفتوحة ۵ ۰ ازان اندن دیمک اولور
لفظ مرکبدر ۰ با زبان دل ۰ وعورتک فرجنده اولان زبانی بو معنایه
غیری ادلری چکلیز لفظنده مسطوردر ۰ ونوقه دلی ۰ وبوکا بکزر نسنه وارایسه
اطلاق اولنور ۰ واو دیلکنه ده دخی دیرلر ۰ وزانک فتحه سی وضمه سی جایزدر
ودلیجه که بغدادیدن آزر اکا دخی دیرلر ۰ فاضل محقق ۰ دقایق الحقایقده
بویله تحقیق وتدقیق ایتمشلرکه زبان آلت تکلم اولان عضو مخصوصدر
که عرب اکا لسان ۰ وترک دل دیر ۰ نته که بو بیتده واقعدر بیت
زبان در دهان ای خردمند چیست ۰ کلید در کنج صاحب هنر ۰ لغت معناسنه
دخی استعمال اولنور استعاره طریقیله ۰ اول دخی آلت تکلم اولدوغندن
نوریدر ۰ کلستانده شیخ سعدینک بو کلامنده بیچاره داران حالت
نومیدی بزبان که داشت ملک را دشنام دادن کرفت واقع اولان
زباندن مراد لغت معناسیدر ۰ کلام مذکورک شرحنده اول تقدیرجه
عبارت بزبانی که داشت لغو اولدوغن بلمامشدر ۰ عبارت لسانده ده
استعارهٔ مذکوره شایعدر ۰ نته که سابقا روایت اولنان حدیث نبویده
واقعدر لسان اهل الجنة دن مراد جنت اهلنک استعمال ایتدکلری لغتدر
دل لفظنده ده اول استعاره واردر ۰ مثلا عجمی اولان کمسه یه دل بلمز
دیرلر ۰ با ژبان ژاء عجمیله صحاح عجم صاحبی باوز ۰ وفاقغان ژبان معناسنه
نقل ایلمش ۰ بری زبرین یوقاروغی ۰ واوستنکی دیمکدر ۰ بان تر ازبان تران

هجوایدیجی ماهن ما زبان مان بزلرک دللریمز دیمکدر ابدی بپاداش نو
نیسمان وسترس . زبان مان پرازافرینت وبس بو زبون عاجز و
ضعیف . سر نه طریقله اولورسه شمس فخری اگرچه گردنبسی سرکشی ولی آخر
بماند درکف نیروی شهریار زبون . واسیر معناسنه . واب دندان
معناسنه . واء مهمله ایله ربون معناسنه کلور . راغ زراغن قویلی
قیرلی یر . شمس فخری زمین سخت دیمش . وبو بیتی ایراد ایلمش بیت
حسود خسته وعریان ولاغر فتاده باد بر شخ و زراغن . سایر اسامیسی
زراغنک لفظنده مذکوردر . رچو زرچون التون رنکلی زر دریمی
زر وزیان کثیر هو یح معناسنه . رفی زرفین قبو کراکی غلق در معناسنه
وکلید بری . ومطلق کلیدر . اما حق بودرکه بو لغت عربیه ثابت در بعض
حروف بعضینک اوزرینه تقدیم اولنمشدر . اصلده زفرین در . ورا ایله فا ارا سنده
تقدیم وتاخیر وار در . ایکی وجهله جایز در شمس فخری چنان زعدلش ایمن شدست
ملک جهان . که فارغست دراز بارمنت زفرین . رما زرمان غایتله پیر
رنشا زرنشان التون او ترلمه سنه که بیچاق وقلیچده وخنجرده وسایر
حلیده ایدرلر . ری زرتین یرقان علتی . رنوقا زرنوقان عربیده قبوچرخنک
دراکی . عفرا زعفران معروف لسانه در جمیع السنه ده صابون کبی آدی غفرا
دیرلر . ومن اسمائه . الرتهقان والجادی . غا زغان نافکار . وثغاله معناسنه
جامع الفرس صاحبی کنده خمیر معناسنه نقل ایلمش . غ زغن مطلقا
چیلاق . وقوزغون جنسی مردارخوار دیرلر . وچیلاف معناسنه اولدوغی
بیت شاهبازی همچنین هرکه خواهی باش . مرزغن را بخش سالی ماده کی
سال نری . فا زفان زبان زوان معناسنه . لسان فارسیده فا و با
دوا وارا سنده تبادل وتواخی وار در . فری زفرین وبالکسر کورک که
قبوآردنه قورلر . قبو دکه سی دخی دیرلر . را ایله فا ارا سنده تقدم وتاخر
واردر . زرفین . زفرین دخی لغتدر . حقیقتده فا متقدمدر . نعمتی حرکات
ثلثه ایله نقل ایلدی . کا زکان زاء عجمیله اول کمسه که درد ورنجدن . ویاخود
مستلکدن کندی کندیله کوم انور . فردوسی سرافراز واز تخمه کیوکان
که از درد وسختی نکردد زکان . شمس فخری مخالفت زمرض هست در حسد زان روی
همیشه بانده از درد ورنج خویش ژکان . نعمتی حرکات ثلثه ایله ایراد ایلدی .
لفی زلفین علا مثله فا ایله یا ارا سنده تقدم وتاخر وار در اسدی ز دورم زلیفن

دهر پرفسوس . چو زنگت یابم شود جابلوس . نعمتی زلفین وزلیفن لفظنی حرکات
ثلثه ایله نقل ایلمش . ما زمان مقدار حرکت فلک اعظم که سنین وشهور و
اسابیع وایام . وساعات . ودرج . ودقایقه قسمت اولنور بیت زمان زمان
زتو دور افکند زمانه مرا . جدا کند زتو دوری بصد بهانه مرا . وافکار زیدن
وبرجای مانع شدن . ومهلت معناسنه عربیدر . ماه زماهن دیشی دم
مکا زمکان فارسی تعلی رمکان معناسنه . می زمین کوکه مقابل اولان
یردر . یرکوک دیجک برده عجم زمین اسمان دیر بیت جسته زه از هیبت
تیغ یمان . نی بزمین بود نه در آسمان دیکر زمین وآسمان کاون اید وب جفت
کلوب اشلردی دهقان جهان مفت . فاضل محقق . دقایق الحقایقده بو لیه
تحقیق وتدقیق . ایتمشلر که لسان فارسیده زم صوقلغه دیرلر طیر ابغه طبیعتی
باد داولدوغندن انوری زمین دیرلر . اصلی زمی در معنای ترکیبی نیتیه
منسوب در . لسان فارسیده اخر کلمه یه لاحق اولان حرف یانک معنالری
چوقدر جمله دن بریسی معنای نسبتدر . ترکه نسبت ایتسه لر ترکی عجمه نسبت ایتسه لر
عجمی دیرلر . اول نسبتی تاکید قصد ایتسه لر حرف یادن صکره نون زیاده ایدرلر
مثلا رنگین . وبالین دیرلر . یصدغه بالین دیدکلری بالش نسبتی اولدوغندن
اتوریدر . بال اموز باشیدر . زمی اصلی اوزرینه ده استعمال اولنور
شعر زایوان تا به کیوان کادمی رفت . همه بر آسمان نی بر زمین رفت
دیکر خوامنده بر سبزه آن زمی . خیالی نیابی بخرمی دیکر گرانمایه گنجیست
این ادمی . دریغ اینچنین گنج زیر زمی زن زاء عربی ایله عورت معناسنه
وبرکمسه درکه نازونشاطله یوریه . وزننده معناسنه . وزدن لفظندن
صیغه امر حاضر در . وبعض ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور .
نای زن . ونیبه زن کبی . بلکه اداندرجی معناسنه که اسملرک اخرلرینه لاحق
اولورانک مباشرته وفاعلنه دلالت ایدرلر . دروغ زن . وخشت زن کبی
یلانجی . وکرپچی کبی معناسنه . فاضل محقق . دقایق الحقایقده . بو یله تحقیق وتدقیق
ایلمشلر که شوی عربیده زوج معناسنه در . ترکیده زوج معناسیله رجل
معناسنی فرق ایتمزلر ایکیسنده ده ار دیرلر . لسان فارسیده زن ایکیسنکده
مقابله سنده استعمال اولنور . مثلا زن وشوی دیرلر . اول وقتن زن
زوج معناسنه اولور . حضرت شیخ سعدینک ع مردی بیا زمای دانکه زن کن
ایدکی کلامنده زن اول معنایه در . مرد وزن دیرلر اول وقتن زن اول معنایه

دیدوکی کلامده زن اول معنایه در مرد و زن دیرلر اول وقتین زن اول
معنایه دکلدر بلکه لسان عربیده کی امراه معناسنه در نته که بو بیتدن
ظاهردر بیت درین مزرع اگر مردست اگر زن کسی گندم نخورد از کشت ایزن
ترکی دلده اول معنالرک ایکی سنه ده عورت لفظن اطلاق ایدرلر مخنثه ده
بطریق الاستعاره زن دیرلر بهادره مرد دیدکلری کبی بیت
در تنگنای معرکه هنگام دار و گیر پیدا شود که مرد کدامست و زن کدام
زن زاء تجمیله لسان پهلویده زشت معناسنه نبا زنبان انیسون
نخدا زنخدان الگك چقوری یعنی اگك وقوبی معناسنه ده کلور دیمش
نخ زنخ زن چکه چالیجی یعنی کذاب ولاف زن وبیهوده کوی محمد عصار
بدو کفتا که فاسد شد دماغت نه بینم هیچ روغن در چراغت برش آمد
زعشقت جمله حالات کنون کشتی زنخ زن در کرامات ندستا زندستان
تفسیر صحف حضرت ابراهیم علیه السلام بو لفظ اصلده زند واستا ایدی
عطف یا خود با مصاحبتله ندستا زندستان مثله بدوستا زندوستان
مثله بو لفظ عطفله یا خود با ایله ثابت اولدقدن صکره واوله بار اسنده
تبادل و تواخی وار در سایر تفصیلی زندستا لفظنده اولمشدر ندوا
زندوان نزار دستان یعنی حرکات ثلثه ایله نقل ایلدی وا زوان دل
لسان معناسنه و دلیجه که بغدایده اولور وردی زوردین نوروز
آینه دیرلر دری زوردین یوفاریکی دیو جه دیمکدر زبرین معناسنه
مرزمی زمرزمین چ جان زبا تنع ازاد درخته دیرلر سایر اسامیسی انده مسطور در
هم زیمن جای یا ژیان هیبتلی بر تجیلر صفتی در شیر ژیان بر ژیان دیرلر
فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که ژیان
زاء عجمیله بر تجیلره صفت اولور مثلا شیر ژیان دیرلر بیت مورچکانرا
چو بود اتفاق شیر ژیانرا بدراند پوست بر ژیانده دیرلر بیت
درین بیشه زین بیش مگذار گام که بر ژیان دارد اندر کنام بیل ژیانده دیرلر
بیت زبای اندران که نکون گشت طوس تو کفتی که پیل ژیان یافت کوس
اول صنفه مخصوص دکلدر برچی اولمیانلره ده صفت اولور مثلا کور ژیان
دیرلر نته که بو بیتده واقع اولمیدر بیت بند شیر درنده را خوابگه نه کور
ژیان یافت بر دشت ره غرم ژیانده دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت
مراگر بخواهی زشاه جهان چو غرم ژیان با توایم دمان بحر الغرایب صاحبینک

کلامنده

کلامندن اختصاص اکلنور صنف اوله ژیان هیبتلی بر تجیلر صفتنده استعمال
اولنور شیر ژیان بیر ژیان دیرلر دیمشدر اصابت اتمامشدر اما
ابو منصور اسدی زبانی خشم الوده تعبیر اتمشدر و فرهنگ بو بیتله استشهاد
اتمشدر بیت بر زم ریزد و ریزد چه چیز خون عدو بصید کیر و کیر د چه چیز
شیر ژیان اونك سوزندن اختصاص لازم کلمز بر تجیلر صنفنه ینا
زینبان زیتون تفلی زیبار معناسنه سایر تفصیلی زینبار لفظنده
مسطور و مذکور در الزاء المکسوره ۵ بلدا زبلدان کبره لك
وجو بلك کا زکان ناچار معناسنه مستا زمستان قیش فصلی
فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که قیشه زمستان
دیرلر معنای ترکیبی سی برودت زمانیدر لسان فارسیده صوقلغه
زم دیرلر قیش ایامنده کیر وب توراجق زیر زمینه زمك دیرلر
طپراغه طبیعتی بارد اولدوغیچون زمین دیمشلردر اصلی زمی در معنای
ترکیبی سی زمه منسوبدر رومی زمین اصلی عربیدر بلا یاء کتورم مقعد معناسنه
ندا زندان محبس نداان با زندان بان زندانجی ندانیا زندانیان
اهل زندان ندارا زندا ران نزار دستان ندرا زندران مثله
ندوا زندوان مثله سایر اسامیسی زندباف لفظنده مذکور در نسا زنسان
بورسمه و بو دوزنه وشوبله دیمکدر هدا زهدان اوغلان بناغی رحم
معناسنه وطغارجق هشتا زهشتان زبستان معناسنه همان زهمان
کشی نك طوغدوغی بر مسقط راس معناسنه عامه فتح زا ایله تکلم ایدرلر
بیت بانحصار که زهمان بود عبور افتاد بس از کزی که گذشته زکوزو
ماه وستون گزدن مراد حساب جمل اوزره یکرمی یدی قصد اولنمشدر
یا زیان احمق نك ضدی خسران معناسنه و دریلیجی دیمکدر یبا
زیبان زیبا معناسنه بیت فرتی از هم چو دردندانست وان چو
خورشید روی زیبانست برزمی زیرزمین قیش ایامنده کیروب
اتوراجق یر برفو زیرفون بر نوع آکده درلمشی اولمز بیج آکده دیرلر زیر
زیرین اشاغیکی یف زیفن قانی لشنه یا زین ایر نیح معناسنه
وبونلردن دیمکدر ازین لفظندن تخفیف اولنمشدر اشعارده چوق
استعمال اولنور نیسا زنیسان ازنیسان لفظندن مخففدر یوا زیوان
لوجه که بغدای الجندی اولور لقجا زلقجان صابی کمش اولان چنجره

وقلج • وبجاق • ومطلقا خنجر وبجاق اصح بودر که بر سلطان عظیم الشانک آدیدر
الزاء المضمومه ۵ • بازبان دل لسان معناسنه فتحه وضمه ایله
مستعملدر فازفان مثله • وازوان مثله لسان • ودلیجه که بغدادن آزر
واودیالکی • وسایر زبان معنالرینه • لسان فارسیده واوله فا ایله با
اراسنده تواخی وتبادل وارد درمرارا بیان اولنمشدر • وبی زوبین
حربه وسینقن ویکونک قصاجغنه دخی دیرلر بیت درخشیدن خشت و
زوبین زکرد • چوآتش بس پرده لاجورد • وزون فره حصاری اوکوش
دیلش • وزون زاء عجمیله وفتح واوله چوق حسته اولان کمسنه هوزمون
ارق اولمق لاغر معناسنه نوع اوله السین المفتوحه
ابا سابان نشانلی فرسنکلر • ویول نشانی وکرووده قلانلر وطاری قوبیجی
وصغرجق قوشی • انک ساکمن بویک طولی که شراب مجلسنده ایچرلر آنکی
ساکین مثله اربا ساربان دوه جی • اردا ساروان مثله ازز سازرن
سازچالیجی دیمکدر • اسا ساسان اعلام رجالدندر جمله دن بری سلاطین
فرسک دوردنجی طبقه سی ساسانیلردر که انلره اکاسره دخی دیرلر اول طبقه نک
جدی ساسان بن بهمن بن اسفندیار بن گشتاسب بن لهراسبدر • اندن
اول بو اسمله مسمی اولمش کمسنه یوغیدی • کراول اردشیر بن بابکدر که والده سی
مذکور ساسان اولادندندر • که ساسان نام کمسنه نک قزی ایدی • ومذکور
طبقه نک آخر پادشاهی یزدجرد بن شهریار بن خسرو پرویزدر که اخر ملوک عجمدر
مدت سلطنتلرینی قاضی بیضاوی نظام التواریخنده دورتیوز اوتوز بیل یازر
عاق عوسا ساق عو سان عجم دیارنده بر نوع حلوادر • الکا سالکان کاف
عجمیله یللق دیمکدر • سالیان معناسنه کمال اصفهانی ماه وخور واختر ندم سیه
بی خدای • دار ممتنع زهم مر ممد را سالیان • اما سامان یون یوشس معناسنه
بی سامان یونتر دیمک اولور کمال اصفهانی وقت انست دلم را که بسامان کرد
کار در باید واز کرده پشیمان کردد • شمس فخری معیار جمالیده اینک اندازه سی
وتصمی وحسنور نشانه نقل ایدوب بو بیتی انشا ایلمش بیت جهان کی سرو
سامان بد از وقایع دم • زسر کرفت بعهد عنایت سامان • دعقل معناسنه
شیخ سعدی کامران ان دل که محبوبش هست • نیک بختان سر که سامانش
هست • ومجال قدرت معناسنه بیت نه منجنیق رسد بر سرش نه کشکنجه
نه تیرچرخ نه سامان برشدن بوحق • وارام • وصبوری • وصلاح • فرح

وآد وصان • وفرد • ویراد • معناسنه دخی استعمال اولنور دیمش اسان
صاغش • ووزن • وخو • ورسم • وعادت • وادات تشبیه در کلمه نک آخرنه
لاحق اولور • وعوض لشکرکه ترکیده جبه کوستریک دیرلر • وکسوره
طاشی • حق بودر که وجه اعتبار معناسنه در • فاضل محقق • دقایق الحقایقده
بو یله تحقیق • وتدقیق • انشلرکه سان شول النته یه دیرلرکه عرب لساننده
اوندن عبارت اسلوب بله تعبیر ایدرلر • ترک بردوزیه دیدوکنه عجم یکسان دیر
بیت کرسنک همه لعل بدخشان بودی • بس قیمت لعل وسنک یکسان
بودی • آیین ایله سانک معنالرنده مناسبت اولدوغندن انوری بریکی
سانع دیرلر • نته که بو بیتنده ظاهردر بیت ندارد جهان بریکی سان
شکیب • فرازست بیش آزپس مرنشیب • ایکی سن بله بربرده دخی استعمال
ایدرلر • آیین وسان دیرلر • نته که بو ابیاتنده ظاهردر بیت مران کس
جنین است آیین وسان • مراورا بود این جهان ان جهان دیگر کنون جمع
اسباط را بیش خوان • مده اشنایی با یاین وسان • هیئات معناسنه دخی
مجازا سان استعمال اولنور شکل وهیئات دیاجک یرده • شکل وسان
دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت کوبی شفقست شکل وسانش • ازپرده
شام طیلسانش • سان تشبیه مقامنده ده استعمال اولنور • نته که بو
ابیاتده ظاهردر نظم عقل کل راتسان بام شناس • نردبان پایه سوی بام
حواس • قلم سان نهش بر خط تسلیم • بشوی از خاطر او نقطه بیم • سان
لغت مشترکه در • بلکو یه ده یاتاغن دیرلر • نته که دقیقینک بو بیتنده ظاهردر
بیت خورشید تیغ تیز ترا آب میدهد • مریخ نوک نیزه تو سان کند همی
ترکی نشانه سان دیر • نام ونشان دیجک یرده آد وسان دیر • نشان
ایت دیجک یرده سان ایت دیرلر • انکی ساتکین کاف عجمیله
برنیه معناسنه • اواه ساواهن اکه بریده سی • او ساوین یبق غواری
که ترکیده کلنر دیرلر • عربیده قفه دیرلر • اوی ساوین مثله وجرک • ایه با
سایه بان کولکه لک • یه وا سایه وان مثله بدجی سپید جین باغ واغاج
دیرلدکدن صکره برنوع باقی قلان ازاجق میوه شمس فخری حسود شاه را در باغ
امید • نماندست از ثمر غیر از سپید جین • ودیمش دیراجک سپید معناسنه
بلکلی سبکتکین ایکی کاف عجمیله اعلام رجالدندر • مشهورلردن سلطان
محمود غازینک اتاسی آدیدر • وغایتده بهادر اولان کمسنه لره دیرلر • وفاحشه

[illegible]

عورتلره دخی اطلاق اولنور • بستا سبستان خوش رایحه لو نسنه لردن بر
نوعدر • اصلنده کسر سین ایله در تفصیلی انده مذکوردر • حبا سحبان اعلام
رجالدندر • جمله دن بری بنی وایلدن بر فصیح وبلیغ کمسنه نک ادیدر که
فصاحتده ضرب المثل اولمشدر • سنجاده خاتم طی کبی • خبیا سخنبان
مشهوردر باغت اولمش کجی دریسی • خ سخن سوز • فاضل محقق دقایق الحقایقه
بویله تحقیق وتدقیق اتمشلردر که • سخن حرف سینک فتحه سی وحرف خانک
ضمه سیله مستعملدر • بیت بسا جایها گفته اند این سخن • سخن نیکویی وبد را [illegible]
معناسی سوزدر که اوکا لسان عربده کلام دیرلر • لفظی یه ونفسی یه کلام
بحجه شامل اولور • نته که بو بیت اوکا دلالت ایدر • شعر ان الکلام لفی
الفؤاد وانما • جعل اللسان علی الفؤاد دلیلا • سخن دخی وسوز دخی ایکیه
شامل در • مر برسنه اطلاق اولنور • کلام ملفوظه سخن دیدکلری بو بیتدن
ظاهردر • بیت سخن بد ز دهن میکذرد موذی را • سخنش تلخ نخواهی دهنش
شیرین کن • کلام نفسینک منبعی دل اولدیغنه که لسان ترکیده اکا
کوکل دیرلر بو بیتلرده اشارت واردر • نظم کوهر کان کن فکان سوزدر
بو کلامی ایشت کلان سوزدر • بحر حکمتدر آدمی انده • صدف اولمشدر
کوکل سوزدر • سوزه هنوز تلفظ اولنمادین سخن اطلاق اولندیغی
خواجه حافظک بو بیتدن اکلنور • بیت زبان کلک تو حافظ چه شکر آن
کوید • که گفته سخنت می برند دست بدست • گفته سخنک معناسی که سویلنمش
دیمکدر • دلالت ایدر که هنوز سویلنمامشه دخی سوز اطلاق اولنور
ایمش • وسویلندکندن صکره سوزه سخن گفته دیرلر • دخی سویلنمادین سخن
ناگفته دیرلر • نته که بو بیتده ظاهردر • بیت بسی گفته اند این سخن در
جهان • سخن گفته سیمست وناگفته زر • گفته وناگفته سوزک صفتی در • اما
سخن گفته وناگفته متکلم صفتیدر • نته که شیخ سعدینک بو بیتنده ظاهردر
بیت تا مرد سخن نگفته باشد • عیب وهنرش نهفته باشد • نگفته نک اصلی نا
گفته در الف حذف اولنمشدر • تخفیفدن اوتوری • الفک حذفی لسان
فارسیده شایعدر • خن افری سخن افرین سوزدوزوب یاراشدریجی [illegible]
کالنده ویرنده سویلیجی یه دیرلر • خن چی سخن چین قوچی عربده قتات
دیرلر • ونمام معناسنه • عنصری مر سخن چین راز بانش می برند وباهمد
خامه سودای توح تو سخن چین میکشد • ربا سربان سربر وبوفش صحاح عجم

صاحبی

صاحبی رادن صکره یا ایله ده آخر حروف تهجیدر • سر بر معناسنه نقل ایلدی
خندا سخندان لفظ مرکبدر سخن ایله داندن • دان مشتقدر دانستندن
اسم فاعلدر • معنای ترکیبیسی سوزبلیجی در • بر دان دخی وار در مشتق دکلدر
اسم جامددر ظرف مکان معناسنه در که ح دان لفظندن تفصیلی
بیان اولنمشدر • رپا یا سرپایان شمس فخری دستارچه وعمامه معناسنه
نقل ایدوب • د بو بیتی انشا ایلمش • بیت من ان نیم که دهم ابروی خود باد بر ز
برای درهم ودینار وطاق وسرپایان • وباشی الجمسون دیو تولغه التنه
کیدکلری تاقیه که عربجه مغفر دیرلر • و تولغه یه بیضه دیرلر • اما شاعرلر
اکثر بودر که مغفری یه تولغه مقامنده استعمال ایدرلر • ربرو سربدون نعمتی
قصر عورت ستروعن عفیم معناسنه نقل ایلمش • رسا ما سرسامان اصل
سرمایه • ر دوا سردوان باشن صاله صاله یورمک • ر زمی سرزمین
سرحد حصنور معناسنه • ر کرا سرکران اغر باشلی کمسه اکثر مخمور اولان
کمسه یه اطلاق اولنور • حافظ خدارا دامن بستان ازو ای شحنه مجالس
که می با دیگران خوردست وبا ما سرکران دارد • ر کردا سرکردان حیران
وسراسیمه معناسنه • ترکیده صاکنقی دیرلر • ر کزی سرکزین باشش
خراجی • ر کی سرکین کاف عجمیله طوار تجسی • ترس که کمز دخی دیرلر تعریب
ایدوب • سرجین • وسرقین • دیرلر • رک سرکین کاف عجمیله مثله سرکین دن
مخففدر • رکین کردا سرکین کردان ایکی کاف عجمیله طلکوزلان قوردی
دیدکلری بدرایحه لی بوجک جعل معناسنه • سایر آدلری خفزد لفظنده
مذکوردر • ر سرن نعمتی نسترن کبی برچیکدر • واق زنبق ولطف ایتد
حلیمی بوزا ورمق معناسنه تصحیح ایلمش دیو نقل ایلمش • ر نکو سرنکون باشی
اشاغه دیمکدر منکوبس معناسنه مرکبدر سر ایله نکوندن سر تاکید ایچوندر •
مضمونه • رنهب سرنهبن تنور وچوملک • ر وا سروان ساربان
معناسنه وجمع سرو که سرولر معناسنه • درختان کبی که جمع درختدر •
ریشه ک سرریشه کن اون یوغریجی • رود وا سرو روان محبوبدن کنایه اولنور
ری سرین اوتوزی واورندی • واعضادن اوجه دیدکلری عضوکه [illegible]
دخی دیرلر • عرب ورک دیر • بو معنایه اکثر ضمه مستعملدر • نظم سرخ وسفید
شکل سرین لطیف او • چون خرمن کلست که در زیر چادرست • یا زبیفشت انکه
زیبا کی ونازکی • لرزنم وسپید وکران ومدورست • ر عتی سعتین ایکینج بیاری •

عوزلره دخی اطلاق اولنور تا سِتان خوشبو ایجه لو نسنه لردن بر
قوسفون دانه خراسانی بعض نسخه ده سفوق واقع اولمش فلاطو سفلاطون بر جنس
نفیس ملون قماشدر روم ولایتنده طغنور ع بیدر اشعار فارسیده دخی
چوق ذکر اولنور کارو سکادون بر نوع اوزون تویلی کربی دز کبا سکبان
ایت بسلایجی کدندا سکدندان ایت دیشی دیدکلری سورنجی دیش ازی دیش
دخی دیرلر ناب معناسنه ما سمان فلس ایلرینک یکرمی بدنجی کونی آسمان
معناسنه م سمن بیغامبر چچکی دیدکلری اق چچک وسمن اسدی زشمشاد
از سوسن و نوسمن زنسرین واز سنبل و نسترن ولیونجه چچکنه دخی اطلاق اولنور
بیت خیال انجم کردون همی بحسن وجمال چنان نمود که از کشت زار بوک سمن
مند سمندن نغمتی سمندر معناسنه نقل ایلمش ندبا سندبان بر نار اغاجی
دیدکلری مشهور اغاج که بلوط انواعندندر نکدا سنکدان قورصاق حوصله
معناسنه دقوش جکرینک قانصه معناسنه دقوشک جکر آسیغی
وطاشلق سنکستان کبی نکتا سنکستان طاشلقدر نکلا سنکلان
یوندقوشی صعوه معناسنه سایر اسامیسی زردم لفظنده مذکوردر نکی
سنکین اغر و طاشلی فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق
اتمشلر که سنکینک یاسی یا نسبتدر نونی زاید در تاکید اجوندر رنکین دکی
بالین دکی کبی در فغان که سنکین اغر معناسنه اولا نته که بو بیتده ظاهردر
بیت سنک و سکونت درآر دنفس نکوشد بتعجیل در خون کس اما فغان که سنکین
طاشدن دوزلمش معناسنه اولانه نته که بو بیتده ظاهردر بیت نه زنج کشته
ثمرها مجو سیمین طبقها بر سر سنکین مراجل با یله نونک جمله سی معنای آخر اجون
موضوع اولور بر شئ معمول اولدن دوزلمش ایسه ماده سنک اسمنه یا الکیه
نون الحاق ایدرلر ومجموع مرکبی اول شئ اطلاق ایدرلر مثلا کمشدن دوزلمشه
سیمین وبوکدن دوزلمشه پشمین واتدن دوزلمشه کوشتین دیرلر
بیت همیشه عادت هم دم چنین است که دل سنکین و قالب کوشتین است
دکران و سنکین بیاننده بویله تحقیق اتمشلر که سنک مجازا قدر وقیمت
معناسنده ده استعمال اولنور بیت بنن بریکی جام کن بوی و رنک
همی بر کل و مشک نهاده سنک بو بیتده سنک اول معنایه در
بیت چه خوش کفت انکه سنک از همتش بود که همت هست مقناطیس مقصود
سنکین که وزنده اغر اولانه دیرلر مرکبدر برجزی سنک در وزن معناسنه
وزنی اغر اولانه کران سنک دیرلر نته که بو ابیاتده واقعدر بیت

بیت ترا کو سغندی ازان به بودی که بار و کران سنک و فربه بوی دیکر
بسنک و بهنک و بغز و بتاز سپر وش بیعقوب و فرزانه باز برچ نیده یا ایله
نونلدر که لسان فارسیده بر نوع ادات اتصافدر مرجعی نسبت مؤکده در
مثلا رنکله متصف اولانه رنکین چرکله متصف اولانه چرکین دیرلر فیجه چرکین
دیدکلری استعاره طریقیله قبحنده مبالغه قصد اولنمشدر سنکینک معنای
ترکیبیسی وزنلودر وزنلولک وزن اغرلقدن کنایتدر سنک وزن
معناسنه کلد وکنلین طاشش معناسنه ده کلور نته که ذکر اولندی
سهمکی سهمکین قورقنج همک سهمکن مثلا هوا سهوآن بر مملکت دیدرکه
انک طاغلرنده قلم بتر السین المکسورة بتا سبستان
بر نوع خوشبو قنولی نسنه در مشک ترکمانی دیرلر طوبلق دخی دیرلر مولانا
حلیمی بر نوع دارو در طبیبلر اکا اطباء الکلب دخی دیرلر اصلده سکبستان
ایدی کثرة استعماله تخفیف اولندی دیمش بسپندا اسپندان بادو
عجمیله بوزرلک حرمل معناسنه که یرامز کوزدن توری بخور ایدرلر
سایر اسامیسی سپند لفظنده مسطوردر بپد سپیدان خردل معناسنه
بیده زنا سپیده زنان اسفیداج تا ستان ستدن لفظندن
صیغه امردر ال دیمک اولور ووصف ترکیبیدر دلستان و بارستان
کبی وادات اسم مکاندر که اسمک اخرینه لاحق اولور اول نسنه نک
کثرتنه دلالت ایدر کلستان ولالستان ودرختستان کبی وارقوسی
اوزرینه چالقیون تبان شمس فخری زعدل تست که با این همه زر ونقره
بباغ نرکس سرمست خفته است ستان فاضل محقق دقایق الحقایقده
بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که لسان فارسیده ستان زمانله مکان اوزرینه
مشترک اولان ظرفک اسمیدر زمان مراد اولنان یرده استعمال اولنور
مثلا زمان یازه تابستان دیرلر معنای ترکیبیسی حرارت زمانیدر
وقیشه زمستان دیرلر معنای ترکیبیسی برودت زمانیدر ومکان مراد
اولنان یرده ده استعمال اولنور مثلا شهر یرینه شهرستان بزازلر
یرینه بزازستان طاشلی یره سنکستان قوقولی یره بوستان دیرلر
بهارستان تابستان قبیلندن دکلدر خارستان قبیلندن در انداکی
ستان ظرف مکاندر ظرف زمان دکلدر معنای ترکیبیسی بهارستانک
بهار یریدر لسان فارسیده بهار یر آغه ده دیرلر چچکه ده دیرلر ایکی سندن

اعجم معنانک اسمیدر محلنده بیان اولونیدر • دستان مشتقدر دستانیدن
اسم فاعلدر معناسی المجیدر • دستانک معنای ترکیبیسی کوکل المجید دستانوک
اصلی بستاننع در ترخیم اولنمشدر • لسان فارسیده بو صیغه ده ترخیم که
اخر کلمه دن بعض حروفی قطعدن عبارتدر شایعدر • مثلا مان و دان برلری
اصلری ماننده و داننده در کاف عجمیله گاه ستانکبی زمانی ایله مکان
اورتاسنده مشترک اولان ظرفک اسمیدر • فرقی و سایر تفصیلی گاه
لفظنده مذکوردر • ستان فارسیده مطلق یره دیرلر شول یره دیرلرکه
منشا اولا • مثلا گلستان گل بتان یره دیرلر • نخلستان خرما بتان یره
دیرلر • کابلستان • و زابلستان • دخی هندوستان کبی در • اصلی
کابلوستان • و زابلوستان در • واوک اظهارنده ثقلت اولدوغندن
اوتوری حذف اولنمشدر • بو محله مناسب بوستان لفظنده بعض تفصیل
واردر • رجا سرجان اندق دیرلر بر خبیث جانوردر که اناطولی ولایتنده اولور
اکثر آدم اولوسن مقابردن جقرریر • حاء مهمله ایله اولیجق عربیده قورد ذئب
معناسنه اولور • فالی سفالین سفیدن اولان قپ قجاق معناسنه •
کنکبی سکنکبین بال و شکر و سرکه ایله طبخ اتدکلری نسنه • تعریب ایدوب
سرکنجبین دیرلر • نا سنان سکو دمرنی اصلده عربیدر فارسیده ده شایعدر
نجی سنجین اچی قوقلو نسنه • ندی سندین اچی قوقلو نسنه سنجین معناسنه •
ندا سندان اورس دیدکلری که دمرجیلر • و قزانجیلر • و قیومجیلر اوکلرنده
جکجلیه اشلدکلری التدر • عربجه علاة دیرلر عنصری از سو زنش نقره بازشناخت
کس پشت زمین ز روی سندان • ندیا سندیان بلوط اغاجی معناسنه
یسار و سیسارون چورکاونی تخمی • ه خوامرا سرخوامران
عنصری باز نهان شد از نظر صورت شاه اختران • روشن شد ز زنک شب
آیینه سه خوامران • یستا سبستان بر ولایت آدیدرکه رستم دستانک
اباعجندر زاد و بوملری ایدی • بقا سیقان بر مملکت آدیدر • بلا سیلان
بر ولایت آدیدر • و بر طاشدرکه یاقوت جنسندندر • الجاغنه سیلان
دیرلر • کنتو رسنده چند آن یمن یوقدر دیرلر • و قلج یلمانی و بجاق و خنجر
ارقاسی • یم سری سیم سرین باشی سرژ معناسنه در • یاهی کازرا سیاهی کازران
زفت معناسنه • یه داورا سیه داوران مغاة سواد الحکام وهو نبت
یشبه الشیح یوتی من الهند • یعنی براوتدر شیحه بکزر هنددن کلور دیمشلر •

یه دورا

47

یه داورا سیه داوران بی طالع و بدبخت معناسنه استعمال اولنور
السین المضمومة ترو استروان قصر اولان دیشی که فارسیده
حملی اولمایه • و دیرلرکه عاقر و عقیم معناسنه که هرگز طوغمایه ابدی • ترد
ستردون مثلا عنصری چون عرصه روح قدس اثار تو میدارد • شبهای
ستردون رامریم صفت آبستن • نودا ستودان سنله قبر معناسنه
بیت چنین گفت این حصن جای نکوست • ستودان فرخ سیامک ورودست
اندی طوسی بو بیتده مسلمان قبری معناسنه استعمال ایلدی • زیرا که
سیامک ابن هوشنک که نبیره سیدر کندی زماننده پاک دینلردن نقل
اولندی • اما منتخب صاحبی • و معیار جمالی صاحبی شمس فخری کافر قبرینه تخصیص
ایدوب بو بیتی انشا ایلدی بیت بکین بند کانش هر که جان داد • نبا شد
جای او غیر از ستودان • و بعضلر مطلقا گورستان دیمشلر فردوسی
نکهدارت انگیخت زان انجمن • ستودانت اندر بد و هم کفن اسدی
رهی دیر بدیع کها ز ننک • بر آن ره ستودانی از خاره سنک • سایر
اسامیسی ستو القطنده یازلمشدر • توربا ستوربان طوارکودجی و بوندن
قوشی صعوه معناسنه • توردا ستوردان آخور و میراخور معناسنه •
تو ستون درک عمود و دعامه معناسنه درکه قبه یه طاق بینون برلیه
درخت معناسنده ده ستون استعمال اولنور • مجازا السان عربیده
اوزه خم دیدکلری کبی کوه بینوندکی ستون دخی ول معنایه درع
ستون خرد بردباری بود • خ سخن سوزدرکه لسان عربیده کلام دیرلر
دسینک فتحه سی و خانک ضمه سیله دخی مرویدر • بیت لبا جایها گفته اند
این سخن بکن نیکویی و بدریا فکن • سایر تفصیلی مفتوحه بابنده ذکر
اولنمشدر • رغی سرغین بر نوع بنزادر که چالرلر بو بنزدن ایدرلر فتح سینله
دخی جایزدر اصح ضمله در • رفی سرفین قوشش بوقی • ربه دا سربه دان سرمه
قویاجق ظرف • وز سروزن سوسه کن طوار صغر و قوچ قیممندن • رو سرون
اوجادر شمس فخری برفت دود دشن از سر دران زمان که تراه نهاد داغ شش
جرخ بر جبین و سرون • قره حصاری یمدزین معناسنه دخی نقل اتمش • ری
سرین مثلا اوجا معناسنه عنصری شبد بر روز کار نشد رام کس از آنک
داغ وفای عهد تو میداشت بر سرین • غدا سغدان دمرکی علتی سایر ادلری
بالو القطنده مذکوردر • ما ستمان بلد رجین دیدکلری قوشجغز • نبا سنباآن

دله کان دیمک اولور شفتن لفظندن صیغهٔ مبالغه در وا علام رجالدندر
اسدی سم اسب سنبان زمین کرد بشت گروها کره را اگر آهو شکست
ور سورن الله الله دیمکدر ایام حرب وایام شادیده استعمال اولنور
ورنجا سورنجان بر معرف دارودر که دافع بلغم در وزا سوزان یاننجی
معناسنه وز سوزن اکنه ابره معناسنه وزندا سوزندان اکنه لک
وزیا سوزیان دنیا فایده سی وس سوسن معروف چچک وما سومان
جزوی لسنه وولایت چینده بر یرکه آدیدر وها سوهان اکه ودری
عرب مبرد دیر جامی مرد کاسب کز مشقت میکند کف را درشت
بهر ناهمواری نفس دغل سوهان کرست ویدا سویدان کورستان مقبره لک
معناسنه نوع اوله الشین المفتوحة ابورا شابورآن
بر نوع غایتده سخت دمر در پولاد کبی صوی کندیه جکر صو ررو سکیرر وبعض یرلرده
اوکا شتا دیرلر ابورفا شابورفان مثله ادا شادان شادیدن لفظندن
صیغهٔ مبالغه فاعلدر غایتده سوینمش کمسنه عربیده مفراح وجذلان وفرح
وفارح معناسنه سائرا سامیسی شادخوار لفظنده مذکوردر اذریا شادربان
اول نسنه درکه صوایچندن چقوب اقر عنصری اسد بر آسمان بر خاک مانع
بشکل شیر شادربان نماید وای وکون آغلی وبویک زیلی که او بیوز بینه
دو شیرلر ومنقش دریم او ومنقش دوشنک واول سایبان که پادشاهلرک
داولکلرک برابرده لری اوزرینه طوترلر سوداپی جم انجم جوزد بر چرخ شادربان
دارابی برآمد شاه قاقم چون ازین ایوان سنجابی اذرو شادروان مثله
دنی بر صحاح الرفوف ثیاب حضر تتخذ من المجالس الواحد الرفوفة وفی السامی
الرفوفة شادروان بیت بشادروان شیرین برد شادش برسم
خواجکان کرسی نهادش ادرفا شادرفان مثله ازوشا روان مثله
اسدی کت وخیمه وخرکه وشاروان زهرکونه چند انکه صد کاروان
ادریا شادریان یعنی مثله دیمش اذکا شادکان شاد اولوب سوینان کمسنه
اسدی مرآن غم کنی کامدی نزد اوی شدی شادکان کل کرفتی ببوی
ادما شادمان مثله سائرا سامیسی شادخوار لفظنده مذکوردر اذوا
شادوان شادلق وسایبان شادروان معناسنه لطیفی انجا بکرده بیش
کشتی ها چشمه روان یک خرکه مرصع وزربفت شادوان اذتا شارستان
بویک شهر شهرستان معناسنه وقلعه اما شامان اندازه واندام معناسنه

اشان اوغول بالی دکوچ بال لطیفی لب شکر مذاق انکبین شان
بکمر خوانمش از انکبین شان مرتبه وحق وحال وصفت معناسنه
وبلکو وچورک معناسنه واوکچیلر اوک بالدرنه اوردقلری قالب
لسان فرسده وترک دلنده دخی استعمال اولنور لغتدر وضمیر جمع
غایبدر وشانیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در ولسان
عربده الفی همزه دن بدل ایدوب شان معناسنه شأن دیرلر فارسیده
دخی استعمال اولنور فاضل محقق دقایق الحقایقده بو بابده تحقیق وتدقیق
ایلمشلر که شان لسان فارسیده جمع غایب ضمیریدر نته که بو بیتده
ظاهردر بیت دران کوش تا جنک باز افکنی وکر چند دانی که شان بشکنی
بو جمعک مفردی یالکز حرف شین درکه آخر کلمه یه لاحق اولور نته که بو بیتده
واقعدر بیت کنار حوض رام سرو نازی زنخل قامتش داده طرازی
فعله واسمه لاحق اولدقلری اسمه ده لاحق اولور مثلا کش دیرلر نته که بو
بیتده واقع اولوبدر بیت یکی چهره داری چو تابنده مهر خوشا مهر کش
سرو باشد سپهر کشک برجی که درکه شین ایله اتصالی اولیجاق آخرندکی
ها غیر ملفوظه که حرف اصلی دکلدر ساقط اولور انه دا شانه دان طرفلق
انه دا شانه دان مثله اوی شاوین چوق نسنه وبنبه چوار حق معناسنه
اه شاهین چوبانلر دودوکی اهی شاهین طوغانلردن بر صنف در غایتده
قوتلی واقدامی قوشدر بیت زه بط باز تیز آهنک میزد بقصد کبک
شاهین جنک میزد دتراز و وعمود ترازو عنصری چکونه بر کشد بدخواه
بی وزن ترا اکر دون چو دارد زیردست خلق شاهین میزانش صحاح
عجم صاجی وچوبانلر دودوکی دیمش ایا شایان حلال مباح معناسنه
حقیقتده شایستن لفظندن صیغهٔ مبالغه فاعلدر واجتناب ایش شایان
معناسنه ایکا شایکان کاف عجمیله اصلده شاهکان ایدی یعنی
پادشاهلره لایق ومناسب دیمک اولور که کثرتدن کنایه اولنور بو
معنای کلی مقتضاسنجه انواع مقاملرده درلو درلو معنالر حاصل اولور
مثلا کنج شایکان دیرلر پادشاهلره لایق خزینه دیمک اولور وشایکان
در علم قافیه پیش محققان عبارتست از قافیه که مشتمل باشد بر ایطاء جلی
چنان که درین بیت مولانا ناساطی بیت دل شیشه وچشمان تو هر کوشه بر بندش
سنند مبادا که بنا که شکنند ش نون ودال وشین را بافتحه ما قبل نون

و فتحه دال در هر دو مصراع قافیه ساخته • و هر دو جا یک معنی میدهد • و شمس
گفته که هر قافیه که رَوِیّ او اصلی نباشد از شایگان میگویند خواه مکرر شود
خواه نشود • رشیدی ابیات بر صنایع دو شیزهٔ منت • بی شایگان لیک
به از گنج شایگان • عنصری چو گنج نامهٔ مدح تو در زبان راندم • امید من طمع
از گنج شایگان بر داشت • و شاعرلر قافیهٔ شایگان دیرلر • اکثر الف و نون
قافیه سنده دیرلر • بو معنایه نسبت اولنور • عنصری گرچه عیب نیک باشد
شایگان در قافیه • شایگانی را که من گویم در و عیبی مدان • زانکه آن قدر ترم آ
باشد که بهم کرخواهم • گنج باد آورد معنی در حروف شایگان • واجو تنم مفت ایش
کار سخره معناسنه ع مفرمای درویش را شایگان • و وجه تسمیه برین تقدیر
آنست که این نوع قافیه آوردن بکار بی کار می ماند که بحکم حاکم میکنند •
در آنکه بی اهتمام می کنند • بر وش شب روشن وصلت کیجه سی معناسنه
بستا شبستان جامه خواب • و تابخانه که قیش اوینه دیرلر • خو شبخون
دون بصقونی فردوسی بلادن که آمد سپاه گشن • شبیخون پیر آن بجنگ
پشن • خ شخن نعمتی غم و غصه • و غملی غصه لی معناسنه ده کلور دیمش •
را شتران چاغلک دیمکدر راکد صوده اولور • آق چاغلک بر صوا دیدر •
ع آب روان شتر آن هست صفا بخش جان • ربی شربین سرو خنسند ندر
قطران اغاجی دیرلر • غاریقون دیدکلری مسهل دواکه دافع بلغم در اول
اغجدن متولد اولور • جام اغاجنه بکزر و جام قوزقلری کبی قوزقلری اولور
که ولایتنده چوق اولور • وحمید ولایتنده بر درلو شربین دخی اولور
که دکنلی اولور • و اردج یمشی کبی میوه سی اولور • رم شرمزن عورتک فرجی
رکی شرمکین او دلو دیمک اولور • غا شغان مو ملی بال • کر سا شکرسان
ایکی سین مهمله ایله و نعل بالی • و شکر کبی دیمکدر • کر شا شکرشان ایکی
سین معجمه ایله مثله • لابی شلابین مبرم و گران جان • و آلوده معناسنه
جامی بشرب باده چه شیده مدام مشو • بدین مثابه شلابین شیره انگور
ما شمان فغان ایدوب بچغری اغلیان کمسه بخیب معناسنه • شمس فخری
زخامه تو موافق بود همیشه طرب • زخنجر تو مخالف بود همواره شمان •
مع ایزا شمع ایزان و یا رلش چراق • و او یاره جق چراق معناسنه کلور •
م شمن بت پرست • شبستان شبن شین شمن از رحمت عامش مزه برد •
صاد چشم صنم از گریه خونفشان نم دید • مبت به پیش اندر آمد بسان شمن خمید •

چو از باد شاخ سمن • و بتکده معناسنه دخی نقل اولندی • شن غارت و تاراج
و یغما بیت چو تو کریم ندیدیم که می در آو بزم • و سایل تو بسایل چو غازیان بر شن
و کهنه معناسنه دخی نقل اولندی • و کرا شوکران و بالضم بالدران دیدکلری
اوت • معدا شمعدان ظرف شمعدر که ترکی دلده تحریف ایدوب شمدان
دیرلر • شمعدانک اطلاقی معنای ترکیبی سی اعتباریله در • لسان فارسیده
انک اسم خاصی لگندر • نته که بو بیتده ظاهر در بیت میل در سرمه دان چنان شد
سخت • که بن شمع در سر لگنی • مغدا شمغدان چرک و چرکین خویلی و مردار
و نوزسز یوزلی • و اولوق عورت • مهدشا شهدشان کومج بال و اوغل بالی
م ستا شهرستان بویک شهر سواد اعظم معناسنه کلور دیمشلر •
الشین المکسورة تابا شتابان شتابیدن لفظندن
صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر رغایتده ایوجی معناسنه • تاب بارا شتاب باران
بللی یغمور معناسنه • کاشکان بلکم • کسته زبا شکسته زبان یلنک
الکن معناسنه • کمدا شکمدان قارنلی دیمکدر • کم ا شکمران قارن سوزجی
مسهل معناسنه • کن شکن بو کلم • و بیج • و چین • و صنق • و شکستن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در • هی شهین زنج معناسنه در •
یا شیان ایکی قرداش قانی دیدکلری داره ودر • و جزا و مکافات و عوض
شمس فخری اگرچه کرد بسی بی حفاظی و جرات • نکرد لطف تو اش هیچ انتقام و
شیان • بیاز باشیباز بان فصیح معناسنه • یر از یا شیرازیان
نعمتی مثله دیمش • و دلکیر معناسنه ده کلور دیمش • بو تقدیرجه اضداددن
اولور • یر افگ شیرافکن ارسلان قتاریجی بهادر • و پهلوان معناسنه
یر اوژ شیراوژن مثله • یر دا شیردان شردن دیدکلری نسنه که
اکثر قیمه ایله طولدررلر • یر ژیا شیرزبان طاتلی دللی • یر ژیا شیرژیان
اکر غان و غضبنان ارسلان • یر غرا شیرغران مثله • یر غی شیرغرین
مثله • یر ما شیرمان بهادر و دلاور معناسنه • یروغ شیروغن شلغان
یاغی دیدکلری عربیده شیرج معناسنه • یره روغ شیره روغن مثله عامه
اهل فرس شیربخت دیرلر • یری شیرین حلو و طاتلی بیت شکر هرکز نگیرد
جای شیرین • بخر بد بر شکر حلوای شیرین • فاصل محقق • دقایق الحقایق ده
بویله تحقیق و تدقیق اتمشلر که شیرین طاتلیدر لذیذ معناسنه • آجی و
طاتلی دیجک یرده عجم تلخ و شیرین دیر شیرسد در • یا یاء نسبتدر نون

ماکمدلچون زیاده اولیدر. طاتلیلرده انسانک اول طاتدغی لذیذ سد
اولدغندن انوری طاتلیلی اکا نسبت اتمشلردر. یرین زبا شیرین زبان
طاتلی دللی. یزقو شیرقون آکده سنجد معناسنه در. یلا شیلان
پادشاهلرک سماطی که چکلورامی جرم کواکب بی کمان در شام شیلانش عیان
یک مشت خشخاش شست آن بر روی حلوا ریخته. و مرغزار و تره زار. و
تازه اکن. ی سبین سبلی و دللی دودک. و ماوراء النهر خلقی بنشین که
انور دیملکدر شبین دیرلر. نشستن لفظندن امر اولور بیت حالیا مصلحت
وقت چنین است چنین. که نشینیم بهم آمده در باغ سه شین یواز با شیواز بان
فصیح کمسه شیبازبان معناسنه یو شیون ماتم وافغان. و جغلق
نغی جهان پر شد از شیون و بانگ کوس. بدرید این گنبد آبنوس
جامی ازبس فغان و شیونم چنکست خم گشته تنم. اشک آمده تا دامنم از سر فره چون تنار
نعمتی و سکوشینه معناسنه دیملش الشین المضمومة یا شبان چوبان
راعی معناسنه. تر یا شتربان دوجی معناسنه. تروا شتروان شتربان
معناسنه. و یا شوبان چوبان. و حکی شوحکین کیرلی معناسنه و ستا شورستان
چورق یر و طوزله. و کرا شوکران بالدران دیدکلری اوت. ومی شومین
اسپانق. و شون خشتک که قولتق التنه ایدرلر خشتچه ده دیرلر

نوع الصاد المفتوحة ابو صابون اول معروف نسنه درکه
انوکلکیاسی یورلر. مشهوردر که جمیع السنه ده زعفران کبی استعمال اولنور دیرلر
ح صحن اواورتاسی. و بویک صاغراق. فراغو صفراغون بوزلجان دیدکلری
کچرک قو بنجغز که بوستانلر اولاغوسنده و چالیلرده اولور. صارق فراغه
نابلدر. صفراکون لفظندن تصرف اولنمشدر. و لجا صولجان چوکان معناسنه
عربیدر الصاد المضمومة بجکاها صبحکاهان جمع صبحکاه در
الف و نون ادات جمع در. صبح ایکی دربری کاذب و بری صادقدر.
ایکیسنک بله حصولن مراد ایدیجک صبحکاهان دیرلر. غرض صبح صادق
تعیین در. مطلق صبحک کاذبده صدقی دلیجق صبحکاه صبح کاذبه ده
احتمال اولور. اما صبحکاهان دیجک اول احتمال ساقط اولور. زیرا صبح
اولمایجه اول ایکی وقت جمع حصوله دخول ایتمش اولماز. والله تعالی اعلم

نوع اوله الضاد المفتوحة. یا ضربان ثقلدامق معنا
هم اضیمران عربیدر ریاحین انواعندن بر نوعدرکه ترکیده فسلکن دیرلر

لک غملک اولمش [illegible]
فارسیده شاه سپرغم. و شاه سپرم دیرلر. و بعض لغتده بستان افروز
تصحیح اتدیلر که ترکیده اوزرلاونی دیرلر. فان ادب صاجی شاه سپرم دشتی
دیمش اصح اولدر که تاج خروس و بک بورکی دیدکلری مشهور قرمزی چیچکدر
کاتبی از رخ او چون کل و چون ارغوان. غرقه و اغشته خون ضیمران
و مرا ضومران مثلا بیت ز عطر استین او جهان چون ضومران مشک
زبستان ضمیر او چو غنچه راز ها مضمر. لامعی چلبی علیه الرحمه شرح دیباچه
گلستانده بویله نقل ایلمشدر نوع اوله الطاء المفتوحة

القو طالقون بر نوع زهرلی بغردر که اندن منقاش دوزوب انوکله قل
یولارلر کیج بتر. دلقوه مرضنه مبتلا اولان کمسنه اندن ایبنه دوزوب
قراکواولکبنده مداومت ایدوب کابقسه خلاص بولور. بعضلر دیرلرکه
معدننده شو یا طامر اولور جعلی دکلدر. و بعضلر دیرلرکه قرد رلر بر پیچه کره
یاشل چوغان صوینه یاتوررلر. و اکثر الطبا دیرلرکه یاقوت النحاس در و
صغر سدکیله دیشل چوغان ایله. و سحق اولمش مرجان ایله اصلدرلر قوقاره و حدت
قوتیه حاصل ایدر. بعضا بو صفتلی یاقری بوتا لاله تربیه ایدرلر طالقون
اولور. یا طبان یاه عجیبله اکری نسنه. برخو طبرخون قزل سوکتدرکه
بیدطبری ده دیرلر فردوسی همه دشت مغز سر و خون گرفت. رخ خاک رنگ
طبرخون گرفت. و بر قزل رنکلی اغاجدر عامه تحریف ایدوب طبلغو دیرلر
شمس فخری در زمان عدو ز خنجر او. بر چهره وید شجر طبرخون لنت اسدی بجای
دکر دید دو بیشه تنک. از ین سو طبرخون و زانسو خدنک. و بوره بولی
وکره بولی. دخی دیرلر. بر نوع قزلجه میشدر. و فوری اغاج. و تاز یانه معنا
دخی کلور. رخو طرخون ترخون دیدکلری مشهور سبزه ارنیز معناسنه
رو اطروان یاتق که انوکله یوغری یا یوب یاغ جفررلر. یغو طیفون
شهر بغداد که دیدر. یلسا طیلسان اولدر که سادات و اشراف عرب
دلبندلر اوزرینه بورینورلر نوع اوله العین المفتوحة

ربو عربون پشکش بولغت عجمی معجمه ورادن حکره یا ایله و یا ایله دخی
ویدر. طعطن طاغ اتکی. لفدا علفدان قوش قوصاغی حوصله
معناسنه عن وسیلة المقاصد صاحبی غن معناسنه نقل ایلمش که عصارلر
یاغ چقارجق تنکنه دیرلر. ی عین لغت عربده خیلی معنا یه کلور. اولا
ز دیمکدر نته که ترکیده لفظ کوز مشترکدر. آدم کوزنه داود کوزنه

ودیز کوزینه • وصوزنه • کذلک عبیده دخی ذکر اولان معنالرده مستعمل
و قرص آفتابه عین الشمس دیرلر • و ترازو کوزنه عین المیزان دیرلر • ومنازل
قمردن دبران که دوردنجی منزلدر بش یلدزدر • شبانه و مجدع دخی دیرلر
وثریادن صکره بر قزل رنکلو یلدز واردر عین الثور دیرلر • و برافم کوز
و فراخ شدن چشم و بر کمسنه یه کوز ایلمك • و صو کاریزی • و وارلق و دید
و هر نسنه نك نفیسی • و کزیده سی بو معنایه جمعی اعیان کلور • و النون و کمش
و مال نقد • و جاسوس • و دیده بان • و سند • و سرور قوم • و پادشاهلرك
سوکلیلری و خاصلری • و اهل سرایی • و متصل یاغان یغمور • و شول سحاب که
عراقك قبله سی طرفندن کلور • و حرف هجادن حرف عین • و کوساله کوزی
و بیونده اولان سوراخ • و بختی و عیب • و بختیان دباغدن تلف و
ضایع اولمق • و صونك سر عنله جریانی • و شعاع شمس • و عراق یا تنوع برابر ما
آدیدر • و بر شهرك دخی اسمیدر • العین المکسورة ۵

طرفا عطرفان حروف عربی کتابلرده تا ایله که ثالث حروفدر تهجیدر تصحیح و تفرید
زیرا جمیع فرس اهلی طانی تا او قورلر • اکثر خلق بو لفظی طا ایله تصحیح ایدوب یازدیلر
اگرچه اوقودیلر تا ایله تلفظ ایدرلر • نا عنان جلب یعنی اویانك الده طوتدقلری
که یلتی انو کله استدکلری یره قلاوزلرلر • العین المضمومة
نوا عنوان نشان مکاتب • ما عمان تخفیف میمله منیع بر شهر آدیدر • تشدید میمله
شام طرفنده بلقای نام یرده بر کوی آدیدر • دکزه عمان دینلمك کمیجی
خدمتکارلرینك اصطلاحلریندندر • نوع اوله الغین المفتوحة
ادیقو غاریقون دافع بلغم بر داروی در شربین دیدکلری اغاجدن حاصل اولور
که ترکیده قطران اغاجی دیرلر • را غران گگرجی بر نیجی جانورلر صفتیدر
سباع و وحوش مفترسه یه وصف اولور شیر غران کبی • بیت
شیر غران بیشه ملکات مفتی الانس و جن سلیل کمال • ربو غربون بشکش معناسنه
رغرن شمس فخری بانك و دمدمه و کریستن باشد دیمش و بو بیتی ایراد ایلمش •
بیت اگرنه تربیت اصطناع شاه بدی • ملوك عصر بدندی همیشه جفت غرن
حلیمی بشکین انجقروب علیان کمسه یه دیرلر دیمش • ری غرین بیشه و جایکاه
شیر • ریو غریون رادن صکره یا ایله که ثانی حروف تهجیدر • و یا ایله که
خی حروف تهجیدر بشکش معناسنه در • بو لغت عین مهمله دخی روایت
اولنمشدر • ژغژا غژغاو اکی زا عجمیله المکلیو بورمك معناسنه •

لیك

لیك غلبکن اول مشبك دریچه و قبو که ایچروده اولنلر طشره دکین کورر
اما طشره ده اولانلر ایچروده اولنلری کورمز • شمس فخری کردون مشبك
از بی آن شد که تا شود • بر منظر معالی او هستیجو غلبکن • لیکی غلبکین مثله
لیج غلیجن و بالکسر یاریوز دیدکلری مشهور راذث که یلان رایحه سنی غایتده
سومز دیرلر • که ابنی کنار زندبنه اول مکانی قورکدر • بوذینه معناسنه
طبیبلر فو تبنج دیرلر • لیژ غلیژن و بالکسر صوده و چوکلرده اولان قره بالجق
اسدی نهالی زبرش علیژن بدی • زبر جادرش آب روشن بدی ••
ما غمان دسیلة المقاصد صاحبی ونعمتی غماز معناسنه کلور دیمشلر • و جمع
غم در • کی غمکین غصه لی • می غمین مثله • غن دیبك و باغ چقار اجق • سمف
مخالف توزامساك و بخل نم ندید • بقهر تا تهنارش چو کنجد اندر غن • یز را
غیزران ضیم آن وزننه قرلحق و کوکم دیدکلری یمش معناسنه کلور دیمشلر
الغین المکسورة •• ریو اغیوان فریاد و فغان یادن کمسنه
لیج غلیجن یاریوز • لیژ غلیژن صوده و چوکلرده اولان قره بالجق دیمشلر
الغین المضمومة •• ولی غولین کوبه جك که ایچنه باغ و
بال قورلر و سایر نسنه قورلر • نوع اوله الفاء المفتوحة
اخته کو فاخته کون ابوه چکی رنکلی • اشر شی فاشرشین بر نوع حرمشقدر
قزلجه صالقم صالقم یمشی اولور • طبیبلر کرمة السودا دیرلر • کوکنك ایچی قزل
طاشی قره اولور حسن یوسف دخی دیرلر • الیجف فالیجفن ترکیده
بواونی دیرلر براوتدر که یردن اوج بالدر چقار سوسن چچکی کبی اقچه چچکی اولور
اما اندن کچر کیدر • و کنارنده حزوی دلیجکلری واندن کچرك کوکی اولور
و سبانجه تخمی اولور • یردن قوپارلدقده رنکی صاری زرق اولور بعده قورقده
اغارر بیت مردمی همچون رتیلامی زنی • یار همچونی تو فالیجفنی • زارو
فرارون خرده یلدزلر که کوك یوزنده براکنده کورینور • بری بری
اردنجه • و هر نسنه که بری بری اردنجه یورزلر اگر صلاح او زرینه اولور لایسه
فرارون دیرلر • اگر خلافی او زره اولورلار ایسه • فریرون دیرلر • فیرو
دیرلر • رامی خرامین جمع فرمان • راوا فراوان فرارون معناسنه •
فربه فربهن سمزاوت دیدکلری بربهن معناسنه • ربو فربیون حبشه
ولایتنده بر دکنلی اغاجدر که سندنی اولور • اول اغاجك دبنه قیون
غارنلرنی باکلایدوب قورلر و اول اغاجی بر بر ارلر سودی اقوت

و در نور [illegible] كذلك [illegible] كه [illegible] معنا [illegible] مستعمل

اول قازنمره طولار اطراف ولايتلره ايلدرلر • دار ولرد ندركشت طبع
فرقيون ذكر اولنور سدي مراد در • رزا فرزان علم وحكمت • وبلكوكه
حكما وعلما ودانشمندلر صفتي در شمس فخري نديد چشم فلك چون توشاه
فرزانه • رواج يافت ازان در زمان تو فرزان • رزي فرزين علم و
حكمتده وحيد وفريد اولانه ديرلر • وشطرنج الاتندن بر بنك اديدر
كه شاه يانده اولور فرزدخي ديرلر • رسطو فرسطون بويك قپان
ترازوسي كه انوكله يوكلر طارتيرلر • رفيو فرفيون فرفيون معناسنه •
رقدا فرقدان ع بيدر ايكي يلدزدر • بر برنك ياننده قطب شمالي
حوالي سنده بنات النعش صغري قربنده اولور • فارسيده دو برادر
دو برادران ديرلر بيت كاه يك فرق سرز ضربت تيغ • دو بدن همچو
فرقدان باشد شعر وكل اخ مفارقه اخوه • لعمر ابيك الا الفرقدان •
رقندا فرقندان ايام تنك برقندان معناسنه • رك فركين بيكي
ارماق • وارماق صوبي شمس فخري كسي كه روشني چشم او نه از رخ تست •
هميشه باد دو چشمش بسان دو فركين • وصواوغ اغي • رما فرمان بيورق
جمعي فرامين در • نته كه ذكر اولنمشدي • وكلستان شرح جنده سعد الدين فرماني
فوت معناسنه تفسير ايتمشدر • شول بيتده كه بيت اي خواجه ارسلان آغوش
فرمان ده خود مكن فراموش • رابو فرابون فريدون اوكوزينك
آديدر • ركي فركين غصه لي ديمكدر • نا فرنان علم وحكمتدر • روا فروان
هر تنك ويا زاوي فروار معناسنه • ردي فردين فرورد ين عنصري
تا باد بزان سبز بود در مه آذر • تا برك رزان زرد بود در مه فردين
رودي فرودين باد دبوركه مغربدن اسر واوك سكوني ورانك فتحيله
شمس فخري زباد خلق او در باغ وبستان • دم عيسي بود باد فرودين • وبكون
وفتح واو ايله دخي لغتدر لطيفي بيا كامروز فر فرودين است كه باغ و
راغ چون خلد برين است • وفرور دين وفردين معناسنه ترجمان اللغه
صاحبي دبور لغتيني بويله يازركه دبور اي باد مغرب • كذا في القانون •
يا بادي كه از سوي قبله آيد • كذا في التامي نقدمه الديور بادي كه از سوي
قبله آيد در برابر صبا كذا في التامي وفي القانون • بادي كه از دست راست
مشرق جهد در برابر شمال • ردورديا فرودريان خمسه مسترقه • رردي فروردين
تاريخ فرس قديمدن • وتاريخ جلاليدن بر آيك آديدر • تاريخ جلاليده

منعين ايلك يازايدر • تاريخ فرسده كبيسه اعتبار اولنمادوغي اجلدن
ايلر دوكيرو دور ايدر • وهم تاريخ روم ايلرينك اون طقوزنجي كوني كه
فروردين ماه ده اول كوني بيرام ايدرلر • آيله كون ادي جمع اولدوغيچون
مثلا وردين آينك اون طقوزنجي كوني كه ذكر اولنمشديمي • واردبهشتك
اوچي • وخرداذك التيسي • وتيرك اونجيسي • ومرداذك يدنجي سي • وشهريورك
دوردنجيسي • ومهر اينوك اون التنجيسي • وابانك اونجيسي • واذرك طقوزنجيسي
ودي اينوك سكزنجي كوني • درغدا اينك اون بشي ويكرمي اوچنجي كوبني
وبهمن اينك ايكنجي كوني • واسفندار مذ آينك بشنجي كونيدر بيت طرادسيت
جهانرا بفر فروردين • كه هر زمان خجلست آسمان زروي زمين • كاه اولور
راي تضعيف ايدرلر فردوسي شدي تشنه يوسف اندر زمان • شكفته چو در
فرّوردين جهان • كاه تخفيف ايچون راء ثاني حذف ايدوب فرودين
ديرلر • نته كه ذكر اولنديي • وكاه اولور راء اولي حذف ايدوب فوردين
ديرلر • روي فروين باد دبور كه مغربدن اسر فرودين معناسنه واولكر
ثريا وپروين معناسنه • لسان فارسيده فا ايله با ارا سنده تبادل
وتواخي وار درم ارا بيان اولنمشدر • رهمي فرهمين اوصلي • ريدو فريدون
سلاطين فرسك اول طبقه سي كه پيشدادي ديلرز در • انلردن بشنجي پادشاه در كه
خوش اخلاق عادل وعالم پادشاه ايدي • عدالتي ايله خلق عالمي خوشحال
ايدوب • ضحاك ناپاك ظلم وجورندن مجروح اولان زخملره عدالله مرهم
اوردي • وضحاك بي باك نسلندن عمالقه دن قلان عاديلرك عرقين
قطع ايدوب • عدلده ضرب المثل اولدي فردوسي فريدون فرخ فرشته نبود
بمشك وبعنبر سرشته نبود • بداد ودهش ان نيكويي نوبني • تو داد ودهش كن
فريدون توبي • وضلالت اوزرينه جمع اولمق معناسنه نقل اولنديي • وارتق
معناسنه • ونعمتي برشهر اديدر ديمش • ذاك فراكين زاء عجميله مردار وحيل
ودبالك • وكربه منظر شمس فخري هميشه ناك مرد صالح پاك • كند دوري زلوتيث
فراكين • سايرا ساميسي پلشت لفظنده مذكوردر • رك فركن مثله • سليلو •
فسليون بزرقطونا بيت بسوز عشق درمان جو القانيست لعاب فسليون
ادراشفانيست • لاخ فلاخن صبيان كه طاش اتيرلر شمس فخري فروارند
ازكردون رحل را • نعلا مانت باجار فلاخن • وصبيان طاشي • لخ فلخن مثله
سايرادلري فلاسنك لفظنده مذكوردر • لبوا فليوان اوده طبانلر واورتيم

دمعدودن اینوب اتغه دوکلن خلط فن حیله وریو وراندن معناسنه
ندیلا قندیلان فایده وکذب معناسنه دخی کلور ر دردی فوردین
فروردین معناسنه بیت همه فصول شما فوردین ونیسان باد مدام
مجلس تو باد پر گل ونسرین فردوسی جوان باد بخت تو در فوردین
جو در فوردین ماه روی زمین بج فیجن سداب یلکو فیلکون نوزق فانیشی
وقندره دیدکلری ساز کبی براوتدر که صولی یرلرده بتر معلوم ومشهوردر
الفاء المکسورة راوا فراوان وافر وبیانی وکجر معناسنه
زفرکودکا فرفرکودکان برلنبج که اوغلانجقلر اوینارلر سا فسان بلکی طاشی
عنصری سنک حلمش بر تیغ کوه رسید اثر تیزی ازفسان برخاست
وله سنک حلم تو فسان زدروی تیغ کوه را کر دثائر خواصش کند چون جیر حصیر
غاک فغاکن زشت وبدلقا غا فغان نفرین وبانک وچغلق
یرو فیرون مفسد معناسنه وبر مشهور پادشاه ادیدر جامع الفرس
صاحبی پادشاه کبرک ادیدر دیمش الفاء المضمومة ردت
فروتن الچاق کشی وتواضع ایدن کمسه لطیفی فروتن باش وکبر وکینه مکذار
که بابی دربزرکی قدر ومقدار رو فرون معروف نسنه که ترکیده دخی
مستعملدر اچنده اتمک وسایر نسنه بیشوررلر واشاغه فرو معناسنه
رو فزون ازنقدر فردوسی بیت زبیژن فزون بود هومان بزور
هنر کرد داهو چو شد بخت شور اصلی افزوندر اسمدر افزودندن که
معناسی ارتمقدر اولندن الفی حذف اولنمشدر مقابلی کاستدر معناسی
اکسکدر واسمدر کاستندن معناسی اکسلمادر بیت شمارا سخن کاست
باید همی ره خویشتن خواست باید همی افزونله بیشک فرقی وار در آن زمانکه
زاید اولان نسنه یه افزون دیرلر ابتداء زاید خلق اولانه افزون دیمزلر
بیش دیرلر سو فسون افسون که خسته اوزرینه اوقورلر ومکر وحیله
معناسنه افسون لفظندن مخففدر ورد کا فوره دکان خمه متفرقه
دیدکلری اول نسنه کونه دیرلر که ابان ماهنک اخرنده اولور تعریب ایدوب
فرده جان دیرلر اول بش کونک مبرینه برآد ویرمشلردر اوله اهنود
ایکنجی بسنه اشتنود اوچنجسنه اسفندمذ دوردنجسنه وخشت
بشنجیسنه بهشتویش دیرلر محللرنده ایراد اولنمشدر بونی اودن ایکی
آیدن صاییلمیوب مسترقه دیرلر ورد یا فوردیان مثله ود فوزان سهم

آوازه دیرلر وکا فوکان فقاع شمس فخری چو نام تو شنود جان حاجبان
بتیش حسود را که کسی برکند زسر فوکان والله اعلم بالصواب
نوع اوله القاف المفتوحة زبان فارسیده حرف قاف
اولمادوغی مرارا ذکر اولنمشدر لکن ارباب لغاتدن بعضی کتابلرنده کتور
کتورددکلری اجلدن ایراد اولندی آ قاآن بولسان مغولده اولور
سلطان معناسنه درار قارن اعلام رجالدندر جمله دن بری منوچهر
پهلوانلرندن قارن ایدی که سام ونریماندن صکره انک کبی دلاور
برار یوغیدی واندن اول بواسم یوغیدی وخوارزم زباننده
اولو پادشاهه دیرلر ارو قارون اعلام رجالدندر جمله دن بری
حضرت موسی علیه السلامک عمسی اوغلی ایدی وحضرت موسی دیننده
اولوب بعده کثرت مالدن موسی علیه السلامه عاصی ولدی نیته که
قرآن عظیمده مذکوردر ان قارون کان من قوم فبغی علیه الآیه
وحضرتنک بددعاسیله جمیع مال ومنالیله یره باتدی وقصه سی مشهور
السنه ناسده وکتب تواریخده مذکوردر ازخا قازخان ترکیده
قازان دیدکلری ازغا قازغان مثله الو قالون اعلام رجالدندر
ولغت یونانیده ایو دیمکدر جید معناسنه وهندوستان جزیره لرندن
بر جزیره نک ادیدر که انده سکسار دیدکلری مخلوق اولور وسیامک
ابن کیومرث انده مدفوندر که هوشنک شاهک باباسیدر که کتب
تواریخده مسطوردر که منف جوشدن بر قلعه یاپمشدر اچنه کیرسه
اولمز ودیرلر که اچنده بر اغاج بتمشدر اوزدکی تیشل وبداقلری سیاه
وقلقان کبی بویک صاری یپراقلری وار که اینه کبی مصیقلدر اچینده
یوز کوز بیتورر وقباق کبی بیوک میوه سی اولور قزل قان کبی لونی
اولور وطعمه نبات کبی طاتلیدر دیرلر واهل تواریخ دنیاده اول
بنان اغاج اولدر دیرلر ویلیسی قوپرغی سیاه آته دخی دیرلر ابو
قانون رسم وقاعده وبر مشهور ساز ادیدر رایت قرابتن فتح
باء عجمیله اسکی قلعه ردکا قردکان کبک خراسی دیدکلری مشهور اوت
وبعضلر کبک اشغی در دیدیلر قردمانا دخی دیرلر زدما قردبان مثله
رنا قرنان صباح واخشام کرنان لفظنک معربیدر رسطو قرسطون
قپان کرستون معناسنه رفسو قرفسون کبابه دیدکلری مشهور نسنه که

ادویه دندر؛ فرفسیا دخی دیرلر؛ رفیو فرفیون مثله؛ رفا فرفان نقل الجنده
بولنان اغاج پاره جکلری؛ روا قروان بر مملکت آدیدر؛ و شهرلرده کرنک
معناسنه؛ رو قرون کش که بوغوندن ایدلر تبریز لغتیدر؛ زاک قراکن
زاء عجمیله مردار معناسنه؛ زی قزین ابرشمدن طوقنمش قماشلر و مطلقا
ابرشم جنسی کیاسی و بزلر؛ و نه اولورسه لطیفی زحمت عده ای صبا خدا
آن شاه قزین فروش ما را؛ طرا قطران بر شهر آدیدر؛ و بر قلعه در حضرت
شیث علیه السلام یاپدی دیو روایت اولنور؛ و اول زفت کبی سیاه
نسنه که بعض یرلرده یردن قاینار چقار ترکیده دخی قطران دیرلر فارسیده
کتران دیرلر؛ و عربیده طانک کسره سیله در؛ طرغا قطرغان بر معجوندر که
جمیع امراض بارده دن حاصل اولان دردلره دوادر؛ ندا قفدان
عطارلرک بعض خوایجین قویاجق طبله سی؛ لا قلان شروان ولایتنده
بر نوع صالغندر؛ و خوارزم دلنده عورت معناسنه کلور؛ لتبا
قلتبان عورتنک فساد و فجورن بلوب راضی اولان کمسنه یه دیرلر؛
لمدا قلمدان قلم قویاجق ظرف؛ لیوا قلیوان آتش پرست معناسنه؛
تبا قتبان قلتبان معرّض معناسنه؛ مرما قهرمان بیورغن یرینه ایلچی
پادشاهلر اوصافنده ندر عنصری بنهد شاید قضا طبع سموم اندر صبا
در ربع مسکون هرکجا قهر تو باشد قهرمان؛ یروا قیروان قافلهٔ صغیر که همیل
دخی دیرلر؛ وسیلة المقاصد صاحبی فارسی معربدر و کسر ایله مشهوردر دمش؛
ی قبن دمرجی آهنکر معناسنه القاف المکسورة
ربا قربان جماع؛ ردما قردمان کیک ضرائی دیدکلری اوت؛ روا قردوان
غربده بر مملکت آدیدر؛ یروا قیروان نعمتی کنارهای آسمان و شرق و غرب
و کوه قافه ده دیرلر دمش القاف المضمومة ربا قربان
بلکک یای طورن یانند قربان؛ و اوق طوران یانه کیش دیرلر؛ کیش
و قربان بلکدر؛ بلک قوشاندی دیجک یرده عجم بر بست کیش و قربان دیر؛
نظم راست رو باش بهر کیش که باشی چون تیر؛ کر شوی کج چو کمان لایق قربان
باشی دکر کمان امد از قید قربان بدر؛ برون آمد از پوست مار دوسر بیت
اول ده کیش و قربانک معنای ایهاملریدر؛ اول ذکر اولان معنیلردن حقیقتا
مراد اولان معنیلر کیشدن یول معنیسیدر؛ قرباندن مراد اول معبددر که ترکیده
اوکا قربان دیرلر؛ عربی اضحیه دیر؛ کیشده قربانده لغات مشترکه دندر کیش
خصوصیله مذهب معناسنه ده استعمال اولنور؛ بدکیش و ملحد کیش
دیرلر محلنده تفصیلی اولنمشدر؛ سق فسقن ترکیده دخی مستعملدر
کراتک قوبرغنه کچر؛ لقلا قلقلان نعمتی بابت اوت معناسنه نقل ایلمش
عتا قعتان اسدی قعتان خاقان و کنج
ایدرست؛ بدو کر دهیم این سخن در خورست دکر نیارم قعستان خاقان
بر نج؛ بسیار ید برچه آید شش هست کنج؛ هستا قهستان کوهستان
لفظندن ماخوذدر؛ طا غلق دمیشه لک واورمان معناسنه در
نوع اوله الکاف المفتوحة اب کابن قالیک که قزلره
و عورتلره و یررلر مهر معناسنه؛ ابی کابین مثله؛ اتا کانان نعمتی کات
معناسنه نقل ایلمش که بردارود در؛ انو کانون سرکرد آن دره
ارا کاما کارا کاهان جاسوس؛ اربا کاربان یولجی و قافله معناسنه
اردا کاردان بلیجی و عملدار؛ آرا کاران الیش سوریجی و وکیل
معناسنه؛ اروا کاروان کاربان معناسنه؛ اری کارین ایراق
بعید معناسنه؛ و دکرمن و غبر بنک ازغی؛ اسه دروبشا کاسه دروبشان
دایره شکلنده بر قاج یلدزدر عربی فکه دیر؛ فی الصحاح دهی کوکب
مستدیرة خلف السماک الرامح؛ قال الاصمعی تسمیها الصبیان قصعة
المساکین و السماکان کوکبان نیران و هما السماک الرامح؛ و سماک الاعزل
یعنی بکی ستاره نیزه دار؛ یکی ستاره بی نیزه؛ اشا کاشان بر شهر دیدی
و فیش اویدر؛ اکیا کاکیان اسپرغمی؛ و کاکیک؛ الدا کالهدان
قماش و متاع حفظ ایده جک یر؛ امبی کامبین مرادن کوریجی دمکدر
امرا کامران مراد سوریجی؛ امز کامزن دلکلی کشتی؛ و التکن طوار معناسنه
امو کاموان رازبانه؛ امی کامین اکبر کوکی؛ اکان کاف عربیله معدن
معناسنه؛ اکان کاف عجمیله جماع معناسنه؛ فاضل محقق؛ دقایق
الحقایقدم؛ بویله تحقیق و تدقیق؛ اتمشلر که کان ادات جمعدر اصلی
آندر؛ بو ادات اول وقتن که اخنده های ساکنه اولان اسمه لاحق اولا
بر کاف عجمی زیاده اولنور مثلا سبزه کان؛ خواجکان؛ مادکان دیرلر
نته که بو بیتده ظاهر در بیت تا نوانی چار چیز از جانورها ماده خر
ماکیان و مادیان و ماده کاو و ماده خر؛ انو کانون عربیده دمرن یا
باقردن دوزلمش ودیا قاجق او جاغه دیرلر؛ و کومر او جاغی و آغراد مرقوم

تارنجنده ایکی ایک دیدر بریته کانون اول وبرینه کانون آخر دیرلر کانون
اول ایلک قیش آیدر کنش انک اون ودرنجی کونی جدی برجنه انتقال ایدر
وکانون آخر اورته قیش آیدر کنش انک اون برنجی کونی دلو برجنه
انتقال ایدر اواه کاواهن کاف عجمیله صبان دمری اوبا کاوبان
کاف عجمیله صغر تماج وضحاک زماننده براولو پادشاهک لقبی ایدی بر
بویک گرزی وار ایدی صاپنه برقیمتی جوهر برکتمشدی غایتده توانا
وتناور پهلوان اولماغن صغر تماجه تشبیه ایدرلردی اویا کاویان کاف
عربیله دمرجی آهنگر معناسنه اوزبا کاوزبان کاف عجمیله ترکیده
صغر دلی دیدکلری اوت که عربجه لسان الثور دیرلر اوز کاوزن کاف
عجمیله صغن کیکی گوزن معناسنه اوزوا کاوزوان کاوزبان معناسنه
اوی کاوین کاف عربیله کابین معناسنه آه ب کاه بن اکثر که تخلل
بجلد گدن صکره یرنده فلان صاپه دیرلر ومجاز مرسل طریقه سنجه اول آناره
دخی دیرلر اهدا کاهدان صمانلق اهکش کاهکشان صمان وعربینی دیدکلری
یلدزلردر که حاجیلر یولی دخی دیرلر اوراده یلدزلر چوقلغندن شویله اق
گوزیکور عربیده مجره دیرلر سایرا سابلیسی راه حاجیان لفظنی تحریر ایتمشدر
شمس فخری جناب بارگهت رااز زدحام ملوک زمانه خواست که نسبت کند
بکاهکشان باکبان قپان که انی نشنه طارتارلر اصلنده فارسیدر صکره
تعریب اولنمشدر وبانک تخفیفی جایزدر وبا عجمیله کپان دخی لغتدر
تا کتان اول معروف نسنه درکه ایلک اکیرلر ودوزطقورلر ترا کتران
قطران معناسنه بلجیا کتلجیان کتلجی لفظنک جمعیدر کتلجی پادشاهک
خاصه خرگاهلرینه خدمت ایدن مهتره دیرلر ومطلقا پادشاه خلقی شمس فخری
مخالفان توزانده وغم نوان بادا کتلجیان تراخیمه سپهرکشان جو کجون
آت کجمی ویلوه قوشی نعتی وبلکلمک معناسنه ده نقل ایلمش صحاح عجم
صاحبی بالجیم الفارسیتی بوکلمک وبو کالمق معناسنه نقل ایلمش جی کجین
انک اوتونی که اوغلان خفلر اوینارلر قوزله واشتقله راکران کاف
عربیله کنار معناسنه که ترکیده قراک دیرلر سایرا دلری کنار لفظنی
غر کورردر حافظ سرمنزل قناعت نتوان زدست دادن ای سارباون
فرو کش کین ره کران ندارد دکبز ابنلو لکنده مبالغه ایتنه لر دریای
بی کران دیرلر رنا کرنان صباح واخشام قرنان معناسنه دیمشلر

دوبه کدوبهن برنوع شراب ظرفیدر ترکیده قباته دیرلر وباتق قباق
رتلا کرزلان اورکه ایکی رجوا کرجوان نعتی برنوع مرصع تاجدر دیمش
ردا کردان کاف عجمیله دونیجی ودونر معناسنه وکردانیدن لفظنک
صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر رداکردا کرداکردان صیغهٔ مبالغه در
دونکن معناسنه ردبا کردبان نقیب مهتر معناسنه عنصری بر زمین
کافر اقبال تو نور افکند کردبان مملکت را سروری اسان بود وجنت
اغاجی وگوکلک نقاسی ردا کردان کاف عجمیله بیون رقبه معناسنه
بیت بیا تا چه داری زمردان نشان وزان تا مداران کردان کشان
رد کزدن مثله رد کردن نعتی کاف عجمی وضم دال الله ضبط ایدوب قلبق معناسنه
نقل ایلمش رندا کرندان کاف عجمیله اشنمش دیش ردو کردون فلک
گوک که طورمادن دونر وفاکلی عجله معناسنه فاضل محقق دقایق الحقایقده
بویله تحقیق وتدقیق ایلمشلرکه گردون گردیدندن ماخوذدر عرابه یه گردون
دیدکلری دونده وگندن اوتوریدر فلکه تشبیها استعاره طریقیله چرخ گردون
دیرلر بیت عجیبی پرده متبوع اولسه مردون که کاوه تابع اولور چرخ گردون
کاه اولور چرخی حذف ایدوب یالکز گردون دیرلر مرادینه فلک اولور
بیت ایکون بویله گردان اولدی گردون که اکلنمایه گردا وگردون رزیا
گرزیان عرش وآسمان معناسنه رژما کرژمان اول رانک مهمله نک
فتحه سی بعده زاء معجمه نک سکونیله نمکدان وبخندان وزننه گوک آسمان
معناسنه وبعضلر خصوصیله عرشک ادیدر دیمشلر اما شمس فخری معیار جمالیده
سکون راء مهمله وفتح زاء معجمه ایله طیلسان وزعفران قافیه سنه نقل ایدوب
بو بیتی انشا ایلمش بیت باد باقی سایهٔ تعظیم او تا که باشد بام لوح وگرزمان
شعرا فاننده بارسایان دیکدر رزر کرزن فتح زا ایله بعضلر جواهرله مرصع برنیم
تاجدر که عجم پادشاهلری تختلرنده اوتوردقلرنده التون زنجیر ایله باشلری
اوزرینه اصارلرایدی واحیانا باشلرینه گیرلرایدی عبد الواسع جبلی
بنرذ تا همید دست بخت مسعود ترا یاره بنرد خورشید فرق زای میمون ترا گرزن
شمس فخری شکوه کاه شهی شاه شیخ ابواسحق فروغ افسر دیهیم وباره گرزن و
بعضلر بویک تاجدر که جواهر والتون کثرتندن کیمکه باشلری متحمل
اولماغن التون زنجیر ایله تختلری اوزرینه بروجهله اصه قورلرایدی که ایراقدن
گورن پادشاه باشنده صانورلردی اسدی یکی گرزن ازگوهر آمیخته

فتحه سی و سکونی و کسره سی جایزدر اسدی که سالار چندین کشن لشکر او یست
برین شهسواران خاور سر اوست مثال سکون اسدی شدان لشکر کشن پیش طورک
زمان جون رم میش پیش گرگ دگر ستاره بر سنان بسی دید نیز شکفت اندر
ان کشن بسیار چیز مثال کسره اسدی درخت کشن شاخ بر شاخ کوه از انبوه شاخ
ستاره ستوه یعنی که کچینک ارکنه دیرلر دیمش ف کفن اولوبه صادقلر
بیزه دیرلر عبید زفارسیده دخی شایعدر لا کلان قبا و یومری و بویک
بیت عدو را انکوچک نباید شمرد که کوه کلان دیدم از سنگ خرد لبتا
کلبستان دیش چقارجق قسباج کلبتین دخی دیرلر لماجا کله ماجان
قانجق ایت قیاس بودر که ماج لفظنک جمعی اولایدی اما مرکان کبی مفرد
مقامنده استعمال ایدرلر وطایمق لغزیدن معناسنه سایر تفصیلی
یای ماجان لفظنده اولمشدر لیا کله بان کاف عجمیله صغر تماجلامک تخفیفی و
تضعیفی جایزدر ما کمان یای که اوق اترلر وکوکده قوس برجی اشیدر
جونکه قوس برجی مشتری یلدزینک برجلریدر تشرین آخرک اون اوجنجی کونی
کنش قوس برجنه وارر اوتوز کون طورر فصل خریفک اخریدر یدنجی کونی
انجلردن صو نزول ایدر یعنی واغل که ایچنده طوار یاتور دیمش شوکاه معناسنه
مان اسما کمان آسمان قوس قزح سایرا سامیسی مر لفظنده مذکوردر
مان دا کمان دان یای طوراجق بر قربان معناسنه متری کمترین اکسک
حالی معناسنه مرزی کمرزین قورقوشق منزوا کمزوان قوق دمه ورن
می کمین پوصو و صرجه پرمق فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق
و تدقیق اتمشلر که کمینک یاسی یاء نسبتدر نونی زائددر تاکید ایچوندر
زمینندکی بالیندکی یاکبیدر معنای ترکیبیسی اکسکلی در کمینه بوندندر
اسمیتنه نقل اولمشدر و اخرینه بر یاز زیاده اولوب کمینه اولمشدر بوقاعده
برنده بیان اولنمشدر بوذکر اولنان کمین مرکبک معناسیدر بر کمین
دخی واردر که بسیط در معناسی پوصودر نته که بو بیتده واقع اولیدر بیت
خوار کورمه دشمنو کک اکمین بولک اوزره ناکهان اچر کمین بوکمیندکی
یایله نون حروف اصلیه دندر اول کمینک اصلی کم در اکسک معناسنه در
یایله نون نسبت مؤکد ایچون ملحقدر رنکین و شیرین و نوشیندکی یایله
نون کبیدر کن بره و درشت باشد دیمش صحاح عجم صاحبی اغاج کافی دیمش نا
کمان خیمه عرب وکرد شمس فخری مخالفان توز انده و دغم تو آن باد کتلجیان ترا خیمه

ز بالای تخت اندر آویخته وقلبق معناسنه ده کلور صحاح عجم صاحبی بو معناسی
ضم را ایله تصحیح ایلمش و درلو درلو نقشلر له دکلمش بولار یعنی و بالته بر معناسنه دخی
نقل ایلمش بستو کرستون قبان کبان معناسنه رکد کرکدن بر معروف
و مشهور جانوردیر تفصیلی کرک لفظنده مذکوردر و هم بر نجی قوشلردن بر نوع
قوشدر دیه سنده بر بوینزی اولدوغی اجلدن کرکدن و کرک دیرلر و کرکدن
زنکبار ولایتنده بر طاغ ادیدر رکا کرکان قره بوجه دیدکلری اوت
خند قوق معناسنه رک کرکن کاف عجمیله ایوزلی کمسنه رکی کرکین کاف عجمیله
مثله رما بوا کرمابوان حمامجی دیمکدر روا کروان باغ تیلاف قوشی دنوی
قوشی و بعضلر توبه بکزر بر قوشدر دیدیلر و کیجه ایله اوجار بر قوشدر بر نوع اژدهی
واردر ره ت کره تن تر تر دیدکلری بوجک که حشرات ارضدندر بعضلر
اورمجکدر ره دا کره دان جوبلک یعنی سوبرندی دوکلن بردر زا کزان
کاف عجمیله کزیدن لفظندن صیغه مبالغه فاعلدر زیاده اصرجی معناسنه
زا نکبی کزانکبین بصره بالی بعضیلر اجی بال معناسنه نقل اتمشلر و طبع معناسنه
وابرکک که دیشی نک ضدیدر رنکبی کزنکبین مثله زکژن کرباستون بر نوع
زاء معجمه ایله قره حصاری کلنجک دیدکلری حیوانجق معناسنه نقل ایلمش
عجب ابن عرس دیرلر زکزن زاء عربیله تاج مرصع کرزن معناسنه
سما کسمان فردوسی بدین صورت از آدمی کس نزاد
ندیدیم و کسمان نشان سم نداد زوا کزوان براو تدر ترنج قابی کبی دادی و
رایحه سی واردر بالدرنه افاجق یپراقلر دز صوتره سی یپراقارینه بکزر فستق
اولور و ازاجق تشریقی اولور زنی کزین باش قراجی یعنی جبان و اصرعان
شتی با کشتی بان کمی ملاح معناسنه شخا کشتخان کدی دیوث معناسنه
نکی کشتکین باقله و اربه و مرجمک و داریدن اولان اتمک شمس فخری
بدولتش ز کلیچه کفایتی دارند جماعتی که بدند نان همه کشتکین اسدی
سبک بخت کانونی کنده پر بهم نان کشتکین و خرما و شیر و شمش بغدای
کلنده طور ماقدن اکشی اولور شمیه کشمیهن مرجان نواحی سنده اول شکارکاه
ادیدر که بهرام کور اوج بیک آدمله خاقان چینی اوچیوز بیک عسکریله بیخون
ایدوب باصوب خاقانی طوتوب کندی الیله بوینن اوردی اسدی بکشمیهن امد
بهنکام روز که برزد سر از کوه کیتی فروز شش کشن کاف عجمیله جوق کثیر معناسنه
مثلا اغاج جوقلغی و لشکر جوقلغی و باش قیلی جوقلغندن تعبیر ایدرلر شینک

سپهر کمان یا ایله کیان معناسنه جامع الفرس صاحبی ذکر می جادر معناسنه
نقل ایلمش و کنندندن فاعلک جمعیدر وصف ترکیبیده استعمال ع
ره سوی لعل نبردند بجز کوه کنان اسدی زنان رخ زنان بانگ وزاری کنان
کنان موبه وموی مشکین کنان پنج شایگان گنج شایگان اول جوق مال که پادشاهلر
دفینه ایدوب قورلر شایگان لفظنده بیان اولنمشدر نام گو کنام گون
بغدای اکلو دیمکدر اسم معناسنه نعا کنعان ولایت شامده بر بقعه ادیدر
که یوسف صدیق علیه السلام انده طوغمشدر وحضرت یعقوب علیه الصلوة
والسلام اول بقعه قومنه تبلیغ رسالت اتمشدر نکرا کنگران جودار دیدکلری
دانه که بغدای الجنسندن بتر بعض نسخه ده اکی را ایله کنگرران واقع اولمش
نودا کنودان کنور تخمی شهدانه معناسنه ونلا کوتلان ار آدملر بویک
اکر دکلری ایک وقصابلر یغرغی که اوستنده ات کسرلر ود کودن اغ
بورپشلی قالیک سمراتی بوندندر شمس فخری براق همتک وزیران دولت او
بکردکی رسد شش دشمنان خ کودن وکیج فهلی عقلی یا قیصل ولا ابجمسه لره استعمال
ایدوب کودن دیرلر ومشکلات سامیده ومرغ قوی وکبود رنگست که در
کشت زار باشد ودر آب نیز باشد دیلمش سلطان ولد روح الله روحه بیت
این جهان چون منزل یکدشتنیست دل نهادن برجهان از کودنیست
وزمی کوزمین اوبرق جو فرین وز گوزن کاف عجمیله صغن گکی ع بیع
ایل دیرلر انی غایتده یرامز دراکلندن احتراز واجبدر خصوصیله
هنوز صید اولا یا انی وقتنده زیرا اول یلانی اکل ایدر یید کدن صکره
صوصایوب زمر بدننه سرایت اتمک خوفندن صوالحمز بوسببدن لحمی زهر
قاتل اولور انسان مزاجنه پس صید ایلدکدن صکره بیچه زمان صاقلیوب
تربیت اتمک کرک تاکه زهر انک مزاجندن زایل اولا نبان لحبیبی وانک
کبیلرکی انی دخی اول حکمده در ویغمورجه کیکی ودلبسند برکی درفاضل
محقق دقایق الحقایقدم بو بیله تحقیق وتدقیق ایلمشلرکه کاو کاف عجمیله
وگوزن ایکیسی برجنسدر کاو اهلی سنک ادیدر گوزن وحشی سنک ادیدر
که ترکیده اکا صغن کیکی دیرلر نته که بو بیتده نظامی در بیت شدیر وبیت
بشاخهای گوزن هزبکی شاخ چار رطل بوزن قره گوزلری انک گوزلرینه
تشبیه ایدرلر بیت دو چشمش چو چشم گوزنان سیاه ولیکن بر از اشک
بی گاه وگاه بوذکر اولان بیت فتح واو وسکون زا ایله استعماله شاهددر

وسکون واو وفتح زا ایله دخی اجایزدر بیت فیلکش پیشه بر گوزان قفس کرده
کمندش دشت بر گوزن خباکاه خباک اغل معناسنه در ولا کولان حضض
دیدکلری عصاره که معتبر ادویه لردندر حولان معناسنه وکون فتح واو ایله
علف خار دارکه شتر خورد بنائی چوشتر حجره کاهی بی خار زحجره خاره
کشیدم باشتران کون هکشا کهکشان کاه کشان لفظندن مخففدر بیت
تا دید کهکشان بطریق زمش فلک بس جشمها که بر طرف کهکشان نهاد کهکشان
لفظ مرکبدر که ایکی کلمه دن که صمان معناسنه در کشان اسم فاعلدر کشیدندن
معنای ترکیبی صمان چکیجیدر کوکدکی موضع مخصوصه تشبیها کهکشان دیمشلردر
افاجق یلدزلرک برارایه جمع اولدوغی بردر نته که شمس فخرینک بو بیتندن
اکلنور بیت جناب بار کهت راز ازدحام ملوک زمانه خواست که نسبت کند
بکاه کشان دکمر طاشردی ثور کرد دنبال مرکاه فلکلر خرمنندن کهکشان کاه
بایرا سایسی راه حاجیان لفظنده مسطوردر مز کهزن کاف عجمیله تشیفیله تحقیقی
داوکچه بجاغی نظام برای زین همندت کند فلک زشقق به کهزن به نو نطع
لاله گون بنماج یا کیان کاف عربیله کرد لرک وبریه عربینک قره کچه دن
اولان اولری بیت همه بار بسته برین آسمان که بر برده مثل لسان کیان
وکی لفظنک جمعیدر که کی بویک بگلره دیرلر بیت کیا نشد نلشی کیان جهان
خو جیندر شوت علف بد کیان وطبایع اربعه یه دیرلر وبعضلر علم طبیعی
استادندن اول اشیدن حکیمک ادیدر دیدیلر فاضل محقق دقایق
الحقایقده بو بیله تحقیق وتدقیق ایتمشلرکه کیان سلاطین قدیم عجمدن بر
جماعتدر که انلرک اولی کیومرث واخری کیخسرودر نته که بو بیتده نظامی در
بیت کیان رفته اند و کیان امده بجای هما ما کیان امده کیان اول
جمع کی در کیان ثانی جمع که در که معناسی کیملردر کیانک معنای اصلیسی
اولولار در وطبایع معناسنه ده کلور بیت این کیان بد کیان کز شکر
نعمت غافلند یارب این ناز ونعیم دولت و رفعت چراست کیان اولکی
مراد معنای اولدر کیان ثانیدن مراد معنای ثانیدر طبایع معناسنه
اولان کیا نک کاه اولور نونی حذف ایدوب کیا دیرلر بیت چنان
بنامی وثنامی که مثل او نایید زاقتران نجوم وز امتزاج کیا بو معنایه دلالت
کیانک نونینک حذفی جایزدر سایر معنایه کلان کیان لفظینک نونینک
حذفی جایز دکلدر الفاظ فارسیه ده ترخیم زیاده شایعدر طبایعه نسبت ایدنک
[illegible]

کیانا دیرلر نته که بو بیتده واقعدر بیت نو وارث کیانی بزخاست
از نهیبت صیدبنی که بودی در خلعت کیانا کی اولو سلطان دیرلر
بیت باده همی خورد تا بین کی گنج همی داد بهر جام فی کیه نسبتله حکیم
کیا دیرلر نته که بو بیتده نظامی در بیت زاهدی بیند بگو بدای کیا
همتی می دار از بهر خدا لسان فارسیده معنای نسبت کاه الفدر افاده
اولنور که یا ایله مثلا بساده دیرلر نیسی ده دیرلر بیت چه ناخوش بود
دوستی با کسی که مایه ندارد ز دانش نیسی دیگر بناز و رمندی که افتاد
سخت بس افتاده را یاوری کرد بخت مذکور کیا کاف عربینک فتحه سیله
کاف عجمینک کسره سیله اوتدر که برده بتر کیاندن مراد اولان طبایع
مذکوره عناصرک صور نوعیه لریدر ارالرنده وجه نسبت نظامی در بحر
الغرایب صاحبی بو سره واقف ولمیوب کیاندن کیانا یی فرق ایتممشدر
کیان طبایع معناسنه کلور کیا و کیانا دیرلر دیمشدر خسروک بو بیتیله
استشهاد ایلمشدر بیت همه از ادکیت همت او قهر کرد ست مر کیانا را
یا کیتان تشدید یا ایله بر نوع قوشا قدر یک کیکن صو کرده سی معناسنه
ی کیبن فرجک اجی یف کیفن ترکی علتی عربی ادلری بربوت لفظنده
مذکوردر یلا کیلان بالتحمیل قوشی ابو الحزین معناسنه و ذبه لک علتی
واور دید کلری شدر که آدمک و حیوانک اعضاسنده ظاهر اولور
یوا کیوان زحل دید کلری یلدزدر که بدبختی فات کوکده در و برجلری جدی
و دلودر وطبع جدی خاکی وطبع دلو هوایی در و زحل هند منسوبدر
شمس فخری بهند اکر نکنی التفات ازان سبت که از تو یافت باقطاع
آن طرف کیوان و فلک زحله دخی دیرلر و اعلام رجالدندر فره حصاری
و جیمز کرد و عرب دیمش و کیوان هر برجه اتوز ای اکلنور اون ایکی برجی
اوتوز یلده دور ایدر صاحب مدخل منظوم زحل انکو بدشمنی سمر ست
روزی و نحس و سرد و خشک و ترست یها کیهان جهان معناسنه عصار
جو ابش داد کای دارای کیهان زهی شه راست کمتر بنده فرمان ویا دنیا اهل
معناسنه و بوجه عالی معناسنه بیت نه هر که کفت حدیثی فصیح ایامست
نه هر که کرد سوادی دبیر کیهانست واکنجی زراع معناسنه ده کلور ع
زراعت کی کنند در کوه کیهان

الکاف المکسورة

را کران کاف عجمیله آغر ثقیل معناسنه اسدی ره جنک کران کرده شد دردو ز

چه در شب چه با هور کیتی فروز اغر باشلی یه لسان فارسیده سر کران دیرلر
و اغر بهالی نسنه یه کرانمایه دیرلر کرانک مقابلی سبکدر که یینی در یینی
باشلی یه سبک سر یینی ایاقلی یه سبک پای دیرلر لطافته یینی لک لازمدر
اندن اوتوری لطیفه مجازا سبک دیرلر بیت بزشکی که علت بو واجب
شناخت تواند سبک دار وی در ساخت لطیف و شیرین دیمکدر
برده سبک و شیرین دیرلر سرعتدن دخی سبک لکه کنایه ایدرلر علی الفور
ویردی دیجک برده سبک داد دیرلر بیت سبک داد سوکند آن
پاک دین بیزدان منت آسمان و زمین ران جا کران جان ثقیل الدم
و بدبخت و آغورنی معناسنه راهو کراهون اعلام رجالدندر
ردباکی کرد بالین دکرکی یا صدق کرد بالش معناسنه رزما کرزمان
فتح کافله کرزبان معناسنه ردکا کردکان قوز جوز معناسنه شیخ سعدی
ع تربیت نا اهل را چون کردکان بر کنبد است رما کرمان کاف عربیله
بر مملکت ادیدر و کرمک جمعیدر قورتجغزلر دیمکدر ردکا کردکان ایکی
کاف عجمیله دونی رهن قوماق و اوج که ایکی کشی بر بریله اوجاشورلر ره تا کرتن
تر تر دید کلری بوجاق که سمکلی بوجک دخی دیرلر حشرات ارضدندر واوز
اغی بو معنایه عربی اسا ملیسی برکاکیا لفظنده یازلمشدر ریا کربان اغلغان
دیمکدر کریستن لفظندن صیغه مبالغه فاعلدر و فدا و قربان معناسنه در
ریا کریبان کاف عجمیله یقه عربیده جیب و جربان دیرلر ربوا کریوان
مثله لابدا کلابدان کاف عجمیله قلابدان لدا اکلدان کاف عجمیله اول معروف
ظرف که ایچنه کل قورلر لهو کلهون کاف عجمیله کسکلی یر لیدا کلیددان
کلید قوابی هتری کهترین هر نسنه نک کچیری صیغه نسبتدر هیا کهیان
نعمتی آیو کلی دید کلری اوت وانی قولاغی دخی دیرلر اطباقا تنده فاوانیا
و عود الصلیب دیمکله معروفدر کهیانا معناسنه نقل ایلمش هی کهین مرکبدر
که ایله یا و نوندن کچیرک کهتر معناسنه عربیده اصغر معناسنه و صرچه بارمق
خنصر معناسنه ع نکین را جای انکشت کهین است سایر اسامیسی کهتر لفظنده
مسطوردر باخ کیاخن شمس فخری بر کمسه بر کمسنه کندیه مطیع و منقاد ایلمکیچون اولدیکی
ملایم و لطیف سوز معناسنه نقل ایلمش شمس فخری همه اعدای خود را دوست کردی
با جان و بمردی و کیاخن و مطلقا طاتلی سوزه دیرلر و آهسته آهسته ایش
ایشلمک یا کیان کاف عربیله جمع کردر کیملر معناسنه بیت کیان رفته اند و کیان آمده

بجای همام ما کبان آمدم • برما کیرمان کاف عربیله ذکری بوینک اولان شسنه
بستا کیستان منکنه دیدکلری آلت که انوکله اوزم وسایر نسنه صقرلر
جرخشت معناسنه که عربجه معصره دیرلر • یش کیش کوستاخ تکال معناسنه
نعمتی وقوشون معناسنه دخی کلور ردیمش • یش وقربا کیش وقربان بلک معناسنه
عجم بلک قوشاندی دیجک یرده برسبت کیش وقربان دیر • بکی کیکین صو
کردمه سی • واصرغان دکنی • وسمزاوت دیدکلری که عربجه رجله دیرلر مشهوردر
ی کین کاف عجمیله ادات نسبتدر • غمکین ونمکین کبی • فاضل محقق
دقایق الحقایقده • بویله تحقیق • وتدقیق اتمشلرکه کینک اصلی اکین دراجی
معناسنه • برلفظه ترکیب اولیجق الفی حذف اولنور • برنسنه نک باصدق
ومندرکبی که ایجنه طولدر دقلرینه لسان فارسیده آکین دیرلر • غمکین ونمکین ده
بوندندر • اصلی غم آکین ونم اکین درمعنالری غم ایله نم ایله طولمشدر •
ی کین کاف عربیله صفت خشم درکه طبیعت غضبدن طوپطولی اولوب خصمدن
انتقام المق استرع ندآر داهل کین یارای نمکین • ه داکیه دان سراج
الکاف المضمومة • دامی کدا بین قنقی سی دیمک اولور •
دی کدبن بوینک توقماق ترکیده دایه معناسنه • وکارزلر توقماغی
رازا کرازان کاف عجمیله خرامان معناسنه بیت کرازان بیاور دسالار
بار شکفتی بماند اندر وشهریار • رسطوکرستون بوینک قپان • رکا کرکان
ایکی کاف عجمیله برمشهور ولایتدر • تعریب ایدوب جرجان دیرلر
شمس فخری بیا دردست توشاهان وفی نام دولت تواکر درخت نشانند درجار
کرکان • زیمن تربیت وغایت عنایت شاه • عقیق ولعل برآید زشاخ نی حیلان
وکرکک جمعیدر • زی کزین کاف عجمیله برنسنه نک ایی سی خیارشی
معناسنه • وکزیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در • لن کفتان
یعنی جکرکه ملح معناسنه • وجکرکیه بکزر بر بکرک موسحغزدر دیمش • شب
شبن ارکک نر معناسنه • شن کشن کاف عربیله طبع معناسنه
وتکه • وهر جانورک ارکگی • شیخ نظامی شبدیزک نسلی بیاننده دیر • نظم
زدشت رم کله درهر قرآنی • بکشن آیدی کاورمادیانی • بدان سنک سیه رغبت نماید
شهوت خویشش را برسنک ساید • بفرمان خدا ازوشن کیرد • خدا الفتی شکفتی دل پذیرد •
وانوسی معناسنه ده کلور • شینک ضمه سی وسکونی جایزدر • وفتح کاف عجمیله
جوق کتیر معناسنه درکه ذکر اولندی • لب کلبن کل اغاجی • وبر دیب جچک •

لبی فرما کل بی فرمان برنوع قرنجه چچکدر جاللی یرلرده بتر • لخا کلخان حمامک
اودینا جق یرینه دیرلر • لخ کلخن مثله • ستا کلستان کلی جوق یره دیرلر
لامک سکونی وسینک کسره سی وسینک سکونی ایله دخی جایزدر مواردد
استعمالاتنده وزنه تابع اولور • هرقنغی وجه اوزرینه رایت کلورسه
اویله اوقومق کرکدر • فاضل محقق • دقایق الحقایقده • بویله تحقیق و
تدقیق • اتمشلرکه کلستان اسم مرکبدر ستانله کلدن • لسان فارسیده
ستان زمانله مکان راسنده مشترک اولان ظرفک اسمیدر ستان
لفظنده تفصیلی مذکوردر • کلستانک معنای ترکیبی سی کل یری دیمکدر •
وصلده وفصلده جایزدر • کل ستان دیرلر کلستاندن دیرلر • نته که تونکلرده
واقع اولیدر بیت ایمن ابا دست دل ای دوستان • چشمها د کل ستان
درکلستان شیخ سعدی بچه کارآیدت زکل طبقی • ازکلستان من ببر ورقی •
شن کلشن کوالک وعنزتکاه معناسنه • لکو کلکون کل رنکی وال
رنک • واچق طوری آت دیمکدر • وخسرو پرویزک اول مشهور اتی که ال
رنکده اولماغن اکا علم اولمشدر • وکلکونه دیدکلری قرلجه که عورتلر یوزلرینه
سوررلر • فکر دخی دیرلر • سایر آذلری کل رعنا لفظنده مسطوردر • زل قمری
کل نسرین ترکیده کل ناصر دیدکلری چچکدر • لنکبی کلنکبین کل ایله شوردکلری
مشهور نسنه در • لم غا کله مرغان ابابیل قوشی کاف عجمیله وتشدید لامله
کلا دخی دیرلر • ما کمان ظن معناسنه کاف عجمیله اسم مصدردر • وصیغه امر ووصف
ترکیبی در • میزدا کمیزدان قاووق مثانه معناسنه • کن کاف عربیله مقعد دبر معناسنه
ذکر دن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبیدر • ع نماز کن بصفت چون فرشته
می باید • نا کنان کاف عربیله زبان ماوراالنهرده اسکی نسنه یه دیرلر ومبالغه
فاعلدر کردن غالبا وصف ترکیبی استعمال اولنور ایدرک معناسنه مثلا
سیر کنان دیرلر سیر ایدرک دیمک اولور بیت جوافتان وخیزان تفرج
کنان بباغ آمدیم آمد آن دلستان • نکرا لنکران چاودار دیدکلری دانه که
بغدای ایجنده اولور • واوکی قوشی اولکی کاف عربیدر • ایکنجی کاف عجمیدر •
ندا ورا اکندا وران بهادر کردیمکدر بیت بیفکند برخاک پیش اوران
زلشکر برفتند کنداوران • نو کنون اکنون لفظندن مخففدر شمدیلان
معناسنه • هنا کهنان بر بکرک اغاجدر رایحه سی توتون قحوسنه بکزر یپراغی
صفرلق اغاجی یپراغنه بکزر کنها دخی لغتدر • وارش کوارش کوارش معناسنه

اول معجوندر که معدیه قوت ویرر تعریب ایدوب جوارش دیرلر اصلی بو
ایدی که نونسز اولیدی زیرا که گواریدن لفظندن اسم مصدردر دیو نوندن
نقل اولنمشدر. پارسیده ومعربنده نونله ثابتدر. غلط اوزرینه اتفاق
اتمک قبیلندندر. واره یا گواره یان چوبان. واره وا گواره وان
مثلو غیری ادلری چوبان لفظنده مسطوردر. وپتا کوپتان کاف عربیله
وبای عجمیله جلاه معناسنه. وبی کوبین بای عجمیله باغجبانلرک حصیر اوتندن
مدور اورلمش آلتلری که بزرخانه دن دوکلان جیوبی انکا اچنه قورلر
بعده تنکه اورلراندن یاغ مترشح اولوب چقا ثقلی بحجر. ویاغ اوچکی وکازر
توقماغی. ومطلقا اوچکت. شمس فخری چنبری باشد چون کفه ترازو. ودیگر
عصاران بزر گرفته وغیره درکون کنند دمش وبو بیتی انشا ایلمش.
بیت کمینه بنده تو روز بخشش وانعام. طلا بکیل دهد در بطیله دکوبین.
بیت باز کشای ای نگار چشم بصیرت ببین. تا که نگوید فلک باز بگوید کوبین
وتلا کوتلان دوه جی ایکی. وقصاب یاغوغی. وحصاراری. ودیا کودبان
کبین. داورجلی ایر. وسم. وحطب اغاجی. یعنی دوه ماودنک اوستندکی
اغاجدر. دالک حرکتی وسکونی جایزدر. ودجا کودجان مثلو. ددوا کودوان
مثلو بابایله واو اراسنده تبادل وتواخی واردر بیت برفت گیتی
از آن شخص مرده ریک بماند. چو کودوان بکاری زمرک بالانی.
ودبا کودبان گوبوبک توقماق. وبوبک جلج. مثلا دمرجیلرک بوبک
چکیجی. ودولکرلرک وارهسی. وکازرلرک توقماغی. ودی کودین مثلو.
ورا کوران کاف عجمیله مقبرهلر معناسنه. ورا کوران عسکر جمع اولدغی
وقت احاطه اتدکی یرنه مقدار ابسه ازلغنه وچوقلغنه کوره کوران دیرلر.
ورستا کورستان کاف عجمیله مقبرهلر معناسنه. سایرا آتلیسی دشت
سنو الفظنده مذکوردر. ورکن کورکن مقبره قازیجی. ورکا کورکان
ابن عربشاه تاریخ تیمور عجایب المقدور نام کتابنده دیر که کورکان
فی لغة الموغول الختن بمعنی الصهر لما استولی تیمور علی ما وراء النهر وفاق
الاقران تزوج بنات الملوک فزادوه فی القابه کورکان لکونه صاره الملوک
وصار له فی بینهم حرکة وسکن. وره زمی کوره زمین محکم سیلدن چقور
اولمش یر. وذا کوزان قره حصاری زفدان یمرده معناسنه نقل ایلمش.
وزستا کوزستان زاء عربیله مفلوج معناسنه. وزن کوزن کاف عجمیله

صفن

صفن کیک معناسنه. فتح کافله دخی روایت اولنمشدر. وزدا کوزدان
کرتن. وکبره. ودوهنک ماودی التنه اورد قلری جل. وشتی کوشتین
کاف عجمیله آتلی. وسرد کوسرون نعمتی اوجه. وسکردن. ویان باشی.
ودبردلکی معناسنه نقل ایلمش. وشه ده کوشه دمن اغز کناری دآورده
وفجا کوفجان کرمان صحرالرنده وطاغلرنده اولور اکراددن بر نوع طایفه
عربجه قفس دیرلر غایتده شریر قومدر. وبر اصل ندرس. وبوغاز. وبوبون
وفجیا کوفجیان مثلو. وفتا کوفتان جلاهه نساج معناسنه سایرادکرسی
بای باف لفظنده مسطوردر. ولخ کولخن کلخن معناسنه بیت جان خفته
چه خبر دارد زتن. کو بکاشن خفت یا در کولخن. ودم کودمن ادکی قوشی واکت
قوشی که اورده که بکزر برقوشدر. وکون کاف عربیله انوراق یدی ذبر معناسنه
بیت بخفته کلرخ من کار بیستون کرده. دو کوه را بهم آورده نام کون کرده.
وکون کاف عجمیله ادات تشبیهدر. کلمهنک آخرنه لاحق اولور وبایاغ معناسنه
مثلا گلگون دیرلر گل کبی وگل رنکلی دیمکدر. ع یار گندم گون من تخم دچو فرزانه
فاضل محقق. دقایق الحقایق. بویله تحقیق وتدقیق اتمشلر که گون درلو
ایکی درلو دیمک یرده عجم دوگونه دیر. نته که شبدیز له گلگونک وصفنده
خسرو دیمشدر بیت چو شه دید آن دو بادرنک بسته. صبا را بر دو گونه
رنک بسته. درلو درلو دیمک یرده گوناگون دیرلر بیت آن بر از
لالههای زنگار رنگ. وین پر از میوههای گوناگون. گاه اولور تشبیه
ایچون استعاره اولنور. گلگون وگندم گون دیرلر سلمان
یار گندم گون خرمن سوز سنبل بوی من. جو بجو برباد خواهد داد چون
کاه من دگر. بعضی به لوندن تشبیه قصد اولنمیه میگون دیرلر طعمه تشبیه اولنه
منحوس دیرلر. وناکو گوناگون درلو درلو معناسنه. ونه گو گونه گون
مثلو اسدی چو گنجی که بینده آرد برون. باندیشه ز گوهر گونه گون.
وهامو کوهامون اوغلانجقلار اوینادقلری بر اوبوندر بر یره طپراق یغرلر
واول طپراق ایچنده بر قلی کزلرلر. وصوصاجرلر ودخی اطرافنده چزیلر چوقر
بعده اول قلی بولمق ایچون الیله وبارماغله دورتدرلر. عرب بو اوبونه بقیری
دیر. یعنی بو اویونک بیانده بویله دیمش. توده خاک بود که سوراخها به پرا
به پیرامن وی بکنند. وبرسر توده آب ریزند وازهر سوراخ که آب بیرون آید
خداوند آن سوراخ برغیر دست برده باشد. ودوزطاغ معناسنه ده گلور.

و هدا كوهدان ستراح • وه كوهن اكنت • واوكي ونها كونهان بر چیر
اغاجدر رفخوسی تتون رایحه سی کبی براغی صاقزلق اغاجی کبی در • کنهان لفظی
بوندن مخففدر • ونها كوهان اوركج دوه نك ومر جانورك صرتنده استعمال
اولنور • وه بي كوه بين عصارلر زنبیلی • ونتا كوهستان طاغلق و
يايلاق • وه واره دا كوه واره وان وسيلة المقاصد صاحبی و نعمتی
تتراج معناسنه نقل ايلمشلر • وهه زي كوهه زين ايرقاشي • وهي كوهين
كاف عربيله طاغ كبي معناسنه • وترازو كفه سی • وقيمه تخته سي كه قيمه انك
اوزرنده دوكرلر • وهي كوهين كاف عجميله سيل اوغراغي ولوب چقور اولان
يره دينور • وي سارا كوي ساران فردوسي زبن كوي ساران
بدازبيشتر • كه كوي همي ماوراء النهر • ونتا كهستان كوهستان
لفظندن مخففدر اورمان معناسنه • ه كهن اسكي كهنه معناسنه تانك
فتحه سي وضمه سي جايزدر • افصح ضمه در سخن كبي كرچه ماوراء النهريلر فتحله استعمال
ايدرلر اما افصح ضمه در نوع اوله اللام المفتوحة • اجي لاچين
قول بنج معناسنه • واسماء رجالدندر • اد لادن اول معروف
خوش قوخولي نسنه دركه بنبقلق وتنك اد ستنه هوادن يغار كجه لى ولا
اكمن تو بينه بولاشر اندن جمع ايدرلر • وبعضلر اونك كندسندن حاصل
اولور • وبعضلر كجنيك ترندن حاصل اولور ديرلر قول اول اصحدر عنصري
صدري كه نسيم خلق او عطر افطاع دهد بمشك ولادن • وتركستان
قربنده بريرآديدركه افراسياب بدايما نوك سپاه سالاري اولان
پيران عسكر ايران اوزرينه شبيحون ايدوب ايرانيلردن چوق نامدار
پهلوانلر هلاك اولوب شهنامه ده اول جنك جوانان جنك لشن دمكله
معروف ومشهوردر فردوسي بلادن كه آمد سپاه لشن • شبيحون پيران بجنك
لشن • اما لامان جبت دچابك در • الان خولي • واغل سائر ادلري شوغا
لفظنده مذكوردر • بالبان باء عربيله امكدشن وجمع لب • يا لپان باء
عجميله يار پار اشلايجي نسنه آيينه وفلج وبونلره بكزرنه وارايسه فرخي
كردون زبرق تيغ چوالشش لبان لبان • كوه ازغريو كوس چوكشتي نوان
نوان • شمس فخري معيار جماليده ر دشني باشد كه درخشنده دمش واشبو
بيتي انشا ايلمش بيت اكر بكاه كشان ازدحام اجوامست • برين دربيت
تزاحم زنيترست لبان • مولانا حليمي شعله معناسنه نقل ايده نك قولي ضعيفدر

نته كه فرخينك استشهادا اولنان بيتي بوكا دلالت ايدر • دبش بو لغت
باء عجميله نقل اولنلدي • اصح بودركه لادن صكره يا ايله اوله كه آخر حروف
تهجيدر • ج لجن اوزلي سياه باجق كه يولارده وكويلرده طوارايا غندن
دلك دلك پاره پاره اولور • وقيو ديبلرنده وصولر كنارنده اولان
قره باجق بولغت جيم عربيله • وزاء عجميله دخي نقل اولنلدي • اصح زاء عجميله
واكثر زا ايله مستعملدر بيت چون همي شد غرق فرعون آن زمان •
ازلجن پركرد جبرايلش دهان شمس فخري بمدحت انكه قلم وار زليست رطب
لسان • زغصه باد فرو رفته تابسر بلجن • خنا لخشان طيني قير معناسنه •
شمس فخري مخالف ارچه كه خود را چو سنك مي پنداشت • زتاب آتش
تيغش چو موم شد لخشان • غزا لغزان طايغيق • زا لرزان صيغة مبالغه
چوق دتراجي دمكدر • ژ دا لژدان زاء عجميله باجق جمع اولدوغي يرژ
ژ لژن زاء عجميله لجن معناسنه كه اوزلي قره بالچغه ديرلر عاريفي
كشتي بي بادبان بر زخ درياي خاك • لنكري ريسمان در وحل و در لژن
ش لشن طايغيق • علكو لعلكون بر نوع قرمزي كلدر عروس پرده ديرلر
اسدي رده در رده زان كل لعلكون • كه خواني عروسش بپرده برون •
ق لقن لكن معناسنه • كذرلكدزن كاف عجميله دكان دمكدر • عربيده
ضروح • ونفوح معناسنه • كزلكرزن مثله • كا لكان صولق الكي كمه
لكام معناسنه • ك لكن شمعدان بيت شب تيره بكشاد زلف سياه
درخشنده كشت ازلكن شمع ماه • وده دجاق شمس فخري چهار رباي بزنجير
حادثات كشان • هميشه سينه بر آتش بود بسان لكن • واول ظرفدركه باقردن
دقلايدن • وبرنجدن دوزوب ايچنده غسل وغسل ايدرلر • وپادشاهلر و
بعض صاحب اموال التون وكمشدن دخي ايدرلر اصلده كاف عربيله در •
اما كاف عجميله مشهوردر • فاضل محقق • دقايق الحقايقده بويله تحقيق و
تدقيق اتمشلركه • تركي دلده لكن ديدكلرينك اسمي تشت در • نته كه بو بيتده
ظاهردر بيت كرت تاج خوامي وزرينه تشت • بملك عراقت بيايد
كذشت • عرب تشتي تعريب ايدوب طشت ديرلر • نته كه بو بيتده واقع اولمشدر
بيت وقع الطشت غير منكسر لينه لم يقع وينكسر • تشتك معربنده
حرف تا طايه تبديل اولنمشدر • شمعدانه اطلاقي معناي تركيبي اعتباريله در •
كه لكهن اچلق كرسنكي معناسنه • ومنديلرا ورجلرنده برمعتبر اورج آديدر •

بيت الا نا مؤمنان دارند روزه الا تا مؤمنان دارند لكهن ع ونا لو لونا لو
در لو در لو زنكار ديمكدر ونذ لوندزن رو سپى عورت با ليان
آيينه و قلج وانك كبيلرك ضياسي ليان معناسنه با عجميله كه ذكر اولنمندر
اللام المكسورة لك ليكن لكن لفظنك اماله سيدر
اوت ديمكدر يمو ليمون اول معروف ميوه دركه فارسى وعربى وتركيده
مستعملدر اصلنده ع بيدر يمونيمو ليمونيون اولك معناسنه
اللام المضمومة بنا لبنان شام قربنده بر طاغدر كه
زمان سابقده ايچنده دايما رهبانلر ساكن ايدى قما لقمان حكيمدر
حضرت داود عليه السلام زماننده ايدى نبوتنده ذو القرنين كبي
اختلاف اولنمشدر پيغامبرلردن عليهم السلام بيك پيغامبر خدمتنه
يتشوب علم حكمتي انلردن اخذ ايلمشدر انك غوامض اسرار حكمته اطلاعلرندن
بريدر كه انجانه ده ارقه سن ديواره ويروب چوق طورمق سبب علت
ناصوردر ومذكور علت بواسير علتندن غيرى انسانك مقعدينك صوراجى
كنارنده ظاهر اولور بر صانجيلى علتدر اندن اول اولان حكما بو علتي تشخيص
ايدوب بيان اتمامشلردر مجا لمجان اقصاى هندده بر طايفه دركه
غايتده قتال كمسه لردر وطعاملري شكردر وس زر لوس زن
هادجي چاشنيكير معناسنه سن زلس زن مثله وليا لوليان جمع
لوليدر قراچيلره ديرلر وبرسبيل استعاره مركوزلر كه قتان وبغاجي
اولا اطلاق اولنور لولو ديدكلرينه سبب بودر كه شاد يلقلرى ايامنده
لولو ديو صدا ايدرلر حافظ فغان كين لوليان شوخ وشهر اشوب وشيرين كار
چنان بردند صبر از دل كه تركان خوان يغمارا ولى لولين ابريق معناسنه
نوع اولى الميم المفتوحة ابو مابون جيز ومخنث وغلمان
ونحاس معناسنه دخي كلور شمس فخرى ع هميشه تا كه نيايد حميت از مابون
ابهش مابهشان ساوج هندى اجا ماجان جيم عجميله قانجق كوپك قياس
بوايدى كه ماجان ماج لفظنك جمعى اوليدى اما مفرد مقامنده دخي
استعمال تديلر مركان كبي واو ماج معناسنه وديار عجمده بر اصطلاحدر
كه مكتب خانه ده اوغلانجقلردن برسي سبقي باشن اوتسه جريمه سي ايچون
الدقلري باشه كله ماچان وبا الدردقلري پاچه يه پاى ماجان ديرلر وخاتم
بر حكمك معناسنه اجى ماچين چين ولايتنده بر عظيم شهر آديدر اسدى

مزن زشت پيغاره زايران زمين كه شهر اوبه زماچين وچين اخا ماخان
ناپاك مردار معناسنه ادرز مادرزن قاپن انا ادكا مادكان كاف
عجميله قصراق كه يوند دخي ديرلر بيت تا توانى چار چيز از جانور ها ماده خر
ماكيان و مادكان و ماده كاو و ماده خر فاضل محقق دقايق الحقايقده
بو يله تحقيق و تدقيق ايلمشلر كه مادكان لفظ مركبدر برجزئي ماده دركه دشيدر
برجزئيده كان دركاف عجميله معناسي جاعدر بيت سركان كه بدر كرد لسر صد
بعوض داد تا منظمه دركردن با باشس نماند مادكان ديدكلري باعث
غالبا دول الچون اولد وغندن اتورديدر كانه نبت اولنمشدر لفظ
مذكورك اصلي ماده كاندر اضافتله معناي تركيبيدن اسميته نقل اولنجق
اول اضافت قطع اولنمشدر خواجه سرايدكي كبي كه اصلي خواجه سراي ايدي
اضافتله ادبا مادبان مثله اذريو مادريون جشر ديدكلري اوتدر كه بر كه
ايله تر شيلسن ايدرلر غايتده نافعدر ارا ماران آهنكران ومارك جمعي در
بيلانلر معناسنه رستا مارستان بيمارخانه وبيلانلق معناسنه
اركرا ماركران مثله اركزا مادكزان غايتده ياوزبلان ارزبو مازيون
جشر مادريون معناسنه اكيا ماكيان تاوق ودجاج معناسنه شمس فخرى
نيست شاهين را مجال از عهد او كاورد در دل خيال ماكيان الي مالبن
نعمتي سلك مالنز وعلق معناسنه نقل ايلمش سايرا سابليسي كاخنج لفظنده
مذكوردر امرا مامبران ادويه لردندر امان او بارق خانمان معناسنه
كاه اولور كه يالكز خان ديرلر وكاه اولور كه يالكز مان ده ديرلر بيت
نه خان و نه مان و نه بوم و نه زاد يكي شهريار و ميان پر زباد وضمير نفس متكلم
مع الغير در بز ديمكدر حالت جرده بر اسمك مضاف اليهي اولمق اعتباريله
بيت چنين داد پاسخ كه اسفنديار نه فرمود مان را امشن و مي كسارا اسدى
ره نيك و بد گشته انجام ماست خود گشتي و توشه مان راه راست
و دخي حالت نصبده بر فعلك مفعولي اولمق اعتباريله فردوسي
كه او داد مان سر دران دستگاه ستايش مرورا كه بنموده راه
وماندن لفظندن صيغه امر در قال ديمك اولور وبهم ماندن لفظندن
صيغه امر دربكزه ديمك اولور وبو ايكي معنايه نظر بعض تركيبلرده صفت
دخي استعمال اولنور دودمان وخورمان كبي نعمتي ونهي در قويكدا
اوبنه معناسنه دخي كلور ديمش اه بردي ماه بردن جدوار ديدكلري

دارودر که معتبر تریاقلردندر آغولری دفع ایدر بش دلی بر زهرلی گوگده
حق سبحانه وتعالینک کمال قدرتلرندن بریدر که ایکیسی بر گوگده بتوب
بری زهر بری تریاقدر • به مبهن جای آرام • وزاد وبوم • یعنی کشینک
طوغدوغی یر مسقط رأس معناسنه • ومهمان خانه • وخوبان
ودودمان • وجای جاودان • بو لغت میمدن صکره با ایله که ثانی حروف
تهجیدر • ومکسوره بانده یا ایله که آخر حروف تهجیدر مرویدر • ج مجین چگر
قلقان که اغاجی اولمایه • رجا مرجان معروف طاشدر که اندن تسبیحلر
وحلیلر وبعض کوچک آلتلر ایدرلر • معدنی روم مغرب طرفنده دریا
نبات کبی اول یرده بتردیرلر • که دریادن چقدقده اق ویمشاق اولور
هوا طوقندقجه وطوردقجه قزارر ومحکم اولور • خاصیتی مفرح ترکیبلرده
ومعجون اولیجق خون دلی صافی ایدر • وروح حیوانی یه قوت ویرر وصابا
اوزرنده سحق ایدوب دیشه سورسه لر دیشی صاریلغن کدرر • وبیخ دندانی
محکم ایدر • وزهر ایچمشه • وزهرلی حیوان صوقمشه بر درهم مقدارینی سحق ایدوب
ایچرسه لر زهری عروقدن چقارر • وپاره یه وقبض بولنا نافعدر • ابوسی
قزلدر • زر ومروارید خرد معناسنه • داوکی قرداش لسندر معناسنه
شمس فخری خدایگانا شعرم که هست سحر حلال • چو افراده بودم که خواندش جان
وبعضلر لسندر مطلقا اوغل معناسنه دیمشلر • ر دافک مرد افکن اثر
اقدار یجی بهادر معناسنه عنصری در عجم اگر رستم در دیدهٔ روبین زدی
که بقوت بود از کلک تو مرد افکن • ر داوژ مرد اوژن مثله • ز ربا مرزبان
معنای ترکیبی مقتضاسنجه صنر بکجیسی یعنی سرحد بکلرینه دیرلر • زیرا مرز صنردر
بان حافظ معناسنه • اما اطلاقاتنده اول پادشاه درکه بر مملکت جانبنی
ضبط ایدوب قورییه کمسنه تعرض اتمکه • وظلم وتعدی قلمغه قومایه شمس فخری
حبذا ملکی که باشد روز وشب • عدل وانصافش درانجا مرزبان • وترابگو
دلی • ر زغ مرزغن گورستان یهودان • ومطلقا مقابر معناسنه خبری
هر کرا رهبر شش زغن باشد • منزل او بمرزغن باشد بیت در شب عید از برای
مردهٔ خود هر کسی • زند باخود میبرند او را میان مرزغن • گاه اولور غینی
زا اوزرینه تقدیم ایدوب مرغزن دیرلر • گاه برعکس زغ مرغزن مثله •
شمس فخری شاهی که بر مخالف درگاه خویشتن • از کینه مرغزار کند همچو مرغزن
بیت روز صلحش کند آندم مغزار از مرغزن • روز کینش کند آردم مرغزن ار مرغزا

غری

غیری اولری سنوا لفظنده مسطوردر • ز مزن چچرک قلقان که اغاجی اولمیه
کس امکسران تکک قوریباجق دیرلر بیت جادهٔ اسلام بر اصحاب ریو
پر فرشته است مکسران دیو • ع بنده مذ بنه دیرلر مثنی مکسران ظفر بر گرفته
در دست • سران دشمنت را چون مکسران • لفظ مرکبدر ی یلپزه یه ده
صادقدر که لسان فارسیده اکا بادبیزن دیرلر ع بادبیزن اتابک
مکس است • اوغلانجقلرک مؤدبنه که اکا ترکی دلده لالا دیرلر لسان
فارسیده اتابک دیرلر من تخفیف نون ایله بن دیمکدر انا معناسنه
ضمیر متکلم وحده در • ومنک جمعی ما در خلاف قیاس وزرینه بیت ما بیم بعشق تو
تولا کرده • وز طاعت ومعصیت تبرا کرده • بنلک دیجک یرده بجم
منی دیر • بزلک دیجک یرده مایی دیر بیت چون صوکک طبراق دگشا
مائومنی • یاندرا ورتاده بو مائومنی • وکرفی دیدکلری نسنه که کوکدن یغار
من تضعیف نون ایله وزن مخصوصک ادیدر بطمان معناسنه مر ولایتده
بر وجهله اعتبار اولنور • کتب بده مطلق ذکر اولنان ندن مراد رطل عراقیدر
که ایکیوز التمش درهم دیرلر • ع بجه منا دیرلر ثمنیه سنده منوان دیرلر
بکو میکون آل وسرخ رنک وقرمزال رنکه دیرلر • قوزی دریسندن
وصقالده مستعملدر المیم المکسورة ی مبین بافرددن
اولان نسنه • ترا متران پهلوان کبران • وآیین ترسایان • وکبران
زما مرزمان ایکی یلدز در شعرای عبور • وشعرای غمیصا یانده • مربا مهربان
شفقتلی • ونگاهبان معناسنه • مرجا مهرجان مهرگان لفظنک معربیدر
بیت بی نوا چون بلبلم بی برگ چون شاخ درخت • گر جمال گل بود در
مهرجان افتاده دور • مرگا مهرگان گوز فصلی در کاف عجمیله خریف
معناسنه • ومهر ماهنک اون التنجی گونی که فرس عادتنجه ایله گون ادی
موافق گلدوکیچون بیرام وزمزمه لر ایدرلر عنصری در لطف تواند رچمن
یک مهرگان نسازد وطن • بریخ نگار دیا سمن تاثیر باد مهرگان اسدی
برارایش مهرگان جشن ساخت • سر اتش از برج مه برفراخت مما مهمان
قونق بیت که او چون بدین خانه مهمان رسید • بدین بی نوا میهن ومان رسید
فاضل محقق • دقایق الحقایقدر • بویله تحقیق • وتدقیق ایلمشلر که مهمان الفاظ
مرکبه دندر • برخی مه در • اولو معناسنه برخی ده ماندر بکزیجی معناسنه
اسم فاعلدر • مانستن دن قونق مستحق تعظیم اولوب • قوندوغی یرده رعایتی و

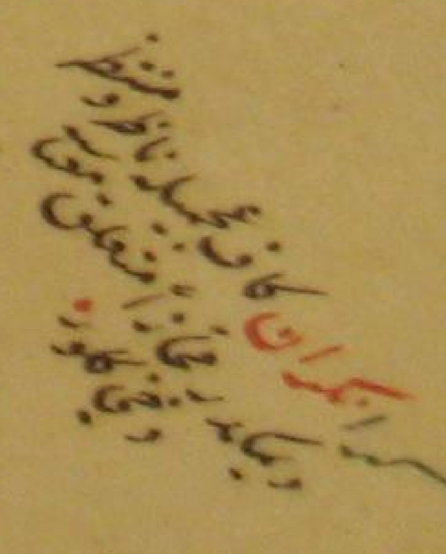
اولوب اولوا اولدوغندن اتوزمي مهمان ديرلر. شعراي عربدن اول شاعركه
بو بيتلري ديمشدر شعر ماسمت العجم المهمان مهمانا. الا لاجلال ضيف كان من كانا
فاحانه اكبر شيمهم والمان منزلهم. والضيف سيدهم مالازم المانا مهمانك مركب
اولدوغن بيان ايتمه مهك معناسن تعيين ده اصابت ايتمشدر. اما معناي ثاني
بيانده تبسينده خطا ايديدر. ابو منصور ثعلبي لطايف المعارف نام كتابنده
ذكر اولان بيتلري كتورمشدر ومقرر ايتمشدر غلطنه اولمامشدر. ميزله مهمانك
فرقي واردر. ميز وضع خاصله موضوعدر. مهمان وضع عام تركيبي حسبيله در
مي مهين اولورق. وايورك معناسنه. يا ميان بيل وسط معناسنه
ومرتسنه نك اورتاسي وسط معناسنه. وارالق معناسنه. ياكي ميانكين
اورتالق معناسنه. يتي مينبين كلنك ديدكلري كه انكله طاشش كسرلر وقاز
كه يرقازرلر شمس فخري بتاج وخاتمش آيند لولو وياقوت زكان ودر زكان
درچو دكر رنج وعوطه وميتين. يرت ميرتن كنديي اولوره اورمق يري
ميرسيين تركيده مرسين ديدكلري خوش رايحه لي اغاج آس معناسنه.
نمايتده قابضدر اوندن قابض اولان سمان كرج در. يزبا ميزبان قونقجي
مضيف معناسنه. مهمان خانه معناسنه دخي كلور. فاضل محقق دقايق
الحقايقده بويله تحقيق. وتدقيق ايلمشدركه ميزبان لفظ مركبدر. برلفظي ميزدر
قونقك اسم خاصيدر. برجزي ده باندر حفظ ايدجي معناسنه. قونغي قونقلوب
رعايت ايدنيجون ميزبان ديرلر. يشي ميشين دباغت اولنمش قيون درسيي كه
عامه مشين ديرلر. سائر تفصيلي ميشين لفظنده اولمشدر. يكز ميكزن نعمتي و
ديكيلدر دمش. يتا ميستان اربك معناسنه. يه ميهن دومان واوبارق
ميهن معناسنه كه فتح ميم وبا ايله كه ثاني حروف تهجيدر. اكثر بودركه مان
لفظيله جمع اولنوب ميهن ومان ديرلر. كيم واو بارق ديمك اولور
خان ومان كبي. نته كه بو بيتده واقع در اسدي شوي شاد نهفته مهمان من
بيار رايي اين ميهن ومان من. يهي ميهين مثابه وآرام يري معناسنه ديمشلر.
الميم المضمومه ... چكا مچگان كربك قرگان معناسنه.
زغ دستا مرغ دستان عندليب اسدي قفصها زسر شاخ آويخته.
براز مرغ دستان برانگيخته. ژدكا مژدگان بشارت مشتلق معناسنه.
بيت مران زخمي كزآن مژگان بجانست. دلم رازان جراحت مژدگانست.
ژكا مژگان كربكلر جمع صيغه سيدر. كاه اولور وحدت مقامنده ديسخ

استعمال ايدرلر لطيفي مژگاني دلم مجروح كردي. بلعل لب بكن درمان خسته
نك زمي مشك زمين طوپالق ديدكلري اوت كه عربجه سُعد ديرلر. اطبا فايده
دخي بونكله معروفدر. غالجي مغالجين نمايتده كوزل كوزك صفتي دقيقي شبيه
اولمز. غلچي مغلچين مثله. كرا مكران بر مملكتدركه انده بر طاغ واردر
طبرغي آدم صورتنده در ديرلر. و بد موبدا موبد موبدان مملكت اولو
دانشمندلرينه موبد ديرلر. دا اول طايفه نك اولوسنه موبد موبدان ديرلر
وموبدان موبد دخي ديرلر. سائر تفصيلي موبد لفظنده مذكوردر. وژا
موژان اچلمش نرگس برسبيل استعاره شول كوزل كوزه ديرلركه
نظرده متحرك اولوب كرشمه لري اولا فرخي خوي كرفته لاله سيرابش از تف بيد
خيره كشته نرگس موژانش از خواب خمار. شمس فخري معيار جماليده چشم نيكو
باشد ديمش. وبو بيتي انشا ايلمش بيت كرشش بلؤلؤ مرجان كسي كند نسبت.
چنان بودكه بنرگس تشبه موژان. زا عربيله دخي جايزدر. وزه بالا موزه بالا
چزمه وصوقمان. صحاح عجم صاحبي مزه ديرلر قزلر كلن اولدقده ايا قلرينه كيدكلري
ادكدر ديمش. وزه پاي موزه پاي صوقمان كه ادك قسمندر اياغه كيرلر.
وفلو موفلون اكليل الملك ديدكلري داردكه اطبا قاتنده معروفدر. وليا
موليان نعمتي يغماجي معناسنه نقل ايلمش. ويچي مويچين قل قوپارجق آلت
منقاش معناسنه نوع اولوله النون المفتوحه ه
اتوا ناتوان طاقتسز ضعيف معناسنه. اخ ناخن طرناق ظفر معناسنه.
اخو ناخون مثله. ادا نادان بلماز جاهل معناسنه. فاضل محقق دقايق
الحقايقده بويله تحقيق. وتدقيق ايلمشدركه نادانك معناسي بلميجي دكلدر
ديمكدر. نته كه نامردك معناسي ار دكلدر ديمكدر. لسان فارسيده نا ادات
سلبدر اول كلمه يه داخل اولور. مدخوليك مدلولنده اولان وصفي سلب
ايدر. حاشيه مطالعده سيد شريف نادان دانا مقابلي طوتمشدر اصابت
ايتمامشدر. دانانك مقابلسنده دون ذكر اولنمشدر. نته كه بيت همه دانند
اكر دانا وكردون. كمر بسته برين كار ست كردون. دكر بوايش دانالري
قيلور جكر خون. قباسي قنده قالدي دكمه بردون. ارپتا نارپستان اول
قز كه ممه سي انار كبي هنوز قالقمش اولا ناهد معناسنه. واجك ذكر ميسي
اردا ناردان ناردنك ديدكلري كه انار صوينيدن ايدرلر عنصري كل حباب
كه بر روي جام تو بشكفت. هواي باغ از ان گل ناردان برداشت.

اردي ناردين سنبل ديدكلري دارودر كه محلنده تفصيلي اولنمشدر بعضلر
قاتنده ناردين مطلق ذكر اولنسه خصوصيله سنبل رومي مراد اولنور
اروا ناوان نخجوان اقچه وصاتلمز متاع واقمز صو وجانسز بيجان معناسنه
اروناون اول طوغري اوزون شاخ كه لطيف وتازه اولوب ييل
طقوندقجه صالنوب حركت ايده وقره اغاجك برنوعيدر كه بغايت اوزن
بيت ميوه دل ني شكر حد شان كلبن جان نارون قد شان قره اغاجه
دردار وشجر البق ديرلر وطبرخون ديدكلري اغاج اره كنبا نارهكبان
ترازونك ال ايله طوتاجق يوقاري دلي اري نارين نازك وتر وتازه
معناسنه تركيده دخي مستعملدر محمد عصار مهر مشتري مهرك فارسي
وصفنده ديربيت چنان نازك خميري كس نديده سپيد ونرم ونازك
رسيده ازا نازان نازيدن لفظندن صيغه مبالغه فاعلدر ازي نازنين
نازلي معشوقه معناسنه واسركيجي معناسنه اژد نازون قره اغاج نارون
معناسنه اشيري ناشيرين اول يوزه ديرلر كه نظر وكوكله خوش كلميه
حسندن قطع نظر يعني انده ملاحت اولميه الا نالان اكلايجي معناسنه
اكاها ناكاهان اكثر ديمكدر ناكه معناسنه اكها ناكهان مثله انان انمك
خبز معناسنه كنيتي بوجابردر آن جي نان چين تنوردن اتمك چقارجق الت
كه عربجه ملقط ديرلر انيوشا نانيوشان ناكهان ديمكدر نونيله يانونك كه
آخر حروف تهجيدر تقديم وتاخيري جايزدر اودا ناودان اولوق مثلا طاملر
ودكرمنلرك ناو طاملية ديرلر طاملة نك ظرفي اولدوغندن اتوري لسان
فارسيده اولوغه ناودان ديرلر وتكنه ويا صاندقجه وناوه معناسنه دخي
استعمال اولنور اود ناودن مثله الفي حذف اولنمشدر ايي نبا ناي انبان
طلوم ايله چالنان دودك ايبا نايبان كوكرجين حمامه معناسنه ودودجي
ايي روفي ناي روبين بوري كه چالارلر ايز ناي زن دودكجي معناسنه
انيوشا ناي نوشان ناكهان معناسنه يا ايله نونك تقديم وتاخيري جايزدر
نته كه ذكر اولنمشدي نخجوا نخجوان ولايت اذربايجاندن تبريزه قريب برشهر
آديدر خلقي اكثر يا نقاشدر نخجيربا نخجيربان صياد نخجيروال دخي لغتدر محلنده ايراد
اولنمشدر نخجيروا نخجيروان مثله لسان فارسيده واو ايله بارا اراسنده تبادل
ونواخي واردر خشوا نخشوان نخجوان معناسنه نكلو نكلون چيتك قوزكاف
عجميله درنكلكه معناسنه بيت مغز معني راست نايد زو برون ور سر انكشتي جون نكلكون

ردبا نردبان اول معروفدر كه تركيده دخي مستعملدر ركا نركان
دلبخيلر شمس فخري از جهان برداشت خواري سؤال كرد قارون خلق را انا نركان
رم اه نرم اهن دمرك الچاغي كه چلك ودمشقي اولميوب يومشاق اوله
سترد نستردن كل نسرين وزنبق رودكي ازكيسوي او نسيم مشك آيد
وزرلفك او نسيم نستردن بعضلر ترفيل تخمنه دخي ديرلر ديدبارتر نسترن
مثله عنصري تيره ابر نوبهاري زان لمي ارد صفا كاب روي خويش ميريزد
ببوي نسترن بستر دنستردن مثله شمس فخري اياشهي كه نيارد وزيد از عدلت
بعنف باد صبا بر نهال نستردن بستري نسترين مثله سري النسرين برنوع خوش بوي
رنك وخوشبو معروف چچكدر شمس فخري همه فصول شما فرودين نيسان باد
مدام مجلس عيش تو پر كل ونسرين نشم نشمن تخت معناسنه نشيم نشيمن اتوراجق
يرنشيمنكاه وجاي ومقام ووطن معناسنه شمس فخري ز تاب انتقام سطوتت
كند يكبارگي ترك نشيمن وقوشك اوتوراجق يري كه اتوراق ديرلر ويوا
اشيانه معناسنه دخي كلور وساير جانورلرك يتاغنه دخي ديرلر بعضلر
معناي اخيرلري مكسوره بابنده ايراد ايلمشلر وبعضلر جميعيسني مكسوره بابنده
كتورمشلر مكسوره بابنده اولمق انسبدر عن خواه نغن خواهين ناخواه
لفظندن تحريف اولنمشدر فرمي نفرين ايلنج وبيزار وقارش وبرمك
وبكزتمك فاضل محقق دقايق الحقايقده بو بابه تحقيق وتدقيق اتمشلر كه
تحسين مقامنده استعمال اولنان آفرينك مقابلي نفرين در فارس
ويردي ديجك پرده عجم نفرين ايندي ديربيت چنين كفت شاه جهان
كيقباد كه نفرين بد برزن نيك باد نفرينك اصلي نا افريندر لسان فارسيده
سلب ايچوندر لسان عربيده كي ليس كبي فمي نفقين باغ تلاقي قوشي ديمكدر
مدزي نمدزين نكلتي واير قوتلرينه دخي ديرلر مازپيشي نمازپيشين اويله
نمازي مازخفت نمازخفتن ياتسي نمازي نمكدا نمكدان طوزلق عرب
مملحه ديرلر وطوزله مكلا نمكلان مثله مكي نمكين سكون ميم وكاف عجميله باش
ترمعناسنه فاضل محقق دقايق الحقايقده بو بابه تحقيق وتدقيق اتمشلر كه
نمكين لفظ مركبدر برجزي نم در چه معناسنه كه كوكدن ياغار برجزي
اكين در ايج معناسنه تركيب اولنجق الف حذف اولنمشدر برنسنه نك
باصدق ومهندركبي ايچنه طولدر دقلرينه لسان فارسيده آكين ديرلر
محلنده ذكر اولنمشدر نمكين ده بوندندر اصلي نم آكين در نمكينك معناسي

نماله طولمشدر. غمکیننک معناسی غمله طولمشدر. نمناک معناسی بوکا قریبدر.
نمناک نم ایله ناکدن مرکبدر. لسان فارسیده ناک اختلاطدن عبارتدر.
که اشراب طریقیله اولا. نمناکک معناسی ایچنه یاش سکمش نسنه در. کمال
تکیفدن ناکله تعبیر ایدرلر. مثلا غمناک. و برشی ناک دیرلر. تکی تنکین
عارلی. نکی نمکین کاف عجمیله و فتح میمله طوزلی دیمکدر. وا نوان لفظندن
صیغهٔ مبالغه فاعلدر ایرغانجی دیمکدر. ورات بالا وبشارت ایدیجی و نالان
معناسنه. و شول کمسه یه دیرلر که اوقور و ایرلارکن و یا برنسنه فکر ایدرکن
حرکت ایدوب صالنه. بیت شب و روز درپیش یزدان پاک. نوان بود مرد
دل شده چاک چاک. اسدی نیامد برون این دو به پهلوان. همی بود کهبد
درانده نوان. وایی نوآیین یکیله ظاهر اولان نسنه بدیع معناسنه.
ورده پیراه نورده پیراهن کوملک ایاکین طولاشن شریت واکا بکزر نه وار سیه
وی نوین جوین. و سمین. وزننه شهزاده دیمکدر. نونک فتحه سی و ضمه سی
جایزدر. نعمتی و عزیزترین. و خوترین نسنه معناسنه ده کلور دیمش بیت
نوین اعظم واعدل امین علم و اعقل. که همچون نام او ذاتش علم زد در نکوکاری
اکثر امراء عظام. و اعاظم حکام اوصافنده ایراد اولنور. و نوندن صکره ایکی
یا ایله و ضم نونله دالغی مرویدر. جو باین وزننه. وایی نوایین یکی پیدا اولمش نسنه
بدیع معناسنه الفدن صکره یا ایله که ثانی حروف تهجیدر شکفت معناسنه
نقل ایدوب. و ایکی یا ایله یکی دوریان نسنه. و شکفت معناسنه کلور دیمش.
و باموو نوباموون نام کاو فریدون. بدلا نبدلان سیلسی و آغو یا صمغ کابوس
معناسنه. نیسا نیسان فصل بهارک اورطه لرکه کنش انکا اون ایکنجی
کونی ثور برجنه انتقال ایدر. عالمک رونقی ظهور ایدر. و روم یاریخنده
ابریلس و آبریل دیمکله معروف ایکن دیدر. بیت همه فصول شما فروردین و
نیسان باد. مدام مجلس حیش تو پر کل و نسرین. یستا نیستان قامشلق.
السنون المکسورة :. شا نشان علامت و نشاندن
لفظندن صیغهٔ امر در دیک دیمکدر. شیم نشیمن فتح نونله نشیمن معناسنه
کاری نکارین کاف عجمیله کوزل محبوب معناسنه. نکاهبا نکاهبان کورب
کوزادیجی حافظ معناسنه. کهبا نکهبان نکاهبان لفظندن مخففدر. کی
نکین یوزک قاشی فص معناسنه مولانا سروری حافظک بو بیتی شرحنده
بیت بحمد الله ز اقدام خسرو جم نکین. شجاعی لمبد آن دنیا و دین. یوزک کندیسی مراد

اولمق انسبدر دیمش. نها نهان کزلی پنهان معناسنه. نهاندا نهاندان
کیلار عربجه مخبا معناسنه. یاکا نیاکان اجداد معناسنه. نیبا نیباین
تبنت ولاینده بر برک آدیدر مسکک علاسی انی حاصل اولور. نهاددی
نهادین بنیاد دین. نهالی نهالین دوشک. نیا نیان یلان سوز و
مخالف وعده اینسان لفظندن مخففدر. نکی نیکین ایلک نیکی معناسنه
نیلکو نیلکون یغمورلی بولت و چویت و نکلی. نعمتی و کوک یوزینه دخی دیرلر
دیمش. نیم ت نیم تن قصاچق قفتان. و اول فالج اولان کمسه که یارم
بدنی طوتمایه. نیم جوا نیم جوان اورته یاشلی کهل معناسنه کلور دیمشلر.
السنون المضمومة :. نخستی نخستین اولکی بیت
نخستین صبح کافری فروغست. به سیه رو پیش یادش دروغست. فاضل
محقق. دقایق الحقایقدم. بویله تحقیق. و تدقیق. ایلمشلر که نخستینک
اصلی نخست در. یانک لحوقی نسبت ایچوندر. نونک زیادہ سی تاکید
ایچوندر. انکشتر بندکی کبی سایر تفصیلی انکشترین و انکشتر لفظنده مذکوردر.
نکلو نکلکون زوزک غاجی. و جنک قوز. عما نعمان اول کمسه درکه
لاله نوعندن شقایق دیدکلری اکا نسبت اولنوب شقایق نعمان دینور.
و سراج الامة. اعظم الائمة. ابو حنیفه رضی الله عنه حضرتلرینک دیدر.
قلدا نقلدان بیسی. کو نکون کاف عجمیله باشی اشاغه منکوس معناسنه
بیت قد نیکغه سرو باشی ایندرماش ایماس عکسی. که دمراد ب قیلوب
انی سالور صواچره نکون. وصف ترکیبی ده استعمال اولنور سرنکون کبی
سر تاکید مضمون ایچوندر. وا نوان فتحله نوان معناسنه. و دا زدا
نو دازان شاکرد دانه معناسنه. و ژا نو ژان زاء عجمیله اهل لغت
نورقنج اوازه دیرلر دیمشلر. و شمس فخری بو بیتی انشا ایلمش. بیت
ز ترس زمره مریخ آب کردد اگر. بر آسمان زند از سهم کین تو نوژان. اما
حلیمی حق بو درکه اول نورقنج آوازی ایده نیک صفتیدر انسان اولسون
جانور اولسون دیمش. و شی نوشین نوشلین دیمکدر. خوش طعم
معناسنه. و شکورکی کوآزنج معناسنه یا و نون نسبت مؤکده ایچوندر
ع بنوش از کوزه نوش آب نوشین. و نون شمدی انفا معناسنه.
اکنون لفظندن تخفیف اولنمشدر. شمس فخری ضمیر انور تو مرچه در خیال آرد
جوام کن فیکون آسمانش آرد نون. ع بیده حرف نون و دوت قلیجکا

اسکن کناري • و بوینک بالق • و بر مشهور قلیچ ادیدر • و تشبیهاً چاه زنخدان
اطلاق اولنور • و یانقی که طاغدن کلور صدا معناسنه عنصري از تنگ آب و
بانک و نعره مرد • کوه پر نون شد و هوا پر کرد • وي تون شهزاده معناسنه
وي نویین مثلا بیت خیام دولت نویین و نویین زاده را دانم • باد
بقا با د اطناب عمر مستحکم • هنب نهنبن سپردن • و نهفتن و زنبه
تنورک • و تنجره نک • وانلره بکزر نسنه لرک قپاغي شمس فخري جهان کوی تنور
دولت تست • فلک بالاي او همچون نهنبن بیت مرک راز زین نهنبن می نهند
مرد نت اساش تن می نهند • هنبي نهنبین فلسطین و زنه مثلا لطیفي
زنا نرانیست بی مرد نیست تمکین • که دیکی رامی باید نهنبین ع مردیت
بیاز ماي و ننگه زن کن نوع اوله الواو المفتوحة اوبسي و اپسین
کیریدکی صکره معناسنه • هر نسنه ده استعمال اولنور • مثلا خلف سلفدن
صکره • و جماعت اماندن صکره • و نحس که منغوطدن صکره یرنه قالور •
و اپسین دیرلر • ادیا و ادیان را زبانه • اردا و اردان اوقلعي • اردو
و اردون اوردو که الملیجلر بولاشماسون دیو خمیره صچارلر • و مما قابله معناسنه
بو معنایه سایر اسامیسي چار لفظنده یازلمشدر • اردي و اردین مثلا اروان
رانک فتحه سي • و کسره سي جایزدر • دامن و الکن • و کابن و ساکن • و زنلرینه
درسک مرفق معناسنه شمس فخري حسود اکرچه که سپهر می ساند • نهاد
پیش تو بر خاک زانو و وارزن • عمري ادلري وارنج لفظنده مسطوردر •
ارو و ارون شوم و نحس • و برگشته طالع شمس فخري اباشهي که هر انکو خلاف
اندیشد بود هر اینه از بخت و طالع وارون • و بر لفظدرکه تعبیر و تغیره
و عکس و زواله افاده ایدر ترکیبده کیم و ایله تعبیر اولنور • دون اصلنده
عرض و رونق معناسنه اولوب • و عوضنه تغیر کلان کمسه یه وارون
دینلوب • قدم استعمال ایله لفظ مفرد حکمنده اولوب شوم و بدبخت معناسنه
استعمال اولنمشدر ع خلاف اندیش شه را بخت وارون • اري و ارین
درسک وارن معناسنه • اژ و اژن قره حصاري مثلا دیمش • الاو و الاوان
بالان • و پهلوان • و بزرکوار • و بلند معناسنه • رد او ردان چاردق
و اوقلاغي • و اردان لفظندن مخففدر • روفا و روفان شفیع معناسنه •
شمس فخري دشمنان کین اوبس منتقم محرمان را عفو اوبس و ردفان • و فایده لی
معناسنه • صحاح عجم صاحبي بعض نسخه ده فا محلنده ورخان یازلمش دیو نقل ایلدي •

رفا و رفان مثلا • رشا و رشان سکون را ایله یانده اولور نوع کوکرجن در
و قمریه دخي دیرلر • رغ و رغن اور دیدکلري علت که آدبدننده یوم یلوز
ظاهر اولور طوس عبارتیدر • و اعضاده هر یومری نسنه که عارض
اولور • ر و رن اولکر برن معناسنه عنصري کردن او چون هلال و
پنجه او خور مثال سینه او همچو بدر و دیده او چون وزن • رنا و رنان
مثلا و فایده لی معناسنه • رهمي و رهمین اربه و بغدای اونیله قارشق
پشمش قاسقاني اتمک • رفا و رفان زای عجمیله شفیع و رفان معناسنه
ر و زن لشاطه یورین کمسنه یه دیرلر • ژني و ژنین زای عجمیله دوه ایري
ستا و ستان ارقاسي اوزره اویمش کمسه عربیده حلوي دیرلر شمس فخري
ز عدل تست که با این همه زر و نقره • بباغ نرگس سرمست خفته است ستان
ثت و ثنن ستاع درویشان • شیا و شیان جزا و عوض و مکافات
شیان معناسنه • ک و کن نعمتي یوه اشیان معناسنه نقل ایلمش •
الواو المکسورة ه • ز و زن بر قاتي اغاجدر که اندن
نفیس یلر ایدرلر • شجر و بنجیر معناسنه • برا و بران خواب معناسنه •
و برانه دخي دیرلر الواو المضمومة ه • رفا و رفان قره حصاري
شفیع و رفان معناسنه نقل ایلمش • غ و غن کورستان مقابر عربي
اسامیسي سنو الفظنده مذکوردر نوع اوله الهاء المفتوحة
اموها مون دوزیر و یازي صحرا معناسنه • اهان زود باش و بدان
و صاقن معناسنه بیت هان هان با او حریفي کم کنید • چونکه کاو او
کره محکم کنید • فاضل محقق • دقایق الحقایقده • بو یله تحقیق و تدقیق
ایتمشلرکه • هان لسان فارسیده کلمه تسکین در • طور دیاجک یرده عجم
هان دیر بیت کردم براوج برج مه خویشتن طلوع • هان ای طالع مسعود
من نکر • مقام تحذیرده ده استعمال اولنور • همین کبي نته که بیت اولدن
ظاهردر • هان ده تسکین • همین ده تحریک معنایي بو بیتدن قتي ظاهردر •
بیت فلک با بستد اگر همیت تو کوید هان • زمین بخسبد اگر حشمت تو کوید
همین • او هاون هوان دیدکلري که اچنده نسنه دوکرلر • ید هر بدا
مرید مریدان اتش پرستلرک باب علم و دینلرنده بر مرتبه لري واردر که
اول مرتبه ده اولنلرک اولوسنه دیرلر • زاد جا هزار جبان برا و تدر
داوافلري و براقلري و رشته لري واردر • یانده اولانه مشق کبي اولاشر •

براغی اصمه براغنه بکزر عنقوده بکزرلمشی اولور دربدن قلی نوره کبی قازر
دباغلر استعمال ایدرلر. زار دستا هزاردستان بلبل عندلیب
معناسنه. فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق و تدقیق ایتمشلردر
که هزاردستان مرکبدر هزار ایله دستاندن. بلبله بکزر بر قوشدر کم
اکا یالکز هزار ده دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر عنصری مادح تو که کاش جان هزار
خوش نواتر هزاردستانست بیت صد هزاران کل بشکفت و بانک مرغی
برنخاست. عندلیبا هزار چه پیش آمد هزاران هزار چه شد. عندلیب بلبلدر
مذکور قوش بلبلک غیری اولدوغی مذکور بیتدن ظاهر. بحر الغرایب
صاحبی ایکیسنی فرق ایتمامشدر غلط ایتمشدر. زاما هرمان هرزمان لفظندن
مخففدر فردوسی همی کرد کودرز هر سو نکاه. ز دشمن بغرّد هرمان سپاه.
اسدی زبانش ز دیو سیه بنکون که هرمانش آرد ز غاری برون.
اژدها وصفنده در. شت دها هشت دهان بویوک
سن هش همت فتحا هفت خوآن یدی سماطی مشتمل ضیافت عنصری
بارستم زال نه دکم خورد بر سفره هفت خوآن کشور. فتو رنک کهی
هفتو رنک کهین بنات النعش صغری فتو رنک مهی هفتو رنک مهین
بنات النعش کبری در. بو ایکیسی یدیشر یلدزدر. اوچلرینه بنات دیرلر
دورتلرینه نعش دیرلر ضواجع دخی دیرلر. فتمی هفتمین یدنجی دیمکدر
لیو هلیون ماده جویه دیدکلری اوت که عامه تحریف ایدوب مارچوه دیرلر
ما همان شویله. و انجلاین. و انجلاین. و هم اول معناسنه. هتا همتان
سیز یعنی جمله کز دیمکدر. مجنا همجنان انجلاین. مجنی همجنین بونجلاین
مجو همجون کلمه تشبیه در کبی معناسنه. مثلا همجون یار. همچون نار دیرلر
مدا ستا همداستان قناعت معناسنه. مدا همدان فتح میمله بر شهر
آدیدر. مدا همدان سکون میمله بر قبیله نک اسمیدر. و همیان معناسنه
مسا همسان همتا و همآل معناسنه اسدی نکاری تن جانور صد هزار
کریشان و همسان ندارد نکار. سایرا سامیسی همتا لفظنده مسطوردر.
مشی همشین بلا توران شمس فخری اکر قلم زجوار کفت کهرباشد
مزدکه کیرد همشین ز همنشین ارژنک. همنکین لفظندن مخففدر معنا
معان همعان انکله بله بنه یا خود ات و کنجه یایان بوریان کشی. مکا همکان
کاف عجمیله همکنان لفظندن مخففدر. دوکلیسی دیمکدر. مکنا هم[کنا]

مثله

مثلی یکی. همکین کاف عجمیله اتش و بولداش. مشی همنشین بله انور آن
میا همیان یا بخق و طغارجق. مید و همیدون همیشه اسدی همیدون
هرادار دامادنیز. ز کنج شهی ساخت هر کونه چیز. و شویله که دیمک اولور
شاکر بخاری باکش درون بر مثال همشدر. همیدون با باب اندرون
چون نهنکان. و بویله دیمکدر عبیده کذلک معناسنه. می همین شویله
و بویله. و انجلاین. و کیرو. و انجلاین. دیمکدر. وکا هوکان هلکج یعنی
بقرج که ایچنده طعام پیشوررلر. یو هیون بویک دوه که لبسرک دیرلر
اسدی به پشت هیونان بختی هزار. همی هفته رخت بردند و بار. و یورغه
دوه. جامع الفرس صاحبی و بویک فیل و بویک ارسلان معناسنده
نقل ایلمش الهاء المکسوره ۵ راسا هراسان قورقو صیغه
مبالغه در ع چو عشق اسان نمود اول هراسان هراسانم. بربد هیربدا
هیربد هیربدان هربد هربدان معناسنه. رم هیرمن صاحب قاموس
کوید نهریست در ولایت سیستان که با انکه هزار رود خانه بهر دران درآید
زیاده نمیشود. و با انکه هزاران هزار بر میدارند کم نمیکردد. یمستا
هیمستان اودونلق. ی هین کلمه تحریک و تحریض در تیز یوری تیز طوت
دیمک یرده عجم هین برو هین بکیر دیر اسدی چو بشنید زاول شه این
کفتکوی. بجم کفت هین چاره خویش جوی. مقام تحذیرده استعمال
اولنور. مثلا صاقن انمه دیمک یرده هکین مکن دیرلر بیت هین تا نجار و
زبان کردی مکن. چشم را از خس ره آوردی مکن. و انجاق فقط معناسنه
و سیل معناسنه ده کلور اسدی به بینی که چون کوبم ای شیر هین
زخونشان براند شمشیر هین. عبد الواسع جلبی کاه از شر رغم تو بر روی فلک
تف. کاه از مطرحو نور بر پشت سمک هین. نیاسی هینا همین
انوری نکند رخنه نظم حال مرا. در چنین دار و کیر د
هینا هیین الهاء المضمومه ۵ رفرا سرفران لسان
یونانیده امیر الامرا دیمکدر. اهل روم بو مرتبه یه دمستق دیرلر. مایو همایون
قتلو فرخنده. و فرخ معناسنه شمس فخری شکر حق کز شکوه حضرت شاه
طالع سلطنت همایونست. فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق
و تدقیق ایتمشلر که همایون همایه نسبتدن حاصل اولمش معنادر آخر کلمه ده
واو لسان فارسیده بر نوع نسبتدن عبارتدر. نیکو ده هندو ده و بالا ده

يا ايله اولان نسبتي تاكيد ايچون نون زياده ايدوب رنگين وشيرين ديدكلري
گبي. واو ايله اولان نسبتي تاكيد ايچون دخي نون زياده ايدرلر. همايون
درون. اندرون ديرلر. درونك اندرونك اصللري. دُر اندردر
واو نسبت ايچون. نون تاكيد ايچوندر. وسي هوسين قمه يه ديرلر
وشا هوشان كافرلر حاجن صويه برقد قلري كون. و هون هندو
هندوستانده تعامل اولنان نقدلردن بر نوع التون در حكايت
بر نقال خسرت مال مملكتنه وارب كلان تجار ثقاتدن نقل اولنور كه
اول ولايتك بيلده محصولي سكسان كرور در. وهر كورور يوز لك
هر لك يوز بيك هون. هر هون عثماني حسابي وزره اللي ايكي اقچه اولور
ايمش العهدة على الراوي نوع اوله الباء المفتوحة
ابا يابان نعمتي معروف تركيده استعمال اولنور. ياباننده شويله اولديكي
ديرلر ديمش. اذا ياذان قصد. ارا ياران اصحاب. اران يارا
ياران يايان تابعين. وتبع تابعين. ازا يازان يازيدن لفظندن
صيغهٔ مبالغهٔ فاعلدر. اسم ياسمن مذكور چچك فارسيده عربيده
استعمال اولنور. وعربيده ياسمون دخي ديرلر. ايان لسان پهلويده
جان روح معناسنه. خدا بخدان بوزلق عربيده مخشفه. ومخشف
ومجمده ديرلر. ححكلو ببحكلون كاف عجميله چچك قوز سايرا اسميسي ححكلون
لفظنده مذكوردر. رقا يرقان بر مشهور رطا شدر رفره ايله صارني قرمتندر
حاصيتي اولدر كه جگردن حاصل اولان بر مرضدر كه يرقان ديرلر. بهلكه
كنديده كتورن كمسه يه نافعدر. وبعض كتبده مسطوردر كه مذكور علتك
صحيح واعلاسن اشنيلر قرلنغج قوشي كه عرب خطاف ديرلر اسنده يوربنه
زعفران سورر ايمش باباسي واناسي يرقان علتي احساس ايدوب. مذكور
طاشدن اشيانه كتورب اندن الورلر ايمش. زدا يزدان تنكري جل جلاله
نا خسل محقق. دقايق الحقايق ده. بويله تحقيق وتدقيق. اتمشلر كه لسان
فارسيده يزدان برادخي معناسنه در كه لسان عربيده او كا خالق ديرلر زر
شته كه بو بيتده واقع در بيت بك داد سوكند آن پاك دين. به يزدان
صفت اسمان وزمين. مجوسي اصطلاحنده يزدان خالق خيره مخصوصدر
خالق شره اهرمن ديرلر. ف يفن فتح فا ايله برفاني يه ديرلر عربده ومجمده
مستعملدر. كا كان يكان بر بر احاد معناسنه. كرا يكران قولانت

وبعضلر چيل آت ديمشلر شمس فخري كه نكار چو بايوز وباز وچرغ وپلنك
دوان در اين برپشت باديا نكران. كا يكسان دو پدوز ديمكدر على السويه
معناسنه. وبرندوزه يه سوا معناسنه. سان عادت وخوي در
يكسان بر برينه ماهيت وطور. وطرزده متقارب ومتناسب اولان
اشيايه وصف اولنور. اطبا عجم اعضا مفرده يه اندامهاي يكسان ديرلر
يعني اولكه اسمي جزوينه اطلاق اولنور. ات. وكمك. ويكركي هرپارهسنه
ات وكمك. وسكر دبنور. وبريكا معناسنه. كو يكون مثله ع
مخالف تونخاك مذلتي يكسون. كو بكون مثله بو شعيب نوي اراسته بي
ارايش. چه بكر ياس چه بخر بكون. لا يلان بهادرلر ديمكدر اسديبي
ستوران كين كردن انداخته. بلان نيزه بر نيزه بر ساخته. مجو يمجون
ايت نكاكي. ما يمان يعني كبوتر خانه كي يه ديلر ديمش. نتو ينتون درباريس
ديدكلري اوت دركه اطبا فاتنه معروفدر. م يمن بر مشهور ولايت اديدركه
حكمت اكا منسوبدر كه الحكمة يمانية بيورلمشدر. الباء المضمومة
وزيا بوزيان پارچي فهاد معناسنه. دكا بوكان اوغلان بناغي رحم
معناسنه. و بون تكلتي نمذرين معناسنه. نعمتي رنك معناسنه ده
كلور ديمش. بيت نظير جبرت ابرار دلپذير بليغ. نظر لاميه دردي بلاغت بون
باب الواو نوع اوله الالف الممدودة ۵ ج آچو بالجيم
العربي قاون وقاربوز. ج آخو بالخاء المعجمة مثله واده جزيره معناسنه
سايرا اساميسي آخوست لفظنده مسطوردر. صحاح عجم صاحبي صوار معناسنه
نقل ايدوب. آب خور لفظندن مخففدر ديدي. بر آبرو يوز صويي ادب
معناسنه. بروجه استعاره منصب وجاه معناسنه ده استعمال اولنور
ردا آردا و پري. وجادو. وغول بياباني. وروايت اولنور كه آردا و
ادم صورتنده بدني منتقل برجانوردر اوزون اياقلري واردر آدمك
آدني بيلور وسويلر. اما كه ايشي ادمك عكسيدر وزرينه اشلر. تنتا آلتناد
اوداسيسي در. نشت آتش نو مثله. نكا آتش كاو كاف عربيله او دفاتيدر
كوسكي عربجه مسعر ديرلر. رزا آرزو كوكل ديلكي. ز آزو بويك سوري ديش
تركيده دخي مستعملدر. رازي ديشي ديرلر. سو آسو اوك وبرجانوردر روقاقم
ف دي آفت ديو اوجوق طونق. لا آلاو اودينا لكي علو معناسنه. تركيده دخي
مستعملدر. ل آلو ارك اجاص معناسنه. لو بال آلوبالو كراس ودشنه

ویدکلری میوه. سایرادلری قراسیا لفظنده مذکوردر. م آمو عبرت کبی
وششز. وماوراء النهر اقلیمی کنارنده بر عظیم ایرماق آدیدر. بیت
زبحر جود تو آمو چو رشحه از جوست. سما بکاشن قصرت چو غنچه نو توست.
ندا انداو دیوار صواسی آو صو آب معناسنه. لسان فارسیده واوله
باراسنده تبادل و تواخی واردر لطیفی کی تواند که همچو ماغ و چکاو.
بکند غوطه درمیانه او. ها آه او آه از دست ولفظندن مخففدر. ن آهنو
خرشنه خویش پیشه کار آن یعنی اهل صنعت کندی اشینک فائق سن
اسنمک. ه آهو کیک طبی معناسنه وعیب معناسنه اسدی کور و آهو
مجوی ازین کل شور. کاهو بیش آهوست وکورش کوردی. ر و آی ورو کلنو
کتمک معناسنه اسدی نخست ار رکاه بر شاه نو جهان ره کشادند برآی رو
یعنی ال و یکه یول اچدیلر دیمک اولور الالف المقصورة
برابرو قاش حاجب معناسنه. کاه اولور ضرورت وزن ایچون الفی
حذف اولنوب برو دینور اسدی ز داز کینه زان بس کره بر برو. شد آشفته
از خشم دل بر بهو. بهو اعلام رجالدندر. خ رک اخترکو کاف تحمیله منجم و بوجی
خکلند انکلند واو علا نجفلر البنه اوتمق ایچون ویردکلری جکناغی شمس فخری
طفر از زانیت دلشاد باشد. لسان کودکان از انکلند و. وقناعی معناسنه
خکند انکند و مثله. رسطو ارسطو اسکندرک وزیری آدیدر سایر تفصیلی
ارسطالیس لفظنده مذکوردر. ز ازدو اندن دیمکدر. ش فش افشو بیا عیری اوکر
بنجد کنت لفظنده یازلمشدر. ل الو اوجه بیرون معناسنه. نبر انبرو امرود
مثنی انبرود لفظندن مخففدر. ج انجو ذخیره آنجو معناسنه. سائرادلری انجو
لفظنده یازلمشدر محلنده کوریله. الالف المکسورة
سفیدر اسفیدرو برنجه باقری خلط ایدوب برجنس جید اولور که اوندن
جام طاسی ایدرلر. ترکیده اسبتری دیرلر. م امرو امروز لفظندن مخفف
اولنمشدر. ج انجو خوارزم لغتنده خاصه پادشاهه دیرلر. وغلام معناسنه
ج انجو مثله ع ای یکی انجولی خاص ومت کیخسروی الالف المضمومة
ر اردو سفر اوزرنده اولان بازارکاه ترکیده دخی مستعملدر.
او اسماء اشارتدندر اول دیمکدر. مدلولی شیء مبهم در. نوع ذکر یا تعیین
فاضل محقق. دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق المشکر که اوزبان فارسیده
ضمیر منفصل غایبدر. لسان عربیده کی هو کبی. اونک اصلی اوی درنته که بو بیتده

ظاهردر بیت از من کنه ایدو من آنم. وز تو کرم آید و تو او بی. کاه اولور اویک
الفنی واوک اوزرینه ضمه ثقیل اولماغن حذف ایدوب ضمه فتحه یه تبدیل
ایدرلر اوی دیرلر نته که بو بیتده ظاهردر بیت من اوراجه کویم چه رنک
آورم. که تا دست وی زیر سنک آورم. کاه اولور اویک اولنی ده و
آخرینی ده حذف ایدرلر. همان واو ساکن قالور. اول واوی یالکوز
استعمال ایملی اولنجاق ساکن ایله ابتدا متعذر اولوب فتحه اخف حرکات
اولماغن فتحه ایله تحریک ایدرلر. نته که بو بیتده واقع در بیت تو کردی
ور ارستم داستان. وکرنی خری بود در سیستان. اما فحجن که اولنده
کلمه آخری او به تحریکه حاجت اولمز. اول واوی حالی اوزره ابقا ایدرلر
یعنی سکونیله استعمال ایدرلر. مثلا کو دیرلر اصلی که او در نته که بو بیتده
واقع اولوبدر بیت کو دشمن شوخ چشم وناپاک. کو عیب مرا بمن نماید.
اولکی کو قتی معناسنه در. ایکنجی کو در. بوراده مراد اولان انکه اسم اشارتدر
بعید ایچوندر تفصیلی محلنده ذکر اولنمشدر. اوایله فرقی واردر عجم آن کس در
آن زید را بکوی دیر. او زید را او کس را بکوی دیمز. آنله اونک معنالرنده
مغایرت وار ایدکی بوراده ظاهردر. وجه مذکور اوزرینه فرقک بیری
اولدر که آنک مدلولی مجرد اشارتدر بشار الیهه دلالت ایدر اسمله جمعی
جائزدر. او اسم کرک اسم معین اولسون زید کبی کرکسه اسم مبهم اولسون
کس کبی. اونک مدلولی شیء مبهم در. لاجرم بر اسمله دخی شیء مبهمه دلالت ایده
یا شیء معینه دلالت ایده جمعی جایز دکلدر. وآن لفظنک تفصیلی محلنده
مذکوردر. س اوسو یاسر ماتم معناسنه استعمال اولنور
نوع اوله الیاء المفتوحة ه یا یاو انکله دیمکدر. اتو کلکندی
دیجک پرده عجم یاور فت دیر. یاونک اصلی یا او در یا لسان فارسیده
معنای مذکوری افاده ایدر بیت دهنت کرچه زما خاتم دلها دزدید چون
بخند دهمه دانند که خاتم با اوست. بو بیتده یا اول معنا ایچوندر.
بیت آسایش دو کیتی تفسیر این دو حرفست. با دوستان مروت با دشمنان
مدارا بهم ایله یاونک فرقی واردر. بریردن بله کتدیلر دیجک پرده
بهم رفتند دیرلر. لفظ یاوده معتبر اولان مجرد تبعیت در جمعیت لازم
دکلدر. بهم ده معتبر اولان جمعیتدر. تبعیت لازم دکلدر. ب یابو یکل که
اعضاده ظاهر اولور ارخ معناسنه. ت اتو یاتو سنکله دیمکدر

ادزنكب بادرنكبو اوغل اوتي ديدكلري مشهور اوت • ادزنب بادرنبو
باء عربيله چيچك • ادبر بادرو سكون دالله بر نوع تره ريحاندر دمشلر •
لذر باذرو باء عربيله وفتح داللا اطبا تعريب ايدوب باذروج ديرلر •
بويان بالي ديدكلري اوت • واوغل اوتي • وبعض يرلرده تره خراساني
ديرلر • وبارنوز عربيده جوك معناسنه • ومعذ نويس شمس فخري مانند
تره ايست چون شاه سبزم • وطبيبان انرا بادرويه نويسند • وآنرا
دراد ويه طبي نهند ديمش • وبو بيتي ديمش بيت كيوآن براي سبزه نشست
روز بازه • از كشت نار جرخ برآورده بادرو • وسائر اسامبيني باذروج لفظنده
مسطور در • ادر بادرو باء عجميله كوزك كه انوكله بعض نسنه كوزلر •
ادز بادزو معذ نويس • اوغر بادغرو نجره سي چوق بازاوي • باد غرد
وباد غرد دخي ديرلر • ادفر بادفرو بر لانج كه اوغلانجقلر آنو نيارلر واوردي
يللي كمسه كه مهمان اتسوب صاورر النذن نسنه كلمز بادفره معناسنه •
ارد باردو بادرو معناسنه • ارد باردو باء عجميله باغ صاري معناسنه
ار بارو باء عربيله برج حصار • فاضل محقق • دقايق الحقايق وقع • بوبله تحقيق
وتدقيق انمشلر كه بارو برغاز در بيت برج افلاكيله وبارو ايدي
نه فلك بلكه انده بر بارو ايدي • اصلي بارو درآخندكي واو نسبت مخصوصه
دلالت ايچوندر • ار بارو باء عجميله كوزك بيت اجل بارو زنان هم سو همي شد
بخون اندر نجوم داشنا رو • اژو بارژو قره حصاري باغ مركي دردكش
ازر بازرو كونده يه كيلان قفتان • از بازو باء عربيله قول عضد
معناسنه • نعمتي وقوت • وقولاج معناسنه دخي نقل ايلمش • وديوار صواغي
از پازو باء عجميله ايكي درلو اولور برسي اق اولور اسفناخ كبي تركيده پازي ديرلر
ديدكلري اسفناخك جوارتي اندن ارتقدر • وبر جنسي قزل اولور تركيده
جوكندر ديدكلري • اسك بانكو كاف عجميله ام غايبدر اولدي يعني ايت كه
اولسون ديمكدر • ومقام تسليمده توسل اولنور • بر لفظدر اولدي طوت
داولدي دي ديمكدر لطيفي چون بديدي جان ودل را غم را بر هم زدي •
قصد كشتن كرده با تيغ وخنجر باش كو • اشن باشو چوبانلر وبعض مسافرلر
كتوردكري يوغون عصايه ديرلر • اق باقو باء عجميله اعلام رجالدندر • و
منازل فرسخدن برمنزل آديدر • وبرمملكت اسميدر • اك باكو نام مملكت •
بيت چون رسيدان كل خوشبوز ديار باكو هيچ خوف وخطر نيست زهي ديار باكو •

وبي باكي قورقوسزلق معناسنه ده كلور نته كه بيت مذكوردن ظاهردر •
ال بالو باء عربيله كراسن ديدكلري ميوه آلوبالو معناسنه • ال بالو باء
عجميله جغد شكل آزخ معناسنه وقبارجق • وبرص • ونمركي علتي • بو معنايه
غيري آدلري بالو لفظنده مسطوردر شمس فخري بروبت مركه روشن نيست
جشمش شود مقله بحشمش در چو بالو • ان بانو خاتون معناسنه كه تركيده
قادن ديرلر • اه باهو چوبانلرك وبعض مسافرلرك اللرنده كتوردكلري
عصا شمس فخري توان شاني كه در ايام عدلت • شبان از دست بفكند
باهو • بن پنبو كش • واكثيي ايران پنبو معناسنه • ت پتو لسان فارسيده
اول كلمه يه لاحق اولان باء مفتوحه ايله كه تعديه معناسن افاده ايدر •
آخر كلمه ده اولنان را اوزنا سنده كه اولده ادات تعديه در التباس
تام واردر • مثلا سكا ديجك يرده عجم بتو ده دير • ترا ده دير • نكا ديجك يرده
بمن ده دير • مرا ده دير • اوكا ديجك يرده باوده دير • اورا ده دير •
فرقلري بودر كه رانك افاده اتدكي تعديه ده عموم واردر زيرا بر نوع
تعديه دخي واردر كه را اوني افاده ايدر • مذكور با افاده اتمز • مثلا بني •
سني • اوني • ديجك يرده • مرا • ترا • اورا • دينور • بمن بتو باو دينمز
عجم سني قيغردي ديجك يرده ترا خواند دير • بتو خواند دينمز • اول ايكي سنده كه
حال بو منوال اوزره در • رخ پرخو باء عجميله كلار كه انده اوا ايستاني
صقلانور • وانبار صر بون معناسنه • وش ديلق معناسنه دخي نقل
اولندي • وتخته دن بنا اولنمش او • واو كلاري • واوغ • وآش اوي مطبخ
معناسنه • بو لغتي نعمتي مضمومه با بنده دخي كتورمش • خت بختو كوك كورلمك
رعد معناسنه • ويلدرم صاعقه معناسنه شمس فخري زشرم كلك تو ناله
كند ابر • كه خلقش نام كرد ستند بختو • واوكي اته بذر اندر معناسنه •
خن بخنو مثله • د بدو ضم داللا بدان معناسنه • وامید • ورجا • وامل معناسنه
زخ بدخو حسود • ومطلقا يرامز خويلي اولان كمسنه • در بدرو فتح را ايله بيم
آفي • د بدو سكون داللا اول معناسنه • عرب لفظندن تعجم اولنمشدر •
بدا • ايدي همزه ايله عجمه نقل اتدكدن صكره بدو اولدي • نته كه جزء جزو اولدي
سيمي اي حسن طلعت تو بي حد چو عشق سيمي • از بدو افرنيش تا انقراض
عالم • رنا برناوا اوزاغه اتلان اوق برتاب معناسنه • رت پرتو باء عجميله
مطلقا ايدين • واشق شعله معناسنه • رت برتو باء عربيله سنك اوركه ديمكدر •

دنی بکی

رد پرُوُو بای عجمیله بجا و طام ادستی ۰ و مرتك رسیانداز پریشان دارو
مامطلق دیدكلری اوت ۰ اطباقاتنك عصاء الراعی دیدكلری مشهوردر ۰
رست پرستو بای عجمیله قرلنغچ قوشی خطاف معناسنه شمس فخری
همای فتح برابوآن قدرت ۰ نهاد دست آشیان همچون پرستو ۰
دقوزی قولاغی دیدكلری اوت ۰ رند پرندو بای عجمیله كیرك یعنی یمشاق
سنگ ۰ وكمردك ۰ غضروف معناسنه ۰ غیری اسامیسی چرنه لفظنده
مذكوردر ۰ ر پرو بای عجمیله ثریا معناسنه اسدی خم طاق مرنك چو
پرنده زو ۰ زبس رنك یاقوت رخشان چو پرو ۰ و ماهتاب و آفتاب
معناسنه بیت بیا لای تو در چمن سرو نیست ۰ چو رخسار تو تابش پرو نیست
ر برو بای عربیله و فتح را ایله آی ایدكی ۰ ست پستو كوپه جك خمیره معناسنه
وستی سرپس رو اردجه كیدیجی ۰ وایوندی ۰ نج پهل نج پهلو یش بوجقلی
نذ بندو كنه كه طواره یاپشر قراد معناسنه ۰ نذ پندو بای عجمیله و فتح
داله مرادر ۰ وصوكردمه سی ۰ هل پهلو ضم لامله یان جنب معناسنه ۰
واباكو سكوكی ضلع معناسنه ۰ هل پهلو فتح لامله ایران شهرنیك اسمیدر ۰
ضم لامله دخی مستعملدر ۰ فاضل محقق ۰ دقایق الحقایقده ۰ بویله تحقیق
وتدقیق ایتمشلر كه پهلو بش شهردن عبارتدر ۰ نته كه حمزة اصفهانی كتاب التنبیه ده
تصریح ایتمشدر ۰ بو عبارتله كه بعینها نقل اولنور ۰ اعلم ان كلام الفرس قدیماً
كان تجری علی خمسة السنة وهی الفهلویة ۰ والدریة ۰ والفارسیة ۰ والخوزیة
والسریانیة ۰ والفارسیة قد یطلق ویراد بها ما تعم الكل ۰ فاما الفهلویة
فكان تجری بها كلام الملوك فی مجالسهم ۰ وهی لغة منسوبة الی فهلو وهو اسم
یقع علی خمسة بلدان ۰ اصفهان ۰ والری ۰ وهمدان ۰ ونهاوند ۰ وآذربایجان
۰ بهو اعلام رجالدندر ۰ جمله دن بری ضحاك بی باك زماننده هند پادشاهی
اولان مهراج اوزرینه خروج ایدوب اكثر هندوستانی ضبط ایدوب
مهراج ضحاكدن مدد استدكده گرشاسب جهانگیری گوندروب گیرو ولایتی
الیویروب بهوبی طوتوب بردار ایتمشدر دیرلر ۰ كه اندن اول بهو نامی كمسنه
اطلاق اولنمامشدر ۰ یر پی رو اردجه كیدیجی ۰ ین پینو بای عجمیله ۰ بی بیو
بای عربیله گویه دیدكلری قورتجغز كه بای و قتلر یم جوقه وكورك و اسبابی
دلك دلك ایلر ۰ عربیده عثه دیرلر ۰ صحاح عجم صاحبی یانك كسره سیله
تصحیح ایلمش ۰ جامع الفرس صاحبی بای عجمیله ۰ دعودس ۰ و نیكه ۰ و جانغ ۰ و یانك معناسنه دیمش

الباء المكسورة ه ش ر همنج برهنه جو بر نوع قابوغی یوفقه
اربه در عربیده سلت دیرلر ۰ بضم السین وسكون اللام ۰ لا پلاو دانه برنج
نذ پندو بای عجمی و فتح داله چاپلاق قوشی وصوكردمه سی بند معناسنه
وكنه دیدكلری بوجك كه طواره یاپشور قراد معناسنه ۰ نی پینو شیر
شمس فخری شرور و فتنه از اطراف ملكت ۰ زند پیوسته همچون خوز پینو ۰
یانه پیازو بیان صوغانی ۰ یاست پیاستو بو یك اغزی داغنی قوقار
كمسه معیار جمالیده اغزی قوقار كمسه یه نقل اولنمش ۰ اغزی كرك توك
كركه كوچك اولسون شمس فخری نسبت ترا بكوشش و بخشش پاره و شیر
گفتم كنم ولیك نمی آیدم نكو ۰ زیرا كه این چو دودی باشد سیاه رخ ۰ وآن
كربه است نسبت پیاستو ۰ پشتر پیشترو اوكجه كیدیجی ۰ بند پیندو چاقلداق
ین پینو بای عجمیله و بای عربیله كشك اقط معناسنه ۰ و قیق شمس فخری
توچون شهد و نباتی و حسودت ۰ بود سخت ترش مانند پینو ۰ بی بیو بای عجمیله
كلن وینكه اولان عورت ۰ وانكیز اوغلان ۰ وكوه كه اسباب وكتابه دوشر
دلك دلك ایدر ۰ ویونقه ۰ وطاغ كوه معناسنه ۰ دخی استعمال اولنور ۰
الباء المضمومة ه ش ر برو فتح را ایله یوری كیت
دیمكدر ۰ رفتن لفظندن صیغه امردر ۰ ر برو رانك ضمیله برو لفظندن
تخفیف اولنمشدر ۰ اسدی همه یكسره دل پر از كین كنند ۰ سوار آن برو ماه
جبین كنند ۰ رك برگو طوق شعبان معناسنه ۰ شماز پشمازو
بای عجمیله سكردن ۰ و اگورغه ۰ لارغ بلارغو خوارزم لساننده قاجقن كریخته
معناسنه ۰ نذ بندو صوكردمه سی و حركت ایلمش كمسه ۰ بو بای عربیله فتحه
ایوسنه دیرامزینه اطلاق اولنور ۰ ریح و شذی معناسنه ۰ بوی لفظندن
مخففدر ۰ و كلمه رجادر ۰ غنی معناسنه ع بو كه بوئی بدماغم رسد از زلف نگار
اصلی بوده كه دراو لماق محتمل در معناسنه ۰ پو بای عجمیله خفیف معناسنه
وب پوپو ایكی بای عجمیله ایوك دیدكلری قوش ۰ عربیده هدهد معناسنه
لطیفی كویا كه آشیانه پوپوست چشم تو ۰ همواره باپلیدی وازنج كنده است
بوبیتده هدهدك آشیانه سی نجاست و قاذوراتله ولدوغنه دلالت وار در ۰
سائر اسامیسی ربوت لفظنده مسطوردر ۰ ولا پولاو یاغسز دانه برنج كه پلاو دیرلر
نوع اوله الثاء المفتوحة ه ش اتا تاو طاقت تاب
معناسنه ۰ وتاب لفظنك جمیع معنالری استعمال اولنور ۰ زیرا بابه واو

ارا سنده تبادل وتواخي واردر. وقماراوينده اول قامش اتمق جنك وبر
دكسي ضد ومعناسنه. بنك تبنكو صندوق شمس فخري زر ويا قوت ولعل
اندر خزينت. نه بيند روي كيسه ني تبنكو. وكور قوبي كه ايچينه سبزيدي دوكرلر
وانبارگه ايچينه ترکه قورلر. تركيده صپون ديرلر. ب تبو نعمتي
بر مملكت آديدر رانده يونس پيغمبر عليه السلام بر دكرمن ياپمشدر الا الآن
موجوددر. يونس پيغمبري سورسك طوردي سه لر طورر. ويونس پيغمبري
سورسك يوري ديسه لر يورر ديو نقل ايلمش ظاهر بودر كه مذكور دكرمن
ياصو ياخود ييل ايله دونر. ذر تذرو سوكلون ديدكلري قوش. فتح ذال معجمه
وسكون را ايله. شمس فخري زمين معدلت شاه شيخ ابو اسحق. هم آشيانئ
شاهين كنند كبك وتذرو. ع بيده تذروج معناسنه. اينك طبيعي
دراج وكبك وتيهو كبي حار رطبدر. نظم گرم وتر دان تذرو وتيهو را.
مثل دراج وكبك اي عاقل. جمله را طبع وتر نفع و رنج و دوا. يك طريقت
از آن مشو غافل. وكبك دراجك طبع ونفع و رنج و دواسي حقنده بو قطعه
ديمشدر. قطعه طبع دراج وكبك گرم وترست. طبع بيمار خيز را خوبست.
معدها را ازو بسي ضررست. در بريه كنش كم مرغوبست. ذر تذرو سكون
ذال وفتح را ايله مثله. ومزكلدك قوشي. ودراج. سائر اسامي ترژو آ
لفظنده مذكوردر. راز ترازو ميزان معناسنه. تركيده دخي شايعدر.
برنسنه نك وزنن بلمك ايچون انوع چكمكه بلنور. زر تزرو زا ايله سوكلون
تذرو معناسنه. س تسو ايكي حبه در و بر ديناره يكرمي دورت حبه در.
ودينارك التي بخشنده برنخشي يعني سدسي بردانكدر. تسو دانكك ربعي در.
پس تسو ديناركه سدسينك ربعي اولوركه يكرمي دورت بخشدن برنخشي در.
تعريب ايدوب طسوج ديرلر. فتح طا ايله وتضعيف سين ايله واكابردن بري
نظم ايتمشدر. نظم چو دينار ست شش دانك اي برادر. ودانكي چار طسوج است
اشهر. وطسوجي دو حبه اوفتادست. ولي حبه دو جو شته برابر. ودانكي
تعريب ايدوب دانق ديرلر. ع مردلي تا سه لمي ارزد تسو. كاب تكابو با عجميله
يلوب يوبرماق. كوب تكك وپو مثله. كا تكاو يورغه. ويلكان ات تكادر
معناسنه. كاتبي راند از تكاو خود چو فريدون بمار ريح. ضحاك ليل رآ
علم از كاويان صبح. ك تكو كاف عجميله يارمه. م تمو تموز معناسنه كلور.
ند تمند واو. مجك عنكبوت معناسنه. تند ولفظندن مخففدر.

شمس فخري شها عنقاي قاف فتح ونصرت. بود بر طاق ايوان تو تند و.
تند تندو مثله. نك تنكو صندوق تبنكو لفظندن مخففدر. تو بالته
وقازمه وچپه. وكورك. وقات. وقزدرمق. وصحرا الرده صوايركلمش بر
ايكير معناسنه. وكوده سن احمق معناسنه. التاء المكسورة ج
بربر تا تير پرتا دبير تاو او في. ي تيو طاقت. اسدي نكه كرداز دورسالار نيو
كرزان سنه ديد و بيهوش وتيو. تاولفظينك اماله سيدر. ودانا
وعاقل. وتوانا. وكوچ. تيمك. وبهادر معناسنه دخي كلور. يه تيهو حل
ديدكلري مشهور قوش كه عربجه طيهوج ديرلر. وحليم معناسنه. وبعضلر
كلك معناسنه ده نقل ايتمشلر. التاء المضمومة ه
ر تژرو كوركك. ونازك. وكوزل معناسنه. زغ تژغو خوارزم لغتنده
نزول معناسنه. ف تفو تركيده توديمكدر كه بركمسه يه غضب ايدجك
يوزينه توكوررلر. شمس فخري ايام چون بديد خيال محال او. وكر دشش نزار توت
بر ريش و روتفو. دكر به لشكرده بير يد زن را كلو. تفو بر چنين نا شكيبا تفو.
صحاح عجم صاحبي غين معجمه ايله دخي نقل ايلمش. تو سن ديمكدر خطاب ضمير در
انت معناسنه. جمعي شما كلور خلاف قياس اوزرينه. خواجه حافظ شيرازي
دل خرابي ميكند دلدار را آگه كنيد. زينهار اي دوستان جان من و
جانان شما. افصح بودر كه واو تلفظ اولنميه. كاه اولور كه وزن ضروري
ايچون تلفظ اولنور. سلمان مگر سنگين دلست وجان ندارد. هر آنكس كه
چو تو جانان ندارد. اسدي هم از بخت ترسم كه دمساز نيست. هم از تو كه
با زن دل ازار نيست. ورابطه است كا ملحق اوليجق الفده واو ده ساقط
اولور تست ديرلر. كاه اولور كه مصلحت شعر ايچون واوه فتحه حركت ويررلر
اسدي همه با تو ست ار جويش باز. نبايد كسي تا گشادت راز. تو اشباع
واوله قالمق معناسنه در كه سددن حاصل اولور. افصح اولدر كه تفخيم ايله
اوقونه. وقات قات اولمق قاتمانه لازم اولدوغندن انوري وقت
اولور كه مجرد قات معناسنه استعمال اولنور. حافظ صبا زحال دل تنگ ما
چه شرح دهد. كه چون شكنج ورقهاي تو بر توست. بو معنايه اصلي تويي در.
ع سما بكاش قصرت چو غنچه نه توست. وتوت ديدكلري يمش كه يپراغندن
ابريشم حاصل اولور. وبرت توبرتو قات قات ديمكدر. وقتم جوز كك
دكوزلمه دخي ديمشلر. د تود قايمق كه سددن اولور بر وايكي واوله دخي جايزدر.

نوع اول الجیم المفتوحة ٥ ش اد جادو بكوجی سحار معناسنه
جامی دو چشم تو عجایب جادواند ندیدم همچو آن دو هیچ جادو
ارس چارسو بازار و دورت طرف دیمكدر جهار سو لفظندن تخفیف
اولنمشدر ار چاردو سپر كه جاروب معناسنه ضم را ایله ار چارو رانك
فتحه سیله الچی عربجه جبس معناسنه و حوض تعریب ایدوب صاروج
دیرلر اژ چاژ مردار بخس چاژ معناسنه اكش چاكشو جیم عجمیله بر سیاه
دانه جكلردر كافورله سحق ایدوب كوزه براغورلر داروی چشمدندر
بر درلو سیاه دانه جكلردر كافور الچنه قورلر كافور محو اولماسون ایچون
بعضلر فلفلدر دیدیلر زیرا كافور فلفل ایله حفظ اولنور و بو لغت خاء
معجمه ایله خاكشو دخی روایت اولنور اصح جیمله در اه پادر جامه بادرواج
طونی جامه بادرون معناسنه و كونده یه كیلان طون معناسنه ده كلور
اچاو برنسنه سویلنوب شهرت بولمق تركیده مستعملدر بیت چاو اگر
در جهان روان كردد رونق ملك جاودان كردد و سرچه قوجنوب بر درلو
دخی اوتمك و بر قوشدر و آدمه بر سبیل استعاره استعمال اولنور
بو شعیب ای عاشق مهجور زكام دل خود دور می نالی همی چاو كه معذوری
معذور او چا چاو چاو سرچه كه یاور دینی بر نخی قوشدر سار عدوسی الملق
قصد اتدكده هر جانبه اوچوب فریاد اتدوكی آوازه دیرلر شمس فخری بی خانمان و
بی زن و فرزند دشمنش كنجشك وار دارد و همیشه چاو چاو و قوشلر
اوچار كن و بر یرده جمع اولوب اوتشدكلرینه دخی دیرلر و اندن استعاره ایدوب
غیری برلرده دخی استعمال ایدرلر و اول سرچه لره دخی چاو چاو دیرلر رب
چربو جیم و با عجمیله تركیده چو دوش دیدكلری رغن چرغنو شراب ظرفی و بر نوع
چالغودر كه چلارلر زند چندو كمردك غضروف معناسنه دكیرك یعنی یوموشق
بكك غیری اولری چند لفظنده یازلمشدر كا چكاو جیم عجمیله طویغار دیدكلری
چكاوك معناسنه عربجه قبره و ابو الملیح دیرلر شمس فخری بر شاخسار مدحش
طوطی طبع من بردست در سخن سبق از بلبل و چكاو و چبل قوشی تیهو معناسنه
بو معنایه سایرا سامیسی فرفور لفظنده مسطوردر قره حصاری و خروس
معناسنه دخی نقل ایدوب بو بیتی ایراد ایلمش بیت چو خورشید برزد سر از
برج كاو ز مرغ بر آمد خروش چكاو ك چكو مثله و زحمه كه انوكله ساز چلارلر
جواره شعیر معناسنه و اجوآد اره یه صوی خوآب معناسنه واو بار اسنده

تبادلی و نوآجی واردر و عربیده سوالك جوابی كه معروفدر پارس چهارسو
بازار جارشی معناسنه و دورت طرف الجیم المكسورة ٥
ر چرو جیم عجمیله ایت انكی سك بجه معناسنه و خیارق علتی عربیده دخی جیمله در
و خیار بادرنك خرده یه دیرلر نر چنبرو نقد معناسنه ز چنزو جیم عربی
و زا عجمیله كربی قنفذ معناسنه غیری اسامیسی جبز و لفظنده مذكوردر
الجیم المضمومة ٥ ش رغات چغاتو امز كلی طاس
غ چغو جیم عجمیله بایقوش جغد معناسنه صحاح عجم صاحبی بایقوشه بكزر بر
قوشدر دیدی چو جیم عجمیله واو رسمیله ادات تشبیهدر كبی معناسنه اصلی
چوندر نون حذف اولنمشدر بیت فرود آمد ز پشت باره چون باد
چو سبزه بوسه زد برپای شمشاد و حرف تعلیلدر چونكه معناسنه
ظرفیت و توقیت معناسی بله ملاحظه اولنور بیت چو با حبیب نشینی و باده
پیمایی بیاد دار محبان باده پیمارا ن چنو چون او لفظندن تخفیف اولنمشدر
اسدی بگوی و چو كان و نخجیر كاه چنو كس نیامد نیاورد كاه جو جیم عربی
و واو اصلیله ایرماق جوی معناسنه و استه دیمكدر خواه معناسنه
اصلده جوید ریالری حذف اولنمشدر ج جوجو جیم عجمیله مثله دیمشلر
نوع اول الخاء المفتوحة ٥ ار سن بهل خارسه پهلو
دم نو نراق دكنی دیدكلری ار خاو و فلچق شوك معناسنه اشج خانجو
جنك جو معناسنه اكشو خاكشو جیم ایله چاكشو معناسنه كوزاوتی و
شول سیاه دانه جكلركه كافور ایچنه قورلر ضایع اولماسون ایچون شمس ف
اعظم جمال دنی و دین پادشاه ملك ای خاك در كهت شمع اثار خاكشو
ال خالو دایی انه قرنداشی معناسنه ا خاو اول معروف نسنه كه قطیفه و چوقه
قسمنده اولور بر بز خربزو خربزی اكثر جا سوسمه استعمال اولنور خربزه
لفظندن مخففدر برج خرجو مثله بزد خرد و طكوزلان قوردی جعل معناسنه
شمس فخری بچشم خصم اگر خوبست فعلش بود بچه در چشم خرد و معیار
جمالی صاحبی بر اپه كه عربجه خفاش دیرلر نقل ایلمش و بیت مذكوری ایراد
ایلمش غیری اولری خفرد لفظنده مذكوردر ت ختو بر مرغوب و معتبر
سكوكدر كه اغولی دفع ایلر مر طعام و شراب كه انده زهر اولا انك اوزرینه
توسه لر ترلر دیرلر كه كركدنك النی سكوكی در هندوستان جزیره لرنده صودن
چقار اولور انی مر روزكار ایله كنشه قرشو یاتمقدن كیدوب كمكی اغارر الولرا اندن

النلر دوزرلر • بعضلر شوبله روایت وحکایت ایلدیلر که چین ولایتنده زنج اقلیمنده خابلق وچوللک یرلرده وار درانده هیچ شنلک اولماز • وآدمی زاد بو قدر اول اراده بر بویک قوش وار درختو دیرلر بو وصف اولنان بیکوک انک کمکی در ابراهیم سندانی که ثقه ومعتمد علیه ادملردندر اندن روایت اولنور که بر بویک جماعتله چین صحرالرنده کیدرکن ناکاه کون طوتلدی رفیقلر قموسی بند کلری مرکبلرندن اشاغه اندیلر و یوزلری اوستنه دوشوب کون اچلمایجه اصلا باشلرن قالدرمدیلر • بونلره صوردم که بو نه حالتدر ایتدیلر که ختو دیر بر بویک قوش واردر که قناتلری نیجه فرسنخ یری اورتر • وباخی کاسه سی اللی بیک منقداری راویه صوالور که دکر اولنان اوصافله وصف اتدیلر • دبر معتبر کتابده دخی اشبو عبارتله نقل اولنمشدر • قرن الختو یقال انه قرن افعی اندن بچاق صاپی ایدرلر پادشاهلر دبکلرکتورزلر • شبهه لی طعام وشراب وزره قورلر اکر زهری وار ایسه ترلر اسدی جهل تنک بار از ملمع ختو • زکوهر ده افسر زکنج بهو • دخدو توکرک بزاق معناسنه شت ختو افوار فردوسی در توحید توختو شوا نزآ که هست ویکیست • روان وخودرا جز این راه نیست • وقین اتا یدرزن معناسنه شمس فخری با دا همیشه خسرو سلطان محترم تا احترام دار دوداماد خسو • شت ختو مثله • شش ختو مثله سین مهمله ایله وشین معجمه ایله مرد فرزد خفزدو طکوزلان قوردی • سایر اسامیسی خفزد لفظنده مذکوردر • لند خلندو کوبکی اوبنی دیرلر بر خوش قجوللی اوتدر طبیبلر قاتنده سعتر دیملکله معروفدر خو قره چاوکه بنالر بنا یا یدقلری وقتن ایدرلر جامی طاق کردون که بیشتر بستند • بهر ایوان حشمت توخوست • وصر مشق عشقه معناسنه بیت چنان چون خوکه بر پیچد به کلبن • به پیچم من بر آن سرو وصنوبر وبر اوندرکه اکن انجبت م بتر اکینی ضعیف ایلر اسدی زمانی بدین د اس کندم ز بکن پاک دباکیزم از خار وخو • د بیخه • واغاج بوداغی • بومعنایه پهلولغتیدرر وخ خوخو عادت • وقوت • وثلج • ولغت پهلویده اغاج بداغی • وبنالر دوزدوکی قره چاو • ی خیو توکرک بزاق معناسنه • وبالکسر • بیت کر خیو را بر آسمان فکنم • بی کمانم که بر جکادآید الخاء المکسوره

ی خدیو اولو پادشاه • وبکاه شمس فخری ابواسحق شاه عدل پرور که کیهان بحق کیهان خدیوست • وخداوند مال • وخداوند خانه • دمردبزرک معنا

استعمال اولنور • وپادشاه • دکرکو • وشبدرکبی • باری تعالی یه اطلاق اولنور • بر خیرو طبیبلر قاتنده معروف بر نوع چچکدر آق وصاری • وبنفشه وکوک اولور • باغن جفارلر چوق نفعی واردر ارباب لغت کل خطمی معناسنه نقل اتدکاری خطادر اسماء ادویه ده اصحاب لغتک نقلنه اعتبار واعتماد یوقدر شمس فخری همیشه تا نباشد لاله جون کل ها بونه تا نبود جو خیرو • ی خیو توکرک بزاق معناسنه محمد عصار که ناکه از در خلوت برون تاخت • خیو در روی تا باک دوی انداخت الخاء المضمومه ه • سر خسرو پادشاه اولزندر ملک دیمکدر • وملوک عجمدن سرفرین نوشروانک اوغلی پرویزک لقبی در • نته که شیخنک بو بیتندن اکلنور • بیت چو خسرو ولکک نشان تیز اوررلر • ادینی خسرو پرویز اوررلر • قره حصاری دنوقوج معناسنه دیمش • سر ودار خسرو دارو خولنجان دیدکاری دارو • س خسو قین اتا فتحله خسو معناسنه • تکماز خشکمازو قوری بداق اغاجی اولسون ویرده اولسون خشکمازو خشکمازه معناسنه ش ختو خشنو دلفظندن مخففدر • قانع وراضی معناسنه بیت بهشتیش خشنو شوی از نخست • یکانه از ان پس بر آنی درست ن خنو پهلوی لغتنده مغز معناسنه خو عادت • و دخ لمود خو کندی خو بیله تربیت نبوین کمسه کرک ابوکرک برامزا اولسون و در خودرو کندیدن کوزل • ویانده بتان اوت که کترا دخی دیرلر د شا خوشاو خوشاب معناسنه • وک کل خوک کلو بوبینده اولان بزه دیرلر نوع اوله الدال المفتوحه ه • ار دارو دوا درمان معناسنه • وایوکیشی مرد نیکو معناسنه • اس ر دراس فرد اوت اوراغی • ا داو چرخ • وقورکه دیوار یا پلورکن مرصره سنه اطلاق اولنور • ع ب مدماک دیر • مخففی داد در • وخدمت وسوکمک وخوده ایلش • وقمار بازلرک برکره دن اقودقلری النون واقچه ویول حافظ اهل نظر دو عالم در نکیفس بباز ند • عشقست و اول بر نقد جان توان زد • ر دکل دردکلو بوغاز اغریسی • ع بجه خاز بازد ذبحه دیرلر • سنب دستنبو یالنج • ع بجه شمامه دیرلر • سم دسمو حلیمی مرد دیملکله معروف دارو • وحبوبات حبنندن در ع بجه دُرجمع دیرلر دیمش

سایر ارباب لغت بکرلجه لوبیا معناسنه نقل اتمشلر غیری دلری لوبیا لفظنده
ندکوردر الدّال المکسورة ٥ درد درو بچن حصاد
معناسنه اسم مصدردر حافظ مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
یادم از کشته خویش آمد و ایام درو • و دریدن لفظندن امر و وصف
ترکیبی در • ٥ دهو سر ندیب یانتده بر یوجه طاغکادیدر حضرت آدم
علیه السلامک انده ایزی وار در زیارتگاه در • مرایزی تمیس ادمدر
اول طاغده خوش قخولی اوتلر • و درلو درلو چچکلر بتار اول ایزک برکاتنده
دایما سبز و خرم و آراسته در • دکزا کا ایکی میل مقداری یر در روایت
اولنور که یغمور زمانی دکل ایکن اکا دریادن برپاره بولت فریاد و خروشله
کلور اول ایزه یاشلر دوکر اول سببدن دایما تر و تازه در • حضرت آدمک
ایزی برکاتندن اولماق بعید دکلدر • ی دیو شیطان علیه ما یستحق •
یو دار دیودارو دیوار دار معناسنه که بر نوع سودلی درج اغاجیدر •
شیر دیودارو دیرلر استرخاء عصب مرضلرینه • و افلاج • و لقوه
مرضلرینه بوندن انفع دارو اولمز طبیعتی خاریابسدر دیمشلر ؞
الدّال المضمومة ٥ ؞ غ دغو باغ دورتسی دو داو بمیله
اسماء عدددندر ایکی اثنین معناسنه • افصح بودر که واو تلفظ اولنمیه
کاه اولور که ضرورت وزن ایچون تلفظ اولنور اسدی بخنده عقیقین نقطه
میم کرد • شبا هنگ در میم دو نیم کرد • کاه اولور روی و موی قافیه سنده
برپا الحاق اولنوب استعمال اولنور کمال اصفهانی طاق و رواقم زبکی
طاق بود • خود بجهان طاق نبود دست دوی • بو قاعده مقرره در که هر
کلمه نک آخرنده که واو ساکن اولسه یا الحاق اولنماق کلیّا جایزدر • خو
وخوی • جو وجوی • کو وکوی • کبی اما آخرینه ماء مصدری و یا یاء نسبت
لاحق اولیجاق • یا شعرده حرف روی واقع اولسه البتّه واو ثابت اولور
دوی • ددی • کبی ع یهود و رافضی لعنت بهر دو خواجه سنایی
حکیم زحمت تو بی ودوی • چون یقین شد که من منم تو تو بی • دباز دوبازو
هلک • وت دوتو ایکی قات در • دف دوقو بیان گشنیک تخمی •
ولا دولاو دولاب معناسنه نوع اوله الرّاء المفتوحة •
س راسو کلنجک دیدکلری جانور جک عرس معناسنه • و برکوجبنی
اف دافو رفو لفظی اذن مخففدر یامه • و کوزه ریاضی لباس عقد

مارا که زخمدار شد ست • چه خوش بود که بتار کفن کنند رفو • خ رخو مثله
رخو کر بماجی دیمکدر • ز رزو قبونک اشکنه فاقدقلری دوکمه که کورک
الکا کچیجک قاپو بغانور رزه معناسنه • ف رفو یامه • و کوزه جامی
زنار حکمت که او تافتست • دو صد خرقه تن رفو یافتست رو شعبده
عجیبه اسدی زمان تا زمان چرخ را کار تو • شب و روز همواره بر رای او
وار رواز و بربرینه فرشو او مق بیت نهال علم باز بالا کشید •
رواز و بخور شید والا رسید • لمرو ویولجی وصوبولی • و علم موسیقیدن
بر مقام آدیدر الرّاء المکسورة ٥ ؞ یش کار یش کاو
کاف عجمیله مثلدر شول کمسه یه دیرلر که برمزلره تابع اولا و انلرک
مسخره سی اوله طمع و حرص جهتندن بیت ریش کاوان که در خیالش
هست • کر رسد رایکان بکنجش دست • ی ریو خرده • و خیال • و کوز
باغجیلق • و مکر • و آل • و حیله • و سحر • و سوسماره بکزر بر جانوردر •
بیت نفکها نهاد دست بر راه جنک • بر آورده رو به صفت ریو و رنک
یوخ ریوبخو اغاج قوردی ارض معناسنه • الارضة بالتحریک دویبة
تأکل الخشبة • کما یقال ارضة الخشبة تورض ارضا بالتسکین فهی مأرضة
اذا اکلتها • صحاح اتی کرم چوب خوره الرّاء المضمومة ٥
ک رکو یامه • و اسکی بزپاره سی • و مطلقا بزپاره سی و مرسنه که اکا بردیمک
صادقدر • و قول باغلدقلری بز • و اوغلان بزی • و بشک باغودغی قماط
معناسنه • و ابو النصر قوشی رکوی لفظندن مخففدر • رو اماله سز یوزوجه
معناسنه رو اماله ایله توچ دیدکلری صفر معناسنه • ایکیسی دخی روی
لفظندن مخففدر • و بار روبارو یوزه یوز دیمکدر • دبر زوبرو مثله
و یار روبارو مثله روباروی لفظندن تخفیف اولنمشدر ؞ •
نوع اوله الرّاء المفتوحة ٥ ؞ ال زالو سلک علق
معناسنه • سایر اسامیسی کاخنج لفظنده مسطوردر • ان زانو کبه معناسنه
از زاو بایچی بنا معناسنه • و مطلقا استاد معناسنه دال زردالو
معروف یمش ترکیده دخی مستعملدر • عربجه مشمش دیرلر و زردی معناسنه
ر دجغ زردجغو بر صاریجه قوشجغز درعربجه صاریه دیرلر زرده چاذرده چاه
زرده چوب دیدکلری صاری اغاج • رسا زرساو التون افاغی • و
سکه سز و اشلنمامش التون • و قایناتمش کمش و التون حل ایدیجی معناسنه •

زبر و سلك زالو معناسنه ل زلو مثله م زمو زاه جميله لوغ طاشي كه
دوزطاملر اوزرنه بوالر لر طپراغن دوزلمكيچون ° وبيا زو بيا و قابنامش
كمش معناسنه الزّآء المكسورة ٥ ⁘ يل زيلو اول معروف
نسنه كه قالي كبي دوشنرلر ي زينو مثله ي زنو اغاج قور ديرلر ⁘
الزّآء المضمومة ٥ ⁘ زو از و لفظندن مخففدر
اندن معناسنه اشعارده چوق استعمال اولنور زو تيز سريع معناسنه
زود لفظندن تخفيف اولنمشدر احمد كرماني كر زانكه بمرگ جهل ميري ·
زو ميركه زندكي نكيري · ذر زوزو تيز تيز ديمكدر زود زود لفظندن مخففدر
واندن اندن ديمكدر نوع اوله السين المفتوحة ⁘
اسا و باج و خراج كه بر مملكتدن بر مملكت پادشاهنه كوندره لر اسدي
شد آكنده نزد يكش از باز و ساو · زد ينار گنجي جهل چرمه كاو · كاه اولور كه
واوي حذف ايدوب سا ديرلر بيت ملاذ و داور اسلام شيخ ابو اسحق ·
كه شاه هند فرستد سوي جنابش سا · والتون افاغي لطيفي كيرم كه نكيري
از جهان ساو · باخود بري زنقره ساو · واكر اغزندن ذو كلان التون كمش
برده سي · و قولاغ بدرقه معناسنه بيت زكور كاب بيا مد شهر نساو
يكي رهنمون پيش او بد بساو · و باج ماده كاو · وساو يدن لفظندن
صيغه امر و وصف تركيبي درب سبو دستي وسكت ت ستو
اوج قات ديمكدر كسره دن يكا اماله ايله تلفظ اولنمق كركدر خت
سختو كيبا كه اعجام طعامندر سائر اساميسي سختو الفظنده مسطوردر
بيت دل غذاي لطيف ميخواهد · معده رنجد ز سختي سختو · رخو اسر خوآو
ايلك اويخو سر خواب معناسنه ردا سرداو سرداب معناسنه كه صو
بريدا يدا جك يره ديرلر لسان فارسيده پا ايله واوار اسنده تبادل
و نواحي وار در رسرو معروف اغاج · واندزا اغاجي صحاح عجم صاحبي انك
نسخه سيله اردج واندز اغاجي سكو نيله مشهور اغاج ديمش كار سكارو بالضم
بعضلر بر غاجه ديد كلري اتمك كه كوزلي كول الجينه بشرلر عربجه مليل
ديرلر ديديلر · و بعضلر چورك آديدر ديديلر حق بودر كه سكارو اول اتمكدر
كه عربلر صحرا و بيابانده بر چقوري قازرلر و اتشن ياقوب اول چقوري قزدروب
بعده اوذكي كدروب اكينه خمير دوشرلر بشرا اتمك ولور اول اتمكه عربجه ظلمه
جنزه · ومليل ديرلر · پارسيجه سكاو و ديرلر · واول چقوره مّله ديرلر ·

دكوماج

دكوماج معناسنه ل سلو سلبر من سمنو ارشته اشي اطريه معناسنه
وبره اشي · سائر اساميسي اكر الفظنده مذكور و مسطور اولمشدر ⁘
السين المكسورة ٥ ⁘ سنك سنكو ايت اوزومي
اطباعنب الثعلب ديرلر بيلد سپيدرو اسبري · پرسيرو كرجي
سائر اساميسي كاخنج لفظنده مذكوردر ي سيو الما سيب معناسنه
وتفاح السين المضمومة ٥ ⁘ رسرو بونيز فروقايه سنده
مستعملدر بيت شد سر و بيت جو شاخهاي كوزن · هر يكي شاخ چار رطل
بوزن كار سكارو چورك · و بورك · و بو غاجه · وكومج · سكار و معناسنه
سو طرف جهت · تركيبده يكا معناسنه · و روشنايي معناسنه
شمس قمري مه و خورشيد بر كردون كردان همي كيرد زرايي بروشنت سو ·
و تره عادت معناسنه كلور نوع اوله الشين المفتوحة
اهب شاهبو عنبر و بوي عنبر اه شاهوا عمام رجالدر بيت
شب بو كل خيري · و بر نوع چچكدر معروف كه كيجه لرده رائحه سي زياده اولور
كوندز اولقدر اولماز · سائر تفصيلي انشا الله شب بوي لفظنده اولنور
بنا شب نا و كرنه زرد · و يلدز قوردي كه كيجه لرده ايشلر شبتاب
معناسنه عربجه يراع ديرلر · غيري ادلري شبتاب لفظنده مذكوردر
بيلد شب دو كيجه لك · بر شبرو كيجه يوريجي عسس و لسون و سائر حرامي
اولسون · فقال شفتالو معروف ميوه كه عربجه خوخ ديرلر انواعي واردر
لب شلبو اياق تابلديسي كه ايشيد يلور · و او بوركشنك جوز ليسي
ن شنو سرو اغاجي · و كركن اغاجي · و كراهس اغاجي · و كوكم اغاجي
شو شب دركيجه معناسنه · و شدن لفظندن امر حاضردر ها شهارو
شينك فتحه سي و كسره سي ايله استعمال اولنور · اصح فتحه در شهارج
معناسنه اصلي چهار و در · زيرا دورت نسنه دن تركيب اولنمشدر
قره اغاج كوكنك صوينيدن · و كتان چو بندن · و كرچ و زيتدن بو مجموع
لوكن ديرلر كه صو يولن دوزرلر · و خراساني دخي ديرلر ه بار شه بارو
خندق كنده معناسنه الشين المكسورة ٥ ⁘ ل شلو
اندام معناسنه · و جسددن بر عضوه دخي ديرلر · عبيد ز دواوين عجمده
كلوب مستعمل اولدوغي اجلدن ايراد اولنوب بيان اولندي نا شناو
يوزمك شنا ر معناسنه · غيري ادلري اشنا الفظنده مسطور و مذكوردر

ن شنو شنودن لفظندن صیغهٔ امر در ایشت دیمکدر • و وصف ترکیبی در
یر شیرو اعلام رجالدندر • شو اینش شیو لفظندن مخففدر • نار
شهارو فتح شینله شهار و معناسنه • ی اشیو اشاغه تحت معناسنه •
و اینش • و سرگشته • و مدهوش • و رشته دن اوریلمش تازیانه شبیب
معناسنه • لسان فارسیده با ایله واو اراسنده تبادل و تواخی
واردر • مرارا بیان اولنوبدر • ولباکه برنجدن • و بولغوردن و طاری
بشروب استعمال ایدرلر • الشین المضمومة ه • نو جلاه
چقوری • و خشل • و چرشس • ولبا • و زوج • و شوهر • معناسنه شوی
لفظندن تخفیف اولنمشدر • نوع اوله العین المفتوحة
عو اودن • و آواز • و کورلدی که غارت و جنگ کونلرنده عالمی طوتر •
اسدی سپهبد بیک تک در اسبش رسید • برآورد کرزی عوی
برکشید • الغین المکسورة ه • ی عیو عو معناسنه •
اسدی از ایرانیان رفت برچرخ عیو • زکرد اران نو سپهبد آرنیو •
غین معجمه ایله دخی مرویدر • نوع اوله الغین المفتوحة
اوش غاوشو تخم ایچون الیقو دقلری صاری خیار شمس فخری بنداشت
دشمنت که باندیشهٔ محال • باشد که آتشی بجهاند ز غاوشو • سایر اتاملیی
غاوشش لفظندن مذکوردر • د غدو بوزه • ر غرو قارغی قامش • افصح
بودرکه • برو • بیرو قافیه سنده استعمال اولنور • رانک سکونیله
شمس فخری تیر از تیغش با دشمن آن کند در رزم • که روز باد کند آتش دمان در
غرو اسدی دران مرز بیشهٔ بید غرو • میانشان نبی مور دافزون ز سرو
رانک فتحه سی دخی جایزدر • وسیبی واکا بکزرنه وار ایسه • و دیه •
و فغان غرو معناسنه دخی نقل اولنمش • و یونلمادق قلم غروا معناسنه
صحاح عجم صاحبی و غرغره ایداجک نسنه معناسنه ده کلور دیمش • ازغا
غاز غاو زا • عجمیلرک بوینینه طاقدقلری قوتاز که دکز صغری قویرغندر •
غاغز غاو مثله • ز قا غزقاو مثله اسدی درد دشت و که بدزانداز بیش •
رم کور و غزقاو و آهو و میش • و کورلدی • و آوازه عو معناسنه عین
مهمله • و غین معجمه ایله مروی لغتدر • الغین المکسورة ه
ی غریو فریاد و فغان • و آوازله اغلامق شمس فخری ز کلکش ملک را
امن و امانست • ز تیغش خصم را بانک غریو • است غو کورلدی و آوازه

عو معناسنه فتح غینله غیو لفظندن مخففدر • می غیو مثله شمس فخری نکه کرد ا
دور سالار نیو • کریزان سپه دید بی هوش و غیو • والله اعلم •
الغین المضمومة ه • ر غرو دیه اولان غر معناسنه
ل غلو مبالغه و غوغا • و غلبه دیمکدر • وغ غوغو کوکرجن کبوتر عو بید
حمام معناسنه نوع اوله الفاء المفتوحة الک فالکو
فالجی منجم معناسنه • رار فرارو و بالکسر اکسه قفا معناسنه • راژت
فراژتو و بالکسر پروانه • راشت فراشتو و بالکسر قرلنغج قوشی سایر ادلری
فرستوغ لفظنده مسطوردر • رخ فرخو خسرو بیرو قافیه سنده باغ بودا
شمس فخری شاخ رز لعل و کوهر آرد بار • کر بنام کفت بود فرخو • ولبا
و کلار معناسنه • رشت فرشتو قرلنغج فرستوغ معناسنه • وغ فرغو
فرخو معناسنه • خا معجمه ایله و غین معجمه ایله مروی لغتدر • رف فرفو حیل
دیدکلری قوش تیهو معناسنه • غیری آدلری فرقو لفظنده مسطوردر •
ژ فرژو مردار و چیل • سایر اتامیسی بلشت لفظنده محرردر • ن فنو
خسرو و زننه فریفته • و غره اولمش یعنی الدانمش دیمک اولور شمس فخری
ای ندیده چو شیخ ابو اسحق • افسر و تخت و ملکت خسرو • مملکت را تتیغ
کردی پاک • از چو دو مخالفان فنو • و بوندن مصدر و فعللر تصرف اولنور
غره اولمق و الدنمق معناسنه کیابی و فاش عاریتی عیب و عار اوقافی
بعیب عاریتی جیر برچرا فنوم • غره اولمق و الدنمق معنالرینه اولور دیشلر •
الفاء المکسورة ه • راخ فراخرو یوریکن سریع السیر
معناسنه • رار فرارو اکسه فتحله فرارو معناسنه • راژت فراژتو
پروانه فتحله دخی مرویدر • راست فراستو قرلنغج فتحله دخی روایت اولندی
ل فلو ناقص العقل دیمک اولور • لی فلیو مثله ناقص العقل دیمک اولور •
الفاء المضمومة ه • رفو اشاغه معناسنه فرود
لفظندن ترخیم اولنمشدر • بوندن ادرکه یوتماق معناسنه فروبردن دیرلر
و صویه طالمق معناسنه • فرو رفتن دیرلر بیت دشنه جگر فرو توان
خورد • بخشت فرو خوردن درد • و کاه اولور که فرو لفظی ایراد اولنور
معنای زاید افاده ایتمز • انسز کلام تمام اولور بیت چه خسبی چند ای صبح
سیه رودی • باب چشم من رخ را فرو شوی • لسان فارسیده بعض کلمات
زیاده ایدرلر • همی کبی بو دخی انلردندر • وف فوفو برلغج که اوغلانجقلر اوینرلر

نوع اوله القاف المفتوحة ٥ ث قتو بريرآديدر
ريج قرنجو زبان خوارزمده چارپا صايمغه ديرلر لاج قلاجو صوكاق
ويلاق معناسنه مستعملدر القاف المضمومة
وق قوقو كوكرجن حمام معناسنه وتاوق دجاجه معناسنه
نوع اوله الكاف المفتوحة ٥ ث ارد كاردو
خرما چچكى وجكردكى وكومج دبيات لسنه در وصندي قرنبدلسي
ر كاردو جوباديدكلري جانورك يمرده سي كه زمرلر دندر قتالدر وخرما
چچكي وكومج اژ كاژو زاء عجميله شپل كه شاشي دخي ديرلر احول معناسنه
كاژ دخي لغتدر اسم كاسمو طكوزقلي كه تركيده فرچه ديرلر صحاح
عجم صاحبي قاسق قلي عانه معناسنه نقل ايلدي وقوردودلكونك
بيغنه دخي ديرلر وانلرك رلي اس كاسو اول بزدركه تنور تمام قزدقدن
صكره اعتدال كلمك ايچون انوكله صوچالارلر اكا بادبج دخي ديرلر
صحاح عجم صاحبي طكوزقلي معناسنه نقل ايلدي اش كاشو شين معجمه ايله
قوشقون باردم معناسنه اعن كاغنو اغ قوردي وكوبه ديدكلري
قورتجغز كه اشيابي دلر تلف ايلر اقل كافلو بر قوشدر بعضلر كوكلكي
ديرلر ديمشلر الي كاليو ابله واحمق انوك معناسنه دبون ويارمشق
وكوكلتي دشول كمسه در كه كندي دوزر قوشر كوزل كوسترر عند
التحقيق ذكر اولان معنيلر احمقلقدن ناشي در عربيده زغناء دوربماء
معناسنه وسركذشت وسرگشته معناسنه سيد عماد الدين الموسوي
برو وز معرفتهاي براز ريو سرمارا مكن اي شيخ كاليو ام كامو كاف
عجميله بر نوع كركدر اكاو كاف عجميله صغر تؤر معناسنه قره حصاري
طلسم معناسنه دخي كلور ديمش فاضل محقق دقايق الحقايقده بويله
تحقيق وتدقيق ايتمشلر كه كاو كوزن ايكيسي برجنسدر كاو كاف عجميله
اهلي سيننك اديدر نته كه بو بيتده نظام در بيت پذيرفت مهتري
بادوساو نكرد آزمون كاو باشير وماو كوزن دشتي سيننك
اديدر كه تركيده اكا صغن كيكي ديرلر نته كه بو بيتده نظام در بيت
شد سرو نت چو شاخهاي كوزن هر يكي شاخ چار رطل بوزن قره كوزلري
انك كوزينه تشبيه ايدرلر نته كه بيت دو چشمش چو چشم كوزنان سياه
وليكن براز اشك بي كاه وكاه اكاو كاف عربيله مرد دليه ومبارز معناسنه

كاوه

كاوه كه درفش كاوياني اكا نسبت اولنور اندر ندر آخوندكي هم معناي
عام جبننددر معناي خاص علمي يه نقل ايچوندر شمس فخري كر كاوه صفت
شوكت هر دبش بشنود برخويشتن دكر ننهد هيچ نام كاوه وبرسنه
وبربري قازمق معناسنه دخي كلور شمس فخري در بحر وكان جوي
نه بهشتست جوداوه وزنيست با ورست بروهر دورا بكاوه وبحث
ايتمك معناسنه اسم مصدر در بيت سعي خواهم كرد اندر كاوش
سخن تا بدان غايت كه چون موي از خمير ارم برون وصيغه امر ووصف
تركيبي در اه كاهو مارل كه بوستانلرده اكرلر عربجه خس ديرلر
وصالاجه اغاجنه دخي ديرلر خبازه معناسنه بيت كنبتو شمس فخري
معيار جماليده زهر معناسنه نقل ايلمش وبو بيتي انشا ايلمش
بيت بباغ ارزوي دشمنانت سراسر ميوه ها باد كنبتو سائر
ارباب لغت وقارغه دودلكي وحنظل اوتي كه ابوجهل قاپوزيدر
نمايتنده اجيدر وابت خيارنه دخي ديرلر بو دخي انك بدليدر
بلكه اندن ازتقدر بونلره دخي اطلاق اولنور ديمشلر سائر آدلري
كبست لفظنده مذكوردر ب كبو مارل عربيده خس معناسنه
سائر اساميسي كما لفظنده مسطوردر ونادان معناسنه ب كبو
باء عجميله ميمون وبلبند دمكدر مت كنمتو فجق دغدغه معناسنه
اسم مصدر در بعض نسخه ده آخري الف ايله كنمتوا دوشمش سائر ادكري
قلقلج لفظنده مسطوردر لتو كتو وانك بوني التداعي طم وبنوك
اشغا طمري دبان كدبانو شول محترمه واصل زاده خاتون كه مرتبه و
مقامي جهتندن صداق ومهري چوق اوله وهر اوده كه كتخدا اولان
عورت كه عامه تحريف ايدوب كيونى ديرلر دكدو قباق رجغ
كرجغو جيم عجميله بلوه ديدكلري قوشدر دال كردالو كردالو دمعناسنه
دناي زانن كردناي زانو ديزك ايكي اغرشاغي كا كركاو چارق كه
اياغه كيرلر بيت مانده وكرسنه زراه تكاو بركتف توبره بياكركاو
نف كرنبو كلم شوربابي رج كرنجو اوبچوده آغر باصمق عربجه كابوس
ديرلر شمس فخري بعهدت فتنه درخواب ست دايم زهيبت بروي افتاده
كرنجو فرالاذي كه ناكه بار پيري بر من افتاد چو برخفته فتد ناكه كرنجو نغمتي ادن
صكره بابايله دخي كه ثاني حرف تهجيدر نقل ايلمش سائر اساميسي زرخفج لفظنده

مذکور در • ر کرد و سر و قافیه سنه فوق دیشس شمس فخری کار خصم فرو برد
کار او دندان • چنان که کرد برون از دهانش بکسره کرد • نعمتی و دو کلمش
دیش دلمش • زماز کزمازو الغن قوزغی طبیبلر یانند غدیه دیمکله معروفدر
کزمازک معناسنه • زنب کزنبو کرتی که هوادن بلوط اغاجی اوزرینه
یغار بصره بالی دیرلر • زنک کزنکو مثلث • ز کزو الغن اغاجی • لا کلاو
کلاوه دیدکلری که اوزرینه ایلک صارارلر • واول صاریلن ایلکه دخی
دیرلر • ند کندو فوان که ازو انک الخنده بال یابار • وجیا معناسنه
نشت کنشتو انزروت دیدکلری که عرتجه مخلب دیرلر • وجوغانه بکزر
اشنان دیدکلری اوت که انوکله اسباب یورلر • ومیوه نارسیده
ن کنو علو وزنده کندر کنب معناسنه • واوله بارا سنده نبادل
و نواحی واردر کو کاف عربیله دلیر • و بزرک • ومحتشم معناسنه • کاو
لفظندن مخفف اسدی کوی بدمنم منذ نامش قباد • ازآموزکردی
فریدون نژاد • کو کاف عجمیله چقور یر • مغاک • ووهده معناسنه شمس ف
در کو ترس از تو نهانست • هرکجا صفدریست پردل کو • و بوی قد
معناسنه • وطاقت • واج کواجو صالنجق • سایزاسامیسی دهنج لفظنده
مذکوردر • وست کوستو کبستو معناسنه • زیرا اوله بارا سنده
نبادل و نواحی واردر • زم • وخنظل ادی و سائر اسامیسی و تفصیلی
کبست و کبستو لفظنده اولنمشدر • ومر تا کومرتاو کومرناب معناسنه •
شول لخته ترلک که عورتلر کیرلر التنده کیدوکی قفتانک زکی طالع ولو
و شول مقنعه دیرلر که انده التون صو بیله علم و نشان اولمش اوله • والله اعلم •
الکاف المکسورة ه • ربس کرباسو کاف عجمیله تثلیل
کزنکه سام ابرص معناسنه • رب کربو مثله کرمانیلر لغتیدر سایر
ادلری کرباس لفظنده مسطوردر • ر کرو کاف عجمیله وفتح را ایله اوج که
ایکی کشی بر بریله اوجشرلر • وطونی رمن معناسنه • ری کربو دونم جریب
معناسنه • لش کلشو کسمک • لکز کلزو اسکی سپرکه الغن اغاجندن اولان
سپرکه • بیت کیبتو سرمنک ع ای یکی کیبتوی از حشمت پورشنک
پورشنکدن مراد افراسیاب بن پشنک بن نور بن فریدوندر که توران
پادشاهی ایدی • کیخسرو بن سیاوش بن کیکاوس النده هلاک اولمشدر •
بب کیبو اسکی دیدکلری قوش که کلبوک دخی دیرلر و مارلخس معناسنه

و نادان جاهل معناسنه • عربیده تنوط • تنوط دیرلر • لیت کیتو حنظل
و قرنغه دولکی کیستو معناسنه نقل ایلمش • بس کیسو کاف عجمیله اول
بولکی که بوزاوزرینه صارقدرلر • یلدار کیل دارو ابرلنی دیدکلری
اوتدر که اطبا فاتنه م نرخس دیمکله معروفدر • یل کرژ کیل کرژو اسکی
سپرکه که یپراغی قالمامش اوله • حقیقتده سایسلر الغن اغاجندن
باغادقلری سپرکه یه دیرلر • لفظ مناسبتی بوکا شاهد صادقدر •
یل کیلو اوکه اشتنجا ایکچون صولر اوزرنده یاخود کنارنده بیارلر •
و بیوک کنک • ی کیو کاف عربیله اولو بک کی معناسنه • ی کیو کاف
عجمیله بهادر معناسنه • وکیکاوس بن کیقباد دک پهلوانلردن بر معروف
و مشهور پهلوان دیدر • واول کودرز بن کشواد اوغلیدر که رستم
زالک کوبکوسیدر که یالکز ولایت تورانه وارب دورت سیل
مقداری کزوب • جنی کیخسرو بن سیاوش بن کیکاوس که افراسیاب
قزنندندر بولوب والده سیله الوب قاچوب ایرانه کتوردی حکایتی
شاهنامه ده مذکوردر • کیودن اول خمسه یه علم اولمشدی • ومارل
معناسنه • لی کیلو شول قوشدر که اغاجده ابیلر جمع ایدوب الخنده یاورلینه
الکاف المضمومة ه • ل کلو کاف عجمیله بوغاز •
بیت به شکرده بریدزن را کلو • تفو بر جنین باشکیبا تفو • ندر کندرو
کنک دیدکلری معروف شنه که تنسی ایدرلر کندر معناسنه • ن کنو بر
کوپدر که بالچقدن و سر کیسندن ایدرلر • کو کاف عربیله اماله سز فنی دیمکدر
بیت کفتم ای مسند جم جام جهان بینت کو • کفت افسوس که این دولت
بیدار بخفت • کو اماله ایله محله معناسنه در کمال خجندی کحل الجواهر از نظر
افتد مرا چو اشک • در چشم خونفشان اکر ان حال کورود • و کو لفظیله او
لفظندن مرکبدر که او معناسنه • کو اماله کاف عجمیله طوب که چوکانیله
چلرلر • و هر نسنه که طوب کبی یومری اولا اکا دخی دیرلر بیت دل درهوای
زلف و زنخدان او برفت • چون کودکی که در پی چوکان وکو رود • و
بیوک مردانه معناسنه • و کفتن لفظندن صیغه امر در کمال خجندی
کمال ان شوخ اکر ندهد ترا دست • جفاهای جهان ازام جیا کو • و کفتن دن وصف
ترکیبی در لطیفی اکر خواهی که در مردی شوی فاش • نکو عهد و سخی و راست کو باش
وک کوکو ایکی کاف عربیله ادکا یک قوشی فاخته معناسنه • کیلانیلر

اصطلاحنده فایغانیه دیرلر که اکا خایه ریز دخی دیرلر مستعمل در
نوع اوله اللام المکسورة ۵ ی لیوکش اقطه
وبینو معناسنه استعمال اولنور اللام المضمومة ۵ لوقاب
دعا معناسنه ول لولو واو اصلیله شول قراجی کوزلکلر یدر که بغاجی
اولور وقت بشارتده لولو دیمکله صدا ایدرلر اول سببدن انلره لولو
دیرلر جمع ایدوب لولویان دیرلر وواو ثانی حذف ایدوب لولیان
دخی دیرلر ومرکوزل که فتنه انکیز وبغاجی اوله بر سبیل استعاره اطلاق
اولنور حافظ فغان کین لولیان شوخ وشیرین کار وشهرآشوب چنان
بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را تواریخده مسطوردر که سلاطین
فرسک دوردنجی طبقه سی که ساسانیلردر انلردن بهرام کور بن یزدجرد اثیم
صورت تبدیل ایدوب ولایت هنده واروب هند پادشاهنی کندیه مسخر
ایلیوب اولی بارقلی سازنده وکوینده ورقاص اهل طرب دورت بیک مقداری
کمسنه هندوستاندن عورتلریله کوچوروب عجم ولایتنه کتوردی ثم تکالد
اول ولایتده اولان لولیلر انلرک نسلندندر دیرلر لو، لؤ واو مقلوبیله
عهید رانجو دیمک اولور جمعنده لألی دیرلر اشعار فارسیده واشعار
ترکیده چوق استعمال اولنور نوع اوله المیم المفتوحة
ادهکا ماده کاو کاف عجمیله اینک از مازو اول معروف نسنه که
رنکلره کیر ترکیده دخی مستعملدر دیکردن که اعضادندر عبیده
کفل دیرلر اسب ماستو کش اقط معناسنه اش ماشو الک وغلبیر
اک ماکو مکوک که جلاهه آلاتلرندندر قطعه باما کو کفت کرباس کامی ازتو
بردر و نیم زین آمد و شدت کوکی باشد آرمیدن کفتا شصت نساج افتاده ام
چو ماهی از اوست یک اشارت ازما بسر دویدن ان مانو بانقی صدا
معناسنه انه کا مانه کاو ماده کاو معناسنه زت مرتو واو رسمیله
نکا دیمکدر رج مرجو مرجمک عدس معناسنه سایرا دلری انز لفظنده
یازلمشدر رد مرد سروقافیه سناره سنبله دیدکلری اوتدر ریاحین قسمندندر
اطبا قاتنده معروفدر ذخیره خوارزمشاهیده بزم شهرده اکا عنبرتره دیرلر
دیش و دیار عجمده بر مشهور شهر آدیدر رو مرو ضمیله اکا دیمکدر فتح
رایله کتمه دیمکدر نک مشکو اول نفیس وخوشبوی نهالیلر ودوشک
وفرشلر که تخت وکوشک ومجلسلری انوکله زینت ایدرلر معیار جمالی

صاحبی

صاحبی شمس فخری بر بتخانه در وخسرو پرویز وشیرینک بر مشهور خلوت سرایی در
ایدی که مشکوی دیرلردی دییو نقل ایلیوب بو بیتی انشا ایلدی بیت
زانوای ریاحین مجلست باد همیشه خسروا مانند مشکو معلومدر که اسم
جنس افرادندن برینه اطلاق قبیلندندر واخرینه بریاکتوروب
مشکوی دخی دیرلر ش مشو برچاق دیدکلری که حبوب جنسندندر
لنک ملنکو اسدی ملنکوی توام برمن بیحیایی
از بنم بهترک دیدار بنمای نت منتو مانتی دیدکلری مشهور طعامدر
نج منجو مرجمک سایرا ساتمیسی بر لفظنده مذکوردر نک منکو اعلام
رجالدندر نعمتی وآب حبات معناسنه دخی کاوردلمش ن منو فتح
نونله خسرو کیجرو وزنه دیرمه دیمکدر مجنب معناسنه نهی در شمس فخری
شاد بر تخت مملکت بنشین بعد ازین بهر کار خصم منو وضم نونله جنت
مینو معناسنه المیم المکسورة ۵ ن منو جنت
وصرحه مینو لفظندن مخففدر یت میستو بر قلری بچاق وبچاق کبی
سرتیز اولان بوزدغان بج میجو مرجمک عدس معناسنه یر امیراو
صو اوزنده طوری حاکم اولان یژ میژو مرجمک میجو معناسنه
غیری ادلری انز لفظنده مسطوردر یش میشو بورچاق دیدکلری که حبوب
جنسندندر ین مینو جنت وصرحه شمس فخری شه عادل جمال دنیی ودین
زهی آفاق از عدل تو مینو عنصری طرفه اثری داری بر خاک کاری کل
مینوی فلک را باز خالی کنی از سوسن یو میو تکک حبوغی تاک
حقیقتده بر حبوق که انده یمش بتاریشنه میوه حبوغنه میو دیرلر
اوزرنده یمش بتار المیم المضمومة ۵ مو مطلق قل
وصاچ ویم مومو اینجه دن اینجه دیمکدر حافظ قلندری نه برتیست که
موی تا ابرو حساب راه قلندر بدانکه موی بموالست ونا موتاو قلدن
جوال اشلینه دیرلر موتاب معناسنه بو محله مناسب تاب لفظنده
بعض تفصیل اولنمشدر سایرا تاملیسی موتاب لفظنده مسطوردر
نوع اوله النون المفتوحة ۵ ای نایبو جامع
الفرس صاحبی سان وخو معناسنه نقل ایلمش ارخ نارخو جلنار
دیدکلری دارو که اطبا قاتنده معروفدر وچکنه دخی دیرلر ادب نازبو
فسلکن دیدکلری خوشبوی نسنه اژ نازو جام اغاجی وسرو وسروه یکزر

برا غاجدر. انا وارباب لغت نکنه داولق. و یا صدغ. وناوه. ورون
دکوجله. وسنی معناسنه نقل ایلمشلر. فاضل محقق. دقایق الحقایقده
بویله تحقیق. وتدقیق ایلمشلرکه ناو طمله درعربیده وکیف معناسنه.
طمله نك ظرفی اولدوغندن توری لسان فارسیده اولوغه ناو دانی دیرلر
وآن ظرف معناسنه ایدوکی محلنده ذکر اولنمشدر. ناو ایله نم کوکدن یاغان
ایدکی بو بیتدن ظاهردر. بیت نیامد همی زاسمان ناو ونم. همی برکشیدند
نان بادرم. گاه اولور الفن حذف ایدرلر نو دیرلر. ع. سخنهات چون در
کلستان نوست. ای کل نای کلو بوغاز لاغی عربیده حلقوم معناسنه
زم نرم رو دولك ات دیمك اولور. ره کا نره کاو اوکوز. و بوغه
سب نسو طانجق دیمکدر. س نسو و بالضم مثله. و آماس یعنی ابینه. وقلج
یوزی کبی. ش نشو الج المبشی. نو طمله ناو لفظندن مخففدر. بیت
سخنهات چون در کلستان نوست. ترا هوس بر دست کنجرو ست
ویکی جدید معناسنه. بیت یك جرعه می کهنه زعمر نو دید. خشت سر خم ز تاج
کیخرو به. النون المکسورة ۵ ش. شب نشیو انلش
نشیب معناسنه. ك نکو ابو نیکو معناسنه. ر نیرو قوت معناسنه
وشوکت شمس فخری ابو اسحق ای کرده مسخر. ممالك را بعدل و داد و نیرو
ادالی کذشتان بر و بازوی رستمی. به نیروی قوت در آمد کمی. ن نیسو
بشتر. ش نیشو بر درلو ارکدر. وسیلة المقاصد صاحبی سیلی ودللی
دودك. والج قسمندن بر نوعدر دیمش. ك نکرو نیك رو یوزکن. دیورغه
ك نیکو ابو جید معناسنه. فاضل محقق. دقایق الحقایقده بویله
تحقیق. وتدقیق ایلمشلرکه نیکونك معناسی کوکجکدر. مقابلی زشت در
معناسی چرکن در. آخوندکی واو هند وآخوندکی واو کبی در. نسبت لازمه یه
که خلقی اوله کسبی اولمایه دلالت ایلمکچوندر. چوف یانك نسبتچون اولان
مدلولی مطلق نسبتدر. بونك مدلولی نسبت مخصوصه در. حقیقتده بو
معنای خاصه دلالت یالکز واوك دکلدر. بلکه واوله یانك جملهسنکدر
نیکونك و هندونك اصللری نیکوی. وهندویدر. برشی بونلری اضافت
املی اولیه لر اولنها اظهار ایدرلر. مثلا روی نیکویش. وموی هندویش
دیرلر. نته که بو بیتده واقع اولیدر. بیت اگر آن ترك شیرازی بدست
آرد دل ما را. بخال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را. نیکو یدن گاه اولور

الكى

الکی یایی بله حذف ایدرلر نکو دیرلر. نته که بو بیتده ظاهردر. بیت هر که نه
ان کند که او کوید. حیف باشد که جز نکو کوید. نیکونك ونکونك
کاه اولورکه آخرلرینه یای نسبت الحاق ایدرلر نیکویی ونکویی دیرلر
احسان معناسن افاده ایدر. نته که بو بیتده واقع اولیدر. بیت
نکویی کردن اندر حق کرکان. بدی باشد بجای کوسفندان. بدینك
معناسی یرمزلقدر. تمام مقابلی نیکی در نکویی ده ده. فی الجمله مقابله
دار در. ضرورت شعر ایچون شاعرلر ایراد اتمشلردر. یم یرت نیم پرنو
ازاجق نورلی نسنه در. یم نیمو چوزه. ی نیو یانك سکونیله وضمیله ده
مرو یدر. ع در مدرسه ومعرکه نیوست ومبارز. بهادر دلاور معناسنه
وعاقل ودانا شمس فخری کریم وکامل وصافی ضمیرست. شجاع وصفدر و
کین ورز و نیوست. فردوسی چو رعد بهاران بغرید کیو. ز سالار
لشکر همی جست نیو. والت. وطاقت معناسنه. النون المضمومة
نو یکی جدید معناسنه. اکثر فتح نونله مشهوردر. او وموافقه سنده دخی
مرویدر. بیت نی جامه عمر کهنه نو خواهد شد. نی کار کسی بکام او خواهد شد
ونفی ایچون دخی کلور. نا و نی معناسنه. مثلا نوسپاس دیرلر
ناسپاس معناسنه. م نمو ارتمق زیاده اولمق معناسنه استعمال
اولنور. نوع اوله الواو المفتوحة ۵ ر. ار وارو نخل
ادبجك طبق. وارف معناسنه. الواو المضمومة
س وسو طانمق. بو معنایه غیری ادلری نسو لفظنده مذکوردر.
و آخر جوره سی. نوع اوله الهاء المفتوحة ۵ ر. د هرد
ایکی سی بله دیمکدر. ز هرات هرار تو فرق بابر دیدکلری که اشکنبه
یاشنم اولور. عربجه خفث. وقبه دیرلر. و بیك قات معناسنه.
ش هشو مغز معناسنه. ج همچو کلمه تشبیه درکبی معناسنه. م همرد
یولداش همره معناسنه. ش همشو برار عورتلری. م همو ضمم
میمله سم اولفظندن مخففدر. هو جو. وعو. وزنه ایرك و چوك که یاره
اقرمه معناسنه. وفاتلی قبارجق. واوت الهاء المکسورة
د هند و هند اسم مملکتدر. هندی اول مملکته نسبتی اولان نسنه در
آخوندکی یای نسبتدر. رومی ده کی یا کبی. بو چ فك مدلولی اولان
نسبتده لزوم معتبر دکلدر. منسوب اولان آدمی ولماقده معتبر دکلدر.

دسته ده و پایه ده و ساره ده اولان ها کبی اما اول نسبت که مدلولیدر
اول نسبتده ییم لزوم معتبردر یم منسوب اولان آدمی اولمق معتبردر
هندو ایله هندینک ایکی جهتدن فرقی واردر بری بودر که غیری دیاردن
کلوب هندده توطن ایدنه هندی دیرلر کویدن کلوب شهرده یرلشنه
شهری دیدکلری کبی اما هندو دیدکلری هندو شول طایفهٔ مخصوصه درکه
دیار هندده نسبت جبلیه سی واردر عرب و عجم و ترک و دیلم کبی غیری
یردن کلوب اول یرده توطن ایدنه هندو دیمزلر اول سببدن هندو
هندوستان دینور عربستان ترکستان دیلمستان دینمدکی کبی
هندیستان و رومیستان دینمدکی کبی ستانک مفهومنده نشو و نما
انده اولمق معتبردر بر یره وافر کل کتورب دکسه لر اول یره کلستان
دیمز کلستانک معناسی وضعیسی کل یری دیمکدر سایر تفصیلی محلنده
مذکور جهت آخردن فرقی بودر که آدمی اولمیانه هندو دیمزلر حیوان
اولسون جماد اولسون اما هندی دیرلر مثلا قلیجی هندی ایله توصیف
ایدرلر تیغ هندی دیرلر هندونک اصلی هندو یدی آخرندن یا حذف
اولنمشدر **الهاء المضمومة** ﻫ ده **هوهو** بایقوشه
دکورجنه اطلاق اولنور **نوع اوله الیاء المفتوحة**
ارغ **یارغو** خوارزم دلنده دعوی وقضیه یه دیرلر قوم اورتاسنده
واقع اولور واول خصومتی فصل ایدن کمسه یه یارغوجی دیرلر ارد **یارد**
زخم یاره معناسنه واخرینه بر یا کتورب یاروی دخی دیرلر ال **یالو**
دکز کناری ساحل معناسنه رغ **یرغو** یارغو معناسنه ویساق
وتهدید معناسنه کس **یکسو** بریکا دیمکدر ند **یند** ضیا و شعله
معناسنه استعمال اولنور **الیاء المضمومة**
نبل **ینبلو** هفته بازاری وی **یویو** بویمول دیدکلری قوشدر
باب الهاء نوع اوله الالف الممدودة
حرف ها کلمه آخرنده ایکی درلو کلور بریسی هاء اصلی که جمیع حالتده ها تلفظ
اولنور کره و همره کبی برو بلو دخی اولمز ایکنجیسی هاء علامت که تلفظده
دخلی یوقدر رسمان ماقبلینک فتحه سن محافظه ایتمکیچون الحاق اولنمشدر
بنده و کریه و مژه کبی حالت توصیفده و حالت اضافتده ینه ها صوتنم
یازیلوب یا اوقنور اوزرنده بر همزه یازیلور شهزادهٔ جوان بخت

ونوباوهٔ باغ مکرمت کبی الف ونون ایله جمع اولنسه ویا مصدریه الحاق
اولنسه کاف عجمیه یه توسل اولنور شهزادکان و همکی کبی و عرب لغتنده
آخرنده هاء تانیث اولان اسملر فارسی یه نقل اولندقدن صکره بو قبیلدن
اولور حمزه و غمزه کبی ویاخود تاء اصلی کبی تلفظ اولنور واوزون
یازیلور دولت و سعادت کبی کاه اولور که هاء علامت محاذاتنده
وزن ضرورتندن اوتوری بر حرف ساکنه احتیاج اولنور اول وقت
صریح ها تلفظ ایتمک قبیح در افصح بودر که فتحه سلکرک تلفظ ایدهلر شویله که
نه صریح ها تلفظ اولنه ونه الف تلفظ اولنه **لطیفی** ای شاه ستمکاره
وی دلبر عیاره تاکی دل بیچاره باشد بغمت یاره **ومعلوم** اوله که اسمک آخرنده
هاء ساکنه کرکسه اول جامد اولسون کرکسه مشتق اولسون خواجه کبی
و زنده کبی اول اسمه یاء وصفیت لاحق اولیجاق آخرنده بر کاف عجمی زیاده اولنور
مثلا خواجه کی و زنده کی دیرلر واسم مشتق که آخرنده هاء ساکنه اوله
دهنده و بخشنده کبی اسم مفعول اولمق لازم دکلدر اسم فاعل دخی اولور
بیت بو نه بخشید مارا زآن دهن با چنین تنکی زهی بخشنده کی
دخی کوره هاء ساکنه اسم فاعله لاحق اولیجاق نون مصدری حالی اوزرینه طورر
مثلا کردنده دیرلر اما اسم مفعوله لاحق اولیجاق اول نون ساقط اولور
مثلا کرده دیرلر اسم فاعلده دوشمدکنه سابقا بیان اولان بیت دلالت
ایدر لغت فارسیه ده نسبت لازمه بخصوصها آخر اسمه لاحق اولان
هاء ساکنه دلالت ایدر روزه دکی ها کبی روزه اورجدر روزی کوندلک در
اورجک اختصاصی واردر کنه دروزه که معنای روز درنسبتی نسبت لازمه در
اول سببدن هایی اوکا تخصیص ایتمشلردر اما کوندلکک اختصاصی یوقدر
کونده و لیکن فی الجمله نسبتی واردر اول سببدن انی یا ایله اکتفا
ایتمشلردر **دسته** دکی هاء دخی اول هادرکه اوندو کاجکنه دسته دیدکلری
دست که ال در اختصاصی اولدوغندن اوتوریدر **دیده** دکی هاء دخی
اول هادر دید دیدندن اسم مصدردر کفت کفتندن اسم مصدر اولدوغی
کوزه دیده دیدکلری مذکور اسم مصدرک معناسنه انتساب خاصی
اولدوغندن اوتوریدر **دوده** دکی هاء دخی اول هادر دود تتوندر انکا نسبت
مخصوصه صی اولدوغندن اوتوری اوجاغه دوده دیرلر **ساره** ده کی هاء
دخی اول هادر سار دیه در انکا اختصاصی اولدوغندن اوتوری کلیه بوشر

ساره دیرلر بیت زبس ساره منده وی برگرفت برمنه سرو دست بر سر گرفت
مذکورها اسم مفرده لاحق اولدیغلبین اسم مرکبه دخی لاحق اولور مثلا کوساله
دیرلر بر یاشین گچمدک کاو بچه یه که ترکیده اکا بوزاغو دیرلر اصلی
کاو ساله در بر ییلدن تجاوز ا منسوب طوغدوغی ییله اختصاصی اولدیغندن
اتوری کوساله دیرلر بسته ده کی ها دسته ده کی ها کبی دکلدر بو ها علامت
صیغه مفعولدر که آخر فعل ماضی یه زیاده ایدرلر اسم مفعول اولور رسته
و شکسته و خسته دیرلر رست فعل ماضیدر رستن دن شکست
فعل ماضیدر شکستن دن خست فعل ماضیدر خستن دن و آخر کلمه ده
اولان ها ساکنه کاه اولور علامت صیغه فاعل اولور اما اول وقتده
آخر فعل ماضی یه داخل اولمز بلکه فعل مضارعک جمعنه لاحق اولور مثلا انجم
یوریجی یه رونده دیریجی یه دونده دیر روند و دوند فعل مضارعدر
رفتن دن و دویدن دن اخرلرنده نون ساکنک زیاده سی علامت جمعدر
داننده کی و خواننده کی کبی اول ها دخی بو هادر دانند و خوانند جمع
مضارعدر دانستن دن و خواندن دن مذکورها ساکنه کاه اولور صفت
عامه دن اسمیه خاصه یه نقل ایچوندر اولور سبزه ده کی بنفشه ده کی
پیروزه ده کی گلگونه ده کی زرده ده کی سپیده ده کی ها کبی سبز وصف
عامدر سبز شیله اطلاق اولنور سبزه نباتاتدن نوع مخصوصک اسم خاصیدر
بیت بر خوشی سبز چون نو بهار بزیر ابلق تند چون روزگار
سبز ایله توصیف اولنور سبزه ایله توصیف اولنماز مثلا برگ سبز دیرلر
برگ سبزه دیمزلر بلکه سبزه تر دینور اخرینه ها لاحق اولدقدن صکره
موصوف اولور صفت اولمز سپید دخی سبز کبی وصف عامدر هر اقه
سپید دیرلر سپیده خود خصوصیله صبح صادقک اسم خاصیدر صباح
وقتنه عجم سپیده دم دیر بیت سپیده دم که شدم محرم سرای سرور
شنیدم آیه تو نوالی اقتدا ز لب حور خنده نک آخرنده کی ها دخی صفت
عامه دن اسمیه خاصه یه نقل ایچون اولان ها در غنچه ده کی کبی خندیدن دن و
غنجیدن دن خند و غنج اسم وصف مصدریدر گوییدن دن و بوییدن دن
گوی ایله بوی کبی مقام توصیفده استعمال اولنور پنجه ده کی هفته ده کی
تنکه ده کی ها ده مذکورها در پنج مطلقا بش در هفت مطلقا یدیدر پنجه
و هفته مخصوص اسملردر معروف اولان مستارلر ایچون تنک مطلقا یوفقه در

تنکچه خصوصیله پدوره نک مخصوص اسمیدر تنه بونک کبی دکلدر اندعی ها
تشبیه ایچوندر که سابقا بیان اولنمیدر اغاجک وزدکنه تنه دیرلر
حیوان تنینه تشبیه ایدرلر بیت نخستین گیاهی نماید درخت تنه
گیر دانکه گندبیخ سخت مذکورها اسم مفرده لاحق اولدیغلبین اسم مرکبه
لاحق اولور لوزینه و تنجاله و گرمابه و دروازه و چارچوبه و دستوانه
و انگشتوانه ده کی ها کبی لوزین مطلقا بادام ایچیله اولان نسنه در
لوز که بادام در انتسابی اولدیغی اعتباریله یای نسبت گتوردیلر اخرنده کی
نون تاکید ایچوندر لوزینه خصوصیله شکر بورکک اسم خاصیدر
تنجال مطلقا قوادر که استمه طوتان کشینک بدننده ظاهر اولور
تنجاله خصوصیله اوچق دیدکلری چبانک که استمه طوتان کمسنه لرک
طوداغنده چقار اسم خاصیدر گرم آب مطلقا اسی صودر گرمابه خصوصیله
ایلیجه نک اسم خاصیدر دروازه مطلقا آچق قپودر اصلی در باز در
در گیدر در ایله باز دن درقپودر باز آچقدر دروازه خصوصیله
قلعه تنبر بویک قپونک اسم خاصیدر دستوانه و انگشتوانه نک
اصلی دستبانه و انگشتبانه در با واوه قلب اولنمشدر خوشاو دکی
کبی لغت فارسیه ده بان حافظ معناسنه در قوریجی یه دشتبان
باغ بکجی سنه باغبان دیرلر دستوان و انگشتوان مطلقا ال
و بارمق صقلیاندر دستوانه و انگشتوانه خصوصیله الدون و گوسکک
اسم خاصیدر چارچوب مطلقا دورت اغاجدر چارچوبه خصوصیله
چرچوه نک اسم خاصیدر خربند دکی ما نوعی بو ها در خربند مطلقا
خربا غلایجیدر خربنده خصوصیله اول خدمتی عادت ایدینن کمسنه نک
اسم خاصیدر نسبت لازمه ایکی قسمدر برقسمی نسبت جبلیه در برقسمی نسبت غیر
جبلیه در مذکورها نسبتک مدلولی نسبت لازمه مطلقه در جبلیه اولسون
دیده ده اولان نسبت کبی غیر جبلیه اولسون دسته ده اولان نسبت کبی
کاه اولور ها نسبت ایله تشبیه قصد ایدرلر بیکاره کوزه بکزدوکندن اتوری
چشمه دیرلر نشان هدف در اکا تشبیها علامته نشانه دیرلر کمان یایدر
منقب یا بنه تشبیها کمانه دیرلر خان کاربان سرایدر اوه خانه دیدکلری
اکا تشبیها در استانه و اشیانه و آواره ده دخی حال بو منوالدر رنده
بافسرد آب افسرده بختی دیدکلری معروف طعامدر عجبه قرلس دیرلر سایر

آدلري اب بر دلفظنده مسطوردر • باورد آب آورده آت وفاز وخرطرنغلرینه
ایناننعلت یالکز آورده دخي لغتدر • تاب آب تابه باقرچوملك وابریق
وافتابه معناسنه • بتر آبتره قولق دوه که یوکت چکمدن قالمشدر • الفك
قصري ومدي جایزدر • بجان الحامه اسباب ودال بوباجق قاب • بجر
آبجره قاعدهٔ مقرره اوزره صفت در صولانیجي وصواجیجي دیمك اولور
صكره صواجیجك یره صوآد معناسنه شایع اولدي • وبعض تفصیلي
ابجور لفظنده مذکوردر • وسایر اسامیسي ابجور لفظنده محرردر • بجان
آبخانه مستراح وقدمگاه معناسنه • بجو آبجوره آبجره معناسنه • بد
آبدج مرزه وعبث سوز سویلیجي • وحکایت • ویا بر غریب سوز • ومثل
ب راه آب راهه صویولي • بر آبره فتح بایله قفقان یوزي عربجه طهاره
دیرلر • الفك مد وقصري جایزدر • وقصر الف وسکون بایله دخي لغتدر
بریز آب ریزه آبخانه معناسنه • سایر ادلري آبریز لفظنده مذکوردر
بزار آبزاره یعني ابزار معناسنه نقل الیمش • که طعامه قویلان اوت
ودانه دیرلر • بزر آب زره سیستان ولایتنده بر ایرماق اديدر • اسدي
سوي سیستان رفت تا بنگرد • یکي پیش آب زره بگذرد • بز آبیزه ضرندي
رشحه معناسنه • بستان البستانه بقرچوملك • بشتنگا آبشتنگاه آبخانه
شمس فخري چیست گیتي که شود همت تو ملتفتش • نشود روح قدس مایل آبشتنگاه
وشین معجمه ایله دخي لغتدر • بسر آبسره یعني آب افسرده معناسنه • بسیا
آب سیاه گوز یاشي دمع معناسنه • بشتنگا البشتنگاه آبخانه شین مهمله ایله
دخي مرویدر • فریع الدم نه همي بازشناسند عبیر از سرگین • نه گلستان بشناسند
ز آبشتنگاه • کام الکامه اکا دیرلر که مثلا اوتوز رطل بغدای بار آریه واتی
طوز بتر وخمیر بتر محکم یوغررلر • بعده اتمك کبي بشروب قوردقدن صکره دگرلر
اوتوز رطل قوده یکرمي رطل طوز قاتوب بربشل صرچه لي قاب الجنه یوغررلر
برربع جورک اوقي ایکي رازیانه قاترلر • یایي آتي سنده فرق گون گنشه
قویوب هر گون اوچ کز صباح واویلین واخشام اوزرینه صوصاچوب
یوغررلر • قرار یجاف بربرینه الجنه قویوب اوزرینه براولقدر دخي صو صاچارلر
بر هفته مقداري گونده اوچ کز قرشدروب • بعده سوزب ولکنه قاتوب
گنشه قورلر تعلیمي بنه انجلاین ایدرلر • اکر غایتده اعلا اولماسن مراد ایدنجك
صوینه دایم ضرب اوزرم سرکه سیله یوغررلر عربجه مري دیرلر • دسرکه کبي اکشي

صودر واکشي اش • وبخني • وها ضم طعاملره دخي دیرلر • وترشي صوبي وترخانه آ
وبازرگان اشي • بکا ابگاه چشمه حوضي • وصواد • بکند ابکنده سیل اوغرغي که
سیل بوزمش اوله صواد • وابکر معناسنه • سایر اسامیسي ابکند لفظنده
مذکوردر • بکین ابکینه شول صرچه دن اولان ظرفه دیرلر که الجنده صو اوله
زیرا ابکینه مرکبدر آبله کینه دن • وها ساکنه دن گین ابج معناسنه در
اصلي اکین در • آخرندکي ها معناي عام ترکیبیدن معناي خاص علمي یه نقل
الجوندر • صوجي اوزرم صوبي اولدوغي اعتبار ایله اول جامه که الجنده
شراب اوله ابگینه اطلاقي وضع لغویسنه موافقدر • نته که بو بیتده ظاهردر
بیت مي خور تو در ابگینه با ناله چنگ • زان پیش که آبگینه اید بر سنگ
بحسب الوضع شیشه ابگینه دن عامدر • زیرا بوش اولسون طلو اولسون
شیشه وضع لغویسي حسبیله صرچه دن اولان جمیع ظرفه اطلاق اولنور شیشه یه
بوش ابکنده مجازاً ابگینه اطلاق اولنور • نته که بو بیتلرده واقع در
بیت بدیده راز چرخ از چشم سینه • چو صورت در حجاب ابگینه
دیگر آبگینه در کوکل چو نکم صنم • بینه اولمز اول بتون بیك کز صنم
بل آبله بدنده ظاهر اولان قبرجغه دیرلر • گرگسه الده ایاقده قاتي نسنه
طوتمقدن وایاق قابندن اولسون • گرگسه بر فرط خلطي طبیعت دفع ایتدکندن
اولسون اولسون • مثلا چچك که انسانك بدننده چقار عربجه جدري
دیرلر • عنصري بردارد آ زان خاك که از خیل نوخیزد • عکس تو بران
آبله از دیده ارمد • طب کتابلرنده لفظ آبله که مذکوردر همان جدري
مراد در • وابتده رنگي دیدکلري علته دیرلر • وفرنگ زحمتي دیدکلري
علته آبله فرنگ دیرلر • بلیس ابلیسه اکنجي حارث معناسنه • لطیفي جوابن
الوفت نبود ابلیسه • پنیرك چیندا ووقت سریع البلیسه شیطنتده
ثانیدر ابلیسه • ب ما آب ماه یا پاك یعني فصل صیفك اخرانی • ب ابه
صافي معناسنه • تشتاب آتشتابه کلخن دکوبجن که اوده اصنمه دن
بالدر قزل ولور • تشپاره آتشپاره قنغلجم ویلدرزنسنه • ویلدز
قوردي دیدکلري بوجك • تش زن آتش زنه چقمق که انوکله طاش دن
اود چقارلر بیت آتش زنه وسنگ شبانان شمار را • از اطلس افلاك
دهد چرخ برین خف • تشکد آتشکده اوجاق • واول که مجوسیلر انده
اوده طپارلر • تشکر آتشکره مثله اوجاق • تشگا آتشگاه مثله دمثلر

خت آخته طشره چکلمش نسنه وایرشد رلمش فردوسي که یوسف چو شد بالغ
و آخته. چو بتخانه چین بپرداخته. دله چو شاهان یکی مرکبی ساخته.
سرش بر سپهر بلند آخته. واوکرمش ذلول معناسنه. واینمش آت خصی
معناسنه. ومطلقا اینمش حیوان. خرکرماب آخرکرمابه قورنه. خست
آخسته قیونک الت ایلکی. خب آخبه طوار ستور. یعنی اوکرک جامع
الفرس صاحبی وطوار اکریک دیمش. وطویله قازغی وایپی معناسنه ده
نقل ایمش. ذرما آذرماه اورنه کوز آیی. ذین آذینه جمعه کوني اخرندکی ها
ها نقل در. معنای عامدن خاصه منقول اولدوغنه علامتدر. علاقه
نقل آذین زینت معناسنه اولوب جمعه کوني یوم الزینه اولدوغیدر.
راست آراسته بزنمش. رامکا آرامکاه قرار ایده جك یر. رامك
آرامکه مثله. ردزد آردزده الك منخل معناسنه. ردو آردوده مثله
ردآرده طحین نعمتی طاحون معناسنه نقل ایلمش. واونلواش دیمش.
ردهال آردهاله بولامج اشی واونلي اش. ردین اردینه اوندن اولان
اش. رغد آرغد خشمله حرکتنه کلان یرنجی. وابشه حریص اولان بیت
زخاقانیان ابرشه ترك ستر. که آرغده بودند برسان گرگ. رودکی
کهي ارمده وکه آرغده. کهي اشفته وکه آهسته. سایر اسامیسی ارغند لفظنده
مذکوردر. رمد آرمد ساکن معناسنه. آرمیده لفظندن مخففدر بیت
ز دریای ارمد برخاست موج. سپاه اندر آمد همی فوج فوج. رمید ارمید
مثله. رآره دیش دیبی خسروي بادام خشمکانت رخنه شود بیوسه. وان
دوکهر ها هم بکسلد زآره. وایلچی معناسنه. زاد آزاد فارغ وتمام معناسنه
زادمیو آزادمیوه حلویاتدن بر نوع اصلی بادام وفستق ومغز نخود
دفاون چکردکندن در. زد آزده زاء عربیه تعبیه ترتیب وتزیین
معناسنه. ژد آژده زاء عجمیه کوز طوتوق ولمق. ودلك دلك اولمش نسنه
کمال اصفهاني چو خوشه خصم تو جو جو شدست زانکه تنش. شدست آژده از تیر غم
چو خوشه زد آس. والنون ایله بازلمش نسنه اسدي ز پولاد در آژده
تنغفرش. بزندی نشان بسته بنزاز برش. زرد آزرده اینجنمش ووصولمش
مرد آزمرده حریص وصالمه کمسنه. زمود آزموده صنانمش. ژند آژند
بالقصر زاء عجمیه خلل کلمش نسنه صارمق. وبو کلم معناسنه. وایکی کرپیچ ارده
الدن بالچق. ومطلقا اوري بالچغي. ودیوار رهلکی. ژان آژنه وبالقصر زاء عجمیله

ودناکی دشنه مك. ز آزه وبالقصر زاء عربیه ایچی. ژ آژه وبالقصر زاء
عجمیه بوغلمش کرج. ژین آژینه زاء عجمیه طوقمق. ودناکی وبچرك ایکه
دولکر النلر ندندر. وطاش دلجك بچیرك کلنکه دخي دیرلر. ستان
استانه ایشك عتبه معناسنه شمس فخري توان شاهي که از قدر ومعالی
بود از آسمانت استانه. ست آسته چکردك مثلا خرما واوزم
وسایر میوه نك. سفت آسفته تنورده ویا اوجاقده برزیانمش
اکسي. وکوساکی. سفد آسفده وبالقصر مثله معروفي ابسیاده میان کرمابه
همچو اسفده درمیان تنور. سمان آسمانه سقف خانه. سود آسوده
دکلنمش. سیم آسیمه حیران وسرکردان بیت سراپرده بردند از ایوان شت
سیه از خروشیدن اسیمه. سمه اسمه حیران وسرکردان اسیمه لفظندن
مخففدر. سپ اسپه قلبحق. سپاب اسپابه چورمه کسره وبیلکی. سپان
اسپانه مثله. شتو اشتوه نعمتی الف ممدوده ده ومقصوره ده و
مضمومه ده. ووسیلة المقاصد صاحبي دخي ممدوده ومضمومه ده براچی غاجدر
دیمش. حلیمی الف مقصوره ده براچی اوتدر عربجه مرار دیرلر. غایتده اجیلغندن
دوه بیدکده طودقلري جکلور دیمش. اصح ضم الفله در. وبورجاق معناسنه
دخي نقل اولنمش. شفت آشفته دلی وسراسیمه وعقلي ضایع اولمش
شکار آشکاره بللي. سایر تفصیلی آشکار لفظنده بیان اولنوبدر.
شکز آشکزه نعمتی مطلقا شکاري قوشه دیرلر دیمش. اصح کسر الفله
ودال مهمله ایله اشکره. شك آشکه الخفرق علتی فواق معناسنه. شکون
آشکونه ترس اولان نسنه بازکونه معناسنه. شیان آشیانه
یوه وکر معناسنه. صحاح عجم صاحبي. وبیلان یتاغنه دخي دیرلر دیمش.
شیکا اشیکاه قدمکاه متوضا معناسنه. غار اغاره نعلین حرمي
واستادلق مشین. ترکیده سزده دیرلر که بشمقچیلر کونله پوشتي راسنه قیوب
دکرلر. عربجه نحاس دیرلر. بولغت سم راء مهمله وسم زاء معجمه ایله مروي الغندر
غاز اغازه مثله داودجه اغاجي. غز اغزه اصح ضمله در. بریوت یعنی که قرلغان
علتی که ظرنقده ظاهر اولور. کاه اولور ظرنغي دوشر رعبیده دوخره دیرلر
دخیارق رنجی دمرکی علتی. بو معنایه سایر اسامیسی بریوت لفظنده مسطوردر
وجیان وپرکار دایره سي. نعمتی بویله نقل ایلدي. اما وسیلة المقاصد
صاحبي مربومری که آدمك کوده سنده ظاهر اولور. والجدره واندن عارلنور.

بوسبیدندر که عرب نکفه دیر دیو ر وابت ایلر. و بر صحیح نسخه ده که سنه ثمان
وعشرین وستمایه ده یازلمش اغره بضم الالف نوعی بود از دمل بزرک. قال
ابن فارس هي غدة في اصل اللحي. وقیل هي بین اللراد و شحمة الاذن. و در
لسان عرب نکفه کویند. والجمع نکف ونکفاف دیمش. غشت آغشته
بر بر بله قارشمش و یوغرلمش. واو لکه تم جکوب اصلنمش و یوشامش اولا. عنصری
لاله از خون دیده اغشته. منجم نمانده سرکشته. شمس فخری شیخ ابو اسحق کاندر
روز رزم. خاک را باخون خصم اغشته است. غند آغنده طولی بر معنا
غلشت آغلشته اغشته معناسنه وحیران. فتاب آفتابه ابریق ومتاره
که مطهره دن غلطدر. وقمقمه. فتا و افتاده مثلا لسان فارسیده بابایله فا
اراسنده تبادل وتواخی وار درن. فروش آفروشه بر نوع حلوا در
عربجه خبیص دیرلر. مدله وقصر له مروي لغتدر. فرید آفرین یرادلمش مخلوق
معناسنه. فرینند آفریننده یرادیجی آفرید کار معناسنه. فشت افشته
کلار مخنا معناسنه. کا آکاه خبردار او یانق معناسنه. کشت اکشته
محکم باغلانمش دیمک اولور. شمس فخری کردن دشمن بزنجیر بلا. انتقام وکین او
اکشته است. کند آکندم کاف عجمیله طقلوب طوبطلو اولان نسنه یه
دیرلر. بوسبیدندر که صجوغه اکنده دیرلر. واخور اصطبل معناسنه.
شمس فخری فلک زریسمان بفکرم ابود از مهر وماه باغنده. زانکه از جود خسروی
دارم. سبز خنک فلک در اکنده. وبحنی معناسنه دخی مستعملدر.
کک آکمه آکاه لفظندن مخففدر. ال آلال نعمتی لاله معناسنه نقل
ایلمش. صحاح عجم صاحبی سیه لاله دیمش. لان آلانه طغان بوآبی وقشبو
حلقه سی. وسایه. لاب آلابه طغان یوربی. لغون آلغونه غین معجمه ایله
یوزلرن قزرتمق ایچون عورتلر یوزلرینه سوردکلري نسنه. بو یرلرده قزلجه
دیرلر. وبعض یرلرده فکر دیرلر. شمس فخری رخسار روزکارت بادت همیشه
کلکون. زان سان که روی خوبان از رنک الغونه. لفت آلفته آل ومکر
الجنون افتاده و شکسته حال. ودیوانه وحیران اولمش کمسنه. لطیفی جودل
در آل غم الفته باشد. همه حال بدن اشفته باشد. لفون آلفونه الغونه معنا
لکون الکونه مثلا. لوا آلواه اکیر. لوج آلوجه جیم عجمیله وعربیله لغتدر
افاجق وصاریجه ارکدر کتب طبده بوبابه تصحیح و تصریح اولنمشدر. وطاغ ارکی
دقرامق. وکوکم معناسنه دخی نقل اولندی. لود آلوده بولاشق

وفارشق ملوث وحیض معناسنه. الو آلوه طوشنجل دیدکلری مشهور قوش
زنجیلر دیندر. سید الطیور در عربجه عقاب دیرلر. غیری دلری اژدها
لفظنده مسطور در. ل آلو آلوه لفظندن مخففدر. جمیع ارباب لغت بویله
یازمشلر. اما صاحب تاریخ ابن خلکان ابو نصر احمد بن حامد ابن عبد الله بن
علی بن محمود بن هبة الله بن له الاصفهانی احوالنده دیرکه. واله بضم
الهمزة وضم اللام وسکون الهاء لفظة عجمیة معناها بالعربیة عقاب.
فاضل مذکورک قولی اصح اولدوغنه شایبه وشبهه یوقدر. ماچکا آماجکاه
نشانه تیر. ماتغی بی اماجکاه تیرکینه. شن صندوقها صندوق سینه. ماد
آماده دوزلمش. حاضر ومهیا اولمش نسنه. وکلمش آمدم معناسنه. ما آماه
شیشل اماس معناسنه. وورم دیشل طوتمق. مد آمد کلمش دیمکدر.
ل آمله املج که معتبر ادویه لردندر هندن کلور. مود آموده دقلوب
طولدرلمق نسنه. بیت دامنم از خار غم آسوده کرد. تا بکریبان بکل آموده
کرد. میز آمیزه زاء معجمه ایله قارشق دیمک اولور. شمس هر که با بنده کان
شاه جهان. دارد اخلاص ونیت دو یزه. بر کرد دولی یقین نشود.
در جهان رنک موش آمیزه. نج انجه اول نسنه دیمکدر. نکا آنکاه اول
وقت. واندن صکره دیمکدر. نک انکه فتح کاف عجمیله وها اصلیله مثله
نک انکه کسر کاف عربیله وها علامتله اول که معناسنه. وارج آوارجه
جیم عجمیله دفتر جریده معناسنه. وار آواره سرکردان. وآلش نرکمسه
بیکار معناسنه. وقفتان یوزی آبره معناسنه. واز آوازه اوزن
اواز معناسنه. وجغو وجاو. صیت معناسنه. وشهرت. وا آواه باغو
آوا معناسنه. وخان آوخانه ابخانه معناسنه. ور آوره آبره معناسنه
آواره لفظندن مخففدر. وردکا آوردکاه جنک یری معرکه معناسنه
اسدی دو لشکر بهم کینه خواه آمدند. دلیران تا آوردکاه آمدند. وردک
آوردکه مثله. اسدی باورد که کشت و انکه چو باد. ز میدان بر بن کوهه سر بر نهاد
ورج آورجه دفتر اوارجه واوریجه لفظندن مخففدر. لطیفی مرانکو خرامج عوجه
باشد. وراجه قول وجه آورجه باشد. وریج آوریجه دفتر اوارجه معناسنه
ول آوله بدنده جغان چچک. وقبارجق ایله معناسنه. واو وبا اراسنده
تبادل وتواخی وار در. سایر تفصیلی انده مذکور در. وطوشنجل قوشی. آلوه
واله معناسنه دخی نقل اولندی. وند آوندم بر دآق وسایر نسنه لر اصاجق بردر

وآوه فتح واو ایله وسکون ها اصلیه ایله واه دیمکدر کلمهٔ غدا بدر محنت وغصه
وقتنده استعمال اولنور وآوه ها اعلا مثله بربره اصلان نسنه یه دیرلر
آویختن اخذ اولنمشدر کجی ده اندن مرکبدر وبخت آویخته اصلمش
وصرفق ونیز آویزه ذا اعربیله قولق صالقمی بیت الا تا ابر نیسانی هوای
صبح دربستان کند آویزها درتباج لعل کل منتضم وبش آویشه یواشنه
که سرکش اولان اتلرک بورنلرینه بچرزلر آه دردله وحالتله کلان نفس
هان اهانه باشی دبه سی وطاغ دبه سی ودبه جک وطاق خانه معناسنه ده
مستعملدر واکسه جقوری بخت آمیخته کلمش کشیده معناسنه آمیختن
لفظندن مخففدر اسدی که کرخود فریدون فرخ شه اوست زدار اندر اوبرنش
آمیخته پوست آمیختن لفظندن اخذ اولنمشدر جمیع معنالرنده استعمال
اولنور هست آهسته ارخون زم وددلک اولان دقور معناسنه
ونیت وصفنده دخی مستعملدر هنج آهنجه چنبر دیدکلری که جلاه آلتلرندندر
کنارکیر معناسنه سائر تفصیلی انده مذکوردر وحلقه معناسنه هن آهنه
مثله هوبره آهوبره کیک بوزاغوسی دیمک اولور حقیقتده غزال دیرلر
برنوع کیک آدیدر انک خاصه سندندر که هر حیوانی که کورزخیر وشردن
کندیه نه النسه کرکدر ادراک ایلر اهل لغت بویله نقل ایلمشلر هودر آهودر
مثله هیان آهیانه باش جناغی قحف معناسنه سائر اسامیسی تفاع
لفظنده مذکوردر واکسه جقوری ویلم قره که ترکیده اوکسه دخی دیرلر
همین آهیسته جامع الفرس صاحبی چنبر معناسنه نقل ایلمش هیخت آهیخته
چکلمش کشیده معناسنه آهخته دخی دیرلر بز آیزه صرندی آبزه معناسنه
نز آیزه دبالقصر زاء معجمه ایله اودقوغی شرار معناسنه واغاج قوردی
تیش آیش جاسوس آیشه لفظندن مخففدر عین معناسنه وکسر الفله
ایشه دخی لغتدر بند آبند فتح باایله کلیجی معناسنه بند اینج ضم باایله
بیهوده عبث معناسنه وسبک ساری خفت معناسنه ین آین
کوزکی ترکیبنده دخی مستعملدر اسدی تنت اینه ساز وهردوجهان ببین
اندروآشکار ونهان بنز آینزه آینزه معناسنه بش آیشه ایشه معناسنه
ین آیینه آینه معناسنه سعدی تامل درآیینه دل کنی صفا بی
بتدریج حاصل کنی وآبین وجبل معناسنه الالف المقصورة
تر اتره قادلق دوه لرکه یوک چکمکدن قاوله مشدر غوآص کمبادی

برکار

برکار جوی بیستم رسته باد آم وبید راست پنداری قطار اشتر آنند ابتره
برم ابرامه صو یولی برابره سکون بایله قفتان یوزی بیت کنند ابره
پاکیزه تر ز استر که آن در حجابست واین درنظر کاتبی هر چند پاره پاره شد
برجامهٔ من ابره اش بنمود ازوی استر نیمی درون نیمی برون بنا ئر
آدلری ابره لفظنده مذکوردر وابابیل قوشی بل ابله باء اصلیه بون ساده
دل معناسنه عربیده فارسیده دخی شایعدر نال انالد بولماج انشی
اتا لا لفظنده غیری اولری ذکر اولنمشدر جخست اجخسته قبونک الت اشیکی
اجسته معناسنه لطیفی خنک آن سک که بر در بسته باشد سنگ لیش ازدرت
اجخسته باشد سائر اسامیسی اخکون لفظنده یازلمشد وارغوان چچکی چکوچ
اخکوجه دوکمه ایلکی که قفتانه دکرلر دوکمه بی انکله باغلرلر چکوژ اخکوژنه
کاف وزاء عجمیله مثله خکوژه اخکوژه کاف وزاء عجمیله مثله وخرما باغچه سی
دخلکه وخرما قورغی خکوزه اخکوزه بالزاء العربی سلمن که جلاه آلتلرندندر
طغود عمی بزی اکاصررلر واخکوژه دوکمه ایلکی خکون اخکونه مثله دوکمه ایلکی
رغد ارغد خشمله حرکت کلان دلاوردر انک تضعیف وتخفیفی جائزدر اسدی
جدا هر یک اسپی چو ارغد شیر بجم کند اندر آرند زیر ویرنجی جانوردر
والشه حبس اولان رغند ارغنده مثله سائر اسامیسی ارغد لفظنده
مذکوردر رمند ارمند آرام ویرنجی اسدی بجستندی ارمنده شیر آن
بپای بسر تخت بر داشتندی زجای ردی اردیه برطاغدر بیک فرسنگ
مقداری بوجه لکی واردر دیو روایت اولنور ودیرلر که انده بیک بیکار واردر
مراراماغی جیحون وسیحون مقداری در العهدة علی الراوی اکرچه حق جل
وعلانک قدرتنه کوره کنشده ذره مقداری دکلدر زاره زاره بحقو غشار معناسنه
رانک تشدید وتخفیفی جائزدر وکاه اولور آخرندن هامی حذف ایدوب آز
دیرلر قتاحی از مل رمل آشکار امیکند ازهی همی باشد کشیدن هر سرش
یک اریکه تخت آراسته سپ اسپه طای کرره معناسنه سپ جان
اسپ جانه مثله سپ برغ نیز اسپ برغ نیزه طوری ات ست لاش استلاشه
بابای عربی اتاسی رومی اولان ات شتو اشتوه اشتوه معناسنه مذکوره
تفصیلی انده اولمشدر غاج اغاجه قادچق دیمکدر اغاقادن دیمکدر بانو معناسنه
کبیسی دخی دیرلر فراخن افراخنه برداشته معناسنه فراشت افراشته
مثله وخانه کی حلوا فرنج افرنجه کوزدارولرندندر وچلک دم داد غلا الجفلر

قور قوتد قلری ایسنه که جیجد وسی • وشغوشی • وقزلبوز دیرلر • فروخت
افروخته یاککلانمش ویاسی اچلمش • فروشت افروشته مثله کتنکلری
ابوصالح • وابوزرین • وابوالطیب در • فروش افروشته بر نوع
حلوا درعرب خبیص دیر • مدّ الفتله وقصر الفلام وی لغتدر • فسان
افسانه حکایت ودشک • فسرد افسرده صوغلمش وطوکمش نسنه • فشره
افشره صقندي که تعریب ایدوب افشرح دیرلر صافی سنه عصاره دیرلر
فج افجه معروف درهم معناسنه سعدي مژدکانی که گل از غنچه برون می اید
صد هزار افچه بریزند درختان بهار • لبان کبو البان کبوه صورقون
اغاجی • لفخت الفخته اندوخته معناسنه شمس فخری تا جهان باشد بمان
کز اصطناع • نام نیکو درجهان الفخته • لفغد الفغده مثله خسر غری کو نغارت
به بند دمیان • در الفغده خویش بیند زبان • لفقد الفقده مثله شمس فخری
ابو اسحق شاهی کز جنابش • سلاطین سلطنت الفقده باشد • لفنجد الفنجیده
مثله • الفنون الفنونه کوزل رنگ وقزل وال رنگ ومحبوبلرک رنگ
روی • لوا الواه اکیر • من امنه سکون میمله بارلمش اوددن که صالمق احون
بولک بولک یغارلر • هر بولکنه امنه دیرلر • نباز د انباز ده مال ومنالیله
وقوم تعلقانیله فخر ایلین کمسنه • نباخت انباشته طولمش قوی • نباشد انباشده
صوی جکلوب قورلمش وصوغلمش قویی • نبان انبانه انبان معناسنه
حافظ جه جای من که بلغزد سپهر شعبده باز • ازین حیل که در انبانه بهانه است
نبر انبره کلبتین وقسآج • نبست انبسته صوق نسنه که قاتیه • واو بیشه
وطوکه • وقوریه انبسته شد دیرلر قاته • ومرکبه صفتلی ولور شاکر بخاری
خون انبسته بریزیم برین زردین رخ • زانکه خونابه نمانده است درین بیم ترا
نبس انبسه مثله • نبو انبوه کوز دیمکدر غلبه معناسنه • وکثرت • وبول
وکبیک • معنالرینه استعمال اولنور • نب اسدی شل وناوکی نیز در مغفرش
فزون زانه موی بد بر سرش • نقل انقله مغرب دیار نرع بنان جدوار • نجخ
انجخجه شول بورشقدر که پیرلکدن وغیریدن یوزده وبدنده ذکی دوتوب
طراوتی گیتمش اوله • ومطلقا بروشغه دیرلر • جزمه ده وانجه ادکده وسایر بوبلکری اکیجی
وغیریده اوله • کتاب مختبی ده پوست لاغر معناسنه نقل ایلمش • ظاهر بودر که دینک
بورشماسیدر • پیرلکدن وخسته لکدن آرقلماقدن وغیریدن اولسون سایر اوکی
وتفصیل انجوخ لفظنده مذکوردر • نجز انجزه احرغان دیکنی اوتی • نجر انجیره سقف

براغی بسیج معناسنه • ومفعد دلکی شمس فخری اکرچه بدسگال آستانت بغایت
سخت جشم وخیره باشد • ولی چون بنگرد از انتقامش • مدامش خزه در انجیره باشد
نداز انداره رسم • وتصمیم • وصفر حد معناسنه • واو کجمک تعریب ایدوب
هنداز دیرلر مهندز بوندندر • مهندس معناسنه • که مجاریی قراو بنالری
تخمین وتقدیر ایدانه دیرلر اعطاء بلا حساب • ولا هنداز دیرلر زاني سین
ایتدکلرینه سبب بودر که کلام عربده زادن اول دال حرفی گلمک یوقدر اول
سببدن مهندس دیرلر • دارشون زراع معناسنه که درزیلر وتاجرلر
انوکله قماش ودیزار اوجرلر • ندرون اندرونه ایچه ورک • وجار شف • نذر
انذره اوکی اوغل • نذم اندمه کجش غم وغصه • داش ویولداشلری اکوب
ذکر ایلمک • رودکی بهترین یاران ونزدیکان همه • نزد او دار و همیشه اندمه
ندوز اندوزه زاء عربیله اندازه معناسنه • ندوژ اندوژه غم وغصه
کنایا معناسنه • نزا انزه مرجمک عدس معناسنه غیري اولریی انزلغتدع
مذکوردر • ندانده اندوه لفظندن مخففدر • بیت • ز مهر منت انجنین کفت و
کوی • ترا ازین شدن انده اید بروی • ندیش اندیشه فکر • اول اندیشه
وانکهی کفتار • نفد انفدع بیهوده کوی • نفغد انفغده اریمش کمش • نفل
انفله مغرب ولایتنده بنان جدوار که اطبا قاننم معروفدر • حلیمی نوندن
صکره نا محلنده ایراد ایلمش • وسیلة المقاصد صاحبی ونعمتی نوندن صکره
فاقله نقل ایلمشلر • نکار انکاره کاف عجمیله حساب دفتری شمس فخری هرکجا مجمعی بود
زشهان • همه ازوی کنند انگاره • وخربزه اسدي طوسي انگاره معناسینی
بو بیانه تفسیر ایلمش جربنج شمار وانکارش خوانند • وکسی که جیزها برکوید جون کند تنها
کویند انکاره کند • نکاز انکازه بزطراغی • نکام انکامه هنگامه که کزنجیلر د
قصه خوانلر طونارلر • نکا انکاه مد الفله آنکا معناسنه • نکبین انکبینه
اق حلوا دبستیل • نکزد انکزده کاف وزاء عجمیله قاصنی سایراسامیلیی بارزد
لفظنده یازلمشدر • نکژ انکژه مثله بیت بکدم از خالی شود خلقش که زهر شن باد
ومار • راست جون دیوی شود کش انکژه در کون کنند • نکشب انکشبه فتح
کاف وباء عجمیله که ثانی حروف تهجیه راولولق وسرمایه نیک وانکنجی حارث
معناسنه رودکی بره راه نشابور دهی دیدم بس خوب • انکشبه او را نه عدد
بود ونه مزه • نکشتوان انکشتوآنه یوکسوک که درزیلر وسایر دکش دکنلر
بارمقلرینه کیررلر • وزه کیر که انوکله طوتوب یای جکرلر • نکشت انکشته ختم

کاف عجمیه واخرنده تا ایله که ثالث ۹ وف بهجید ریبا که انوکا صمان اترلر کیابی
انکرا زونش وانکشته بهمانی فلان، باتبر زین و دبوسی ور کاب وکمری
غیری آدلری بیجد کشت لفظنده مسطوردر، نکل انکله کاف عجمیه دوکمه ایلک
معناسنه ده استعمال اولنور، وصغرطیناغی شمس فخری ای خسروی که کوی کریبان
قدر تو، ساز ز شمس خیط وز بر جیس انکله ۶ بیع زر، ودجه معناسنه نکشت
انکشته خوید، نکیش انکیشه اهسته اهسته وامید معناسنه نوش انوشه
بختلی ومرادلی طوبی له معناسنه اسدی انوشه کسی کو نکو نام مرد، چو ایدر نش
ماند نیکی بیرد، وار اواره دیوان وحکم شمس فخری شهنشاهی که اندر شرق ذرغرب
بنام او نهند اعیان اواره، وراشت اوراشته بوجلمش افراشته معناسنه
یاره ایاره خلیل جلیل ابراهیم علیه السلامک صحفی تفسیرینک تمامی و یارم
اولان جزلرینک تفسیرنه خرده دیرلر بیت به بینم آنکه روزی بکام دل خود را
کهی یارده خوانم شها کهی خرده، یاره ایاره تعریب ایدوب یارج دیرلر برمسهل
معجونک آدیدر، بزنجه درلو اولور الالف المکسورة
بال ابالة آنجانه قدمگاه معناسنه، برد ابرده جامع الفرس صاحبی
صباح صووغی معناسنه دیلمش، سب اسبه سیاهی، ستبر استبره
استبرق معناسنه دیباج غلیظ دیمک اولور، ستفه استفه کبه حامله
معناسنه، ستنب استنبه مثله وشیطان علیه اللعنه، سکن اسکنه راق
اوبلوق معناسنه، وای دمری، سک اسکه فرج قیسی، سکر اسکره نکاری
قوش طغان، وانمجه وزغنوس کبی وسایر صیاد، شکین اشکینه ترکیده
دخی مستعملدر، یش ایشه جاسوس عین معناسنه شهیدی درکوی تو
جو ایشه همی کردم ای نکار، در دیده نامکرت به بینم بیام برع جو ایش
همی کردم ای شه بکوبیت، یفد ایفد اول بینجک کمسه که دایما بیهوده لاف
اوربا وکنوب یوررع بیهوده کوید ایفد بسیار، فتح فا ایله دنیشلر،
الالف المضمومة، تاغ اتاغه
بیت بلای کاکل وبس نبود بر جانم، اتاغه نیز زبر میکند پریشانم، تاق
اتاقه مثله قاسم کون آبادی اتاقه بفرق شرکا میاب، چو مد الف بر سر
آفتاب، ومولانا اهلی شیرازی در تعریف شمع کفته بیت زاتش بسرش
تاج زراندود، نه ده مشکین اتاقه بر سرازدود، جنی اجنبه منازل قمردندر که
بیکرمی بشنجی منزلدر بیت کردشب ازجبهه کردون برنیز جبهه مغت اجنبه کو برمخیز،

استر استره یولوکن، موسی معناسنه، ترکیده دخی استعمال اولنور
ستور استوره مثله، سنبز استنبزه سنبزه معناسنه، ستو استوه
ستوه معناسنه، که عاجز و سرکردان، ودلتنک، وهیبت، وچابک
وصاریجه آری معنالرینه عاجز معناسنه مثال میر خسرو دهلوی که مهمان خوغ دم
خوانی ببازی، بس استوه ای ازمهمان نوازی، شتو اشتوه اشتوه
معناسنه، سکر اسکره ترکیده دخی مستعملدر ۶ بیده سکرجه دیرلر،
سود آسوده بدست زده یعنی الیله اورلمش، شتربان اشتربانه دوه
یوکندن اولمش قفقان، شتوان اشتوانه یوزک، شغار اشغاره یوریق
دیدکلری جانور، شغور اشغوره مثله سایر اسامیسی اسغور لفظنده مسطوردر،
شکوف اشکوفه شکوفه معناسنه، صحاح عجم صاحبی قوصماق فی معناسنه
دخی نقل ایلدی، شکون اشکونه ترس، شکوه اشکوهه التخرق علی الطباقات نوع
قواق دیمکله معروفدر، شکه اشکهه مثله، شک اشکه مثله غیری ادلری زغنک
لفظنده مسطوردر، شنوس اشنوسه عطسه یعنی اغسرق لطیفی اکرچه اشنوسه صحیحدر اما
مدارسف مرانشمیت دوران نقطه وارست، شن اشنه اغاج یصوسی
که شیبة العجوز دخی دیرلر بر معتبر ادویه در، اغاج اوسنداره تیل تیل اواق
صجاق صجاق بتر، غ اغو او زدیدکلری علت، وقرلغان علتی آغره معناسنه
وخیارق، وبیوک چبان، صحاح روم صاحبی حاصه سکل ازخ معناسنه نقل المش
وشندن اوشندنه ایلک دوکمه، ول اوله طوشنجل قوشی که عقاب
دخی دیرلر سید الطیوردر نوع اوله الباء المفتوحة
انک بانکه بونک برله که، وشول حالده که دیمکدر، افرا بافراه براو تندرکه
خفقان علتنه نافعدر، ابر بابره طون بوفاغوسی، ابون بابونه پاپادیه حکی تعریب
ایدوب بابونج دیرلر ۶ بین اقحوان معناسنه، بعضلر بابونه قیون کوزی حکی در
دیدیلر، غیری ادلری بابونج لفظنده مذکوردر، اب بابه یوک ایله طولمش کشتنه
اناب پاتابه با عجمیه طولاق که بعض یرلرده چاغشیر کبی ایاغه طولارلر، سایر
ادلری پاتوا لفظنده مذکوردر، اتاو پاتاوه مثله، اتخت پاتخته ایاق طوکاغی
پای افشار معناسنه، سایر اسامیسی پاذار لفظنده تحریر اولنمشدر، اتیل پاتیله
تنکره که تعریب ایدوب طنجره دیرلر، وحلواجی قزانی، اج پاجه معروفدر که
قیون وصغر ایاغندن لشر، ودیز طوبنک ایکی طرفندن اویلوغه کجنلره دخی پاجه
دیرلر، اجیل پاچیله برنوع ایاق قابیدر، بعضلر دیدیلر که جوق قاریاغدوغی

زمانده صیادلر برچنبر کبی نسنه درکه ایپلر ایله ایاغنه محکم بغلیوب طولارلر قار اوزرنده
یوریدکده ایاقلری باتمز ٭ اخس باخسه مهرۀ دیوار ودیوار قورسیی یعنی بر
صره سی بنالر دلندمه مستعملدر که برقور ایکی قور دیرلر اسدی یکی چکده دید
ساده رسنک ٭ جهل باخسه هر یک از رنک رنک ٭ بهر باخسه بر جهل لادبز
زجوغ درخام وزهر کونه چیز ٭ اخ باخه مثله ٭ ادافرا بادافراه جزای شرو عقوبت
نه که پاداش مکافات خیر وعوض احساندر ٭ اصل بو درکه دال فتحیله والف
وفا ساکن تلفظ اولنه دقیقی بجای مربهی پاداش نیکی ٭ بجای هر بدی بادافراهی ٭
کاه اولور دال ساکن اولوب الف مفتوح تلفظ اولنور ٭ بادافراه دینور
نظامی در اندیشه بود واندیشه جای ٭ که بادافراه را چون دارد پای
انوری ای زتو زنم مبتت پاداش ٭ وی بتو مرده رسم بادافراه ٭ کاه اولور
الفی حذف ایدوب فانی مفتوح تلفظ ایدوب بادفراه دیرلر ٭ ادافر بادافره
سکون دال وفتح الف مقصوره ٭ وسکون فا وها علامتله دخی لغتدر
فردوسی بر بخش کرفتار دیوان بدند ٭ زبادافره او غریوان بدند ٭ اسدی
به بینم کزین دو کنهکار کیست ٭ به بادافره بد سزاوار کیست ٭ ادافر بادافره
سکون دال والف ممدوده وفتح فا ایله دخی لغتدر ٭ اسدی که بریک کناه ارکشتم
زراه ٭ قبادم به بادافره صد کناه ٭ وبراوندر که اشنان کبی اسپابی انوکله
یورلر ٭ وبراوندر که خفقان علتنه نافعدر ٭ ونالش معناسنه ٭ وصحاح عجم
صاحبی یلپزه مروحه معناسنه ده نقل ایلمش ٭ ادافر بادافره سکون دال والف
مقصوره ٭ وسکون فا وها اصلی یعنی ملفوظه ایله قدره ٭ کمره ٭ وزننه شمس فخری
خسرو ملک شیخ ابو اسحق عظم الله فی العلی قدره ٭ انکه باشد بر معادیش او
خالی از انتقام بادافره ٭ الفی حذف ایدوب بادفره دخی دیرلر ٭ ادام ز بادام تره
فیلکن دیدکلری خوشبو نسنه ٭ ادام بادامه کوکل ابرشمی ایله معناسنه ٭ ادا ورد
بادآورده یلکم یره ٭ وبایلاق ٭ ویلپزه ٭ وچقر دکنی ٭ زیرا اکثریا اول دکن قوره
دخی یل یرندن قوپارر صحرالرده یل اوکنجه یوالندغندن ٭ انوری بادآورده
دیرلر ٭ ادابل بادابله قرآمق کبی بر علتدر ٭ حمیقا ٭ وحماق دیرلر صحاح جوهری
حماق مثل سعال کالجدری نصیب الانسان یقال رجل محوق ومحموق ٭ اداول
باداوله مثله ٭ ادبر بادبره فتح با عجمیله یوفقه تراشه معناسنه ٭ ادبر بادبره ضم
با عجمیله جوف سوبلیجی ولاف وکذاف اورجی ٭ واغرشق بادریه معناسنه ٭
ادبیز بادبیزه یلپزه مروحه معناسنه ٭ ادخای بادخایه دبه که فاولوج دخی دیرلر ٭

بادنی ادلری فتح لفظنده مذکوردر ٭ ادرس بادرسه آغرشق ادرنبوی بادرنبویه
را مهمله وزاء عجمیله مرویدر قوآن اوتی ٭ ادرنب بادرنبه مثله ٭ ادرنجوی
بادرنجویه باریوز دیدکلری اوت که بیابان رایحه سندن فخر مشهوردر ٭
اکثر بیلانک اینی کنارنده بتر ٭ وبایغلی تره ٭ ادروج بادروجه هرکون کیلجک
قفقان ٭ ادروز بادروزه مثله وپیوسته معناسنه ٭ اسدی طوسی بادروزه
تفسیرنده انکه مردم را بکار دارد همه روزه دیمش ٭ ادره بادره ایچ طوتی دثار
معناسنه ٭ بعضلر ایچ طونی باچه سی دیمشلر ٭ ادرویی بادرویه بویان بالی
دیدکلری اوت ٭ واوغلان اوتی ٭ ویاربوز ٭ ومعدنوس ٭ سایر تفصیلی بادرو
لفظنده مذکوردر ٭ ادریس بادریسه مثله ٭ وآغرشق ٭ بیت کر کونت
از تخت چنان بادریسه برد ٭ آن بادریسه خوش خوش چون دوکریسه شد
ادری بادریه چقر دکنی ٭ وآغرشق ٭ وبرلنغج که اوغلانجقلر لعبتندندر ٭
ادرویب بادرویبه مثله ٭ برلنغج ٭ وآغرشق معناسنه ٭ ادزنبوی بادزنبویه
قوان آریسی ٭ وقوان اوتی ٭ ادزهر بادزهره بادزهر معناسنه ٭ ادشا
بادشاه امیر بک معناسنه ٭ فاضل محقق ٭ دقایق الحقایقده بویله تحقیق و
تدقیق اتمشلرکه بادشاه لفظ مرکبدر ٭ برجزئی باد در باء عجمیله دفع ضرر واصلاح
فساد ایدن کمسه یه لسان فارسیده باد دیرلر ٭ پادزهر اندندر ٭ شول طاشک
ادیدرکه زهرک مضرتن دفع ایدر ٭ بر جزئی شاه درکه معنای لغویسی اولودر ٭
اما بحسب العرف اطلاق اوزرینه استعمال اولنیجق مراد سلطان اولور ٭ مذکور
لفظ مرکبک مدلول ترکیبیسی سلطان یانده اولان مدبر مصلح در ٭ فصحای
فرسک انلرنده القاب وزراده استعمال اولندغی بوندندر ٭ اتوریدر ٭ ادشه
بادشه مثله ٭ ادشرطه بادشرطه مطلقا موافق یل ٭ وبو برآز دیدکلری یل
بادشمال معناسنه ٭ حافظ کشتی شکستکانیم ای باد شرطه برخیز ٭ باشد که باز بینیم آن
یار آشنارا ٭ ادفر بادفره الندن ایش کلمیوب اسوب صاوران کمسه یه
دیرلر ٭ ورشوت معناسنه ٭ ویلپزه مروحه معناسنه ٭ وبادافره لفظندن
مخففدر ٭ فتح فا ورا ایله جزای شرو عقوبت معناسنه ٭ ادفر بادفره ضم فا
وفتح را ایله برلنغج ٭ بادفرد معناسنه ٭ غیری آسامیسی انده مذکوردر ٭ ادکا
بادکانه دیوارلرده اولان کوچک پنجره ٭ ادکاه بادکاه قدمگاه مستراح
معناسنه ٭ سایر ادلری آبریز لفظنده مسطوردر ٭ ادکند بادکندم دبه که
فاولوج دخی دیرلر ٭ ادروز بادروزه بادروزه لفظندن مخففدر دیمشلر ٭

اد باده سوجي مي معناسنه وطولي صغراقي ظهير بياده دست مبالاي كان همه
خونست كه قطره قطره چكيده است از دل انگور فاضل محقق دقايق الحقايقده
بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلركه باده خم جنسندندر نته كه بو بيتده ظاهردر بيت
هرنه شه كم الور اله باده خم من ملكني وير رباده اما پخته اولمايجه باده ديمزلر
منظومه شرحنده صاحب حقايق تصريح ايتمشدر عبارتي بودركه بعينها نقل
اولنور والباذق التي من ماء العنب اذا طبخ ادنى طبخة حتى ذهب اقل من ثلثيه
وغلى واشتد وقذف بالزبد وانه حرام قليله وكثيره وقال خواهرزاده
هو فارسي معرب لانه في العجم يسمى باده وباده نك پخته لكي حافظك بو بيتندن
ظاهردر بيت چو پياله دلم از توبه كه كردم بشكست همچو باده جگرم بي مي و
پيمانه بسوخت اديان باديانه رازيانه وطوراق اوتي عربي اسانيسي
ثبت لفظنده مسطوردر ادي باديه سكون دال ايله تركيبده نطبيه ديدكلري
ظرفدر كه ايچنه شراب قويرلر كسر دال ايله عربيدر برّيه وبيابانه ديرلر صحاح عجم
صاحبي وديواره طياقي اولان اغاج معناسنه ده نقل ايلدي اد بارانه
نعمتي وغلّه اوتي وباريوز ويا غلّه تره بادرو معناسنه ومعني بارنامه ديمش
جامع الفرس صاحبي اوم تكي ديمشدر اد خان بارخانه يوك باب قوياجق و
خيمه وچادر واخور اسبابي قوياجق يردر نته كه سايس خانه دخي ديرلر اد خيم
بارخيمه عشر وباج الاجق يردر اد سال بارساله باء عجميله بيلدركي اد گا بارگاه
دوزن ديمكدر ولور وچادر وقپواوكي ومرتبه وديوان خانه فاضل
محقق دقايق الحقايقده بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلركه بارگاه لفظ مركبدر
بار ايله گاهدن بار اجازت معناسنه در اجازت ويردي ديجك يرده
عجم بار داد ديرلر بارك ساير تفصيلي محلنده تحرير وتقرير اولنمشدر گاه كاف
عجميله زمانله مكان اورتاسنده مشترك ظرفك اسميدر ستان كبي نته كه
ستان لفظنده مذكوردر ومجلس معناسنه دخي گلور وگاه زمان معناسنه
وگاه مكان معناسنه استعمال اولنور وان شاء الله گاه لفظنده ساير
تحقيقي اولسه گركدر بار اجازت معناسنه گلدوكي بو بيتدن ظاهردر جامي
تو داده بارم خسي من مردم از غيرت بسي يكبار مير دمر كسي بيچاره جامي بار ما
اجازتله مصاحبتدن كنايت ايتمشدر شول يره كه پادشاهلر اوراده چيقرلر
وارباب حاجاته گيروب عرض حال ايتمكه دستور سلاطين قديم عجم اودر بونه
دستور واجازت ويررلر لسان فارسيده اكا بارگاه ديرلر والفرق

بالشب برگاه دخي ديرلر اد گه بارگه مثله اد نج بارنج باغچي وبكمبوي
ن نكبويه بادرو معناسنه اد نام بارنامه حكم پادشاهي ودستور
گنجي عام وقانون وكتاب گلستان اد بنگا باروبنگاه يوك باب كه
زغوق ديرلر عطف فارسي طريقه سنجه ايكيسي بر لغت اولمشدر يا گلز بنگاه
آخي لغتدر اد وبن باروبنه مثله عطف فارسي طريقه سنجه ايكيسي بر لغت
اولمشدر اد وچ باروچه بالچق وطپراق طاشيياجق نسنه در اد وز
باروزه مركون كپلن طون سائرادلري بادروچه لفظنده مذكوردر
اد ول بارول لاغ بازه والشن بحرم لفاف كمسنه وبرلنغچ وبونغه تراشه
معناسنه اد باره باء عربيله تركي دلده اندن خصوصيله وحقله تعبير ايدرلر
مثلا سنك خصوصكده وبنم حقمده ديجك يرده عجم دربارۀ تو ومن ديرلر
نظيقي دربارۀ تومنم هواخواه دربارۀ من تو تويي ذرّاكاه ذكر برمانظري ميكن
كه گاه كه سلطان زاد دربارۀ درويشان كردن كرمي شايد وذات معناسنه
دخي گلور وكره معناسنه گلور بيت بسكي زالغمه مركز فراموش نكرد د
كر زني صد باره اتش سنك ودايوات اسدي فرستاده را بارۀ خويش داد
بي اندازه ديبا وزريش داد ذكر شاه درين باره چنان گرم گشت كزنفسش
نعل فرس نرم گشت ومطلقا آته ديرلر اسدي برانگيخت باره نريمان
گرد ببازي گري دست ناورد برد وباركير معناسنه بيت بار منت
ابجه مرا باره گيست چارۀ من بردن بيچاره گيست بارۀ كي دخي ديرلر
وقلعه بيت مركجا هيبتش كشد لشكر چه كنايد زحصن واز باره وديوار شهر
ربض معناسنه بيت فرود آمد از بارۀ در روان چنين گفت گاي نامور
پهلوان ذكر چنين است هر مرگ را چاره نيست برجنگ ولشكر وباره نيست
ورشوت ودستور وبولوت ابر معناسنه وفيان وترازو ولي وسلاح
معناسنه وبعض ارباب لغت حرص مولع معناسنه ده نقل ايدوب نباره
وغلامباره دكي باره اول معنايه درديمشلر اد پاره باء عجميله رشوت ويا ايله
كه آخر حروف تهجيدر مرويدر ويمه وكسك فاضل محقق دقايق الحقايقده
بويله تحقيق وتدقيق ايتمشلركه پاره باء عجميله برجمله دن ايرلمش نسنه يه ديرلر
تركي دلده ده بو معنايه استعمال اولنور نته كه بو بيتده واقعدر سنجي
كلنك اكنجه دوشن دكمه پاره اولور دي برج وبارو برحصاره وبزپاره
ديرلر وكاف عجميله گوپاره دكي پاره ده بو معنايه در اصلي كاو پاره در

کافک الفی حذف اولنمشدر • شمس فخری کاوپاره نک بیاننده رنه کاو باشد
دلیش • و بو بیتی مثال کتورمش بیت کمترین بخششی ز همت شاه • صد هزاران
دکو پاره • بر بوتون نسنه طوغراسه لر پاره پاره اولدی دیرلر • ارید باریده
قای که یاغش دخی دیرلر • ادرس بارسه بلدرکی ع که تقویم پارینه یابد بکار
ازارکا بازارکاه بازار یری • ازخیم بازخیمه عشر و باج الاجق یر • ازبر
بازبره براسه وطوطاط معناسنه • غیری ادلری چرهو ازلفظنده یازلمشدر •
ازکون بازکونه ترس عکس معناسنه و باشی اشاغه وکیر و سنه معناسنه
استعمال اولنور کاتبی بکنج فیض تو مرمه مکر فلک بی برد • که کرد آخر نعل
بازکونه ستوره • ارباژه باو زاء عجمیله بر اغاجدر که چوبان صغر نماج
انوکله ایندن و سایر یرتخیلردن حیوانی قورر نعمتی و صحاح عجم صاحبی و عنت
و سکل ثؤلول معناسنه ده نقل اتمشلر • جامع الفرس صاحبی طوار سوزاحک
اغاج • و تریاک دافع زهر معناسنه ده نقل ایلمش • اژد باژده باو زاء عجمیله
شکل و صورت معناسنه • ازیج بازیچه اویونجق • و خرده • و ناز کلک
معناسنه • ازید بازیده یارسه حفاش معناسنه • غیری ادلری چرهو از لفظنده
مذکوردر • ازیر بازیره زن دوست دیمکدر • اژیر باژیره مثله و عنت
وکیجه دن بر پاره • و سکل صحاح عجم صاحبی و یونقه تراشه معناسنه نقل ایلمش •
و دلیجه دیرلر براوتدر • اژیر بازیژه مثله دلیجه • اسام باسامه ایچ یاغی پیه
معناسنه • شین معجمه ایله دخی لغتدر • استر باستره تواریخ گذشته
سویلیجی • و اکنلک کشت زار معناسنه • اسر باسره اکنلک شمس فخری
پیوسته کشت زار امیدش ز آب و گل • سیراب باد تا که بود نام باسره • نعمتی
و تواریخ گذشته سویلیجی باستره معناسنه نقل ایلمش • اسکون باسکونه
ترس • و عکس و بازگونه معناسنه • و شین معجمه ایله دخی لغتدر • اشام
باشامه ایچ یاغی باسامه معناسنه • سین مهمله ایله و بر نجک که درنجک دخی
دیرلر عورتلر باشلرینه و بونلرینه بغلرلر • و طون و کوملک ایدرلر • اشان
باشانه ایچ یاغی • و قوز یاغی • و صاچلمش نسنه • اشکون باشکونه ترس باسکونه
معناسنه • سین مهمله دخی روایت اولنمشدر • و اوغلان طوغارکن اباقلری
اوکوردی کلمک • اشن باشنه اوکجه عقب معناسنه • اسدی بکین باشنه
خنجر کرده سمند • برقلب شد با کمان و کمند • و قپو قلابی • اشم باشم ابهجه
دیدکلری نکاری قوشی تعریب ایدوب باشق دیرلر کاتبی جلوه طاوس با سامان باشد

باشه ترکیبک فرامان شدم • اشید باشیده اوزم صالقمی وقابوز و صاچلمش
نسنه اسدی زبس نعل باشیده بر دشت کین • زره داشت پوشیده
کفتی زمین • اشین باشینه اوکجه باشنه معناسنه • اغچ باغچه باغجوغز دیمکدر •
زیرا لفظ چه ادات تصغیردر • سراچه کبی • اغ باغه اور دیدکلری علت که
آدمک بدننده یومریلوب ظاهر اولور آغره معناسنه • سایر ادلری
باغ لفظنده مذکوردر • آغند باغند کله معناسنه که حلاجلر پنبه اتدقده کره
دکرمیجه دکرمیجه ایدرلر • و پنبه لنمش نسنه • و مطلقا اتلمش پنبه یه دخی دیرلر •
ع با این سرد با این ریش جو باغنده حلاج شمس فخری • فلکه ریسمان فکرم را
باشد از مهر و ماه باغنده • اغوج باغوچه با و جیم عجمیله کلبک • و باشمقجی
بوجکی • و کلنجک قوردی که زهرلی و الاجه اولور • افت بافته اورلمش
و طوقنمش • افند بافند طوقنجی نساج معناسنه • اکاه باکاه با و عجمیله آنجانه
بو معنایه سایر ادلری آبریز لفظنده مسطوردر • و قدم طاشی و نردبان ایاغی •
اکور باکوره ترفند • اکیز باکیزه اری طاهر معناسنه • الاد بالاده
بنت مطیه معناسنه • و بیدک جنیب معناسنه • و یوک طواری بالاد
دخی دیرلر لغتدر • الارخان بالارخانه ادستون اغاجی دیدکلری • که
اوک چاق ادستنه قورلر • الشن بکی بالشن بکیه دیو آر یصدوغی • البنج
بالبنجه اریصدغی • الکا بالکانه باو کاف عجمیله شول اغاجدن یا خود دمردن
اتدکلری مشبک دریچه در که ایچریدن طشره سی کورینور • و طشره دن ایچرسی
کورنمز رودکی درش سیمین و زرین بالکانه زعود و صندل و راستانه
دکر دلم ازین ظلمانی حواس بکرفته • ره کریز ازین بالکانه میجویم • الواز
بالوازه صالنجق • غیری اسامیسی بادبج لفظنده یازلمشدر • الوان بالوانه
ابابیل قوشی شمس فخری معیار جمالیده • مرغکی سیاه است که پیوسته در هوا
پرد • و چون بر زمین نشیند دیکر بر نتواند خاست کویند • غدای او بلواست
د بو بیتی ایراد ایلمش بیت شهنشاها نو عنقائی بر بنت • حسود در که تو بالوانه
اکثر ارباب لغت اخرینی یا ایله روایت ایلدیلر که آخر حروف تهجیدر • و میم ابا عن
مسموع بویله در • اما شمس فخری نون ایله زمانه کمانه اشیانه قافیه سنده نقل
ایلدی • بعضلر پرچه و یاخود پراسه قوشی دیمشلر • الوان بالوانه مثله و قالنغج
عوار و خطاف معناسنه • و قرلغان و تمرکی علتی بو معنایه غیری ادلری
بالوا لفظنده مسطوردر • آلود بالوده مشهور حلوا یاتندر شمس فخری

حسود مشكل حلوا شود چو گرد بسى • زبيم تيغ تو دوشش آب ديده پالوده • كنيسكه
ابو سايغ و ابو العلاء دره • و سوزلمش سنه مصفى معناسنه • شمس فخرى زبردهاى
زجاجيش راوق عنبىيى • مهابت تو به نيروى تيغ پالوده • و بر جانوركه ادى
الون پالونه مرغ با دخوره • يعنى بر قوشدر كه يره انمز هوا آده غداسى بيلدره
و سوزك مصفه معناسنه • الوى پالويه قارلنغج قوشى • پالوايه لفظندن
مخففدره • سائر اسامىسى پرستج لفظنده يازلمشدره • الزكا پاليزكاه بستان
يرى • امبر پامبره درجه • امكا پامكاه ايرته وقتى صباح معناسنه • ان پانه
فاسق قلى عربيده عانه معناسنه • اوزار پاوزاره جلاهلر باجماعى
اوزام پاوزامه پاوزاره معناسنه عربيدر معلى ديرلر • او پاوه نوباوه دخى
باوه دره اصلى ميوه معناسنه اولوب نو لفظيله تركيب اولنوب تر فنده يه علم
خاص قلنمشدره لمش معناسنه دلالتنده بروبار ميوه كافى اولماغين يالكز باوه
استعمالى متروك اولمشدره • نوباوه برينه كاه نوبر دخى استعمال اولندغى بو
معنايى مؤيددرع نوباوه باغ فكر منشى است • سائر اسامىسى نوبر لفظنده يازلمشدره
اباه اتش واولسون دلمكدره • عربيده جماع معناسنه كلوره • اه پاهه دريا
دشولى بيوك صوكه كچت ور برميه • وبيوك آت • اى تاب پاى تابه طولاق كه يالدره
بولارلره • اى تاو پاى تاوه مثله غيرى ادلرى پاى تابه لفظنده مذكوردره
ابج پابجه طون بوغاغيسى وياچه كه طوارا ياغندن بيشرلره • اى دام پاى دامه
اياق دوزاغى • ايز پايزه پاره عجمى وزاء عربيله اول نشان پادشاهيدر كه مسلملك
علامتى دربندرلره و گذركاهلرده اول نشانى كوردكده اندن باج المبوب سالكر
بلوع وتكليفاتدن معاف اولوره • اژ پايژه زاء عجميله تمام پاچه سى • و تشريف
وجايزه شاه • اكا پايگاه منزل ومرتبه • واواوكى • و نردبان اياغى منزل
ومرتبه كبى پايه معناسنه استعاره اولنمشدره • و قدمگاه • و آخور اصطبل
وبريرده كوملمك • ومحكم طوتمق • وباصمق • واياغله دپمك • وقايم اولمق
معناسنه • ايند پاينده دايم وهميشه معناسنه • اى پايه پاصماق و نردبان
اياغى بوندن استعاره اولنمشدره • وبوندندر كه منزل ومرتبه معناسنه
استعاره ايدرلره • ودرجه واغاج اوزكنه دخى ديرلره • نعمتى بهادر معناسنه
دخى نقل ايلمشه • ايثر پايثره پايژه معناسنه كه مسلملك براتيدره • اگرچه مثلدركه
دنياده كمسنه يه ويرلمامشدرع كس را نديده اند برات مسلى • تر بتره عناد
دپاره لنمش • تب تبه اقچه قواق • تاربنه دالله دخى لغتدره • تل تبله

سبله كه چراقده يناره • پلبيته دخى ديرلر لغتدره • چكل پچكله محكم باردق كوزنخت
دلمكدره • چمرد پچمرده صولو پژمرده معناسنه • چچ پچچه اوغلانجغزلر اولمايغيحون
دچوبانلر قيون وكچى فغيرركن شويله كلرى سوزه • ج پچه باء عربى وجيم عجميله
هر جانوردن طوغان كوچكدره • بچه آدم • وبچه شيره • وبچه مرغ • ديرلر جيمك
تشديد وتخفيفى جايزدره • چه بر داشت پچه بر داشته بردن كتورلمش اوغلان
خنكاو پخنكاوه يينيلك • خفت معناسنه • خنت پخنته بيوك قوزى دمر بوكده
استعمال اولنوره • وقتى خوار معناسنه • خج پخجه دمربوقى كه دمر قرركن دوكلوت
چقان مهملاتيدره • پخد معناسنه • خود پخوده نيخلش • خنابند پخنابنده
رحمان معناسنه • خكل پخكله چنيك قوزه • خل پخله باقله وسمزاوتى رجله معناسنه
خنون پخنونه يلدرم برق معناسنه • وكوك كورلمك رعد معناسنه
داوكى انه • وايى اوازه • خنو پخنوه مثله يلدرم وكوك كورلمك • خنوى پخنويه
مثله • خى پخيه بكهنده كه درزيلر پنبو غله قفتانه يول يول ديكرلر غرزه معناسنه
دچيزى • وچمدك • خوابد خوابد خواه بادزصانيجى دشمن • وحاسد معناسنه • واد ومبدي
الف ثابتدره • درق پدرقه ارباب لغت عربيدر فارسيده دخى شايعدر دمشلر
اما مولانا سرورى شرح گلستان حضرت شيخ سعديده قدس سره اى ياران
من از بدرقه شما انديشناكم نه چنان كه از دردان معناسى شرحنده ديركه
بدرقه فتح با و سكون دال و فتح راو قافله لفظ فارسيدر معناسى حارس
قلاوز معناسنه نقل ايدنلرك اصلى بوقدره • قال فى القاموس البذرقة
بالذال المعجمة والمهملة الخفارة والمبذرق الخفير فالبذرقة فى العرف اى
استعمالها من قبيل استعمال المصدر بمعنى اسم الفاعل كالعدل بمعنى العادل
نعمتى وغيره باجار واى وكون يعنى ساعت كوزليجى • وحافظ وكاردان •
امين معناسنه ده نقل ايلمشلره • در بدره همياچه بعضلر اون بيك درهم
بعضلر اون ايكى بيك درهم ديديلر • بيت دو مه را بدرهاى سيم دادند
دو كل را بركها بر هم نهادند • اسدى چنين بد مهى شاد شاه بلند • نه بر گنج مهر
نه بر بدره بند • دزمر بدزمره قورقاق ولان بددل معناسنه •
ادابى زشنيع كوس و صداى دراى • دل مرد بدزمره رفته زجاى •
دبه پدبه اقچه قواق اغاجى • ومطلقا قواق اغاجى هند وشاه نخجوانى صحاح فرس نام
كتابنده باء عربى وباء عجميله ودال بدلنده تا ايله كه ثالث حروف تهجيدره
مجموعى لغتدره • ديو نقل ايلدى • شمس فخرى كز فيض دست او يكقطره آيد بر زمين

میوهٔ باغ بهشت البته بار آرد بیع • د پده باء عجمیله مثله قاودر که انوکله چقماق چاقوب
اودباقرلر واو رتلی نسنه • منده وشاه نجوآنی صحاحنده ویجوز بفتح البا والضم
دیمش بعضلر قاوه معناسنه ضم یا ایله تصحیح ایلمشلر • ذیر پذیره استقبال یعنی قارشلمق
شمس فخری مرآن دولت که از افلاک آید • شود اقبال تو او را پذیره • راز وان
پرازوانه قن کوتلکی • راکند پراکنده پریشان یعنی طاغنق • ران پرانه برشهر
آدیدر • رابراه زیب و زیبایی شمس فخری مسند خسروی ز مقدم او • دارد زیب
افسر شاهی هم از طلعت او یافت براه • وهیبت وشعوک ایلکی • ریر پریره قزل النون
وقزل دینار • رتل پرتله میتکش و دلبند برکی • و باغودق • وطولاق که اباغه طولار
ریر پریره برناوارقی • رج پرجه صحراو سکر دیمکدر رام در بیت اگر خفته زود
برجه بپای • اگر خود بپایی زپایی بپای • ردخت پردخته پرداخته لفظندن تخفیف
اولنمشدر تمام معناسنه اسدی چو پر دخته شد جای برپای خاست • نیایش کنان
گفت کای شاه راست • رجام پرجامه اغرطون • راهم براهمه برهمه نک جمعی در
که طایفهٔ هندک دانشمند و زاهدنه دیرلر • ومطلقا حکیم معناسنه • ردبرده
باء عربیله بردکه بلمیجه مثله دیرلر • وقول فراوشن • فاضل محقق • دقایق الحقایق ده
بویله تحقیق • وتدقیق • انمشلر که برده شول اسیر درکه سبی اولنمشدر یعنی کافر
ایلندن سوریلوب چقارلمشدر • بنده اندن عامدر • زیرا اسیر که خانه زاده اولا
اوکا بنده دیرلر برده دیمزلر • برده نک معنای مذکورده استعمالی بو بیتده
ظاهردر بیت بذ برفت هرچیز که آورده بود • طرایف بدو برده و بذره بود • دخی الاصل
اولانه که لسان ترکیده کشی زاده دیرلر • لسان فارسیده نبرده دیرلر نته که
بو بیتده ظاهر در بیت می اورد و رامشگر انرا بخواند • و زیران نبرده سرانرا
بخواند • لفظ نبرده مرکبدر • برجزی نون مفتوحه درکه لسان فارسیده نفی
ایچوندر • برجزی دخی برده درکه معناسی بیان اولندی • مذکور مرکبک معنای
ترکیبیسی سبی اولنمامشدر • ردبرده باء عجمیله حجاب و نقاب • وتتق والحاصل
ایکی شی اورتاسنده بربرینک کورمسنه مانع و حایل اولان نسنه یه برده دیرلر
وساز ونغمه وآوازه پرده سی • رزگاه پرزگاه جامع الفرس صاحبی اکنجی حارث
معناسنه نقل ایلمش • رز پرزه چفت اکوزی • وشریف مکان • وجامه معناسنه
وجوقه وقطیفه خاوی • واکا بکزر نه وارایسه • وصحاق هذب معناسنه شمس فخری
آسمان قدرترا چون مخملیست • از نجوم آورده بر رخ پرزه بیت پنبه نتوان آلست
برداغی که دارم برجگر • پرتیرش بزه داغ درون سازم مگر • رستند پرستنده پرستار

معنا

95

معناسنه اسدی پرستنده سوی در بنگرید • زباغ اندرون چهره جم بدید • جمدن مراد
جمشیددر که واضع روز نوروزدر فردوسی تو تنها کست جفت و پیوند نه •
پرستنده وخویش و پیوند نه • رسیا پرسیاه قرایغز اسم معناسنه وقرمنق
دیمک • رطل برطله دلبند برکی • وقلپاق • وقزل یاقوت • رطب برطبه
برشهر آدیدر • رغسم پرغسمه قوربغه یوصونی • رغ پرغه دلی کسلمش • رفند پرفنده
قماش صندوغی ولیش سپدی • وطون باغی • وکار زار ابیکه کمیاسی باغلرکه دمعنی
پرده • وپرونده دخی لغتدر • رکال پرکاله بمه که قفتانه بمارلر شمس فخری
شهریاری که بند کانش راست • اطلس آفتاب پرکاله • وپرکار قلمی • رکار
پرکاره کوچک پرکار وانک دوری • رکستوان پرکستوانه آت جوقالی
وفولاک که اکره جکرلر سایرا ساملیسی فراکند لفظنده مذکوردر • رکین پرکینه
مفرح معجون • رماه پرماهه مثقب که انکله دمر واغاج دلکلر • رمخید
پرمخیده اتایه اتایه عاصی ولان اوغل وقزی فرزند عاق رئیس پدر رکیدر ابتدا
ومطلقا مخالف وعاق معناسنه شمس فخری پیش از ظهور عدل شهنشاه تاجبخش
گرچه فلک حرون وجهان پرمخیده بود • مرتاض شد سپهر و جهان هم مطیع گشت
دین از وفور رافت شاه خنیده بود • وعاقل ودانا معناسنه • رموز پرموزه
صالبخق غیری دلری بادیج لفظنده مسطوردر • رنام برنامه انموزج معناسنه
تعریب یدوب برنامج دیرلر • رندوشین پرندوشینه اصراغی کیجه سی • رند
پرنج رانک تشدید وتخفیفی جایزدر اوجی دیمکدر • وقایغه بکزر بر کوچک
کمیدر بعضلر قایقدن کجبر کدر دیمشلر • پرند آوردخی دیرلر • رنیان پرنیانه
کلیجه وآق الکمک • رواز پروازه اول طعامدر که شیرانه کیدنلر ازدجه
بشورب التزلر • واول آتشباز اشی که ایام شادیده یاقرلر • رواند پروانع
طون باغی • روان پروانه برنجه معنایه کلور • برمعناسی اول کلبکدر که کندینی شمعه
وچراغه اوررایا قز • وعینه فراشن معناسنه واحدی فراشه در یقال الطیش من
فراشه • مشهوردر که بلبل کل عاشقی اولدوغی کبی اولدخی اوده عاشقدر دیرلر
اما حکما ضعف بصر ندندر کندینی اوده اوررد دیرلر • وتذکره در روم دیارنده
دفتردارلر و بردوکی تمسک در • دبر معناسی حجتدر که فاضیلر و یردکی تمسکدر •
وایکی کمسه نک اورتاسنده وسیله و واسطه اولاندر نظم ای شمع بهر جمع منت
پروانه • وز عشق نوام بخویشتن پروانه • لعل تو مرا بوسکی بذ رفته است • با زلف
بکو تا بدهد پروانه • وحواله وجری قولاوزی • وخرجی • ویومش اوغلانی • وچراغ

معناسنه زدر د پرورده تسلنمش معناسنه زور پروره شعر فربه معنا...
روند پرونده قماش صندوغي شمس فخري کیسه ام زو پرست از بدره خاصه ام
زوست پر زپرونده دیلمش سبدي وطون باغي وکازرلرایبي که کیاسی
باغلرلر ونمعني پرده پرفنده دخي لغتدر زبره با عربیله قوزي تخمل و فوف
معناسنه زانک تشدید و تخفیفي جایزدر عنصري از ستم بره در حمایت جاهت
شحنه گرفتست کرک چوب شبانرا وکنار معناسنه زپره باء عجمیله کلیدلری
فراشه معناسنه عنصري ناطقه بي اختیار مدح توسازد بره قفل سخن کلید
زبانرا وبرلمش وبرم اغاجدر زیدسالین بریدسالینه اوتکی ییللق بریر
بربره اوتکی کون زاد براید بزاد برآمع بانلی فوجه بر معناسنه زبر بزبره
انلکلک اودن ژد ژده باء عجمیله جبرالشمک زنغ بزغه خوک کتکلی بردن
انکله قالدررلر زغرد بزغرده اوقلاغی دبردکندر ژمرد بژمرده صولمش
ژوند بژونده بوزونک ژبژه باوزاء عجمیله سلاح واورتافی شریک
معناسنه واودون اغاجی وانجه قوآق زبزه باوزاء عربیله کناه معناسنه
زانک تشدید و تخفیفی جایزدر رادائی عنان عزمیت سوي غزو داد غنیمت بدزبزه
وبزه داد اصلده تخفیف زا ایله درضرورت وزن ایچون مشدد اولمشدر
ژیژ بژیژه اودن دقیق وطحین معناسنه ژلیش بژیشر مثله ساربساره
صوارلمش بر بستا بشاده شول لنسنه درکه اوغلانجقلر یورمک استیه لر
انک اوستنه قویب یوریدررلر عربجه حال دیرلر ست بسته باغلی واوییش
ونقشلی بزکه عورتلر ال ایله وکارکاه ایله ایشلرلر ستوق بستوقه کوبه جک
خمره معناسنه شغد بشغده یارغلی مهیا معناسنه سکل بسکله قیومند الی
بکوه بکوهه ایرک ارقاشی سیم بسیمه وسمه سند بسنده بکنلمش وقانع
وخشنود بسند معناسنه باء عجمیله سند بسنده باء عربیله کافی معناسنه
وانا برقرداش وانالق واوغللق معناسنه دخی کلور دیدیلر سن بسنه
کوره ونوسن آت لسنک معناسنه سندر بسندره حرافزاده شن بشنه
بشته معناسنه ویوکسک بایرلی یر وسایر دیمکدر شخواد بشخواده بقلیمش
وصیقلمش وبخشش عطا معناسنه شمس فخري بروز رزم چو برباد پای کشته سوار
بپای اسب سر بدسکال بشخواده شنج بشنجه فرجه که انو کله کتان فرجه لر لرخنز پزه
قلندن ایدرلر شم بشمه چشمه زن دیدکلری کوزاوتی شمین بشمینه یوکدن
اولان لسنه وبرنوع حلوا آدر شنج بشنجه باء عجمیله فرجه وجلا هلر اکیره دیدکلری

...وسیه جنک الندر عربجه مرشه دیرلر شنج وشنج دخي لغتدر ودویت
قاسي ویوزده چغان جغدس بش بشه سوري سکک ناموس معناسنه
سبنک تشدید و تخفیفی جایزدر حلیمي اویزبعوض وبقه معناسنه نقل ایلمش
فاضل محقق دقایق الحقایقدر بویله تحقیق وتدقیق ایتشلر که مکس اسم عامدر
آري یه ده صادقدر بشه خصوصیله سوري سکدر نته که بو بیتده ظاهردر
بیت بشه چو برشد بزند پیل را با همه تندي وصلابت کراوست اصل کلام
بزند فیل را که اوست با همه تندي وصلابت دروزن وقافیه ضرورتندن اوتوري
اصلدن عدول اولنمشدر اول سبیدن وجه مراد مکشوف دکلدر ترک
جبین لک دیدیکنه لسان فارسیده بشه خانه دیرلر تاتار دلنده جبین بیو
سکه دیرلر شه خان بشه خانه ناموسیه جینلک معناسنه تاتارسکه
جبین دیدکی خود معلومدر شیز بشیزه بالغک واژدها وتوصیفانک
بولدیی اسدی بشیزه نشش هر یکی چون سپر نه آهن نه آتش بدو کارکر
وبول واوزم صالقمی غار بغاره جوي کسره ایله دخي لغتدر فتر بفتره
کجي که جاج آلتلرندندر وده فه در دیدیلر وطغا تجیلر طغانی انکله اوقیه
فغیر رلر ترکیبده بفتره دیرلر فر بفره مثله کجی کا بکانه استرمه کابکاه
کاف عجمیله صبح وقتی وارکن دیمکدر اسدي باشرط بغرمود وکفتا بکاه بد
بدنست آزکر شاب را باسپاه ادایي اشارت چنین شدکه فردا بکاه
در آن ره مقدم شود برسپاه کر بکره مقره که انکله لسنه احصارلر
کوار بکواره مثله کر بکه شبلک وابر سرود معناسنه عربیده مکه
مکرمه نک آدیدر تفسیر نم لاته بکک اعناق الجبابره دیمشلر ومکه مشرفه
سائر اسامیسی بونلردر تاثه سبوحه صلاح کعبه مکة نسه باسه
بساسه نادر ام رحم ام القرا کک بکه کاف عجمینک فتحه سی وها ملفوظه ایله
بکاه لفظندن مخففدر طوسي زنخجر وازمی به پرهیز باش بشب و ترخسب
بکه خیز باش کک بکه کاف عربینک کسره سی وهاء علامت کیمه دیمکدر
لاد بلاده وبالکسر فحش کار ومفسد وبیهوده کفتار وقبالسنه بلایه معناسنه
رودکي هرآن کریم که فرزند او بلاده بود شکفت باشد اکر از کناه شاده بود
شمس فخري چنان امن شد از عدالت که بر داشت زکیتي فتنه ودزد وبلاده لاد
بلاده باء عجمیله شاکردانه وییدک لان بلانه باء عجمیله برام ایلش لای
بلایه وبالکسر قحبه وبی شرم ودولتنه واژغون وناکاه سوکمک معناسنه

شمس فخری کر فلک داد نقص دآد چه شد • از بلایه چه زاد غیر خشوک • لمرد
پلمرده سوینک وصولمش لم پلمه بزرک • وترازو کفه سی واکسه • لم
پلمه با عجمیله مثله و نردبان اباغی • لنکین پلنکینه اولدر که کیومرث شاه
انی قفتان برینه کیردی • لواز پلوازه با عربیله دیوار دن طشره چقان مرتک
اوجی در • لواز پلواژه با وزا عجمیله شبشنه • ل پله با عجمیله تخفیف لامله کونه
قیاغی واکسه • وکفه ترازو • جلیمی بو معنا نه کسر با عجمیله وتشدید لامله تصحیح ایلمش
وسوزنینک بو بیتنی ایراد ایلمش بیت در پله ترازوی اعمال عمرها طاعات
دآنه دآنه عصیان تنک تنک شمس فخری زجود وبخشش تو بازکرد • زر زبرکرده
صاع وکیس وپله • وکوز قپاغی که جفن دیرلر کسر با ایله ضبط ایدوب با عجمیدن
صکره یا ایله ده لغتدر دمیش • قره حصاری کز بای معناسنه نقل ایلمش
نعمتی وصحاح عجم صاحبی کفه ترازو معناسنه تشدید لامله وحرکات ثلثه ایله نقل
ایلمشلر • وکوز قپاغی معناسنه کسر با وتخفیف لامله دخی روایت ایلمشلر • وکف
پای یعنی طبان التی فردوسی زده پله بالای شاه نه تخت • نشسته بران نوبت
بنک تخت پله تشدید لامله اکسه ونردبان اباغی جلیمی بو معنایه تخفیف لامله
ضبط ایدوب بو بیتی ایراد ایلمش بیت بر پله بر زمان رو مزن • شرم بدآر
از پله بیره زن • لیت پلیته با عجمیله فتیل که چراغ ایجنده یاقورلر و
پاره یه صوقورلر • ویاوری بچه معناسنه • جامع الفرس صاحبی وساز کن بوغوز
قلنه دخی دیرلر دمیش • لیل بلیله با عربیله هند دن کلور بر معتبر ادویه در
تعریب ایدوب بلیلج دیرلر • لیل پلیله با عجمیله عیار پلوس معناسنه وخوش
سوز سایرا دلری انده ذکر اولنمشدر • ناکا پناکاه پناه کاه لفظندن مخففدر
صغناجق یرملی معناسنه • ناو پناوه توکل معناسنه • نا پناه پناکاه معناسنه
اما حقیقتده پناهیدن لفظندن اسم مصدر در • وصیغه امر ووصف ترکیبیدر
مفعولیت معناسنه پادشاه عالم پناه کبی • ناهکا پناهکاه پناکاه بوندن
مخففدر • نب پنبه پاموق قطن معناسنه • نبه دآن پنبه دانه چکلد وپاموق
چکردکی • نجاه پنجاه اللی خمسین معناسنه • نج پای پنج پایه پنج دید کلری اوت
که عربجه حشیش دیرلر • ترکیده اصرار ومصلق • وحیرانلق دیرلر • مذکور اونک
بش یراغی وار در آدم الی کبی • معنای ترکیبیسی بش اباقلی دیمک اولور • نجره
پنجره دریچه معناسنه • فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق وتدقیق
ایلمشلر که پنجره با عجمیله لفظ عجمیدر ترکیده دخی شایعدر • اوده ضیا کرمکیچون

دلکه عجم روزن دیر • مرنیره دن اولورسه اولسون • ومرنه وضع اوزرینه
اولورسه اولسون • روزن لفظنده تفصیل اولمشدر • اما پنجره ده وضع خاص
معتبر در • روزن پنجره نک غیری ایدوکی بو بیتدن ظاهردر بیت روزن باغ
از علم سرخ وزرد • پنجره ها ساختند بر لاجورد • وضع خاص معتبر اولدیغنلین
جهتده معتبر در • نظرگاه هه اچلمق کر کدر که پنجره دیه لر اوک دپه سنده اچلان
دلکه پنجره دیمزلر • پنجره دن غرض اصلی ضیا دکلدر بلکه طشره یه نظر در • اودن طشره
یول اوزرینه اچلان منظره یه پنجره دیرلر • نته که محمد خافینک بو کلامندن اکلنور
مرغان بر کنکره های شاخها • چون مغنیان در پنجره های کاخها • نجشب
پنجشنبه هفته کونلرندن معروف کون خمیس معناسنه • نج پنجه با علامتیله
قاینق • ترکیده دخی مستعملدر • فلان فلان ایله پنجه طوتدی دیرلر • وایه کف
معناسنه • نج پنجه با ملفوظ ایله پنجاه لفظندن مخففدر • وکافرلرک خروس
دپه سی اویونی که اورم عورتلری بیرام لرنده ومعتبر کونلرنده رقص اوررلر
عربجه خرج دیرلر • ندرکا بندرکاه اوغراق یری ولیمان که انده کمیلر طورر
غیری آدلری بندآب لفظنده مذکوردر • ندکا بندکاه اک یری مفصل
معناسنه • ندنایژ بندنایژه اکن سکوکی یعنی بغدای وارپه وباقله کبی
وصابلری وبوغونلری • ندن بندنه ایلک دوکمه سی بند بینه لفظندن
مخففدر • ند بنده قول عبد معناسنه • وباغلی دیمکدر • فاضل محقق
دقایق الحقایقده • بویله تحقیق وتدقیق ایتمشلر که بنده مطلقا اسیر دراکک
اولسون دیلشی اولسون • نته که بو بیتده ظاهردر بیت غلامی کو بهکن
پیوند باشد • نه بنده بلکه خویشاوند باشد • لسان عربیده غلام حق الاصلیه
شاملدر • بحر الغرایب صاحبی غلامی بنده دن فرق اتمشدر • نته که غلام لفظنده
تفصیل اولنمشدر • بنده دخی غلامدن فرق المنسوب بنده قول عبد معناسنه
دیلمشدر • ندند بندنده صیغه فاعلدر بستن دن اصلی اوزره ع بند نع
خدایست وکذا بنده خدا • وصف ترکیبیده اولور حرف روابط ایله
دلبسند کبی بیت سر زلف تحت بر پای دلبسند • شوم راضی مرا بر پای
دلبند • ندید بندیع ایلک دوکمه سی بند نه معناسنه • ندی بندینه مثله
نفش بنفشه معروف چچک • تعریب ایدوب بنفسج دیرلر • نکال بنکاله
کاف عجمیله هندده بر عظیم شهر آدیدر • امتعه واقمشه سی اطراف عالمه کیدر
نکاهدر • نلقی بنلقه تفتان خشتکی وکوملک صغره سی • ن بنه با عربیله

ولهاء علامتله مزبله ورخت وعیال ن بنه باء عجمیله وهاء ملفوظه ایله بناه
لفظندن مخففدر نبرمای پنیرمایه پنیرمایه سی نیر پنیره شاه تره نین پنینه
مثله شامره که تعریب ایدوب شاهترج دیرلر اطبا قاتنده معروفدر
بر بهره اولو وبخش ونصیب بیت نه برید بر آسمانش عقاب
از وبهره شیخ بهری سراب دکر بهره از ملکت هست ونصیبی از دیو
ترک دیوی کن وبکذر بفضیلت ملک ودنک یعنی یوکک برتاتبه
تنک که عربیده عدل معناسنه فاضل محقق دقایق الحقایقده بویله تحقیق
وتدقیق اتمشلر که بهره کلمه سی ایچون قونلان بایدر آخرندکی ها کبی اختصاص ایچوندر
فلان ایچون قوندی دیمک یرده عجم بهر فلان نهاده دیر بهره معنای مذکورده
بوندن ماخوذدر روزینه معنای تقدیرده مشارکدر نته که محلنده ذکر
اولنمشدر اما بهره نک رزق واختصاص یوقدر غیریده ده استعمال اولنور
مثلا فضلدن بهره سی یوقدر دیرلر عرب بهره دن حظ ایله تعبیر ایدرلر نته که
بوبیتده واقعدر بیت انکه خط افرید وروزی بخت بافضیلت همی دهد
یا بخت سختنک اصلی ساخت در الفی حذف اولنوبدر لسان فارسیده
حرف علت که الف وواو ویادر حذفی جایزدر خصوصیله اوسط کلمه ده
اولان الفک حذفی شایعدر هل بهله باء عربیله دستوانه که الکجرلر
بریجی قوشلر یرتماسون ایچون کاتبی زمره ابریشم دهد از جنک نادوز دشهیل
بازداران ترا بر بهله بلغار کل هکن بهکنه زن نیکو بمنج بهمنجه
بهمن آیی که اورته قیش آییدر ایکنجی کونی که سلاطین فرس قدیمک
بیراملرینک بریدر اول کونه عظیم اعتبار ایدرلردی ومبارک طوتوب
اول کونی عیش وعشرت ایله کچوروب هرطعام که اول کونه پشررلردی البته
ایچنه بهمن سرخ وبهمن سفید قورلاردی وجمیع اهل حرف جمع اولوب
بیروبیش قدملرینی صوروب بولوب تعظیم وتکریمن یرینه کتورردی
بهجن بهمنجنه مثله شمس فخری سربسر ایام تواز فرخی باد میمون فال چون بهمنجنه
بهنان بهنانه میمون دیدکلری جانور بوزینه معناسنه واق تیقی کلیجه
آتمک وباداملی حلوا وخوشبوی وجوزک ادتی شمس فخری دشمنش کرچه
آدمی شکلست هست کمتر لبی زبهنانه نهست درخوان سایلان درش
قلیه جرب وآشش بهنانه بهن بهنه کنجه کبی برنسنه در اوعلا بخقلر انکله قوزاونارکر
بعضلر اول کنجه کبی نسنه که بهادرلر انوکله طوت وتبارلره عربجه طبطاب دیرلر
بشلرکه بخره باء عجمیله نقطه ...

بدبلزه بهه اکه درنجوست بجوسنه واورسمیله بسته دودسته قافیه سندر
یا غالبه یاصلمش نسنه ودرمانده عاجز معناسنه لطیفی باز این دل پژمرده
دربحر تو بیجوسنه ذرکوی توشد تازه چون باغ نواجسته بغل پیغله
پیغوله لفظندن مخففدر بوجاق یعنی اوک ومرسنه نک کوشه سی وکینه
ظار صوقاق وبخاری اردی یغار پیغاره جنک وطعنه وملامت
وسرزنش وبهتان وناکس ولعنت معناسنه اسدی نوید شتابنده
پیغاره جوی چنان شد که بادش نه دریافت بوی شمس رآیت ورای
وزبد مردم برمه وآفتاب پیغاره یغول پیغوله مثله اسدی کمین را
دوصد کرد سرکش بخواند به پیغوله کرد که درنشاند یقار پیقاره پیغاره
معناسنه هاتفی به پیقاره اتش کفت رالی به بام که ای بر توشمشیر وترکش
حرام چوبازوی شمشیرداری قوی چرامیکریزی کجا میروی یغ پیغنه
بیت نافه چین رابرکل لاف خشک
پیغنه اونافی صدناف مشک یک راپیک راه براوغودن وبرکزدن
دیمکدر یل پیله دمرن پیکان عربیده نصل معناسنه نعمتی فتحله
وکسر بایله ایراد ایلمش اما شمس فخری کسر بایله پیله که کوکل ارشمی دیکرتیری باشد
که پیکان ان برصورت پیل بزرکران باشد دیمش تفشیله وقبله قافیه سنده
ایراد ایلمش یمان پیمانه اولچک مکیال معناسنه اکثر شراب اولچکنده
مستعملدر یمود پیموده منفعول صیغه سیدر اولچلمش معناسنه وناحق
وباطل بوار بیواره غریب اولان کمسنه اسدی بپرسید کین مرد بیواره
کیست که کستاخش ایدون چنین یاره کیست بدوکفت کزخانه آواره ام
ازایران یکی مرد بیواره ام یوز پیوزه باء عجمیله بویکلک که کوکلکده اولور
یوست پیوسته اولاشق وچاتق یی پیه کوزقپاغی یله معناسنه
الباء المکسوره دبر بدره اغ قوردی واغاج
قوردی ریوبجه معناسنه ذل بذله قطیفه وهرکون کیلان طون وبر
اغاجدر که لمشی اولماز اودون ایدوب یقرلر دبده مثله اودون اغاجیجی
زبزه اکیر دیدکلری که یورک اغریسنه نافعدر وسلاح جنک اسدی
چوزدپزه دورویه هر دوسپاه غریوازدل کوس برشد بماه ستاسیمه
فستق هندوشاه نخجوانی ضم بایله تصحیح ایلمش سندر بسندره باء عجمیله
حرام آده سند بسنده کافی یعنی یتر وبرکزیده معناسنه وحاجت سوزی

پسندید پسندیده اسم مفعول صیغه سیدر. پسندیدن لفظندن نقل ایلمش
برگزیده معناسنه. ومصاحب. وتزکیه لنمش شاهد معناسنه استعمال اولنور
نعمتی وحرامزاده معناسنه ده نقل ایلمش لاد پلاده باء عجمیله عقلسز ل پله
باء عجمیله وتشدید لام ایله ترازو کفه سی. ل پله تخفیف لام ایله گوز قپاغی جفن معناسنه
ندر پندره حرامزاده معناسنه. نکن پنکنه طبق. وبرنج. وبغدای
اوبجک طبق گبی نسنه. به ایی نیک معناسنه. وآیوه سفرجل آیی معناسنه
بیت نشانده بامید بهی درخت بدی. بهی طمع کنی و نار از ان ثمر نیابی.
وصاغ معناسنه. یاد پیاده یایق راجل معناسنه. وشطرنج آلتندن
بری که الا تشبیه اولنور. یال پیاله قدح که انکله شراب ایچرلر بیت مرا نجم
صاحب قرانیست. بیاد بزم او دارد پیاله. یت پیته فتیل عربی
آدلری بتیله لفظنده یازلمشدر. بجاد بیجاده باء عربی وجیم عربیله جواهردن بردر
یاقوته مشابه اولور. اعلاسی یاقوتدن آتشله فرق اولنور. یاقوت یانمز
اول یانر. کاه اولور غایت اعلاسی آتش دخی فرق اتمز تغیر ویرمز. یاقوت
عطشی دفع ایدر بو اتمز انوکله فرق اولنور بیت شهملک میر جوانبخت وجهان
بخش که بود. بپیش جود دشش گهر ولعل چو بیجاده وسنگ. وبعض ارباب
لغت ایلکه دزلمش خرده سبابیجه بونجقدر دیدیلر. اول سببدن شعرا مجنون
مرغوبلرک لبلرن نظام اولان خطه تشبیه ایدرلر انوری عقل پیش لبش چو
بستد شان. راست چون کاه پیش بیجاده. محبوب وصفنده دیمشدر.
وبعضلر قیمتی لعل ویاقوتدر دیو نقل ایلدی. وشمس فخری معیار جمالیده
بیجاده کهربا باشد دیمش. وبو بیتلری ایراد ایلمش نظم مباد دشمن خسرو اگر بود بادا
همیشه از یرقان در بلا و تب باده. تنش بصورت مفلوج و چشم چون مرم
لبش بگونه کافور و رخ چو بیجاده. اما نعمتی سیاه اولدوغی جهتله شمس فخری
دشمن یوزنه تشبیه ایدردیمش. وذکر اولان ابیاتی ایراد استشهاد ایلمش
بجاد. وبیجان دخی لغتدر. بجار بیجاره درمانسز. بج بیچه باء وجیم عجمیله قلق
وصرمشق. وبورغو که دولکلر آلتندر. وبورجک. وعورتلرک یوزی
اورتوسی. بومعنی ترکیده ده استعمال اولنور. بجید بیجیده صرمشق وبلازک
بجیل بیچیله کبیجمش و برن اغاج. بجست بجسته ایاغ ... صچلمش یا بی خوسته.
لفظندن تخفیف اولنمشدر. واورسمیدر گلدسته قافیه سنده استعمال
اولنور. ودرمانده عاجز معناسنه صحاح عجم صاحبی بومعنایه ضم باء ایله ...